FANTOMA DE LA OPERĂ

Gaston Leroux

ALDO PRESS

GASTON LEROUX

FANTOMA DE LA OPERĂ

Traducerea: Emilia Oanţă

Editura ALDO PRESS, 2003

Gaston Leroux

Fantoma de la Operă

Editor ALDO PRESS, Bucureşti

© by Aldo Press

Toate drepturile pentru această versiune aparţin Aldo Press

Informaţii, comenzi ramburs, comenzi

pentru editare şi tipărire de cărţi şi broşuri

OP 76, CP 161, Bucureşti, 062590

Tel./Fax 4341750;

Email *aldopress@rdsmail.ro*

www.aldopress.ro

ISBN 973-7945-90-5

Lectura digitală protejează mediul
Versiune digitală realizată de elefant.ro

PROLOG

În care autorul acestei lucrări unice îl informează pe cititor cum s-a convins că Fantoma de la Operă exista într-adevăr

Fantoma de la Operă a existat într-adevăr. N-a fost, aşa cum s-a crezut mult timp, o creaţie a imaginaţiei artiştilor, superstiţiei directorilor sau un produs al minţilor impresionabile ale tinerelor doamne din corpul de balet, al mamelor lor, al deţinătorilor de loje, al garderobierelor sau al portarului. Da, ea a existat în carne şi oase deşi şi-a însuşit complet înfăţişarea unei fantome adevărate, adică o înfăţişare spectrală.

Când am început să scotocesc arhivele Academiei Naţionale de Muzică am fost de îndată impresionat de surprinzătoarele coincidenţe între faptele atribuite "fantomei" şi cea mai extraordinară şi fantastică tragedie care a tulburat vreodată înalta societate pariziană; în curând mi-a încolţit ideea că această tragedie ar putea pe drept fi explicată cu ajutorul faptelor în chestiune. Evenimentele nu s-au întâmplat cu mai mult de treizeci de ani în urmă; prin urmare n-ar fi greu de găsit chiar în ziua de azi, în foaierul Operei, bătrâni extrem de respectabili, oameni pe al căror cuvânt te poţi baza negreşit, care şi-ar aminti ca şi când s-ar fi întâmplat ieri misterioasele şi dramaticele condiţii în care au avut loc răpirea Christinei Daae, dispariţia vicontelui de Chagny şi moartea fratelui său mai mare, contele Phillipe, al cărui trup a fost găsit pe malul lacului care există în adâncul subsolului Operei, pe partea dinspre strada Scribe. Dar nici unul din acei martori nu se gândiseră până în ziua aceea că exista vreun motiv să lege figura mai mult sau mai puţin legendară a

Fantomei de la Operă de povestea aceea îngrozitoare.

Adevărul mi s-a dezvăluit încet, mintea fiindu-mi zăpăcită de o investigare mereu complicată de evenimente care la prima vedere puteau fi considerate supranaturale; şi nu o dată am fost la un pas de a abandona o sarcină în care mă epuizam urmărind inutil o imagine fără substanţă. În cele din urmă am găsit dovada că presentimentele mele nu mă înşelaseră şi am fost răsplătit pentru toate eforturile mele în ziua în care am avut certitudinea că Fantoma de la Operă era mai mult decât o simplă umbră.

În ziua aceea petrecusem multe ore studiind "Memoriile unui director", lucrarea spumoasă şi frivolă a prea scepticului Moncharmin, care, în timpul mandatului său la Operă, nu a înţeles nimic din purtarea misterioasă a fantomei şi a ironizat-o pe cât posibil până în momentul când a devenit prima victimă a ciudatei operaţiuni financiare petrecute din cauza "plicului magic".

Tocmai plecasem de la bibliotecă, disperat, când l-am întâlnit pe directorul executiv al Academiei Naţionale, care stătea de vorbă cu un bătrânel vioi şi ferchezuit căruia m-a prezentat bucuros. Directorul executiv ştia de cercetările mele şi cât de înverşunat şi fără succes încercasem să descopăr unde se afla judecătorul însărcinat cu celebrul caz Chagny, magistratul Faure. Nimeni nu ştia ce se întâmplase cu el, dacă era viu sau mort, şi iată-l întors din Canada unde petrecuse cincisprezece ani, şi primul lucru pe care îl făcuse la întoarcerea la Paris a fost să vină la secretariatul Operei şi să ceară un loc gratuit.

Omuleţul era magistratul Faure însuşi.

Am petrecut o bună parte a serii împreună şi mi-a povestit cazul Chagny aşa cum îl înţelesese la timpul respectiv. Trebuise să dea verdictul de nebunie în cazul vicontelui şi de moarte accidentală în cazul fratelui mai mare fiindcă nu

avusese probe care să dovedească altceva, dar era convins că o groaznică tragedie intervenise între cei doi fraţi şi ea era legată de Christine Daae. Nu putea să-mi spună ce se întâmplase cu Christine sau cu vicontele. Doar a râs când am amintit de fantomă. Şi el auzise de întâmplările ciudate care păreau să indice existenţa unei fiinţe ieşite din comun care locuia într-unul din ungherele misterioase ale Operei şi ştia povestea plicului, dar nu văzuse niciodată nimic demn de atenţia sa ca magistrat însărcinat cu cazul Chagny şi nu făcuse decât să asculte depoziţia unui martor care venise de bunăvoie şi declarase că întâlnise des fantoma. Acest martor era nimeni altcineva decât un om pe care tot Parisul îl numea "Persanul" şi care era binecunoscut tuturor iubitorilor Operei. Magistratul îl considera un exaltat.

M-a interesat imens această poveste a Persanului. Doream, dacă mai era timp, să găsesc acest martor valoros şi excentric. Norocul a început să-mi surâdă şi l-am descoperit într-un mic apartament în strada Rivoli, unde trăise tot timpul şi unde a murit la cinci luni după vizita mea. La început am fost suspicios, dar când Persanul mi-a spus candid ca un copil că ştia totul despre fantomă şi mi-a înmânat dovezile existenţei fantomei – inclusiv ciudata corespondenţă a Christinei Daae – să fac ce vreau cu ele, nu m-am mai putut îndoi. Nu, fantoma nu era un mit!

Ştiu, mi s-a spus că această corespondenţă ar fi putut fi falsificată, de la prima la ultima scrisoare, de un om a cărui imaginaţie sigur se hrănise din cele mai seducătoare poveşti; dar din fericire am descoperit ceva scris de Christine în altă parte decât în maldărul de scrisori, şi comparând cele două mostre de scris toate îndoielile mele s-au risipit. M-am interesat şi de trecutul Persanului şi am aflat că era un om integru, incapabil să inventeze o poveste care ar fi putut contrazice concluziile justiţiei.

În plus, asta era şi părerea unor oameni dintre cei mai serioşi care, la un moment dat, fuseseră implicaţi în cazul Chagny, erau prieteni ai familiei Chagny, cărora le arătasem toate documentele şi le înfăţişasem toate concluziile. Legat de asta, aş vrea să public doar câteva rânduri primite de la generalul D.:

Domnule,

Nu v-aş putea recomanda mai insistent să publicaţi rezultatele cercetărilor dumneavoastră. Îmi amintesc perfect că, la câteva săptămâni de la dispariţia marii cântăreţe Christine Daae şi tragedia care a îndoliat întregul Faubourg Saint – Germain, s-a vorbit mult în foaierul Operei despre "fantomă" şi subiectul a fost abandonat numai ca urmare a apariţiei celeilalte afaceri care ne-a tulburat atât de mult. Dar, dacă e posibil, fiindcă după ce v-am auzit cred că e, să explicaţi tragedia prin intermediul fantomei, atunci vă implor, domnule, să vorbiţi din nou despre această fantomă.

Oricât de misterioasă ar putea părea la început o fantomă, ea va fi mai uşor de înţeles decât povestea groaznică în care oameni răuvoitori au încercat să prezinte ca ucigaşi doi fraţi care s-au adorat unul pe celălalt toată viaţa.

Credeţi-mă,

D.

În fine, cu pachetul meu de hârtii sub braţ, m-am dus încă o dată pe domeniul vast al fantomei, imensa clădire pe care o făcuse regatul său. Tot ce vedeau ochii mei, tot ce întrezărea mintea mea, se potrivea perfect cu documentele Persanului; şi o descoperire minunată mi-a încununat eforturile cu siguranţă. E de amintit că mai târziu, când au săpat la temelia Operei înainte de a îngropa discurile cu

înregistrările vocilor artiştilor, muncitorii au descoperit un cadavru. Ei bine, am putut imediat dovedi că era cel al Fantomei de la Operă. L-am făcut pe directorul de scenă să verifice personal această dovadă şi acum mi-e perfect indiferent dacă din documente reiese că era cadavrul unei victime a Comunei din Paris.

Nenorociţii care au fost masacraţi în timpul Comunei în subsolul Operei n-au fost îngropaţi în partea aceasta; voi spune unde pot fi găsite scheletele lor, într-un loc nu foarte departe de imensa criptă care a fost umplută în timpul asediului cu tot felul de provizii. Am dat de pista asta exact când căutam rămăşiţele Fantomei de la Operă, care n-ar fi fost niciodată descoperite fără norocul uluitor deja amintit.

Dar să ne întoarcem la cadavru şi ce-ar trebui făcut cu el. Pe moment trebuie să închei această introducere mulţumind domnului Milroid (comisarul de poliţie chemat pentru primele investigaţii după dispariţia Christinei Daae), domnului Remy, regretatul secretar, domnului Mercier, regretatul director executiv, domnului Gabriel, regretatul şef de cor şi mai ales doamnei Baroane de Castelot-Barbezac, care a fost odată "micuţa Meg" din poveste (şi care nu se ruşinează de asta), cea mai încântătoare stea a admirabilului nostru corp de balet, fiica cea mai mare a distinsei doamne Giry, actualmente decedată, care răspundea de loja privată a fantomei. Toţi aceştia mi-au fost foarte utili şi mulţumită lor voi putea reda acele ore de dragoste şi teroare absolută, în cele mai mici detalii, sub ochii cititorului.

Aş fi într-adevăr ingrat dacă aş omite, în pragul acestei poveşti groaznice şi reale, să mulţumesc actualei conduceri a Operei, care m-a susţinut cu amabilitate în timpul cercetărilor şi mai ales domnului Messager şi domnului Gabion, directorul executiv, precum şi celui mai amabil dintre oameni, Charles Garnier, arhitectul însărcinat cu

conservarea clădirii, care n-a ezitat să-mi împrumute lucrările lui deşi era aproape sigur că nu i le voi înapoia vreodată. La sfârşit trebuie să aduc un omagiu public generozităţii prietenului şi fostului meu colaborator, domnul J. le Croze, care mi-a permis să mă cufund în splendida sa bibliotecă legată de teatru şi să iau cu împrumut cele mai rare ediţii ale cărţilor pe care le avea din abundenţă.

GASTON LEROUX

Capitolul I. Este fantoma?

Era seară când Debienne şi Poligny, directorii Operei, dădeau ultimul spectacol de gală pentru a marca retragerea lor. Brusc cabina lui La Sorelli, una din principalele balerine, a fost invadată de vreo jumătate de duzină de domnişoare din corpul de balet care veniseră de pe scenă după ce dansaseră Polyeucte. S-au repezit înăuntru foarte agitate, unele lăsând să le scape râsete forţate, prefăcute, altele scoţând ţipăte de teroare. Sorelli, care ar fi vrut să fie singură puţin ca să revadă discursul pe care urma să-l ţină pentru directorii care se retrăgeau, s-a uitat furioasă în jur la mulţimea zăpăcită, agitată. Micuţa Jammes – fata cu nasul în vânt, ochi de nu-mă-uita, obraji trandafirii, gât şi umeri de-o paloare ca de crin – a fost cea care a dat explicaţia cu voce tremurătoare:

— E fantoma!

Şi a încuiat uşa. Cabina lui Sorelli era mobilată cu o eleganţa comună, oficială. O oglinda mare pe perete, o sofa, o masă de machiaj şi un dulap sau două asigurau mobilierul necesar. Pe pereţi atârnau câteva gravuri, relicve de la mama ei, care cunoscuse stelele vechii Opere din strada Peletier; portretele lui Vestris, Gardel, Dupont, Bigottini. Dar camera li se părea un palat ştrengăriţelor din corpul de balet, care ocupau cabina comună unde-şi petreceau timpul cântând, certându-se cu croitoresele şi coafezele şi cumpărându-şi una alteia pahare cu cassis, bere sau chiar rom până la sunetul clopoţelului de intrare în scenă.

Sorelli era foarte superstiţioasă. A tremurat când a auzit-o pe mica Jammes vorbind despre stafie, a făcut-o "prostuţă mică" şi apoi, fiindcă era prima care credea în fantome în general şi în cea de la Operă în special, a cerut imediat detalii:

— L-ai văzut?

— Limpede cum te văd pe tine, a spus micuţa Jammes, ale cărei picioare s-au înmuiat aşa de

brusc încât a căzut pe un scaun gemând.

Atunci micuţa Giry – fata cu ochii negri ca porumbele, părul negru ca cerneala, ten măsliniu şi piele acoperind nişte biete oscioare – micuţa Giry a adăugat:

— Dacă aia-i fantoma, atunci e foarte urâtă!

— Ah, da! a ţipat corul de balerine.

Şi toate au început să vorbească deodată. Fantoma, sub înfăţişarea unui domn în frac, le apăruse brusc în faţă pe coridor, fără ca ele să ştie de unde se ivise. Părea să fi ieşit direct din zid.

— Pooh! a spus una dintre ele care-şi păstrase mai bine cumpătul. Vedeţi fantoma peste tot!

Şi era adevărat. De mai multe luni nu se mai discuta despre nimic altceva la Operă decât despre această fantomă în haine de seară, care bântuia prin clădire de sus până jos, ca o umbră, care nu vorbea cu nimeni, căreia nimeni nu îndrăznea să-i vorbească şi care dispărea de îndată ce era văzuta fără ca cineva să ştie cum sau unde. Aşa cum îi stă bine oricărei fantome, ea nu făcea nici un zgomot păşind. Oamenii au început prin a râde şi a glumi pe seama acestui spectru îmbrăcat ca un bărbat la modă sau ca un antreprenor de pompe funebre, dar în curând legenda a luat proporţii enorme printre fetele din corpul de balet. Toate fetele susţineau că au întâlnit această creatură supranaturală mai des sau mai rar. Şi cele care râdeau mai tare nu erau chiar în largul lor. Când nu se arăta direct, ea îşi trăda prezenţa printr-un incident, comic sau serios care i se atribuia din cauza superstiţiei. Dacă cineva cădea sau una din celelalte fete îi făcea o farsă sau pierdea un puf de pudrat, era imediat vina fantomei, a Fantomei de la Operă.

La urma urmei cine-l văzuse? Întâlneai la Operă atâţia bărbaţi îmbrăcaţi în frac fără să fie fantome. Dar fracul acesta avea ceva caracteristic. Acoperea un schelet. Cel puţin aşa spuneau fetele din corpul de balet. Şi, bineînţeles, avea cap de mort.

Erau toate astea adevărate? Adevărul e că ideea cu scheletul a venit de la descrierea făcută fantomei de Joseph Buquet, şeful maşiniştilor, care chiar o văzuse. Se ciocnise de fantomă lângă scăriţa ce ducea spre pivniţe. O văzuse doar o secundă, fiindcă fantoma fugise iute, şi spunea oricui voia să-l asculte:

— E grozav de subţire şi fracul atârnă pe un schelet. Are ochii aşa de adânci încât abia îi poţi vedea pupilele. Vezi doar două găuri negre, ca într-un craniu de mort. Pielea feţei, întinsă pe oase, nu e albă, ci de un galben bolnăvicios. Despre nas nu merită să vorbim fiindcă nu se vede dintr-o parte, şi absenţa nasului îl face groaznic la vedere. Tot părul pe care-l are e adunat în trei sau patru şuviţe lungi negre pe frunte şi pe după urechi.

Acest maşinist-şef era un om serios, sobru, integru, fără prea multă imaginaţie. Cuvintele i-au fost primite cu interes şi uimire şi curând s-au găsit şi alţi oameni care să spună că întâlniseră un bărbat îmbrăcat în frac şi având pe umeri un cap de mort.

Oamenii cu judecată care-au auzit povestea au spus că Joseph Buquet fusese victima unei farse făcută de unul din asistenţii săi. Şi apoi, unul după altul, au apărut incidente aşa de curioase şi inexplicabile încât chiar şi cei mai perspicace oameni au început să-şi piardă cumpătul. De exemplu, un pompier e un om curajos! Nu-i e frică de nimic, cu atât mai puţin de foc! Ei bine, pompierul în chestiune, care se dusese să facă o inspecţie a pivniţelor şi care se pare că se aventurase puţin mai departe decât de obicei, a reapărut brusc, palid, speriat, tremurând, cu ochii ieşiţi din orbite şi pur şi simplu a leşinat în braţele micuţei Jammes[1] Şi de ce? Pentru că văzuse venind spre el, la nivelul capului lui, dar fără corp sub el, un cap de foc! Şi, după cum am mai spus, unui pompier nu-i e frică de foc. Numele pompierului era Pampin.

Corpul de balet era consternat. La prima vedere acest cap fioros nu corespundea cu descrierea pe care Joseph Buquet o făcuse fantomei. Dar tinerele doamne în curând se auto-convinseseră că fantoma avea mai multe capete pe care le schimba după plac. Şi, bineînţeles, de îndată îşi imaginară că erau în mare primejdie. Din moment ce chiar un pompier leşinase fără reţineri, solistele, fetele din primul rând şi cele din spate aveau o mulţime de scuze pentru teama care le făcea să grăbească pasul când treceau printr-un colţ întunecos sau un coridor prost luminat. Sorelli însăşi, în ziua cu aventura pompierului, a pus o potcoavă pe masa din faţa gheretei portarului de la intrarea artiştilor şi oricine intra în Operă, fără a fi spectator trebuia s-o atingă înainte de a pune piciorul pe prima treaptă a scării. Această potcoavă n-a fost inventată de mine – şi din păcate nici o altă parte a acestei poveşti – şi poate fi încă văzută pe masa din faţa gheretei portarului de la intrarea artiştilor, dacă intri în Operă prin curtea din dos.

Să ne întoarcem la seara cu pricina.

— E fantoma! strigase micuţa Jammes.

O tăcere chinuitoare stăpânea cabina. Nu se auzea decât respiraţia grea a fetelor. În cele din urmă Jammes, refugiindu-se în cel mai îndepărtat colţ al odăii, cu faţa plină de groază adevărată, a şoptit:

— Ascultaţi!

Tuturor li se părea că aud un foşnet afară la uşă. Nu se auzea zgomot de paşi. Suna ca mătasea alunecând peste lambriuri. Apoi s-a oprit.

Sorelli a încercat să arate mai multă îndrăzneală ca celelalte. S-a dus la uşă şi cu o voce tremurătoare a întrebat:

— Cine-i acolo?

Dar nimeni n-a răspuns. Apoi simţind toţi ochii aţintiţi asupra ei, urmărindu-i fiecare mişcare, ea a făcut un efort să se arate curajoasă şi a spus foarte tare:

— E cineva dincolo de uşă?

— Oh, da, da! Bineînţeles că e! a ţipat stafidita aia de Meg Giry, ţinând-o eroic din spate pe Sorelli de fusta de voal. Orice-ai face, nu deschide uşa! Oh, Doamne, nu deschide uşa! Oh, Doamne, nu deschide uşa!

Dar Sorelli, înarmată cu un pumnal de care nu se despărţea niciodată, a răsucit cheia şi a tras uşa în timp ce fetele din corpul de balet se retrăgeau spre cabina din spate şi Meg Giry a oftat:

— Mamă! Mamă!

Sorelli s-a uitat vitează pe coridor. Era gol, o flacără de gaz, în închisoarea ei de sticlă, arunca o lumină roşie asupra întunericului din jur fără să reuşească să-l împrăştie. Şi balerina a trântit uşa iar, cu un suspin adânc:

— Nu, a spus ea, nu-i nimeni acolo.

— Totuşi, l-am văzut! a declarat Jammes întorcându-se cu paşi mici şi timizi la locul ei lângă Sorelli. Trebuie să fie undeva colindând după pradă. Nu mă duc înapoi să mă îmbrac. Mai bine am merge jos, în foaier, împreună, imediat, pentru discurs şi pe urmă am veni sus tot împreună.

Şi micuţa a atins cu respect micul inel cu coral pe care-l purta ca talisman împotriva ghinionului în timp ce Sorelli, pe furiş, cu vârful roz al unghiei degetului mare de la mâna dreaptă a făcut crucea Sfântului Andrei pe inelul care-i împodobea al patrulea deget de la mâna dreaptă. Le-a spus fetelor din corpul de balet:

— Haideţi, fetelor, reveniţi-vă! Îndrăznesc să spun că nimeni n-a văzut fantoma.

— Ba da, ba da, am văzut-o, am văzut-o chiar acum! au ţipat fetele. Avea capul de mort şi purta fracul, exact cum era când l-a văzut Joseph Buquet!

— Şi Gabriel l-a văzut! a spus Jammes. Abia ieri! Ieri după-amiază, în plină lumină...

— Gabriel, şeful corului?

— Păi da, nu ştiai?

— Şi purta fracul în plină zi?

— Cine, Gabriel?

— Păi nu, fantoma!

— Bineînţeles! Chiar Gabriel mi-a spus. După asta l-a recunoscut. Gabriel era în biroul regizorului. Brusc s-a deschis uşa şi a intrat Persanul. Ştii, Persanul care deoache...

— Ah, da! au răspuns fetele din corpul de balet în cor, ferindu-se de piaza rea ţintind spre inexistentul Persan cu arătătorul şi degetul ridicate, în timp ce al doilea şi al treilea deget erau îndoite spre palmă şi ţinute de degetul mare.

— Şi ştiţi ce superstiţios e Gabriel, a continuat Jammes. Totuşi, e totdeauna politicos. Când îl întâlneşte pe Persan doar îşi bagă mâinile în buzunare şi-şi atinge cheile. Ei când Persanul a apărut în cadrul uşii, Gabriel a sărit de pe scaun spre lacătul dulapului, ca să atingă ceva de fier. Din cauza asta şi-a agăţat o bucată bună din palton într-un cui. Grăbindu-se să iasă din cameră a dat cu capul într-un cuier de pălării şi şi-a făcut un cucui mare; apoi, dând brusc înapoi şi-a julit braţul de paravan, lângă pian; a încercat să se sprijine de pian, dar capacul i-a căzut pe mâini şi i-a zdrobit degetele; s-a năpustit afară din birou ca un nebun, a alunecat pe scară şi şi-a terminat zborul aterizând pe spate. Tocmai treceam pe-acolo cu mama. L-am adunat de pe jos. Era plin de vânătăi şi avea sânge pe faţă. Ne-am speriat de moarte, dar deodată a început sa mulţumească Cerului că scăpase ieftin. Apoi ne-a spus ce-l speriase aşa. Văzuse fantoma în spatele Persanului: fantoma cu cap de mort, exact cum o descrisese Joseph Buquet!

Jammes îşi spusese povestea aşa de repede de parcă fantoma ar fi fost pe urmele ei şi când a terminat abia mai răsufla. A urmat o tăcere, în timp ce Sorelli îşi lustruia unghiile foarte agitată. Tăcerea a fost întreruptă de micuţa Giry care a spus:

— Joseph Buquet ar face mai bine să-şi ţină gura!

— De ce să-şi ţină gura? a întrebat cineva.

— Asta-i părerea mamei, a replicat Meg coborând vocea şi uitându-se în jur ca şi cum şi alte urechi decât ale celor prezenţi ar fi putut-o auzi.

— Şi de ce crede mama ta asta?

— Şşş! Mama spune că fantomei nu-i place să se vorbească despre ea.

— Şi de ce zice mama ta asta?

— Fiindcă, fiindcă, nimic...

Această şovăială a stârnit curiozitatea tinerelor doamne care s-au înghesuit în jurul lui Giry, implorând-o să le explice. Erau acolo, umăr la umăr, aplecându-se toate simultan cu un aer de rugăminte stăruitoare şi teamă, transmiţând teroarea de la una la alta, simţind o plăcere ciudată să simtă cum sângele le îngheaţă în vene.

— Am jurat să nu spun! a gâlgâit Meg.

Dar nu i-au dat pace şi au promis să ţină secretul aşa că Meg, care ardea de nerăbdare să spună ce ştie, a început, cu ochii aţintiţi la uşă:

— Păi, e din cauza lojei private.

— Ce lojă privată?

— A fantomei.

— Fantoma are o lojă? Oh, neapărat spune-ne, neapărat!

— Nu aşa de tare! a spus Meg. E loja cu numărul 5, ştiţi, loja de rangul întâi, de lângă loja de avanscenă, pe stânga.

— Ei, prostii!

— Vă spun că aşa e, mama se ocupă de ea. Dar juraţi să nu scoateţi un cuvânt?

— Desigur, desigur.

— Ei, aia-i loja fantomei. Nimeni n-a mai fost acolo de o lună în afară de fantomă şi s-au dat ordine la casă să nu fie niciodată vândută.

— Şi fantoma chiar vine acolo?

— Da.

— Atunci o ocupă cineva.

— Păi, nu. Fantoma vine, dar nu-i nimeni acolo.

Fetele din balet au schimbat ochiade. Dacă fantoma venea în lojă trebuia s-o vadă cineva, pentru că purta frac şi cap de mort, asta voiau ele s-o facă pe Meg să înţeleagă, dar ea a replicat:

— Tocmai asta e! Fantoma nu se vede. Şi n-are nici frac, nici cap! Toate discuţiile astea despre capul de mort şi capul de foc sunt prostii! Nu-i nimic înăuntru. Doar îl auzim când e în lojă. Mama nu l-a văzut niciodată, dar l-a auzit. Mama ştie, pentru că-i dă programul.

Sorelli a intervenit:

— Giry fetiţo, îţi baţi joc de noi!

Atunci micuţa Giry a început să plângă.

— Trebuia să-mi ţin gura,... dac-ar afla mama!... Dar aveam dreptate, Joseph Buquet făcea mai bine să nu vorbească despre lucruri care nu-l privesc, o să-i aducă ghinion, mama zicea aseară...

S-a auzit un zgomot de paşi grei, grăbiţi pe coridor şi o voce obosită a strigat:

— Cecile! Cecile! Eşti aici?

— E vocea mamei, a spus Jammes. Ce s-a întâmplat?

A deschis uşa. O doamnă respectabilă, clădită ca un grenadier din Pomerania, a năvălit în cabină şi s-a trântit gemând pe un fotoliu gol. Ochii i se roteau nebuneşte pe faţa cărămizie.

— Ce groaznic! a spus. Ce groaznic!

— Ce-i? Ce-i?

— Joseph Buquet.

— Ce-i cu el?

— Joseph Buquet e mort!

Camera s-a umplut de exclamaţii, strigăte de uimire, cereri de explicaţii.

— Da, a fost găsit spânzurat în subsol.

— E fantoma! o trânti Giry, ca şi cum n-ar fi vrut; dar se corectă imediat, punându-şi mâinile la gură: Nu, nu, n-am spus-o! N-am spus-o!

În jurul ei toate tovarăşele ei repetară cuprinse de panică, în şoaptă:

— Da, trebuie să fie stafia!

Sorelli era foarte palidă.

— N-o să pot ţine discursul, zise ea.

Doamna Jammes îşi dădu şi ea cu părerea în timp ce golea un pahar cu lichior care se întâmplase să fie pe masă – fantoma trebuia să aibă o legătură cu asta.

Adevărul e că nimeni n-a aflat vreodată cum a murit Joseph Buquet. Verdictul anchetei a fost "sinucidere normală". În cartea sa, "Memoriile unui director", domnul Moncharmin, unul din directorii asociaţi care au urmat după Debienne şi Poligny, a descris incidentul după cum urmează:

"Un regretabil accident a stricat mica petrecere pe care domnii Debienne şi Poligny o dădeau pentru a-şi sărbătorii pensionarea. Eram în biroul directorului când Mercier, directorul de scenă, a ţâşnit înăuntru. Părea înnebunit şi mi-a spus că leşul unui maşinist fusese găsit spânzurat în cel de-al treilea subsol al scenei, între decorurile de la «Regele din Lahore». Eu am ţipat:

— Vino şi dă-l jos!

Dar după ce am coborât în grabă scările, n-am mai găsit laţul la gâtul omului spânzurat."

Deci aceasta e o întâmplare care lui Moncharmin i se pare normală. Un om atârnă la capătul unei frânghii, ei se duc s-o taie, dar frânghia a dispărut. Oh, dar domnul Moncharmin a găsit o explicaţie foarte simplă! Să-l ascultăm:

"Era chiar după balet, iar solistele şi dansatoarele s-au grăbit să-şi ia măsuri împotriva deochiului."

Iată! Închipuiţi-vă fetele din corpul de balet luând-o la sănătoasa pe scară şi împărţindu-şi între ele frânghia sinucigaşului în mai puţin decât mi-a luat mie s-o scriu! Când, pe de altă parte gândindu-mă la locul exact unde s-a descoperit cadavrul – al treilea subsol dedesubtul scenei! – îmi imaginez că

cineva avea tot interesul ca frânghia să dispară după ce-şi îndeplinise menirea, iar timpul va dovedi dacă mă înşel.

Oribila veste s-a răspândit în curând în toată Opera unde Joseph Buquet era foarte popular. Cabinele s-au golit şi fetele din balet, îmbulzindu-se în jurul lui Sorelli ca nişte oiţe timide în jurul păstoriţei, s-au îndreptat spre foaier pe coridoarele şi scările prost luminate, tropăind cât de repede le puteau duce picioruşele lor roz.

1 Am această istorioară, autentică, de la însuşi domnul Pedro Gailhard, răposatul director al Operei (n.a.).

Capitolul II. Noua Margaretă

La primul etaj Sorelli a dat peste contele de Chagny care venea în sus pe scări. Contele, care era în general calm, părea extrem de agitat.

— Veneam la tine, a zis el scoţându-şi pălăria. Oh, Sorelli, ce seară! Şi Christine Daae, ce triumf!

— Imposibil, a spus Meg Giry. Acum şase luni cânta ca o mârţoagă! Dar lasă-ne să trecem, dragă conte, a continuat puştoaica făcând cu impertinenţă o reverenţă. Mergem să ne interesăm de un biet om care a fost găsit spânzurat.

Tocmai atunci directorul de scenă, care trecea agitat pe-acolo, s-a oprit când a auzit remarca.

— Ce? a exclamat el aspru. Voi, fetelor, aţi şi auzit? Ei, vă rog uitaţi totul în seara asta şi mai ales, aveţi grijă ca domnii Debienne şi Poligny să nu afle, i-ar mâhnii prea tare în ultima zi.

Apoi toţi s-au dus în foaierul Operei, care era deja plin de lume. Contele de Chagny avea dreptate, nici un spectacol de gală nu-l egalase pe acesta. Toţi marii compozitori ai zilei îşi dirijaseră propriile lucrări pe rând. Faure şi Krauss cântaseră şi în seara aceea adevărata Christine Daae ieşise la lumină pentru prima oară, spre uimirea şi entuziasmul publicului. Gounod dirijase Marşul Funebru al unei Marionete, Reyer – frumoasa lui uvertură la Siguar, Saint Saens – Dansul Macabru şi o Reverie Orientală, Massenet – un marş ungar nepublicat, Guirand – Carnavalul, Delibes – Valsul Lent din Sylvia şi Pizzicato din Coppelia, domnişoara Denise Bloch cântecul de petrecere din Lucreţia Borgia.

Dar adevăratul triumf fusese rezervat Christinei Daae, care începuse cu câteva pasaje din Romeo şi Julieta. Era prima dată când tânăra artistă cânta această lucrare de Gounod, care nu fusese încă montată la Operă. Cei care au auzit-o au spus că vocea ei, în aceste pasaje, era serafică, dar nu se compara cu sunetele divine pe care le-a scos în

scena închisorii şi trioul din Faust, când a cântat în locul Carlottei, care era bolnavă. Nimeni vreodată nu mai auzise sau văzuse ceva asemănător.

Daae a revelat o nouă Margareta în noaptea aia, o Margareta de o splendoare şi o strălucire niciodată bănuite înainte. Toată sala a înnebunit, publicul s-a ridicat ovaţionând, aplaudând, în timp ce Christine a suspinat şi a leşinat în braţele celorlalţi cântăreţi şi a trebuit să fie dusă în cabină. Câţiva spectatori, totuşi, au protestat. De ce le fusese o asemenea comoară ascunsă atâta timp? Până atunci Christine Daae interpretase bine rolul Siebel lângă splendida, dar prea pământeana Margaretă jucată de Carlotta. Şi trebuia să vină inexplicabila seară de gală pentru ca micuţa Daae, chemată în pripă, să arate tot ce poate într-un rol rezervat în program divei. Ce voiau să ştie abonaţii era de ce Debienne şi Poligny apelaseră la Daae când Carlotta se îmbolnăvise? Ştiuseră de geniul ei ascuns? Şi, dacă ştiuseră, de ce-l ţinuseră ascuns? Şi ea de ce-l ţinuse ascuns? Destul de ciudat era că nu se ştia să aibă un profesor de canto în acel moment. Spusese des că vrea să se pregătească singură pentru viitor. Toată afacerea era un mister.

Contele de Chagny, în picioare în loja lui, asculta toată această zarvă şi lua parte la ea aplaudând tare.

Philippe Georges Marie, conte de Chagny, avea patruzeci şi unu de ani. Era un mare aristocrat şi un bărbat frumos, mai înalt decât media şi cu trăsături atrăgătoare în ciuda frunţii aspre şi ochilor cam reci. Era extrem de politicos cu femeile şi puţin distant cu bărbaţii care nu-i iertau totdeauna succesele în societate. Avea o inimă generoasă şi o conştiinţă ireproşabilă. La moartea bătrânului conte Philibert, devenise capul uneia din cele mai vechi şi mai distinse familii din Franţa, al cărui blazon era vechi din secolul al paisprezecelea. Familia Chagny avea o groază de proprietăţi şi când bătrânul conte, văduv, a murit,

n-a fost o sarcină uşoară pentru Philippe să accepte administrarea unei averi atât de mari. Cele două surori şi fratele lui, Raoul, n-au vrut să audă de împărţire şi au renunţat la cotele lor, lăsându-se cu totul pe mâinile lui Philippe, ca şi cum dreptul primului născut n-ar fi încetat niciodată să existe. Când cele două surori s-au căsătorit, în aceeaşi zi, au primit partea lor de la fratele lor ca şi cum nu li s-ar fi cuvenit de drept ci ca pe o zestre pentru care i-au mulţumit.

Contesa de Chagny, născută Moerogis de La Martyniere, murise la naşterea lui Raoul, care se născuse la douăzeci de ani după fratele său mai mare. La data morţii bătrânului conte, Raoul avea doisprezece ani. Philippe s-a ocupat intens de educaţia frăţiorului său. A fost admirabil ajutat la asta mai întâi de surorile lui şi apoi de o mătuşă bătrână, văduva unui ofiţer de marină, care locuia la Brest şi i-a deschis tânărului Raoul gustul pentru mare. Flăcăul a intrat pe nava-şcoală Borda, a terminat cursul cu brio şi a făcut înconjurul lumii. Mulţumită unor persoane influente tocmai fusese numit membru al expediţiei oficiale la bordul navei Requin, care trebuia trimisă la Cercul Polar în căutarea supravieţuitorilor unei expediţii, despre care nu se mai auzise nimic de trei ani. Între timp se bucura de un binemeritat lung concediu care nu putea depăşi şase luni şi matroanele din Faubourg Saint-Germain îl compătimeau pe frumosul şi aparent delicatul tânăr pentru munca grea care-l aştepta.

Sfiala flăcăului – marinar, era să spun nevinovăţie, era remarcabilă. Părea că de-abia şi-a scos nasul din şorţurile femeilor. De fapt, răsfăţat cum fusese de cele două surori şi mătuşa lui, căpătase din această educaţie eminamente feminină maniere delicate, purtând amprenta unui farmec pe care nimic nu-l putuse încă întina. Avea puţin peste douăzeci şi unu de ani, dar arăta de

optsprezece. Avea o mustaţă mică blondă, ochi frumoşi, albaştri, şi un ten de fată.

Philippe l-a răsfăţat pe Raoul. De la început, era foarte mândru de el şi încântat să-i prevadă o carieră glorioasă ca începător în marina în care unul din strămoşii lor, faimosul Chagny de la Roche, avusese rang de amiral. A profitat de învoirea tânărului ca să-i arate Parisul cu toate deliciile luxului şi artei. Contele considera că la vârsta lui Raoul cine-i prea bun, nu-i bun. Philippe însuşi ştia să păstreze echilibrul între muncă şi plăcere; conduita lui era totdeauna fără cusur şi nu era capabil să-i dea fratelui său un exemplu prost. Îl lua cu el oriunde se ducea. Chiar l-a prezentat celor din foaier. Ştia că se spunea despre conte că e "în relaţii" cu Sorelli. Dar asta nu era un păcat pentru un nobil, un burlac cu mult timp liber mai ales de când şi surorile lui erau la casa lor, să vină şi să petreacă o oră sau două după cină în compania unei dansatoare care, deşi nu era foarte spirituală, avea cei mai frumoşi ochi care se puteau vedea! Şi pe urmă, sunt locuri unde un adevărat parizian, când are rangul de conte de Chagny, e obligat să se facă văzut, iar în momentul acela foaierul Operei era unul din acele locuri.

În sfârşit, Philippe probabil nu şi-ar fi luat fratele în spatele scenei Operei dacă Raoul nu l-ar fi rugat primul, înnoindu-şi mereu rugămintea cu o încăpăţânare blândă pe care contele şi-a amintit-o mai târziu.

În seara aceea, după ce Philippe a aplaudat-o pe Daae, întorcându-se spre Raoul a văzut că era foarte palid.

— Nu vezi că femeia aceea a leşinat? a zis Raoul.

— Şi tu arăţi de parc-ai fi gata să leşini, a spus contele. Ce s-a întâmplat?

Dar Raoul îşi revenise şi se ridicase. A spus:

— Hai să mergem să vedem. N-a arătat niciodată aşa.

Contele i-a aruncat zâmbind o privire curioasă şi părea destul de mulţumit. În curând au ajuns la uşa care ducea din sală pe scenă. Numeroşi spectatori îşi croiau cu dificultate drum. Raoul şi-a sfâşiat mănuşile fără să ştie ce face, iar Philippe era prea bun la suflet să râdă de el pentru nerăbdarea lui. Dar abia acum înţelegea de ce Raoul era distrat când îi vorbea şi de ce totdeauna încerca să aducă fiecare conversaţie la subiectul Operă.

Au ajuns la scenă şi au pătruns printr-o mulţime de domni, maşinişti, figuranţi şi fete din cor, Raoul deschizând drumul cu senzaţia că inima i-a ieşit din piept, cu faţa plină de pasiune, în timp ce contele Philippe îl urma cu greutate, încă zâmbind. În capătul scenei, Raoul a trebuit să se oprească din cauza năvalei unui mic grup de balerine care blocau coridorul în care voia să intre. De pe buzele lor rujate au plecat mai multe tachinări la care el n-a răspuns şi când în sfârşit a putut trece, el s-a cufundat în semi-întunericul coridorului vibrând de numele ei “Daae! Daae!”. Contele a fost surprins că Raoul cunoştea drumul. El nu-l luase niciodată în cabina Christinei şi a ajuns la concluzia că Raoul fusese acolo singur în timp ce el, contele, rămăsese în foaier să discute cu Sorelli care îl ruga des să aştepte până când venea rândul ei să intre în scenă şi uneori îi dădea papucii ei în care alerga de la cabină ca să-şi păstreze imaculaţi pantofii de dans din satin şi colanţii de culoarea pielii. Sorelli avea o scuză – îşi pierduse mama.

Amânându-şi obişnuita vizită la Sorelli cu câteva minute, contele şi-a urmat fratele în coridorul care ducea la cabina lui Daae şi a văzut că nu fusese niciodată aşa înţesată ca în seara aceea, când toată sala părea emoţionată de succesul ei ca şi de leşinul care urmase. Fata nu-şi revenise încă şi doctorul teatrului tocmai sosise în momentul acela, cu Raoul chiar în spatele lui. Christine a primit primul ajutor de la primul în timp ce deschidea ochii în braţele celui de-al

doilea. Contele şi mulţi alţii au rămas acolo stând îngrămădiţi în cadrul uşii.

— Nu crezi, doctore, că domnii aceia ar trebui să elibereze camera? a întrebat Raoul rece. Nu se poate respira aici.

— Ai perfectă dreptate, a răspuns doctorul.

Şi i-a gonit pe toţi, cu excepţia lui Raoul şi a servitoarei, care se uita la Raoul cu cea mai sinceră uimire. Nu-l văzuse vreodată înainte şi totuşi nu îndrăznea să-l întrebe nimic şi doctorul şi-a imaginat că tânărul se comporta astfel pentru că era îndreptăţit să o facă. Prin urmare vicontele a rămas în cameră privind-o în timp ce îşi revenea, pe când până şi cei directori, Debienne şi Poligny, care veniseră să-şi exprime compătimirea şi felicitările, au fost împinşi pe coridor împreună cu grupul de admiratori. Contele de Chagny, care era unul din cei rămaşi pe dinafară, a râs:

— Oh, ştrengarul, ştrengarul!

Şi a adăugat cu jumătate de glas:

— Tinerii ăştia cu aerele lor de şcolăriţe! E un Chagny adevărat până la urmă!

S-a întors să plece spre cabina lui Sorelli, dar a întâlnit-o pe drum împreuna cu mica ei suită de fete din corpul de balet.

Între timp, Christine Daae a scos un suspin adânc, la care i s-a răspuns cu un geamăt. Ea a-ntors capul, l-a văzut pe Raoul şi a tresărit; s-a uitat la doctor, căruia i-a dăruit un surâs, apoi la servitoare şi înapoi la Raoul.

A spus cu vocea firavă, aproape în şoaptă:

— Domnule, cine sunteţi?

— Domnişoară, a replicat tânărul îngenunchind pe un picior şi aşezând un sărut fierbinte pe mâna divei. Sunt băieţelul care s-a aruncat în mare ca să-ţi aducă eşarfa.

Christine s-a uitat iar la doctor şi la servitoare şi toţi trei au început să râdă.

Raoul s-a îmbujorat tare şi s-a ridicat.

— Domnişoară, a spus el, din moment ce te amuză că nu mă recunoşti, aş vrea să-ţi spun ceva între patru ochi, ceva foarte important.

— Când o să mă simt mai bine, dacă nu te superi.

Şi vocea i-a tremurat.

— Ai fost foarte bun.

— Da, trebuie să pleci, a spus doctorul cu zâmbetul lui plăcut. Lasă-mă să am grijă de domnişoara.

— Nu-mi mai e rău, a spus Christine cu o energie ciudată şi pe neaşteptate.

S-a ridicat şi şi-a trecut mâna peste pleoape.

— Mulţumesc, doctore. Aş vrea să rămân singură. Vă rog să plecaţi toţi. Lăsaţi-mă. Mă simt neliniştită în seara asta.

Doctorul a încercat să protesteze, dar văzând agitaţia evidentă a fetei s-a gândit că cel mai bun remediu ar fi să nu se împotrivească. Şi a plecat spunându-i lui Raoul afară:

— Nu e ea însăşi în seara asta. De obicei e foarte dulce.

Apoi i-a urat noapte bună şi Raoul a rămas singur. Toată partea aceea a teatrului era acum pustie. Ceremonia de adio se petrecea, fără îndoială, în foaierul Operei. Raoul s-a gândit că Daae s-ar putea duce acolo şi a aşteptat singur în tăcere, chiar ascunzându-se în umbra complice a cadrului uşii. Simţea o durere teribilă în inimă şi despre asta voia să-i vorbească lui Daae fără amânare.

Brusc uşa cabinei s-a deschis şi servitoarea a ieşit singură, cărând nişte boccele. El a oprit-o şi a întrebat-o ce făcea stăpâna ei. Femeia a râs şi a spus că aceasta era foarte bine, nu voia să fie deranjată pentru că dorea să fie singură. Şi a trecut mai departe. Doar o ideea a rămas în mintea înfierbântată a lui Raoul: fireşte că voia să fie singură pentru el! Nu-i spusese el că vrea să-i vorbească între patru ochi?

Abia respirând a urcat la cabină şi, cu urechea lipită de uşă ca să-i prindă răspunsul, s-a pregătit să ciocăne. Dar mâna i-a căzut. Auzise vocea unui bărbat în cabină, spunând cu un ton ciudat de stăpân:

— Christine, trebuie să mă iubeşti!

Şi vocea Christinei, nesfârşit de tristă şi tremurătoare, de parcă ar fi plâns, a replicat:

— Cum poţi vorbi aşa? Când eu cânt numai pentru tine!

Raoul s-a sprijinit de lambriuri să-şi potolească durerea; inima, care păruse oprită pentru totdeauna, i-a revenit în piept şi a început să zvâcnească tare. Era sigur că dacă inima lui continua să bată aşa tare cei dinăuntru o vor auzi, vor deschide uşa şi el va fi gonit ca un netrebnic. Ce situaţie pentru un Chagny! Să fie prins ascultând pe la uşi! Şi-a pus mâinile pe piept să-şi oprească bătăile inimii. Vocea omului s-a auzit iar:

— Eşti obosită?

— Oh, în seara asta mi-am dăruit sufletul şi am murit! a zis Christine.

Vocea gravă a bărbatului a răspuns:

— Sufletul tău e aşa de frumos, copilă, şi-ţi mulţumesc. Nici un împărat n-a primit vreodată un dar mai preţios. Îngerii au plâns în seara asta.

Raoul n-a mai auzit nimic apoi; oricum n-a plecat ci, de parcă s-ar fi temut să nu fie prins, s-a întors în colţul lui întunecat, hotărât să aştepte ca omul să plece din cameră. În acelaşi timp aflase şi ce e dragostea şi ce e ura. Ştia că iubeşte. Voia să ştie pe cine urăşte; spre marea lui uimire uşa s-a deschis şi Christine Daae a apărut înfăşurată în blănuri, cu faţa ascunsă de un voal de dantelă, singură. A închis uşa în spatele ei, dar Raoul a observat că n-a încuiat-o. A trecut pe lângă el. El nici măcar n-a urmărit-o din ochi pentru că ochii lui erau aţintiţi pe uşa care nu s-a mai deschis iar.

Când coridorul a rămas pustiu, el l-a traversat, a deschis uşa cabinei, a intrat şi a închis uşa. Se

găsea într-un întuneric dens. Lămpile de gaz fuseseră stinse.

— E cineva aici! a zis Raoul cu voce tremurătoare, sprijinindu-se cu spatele de uşa închisă. De ce te ascunzi?

Pretutindeni era doar întuneric şi tăcere. Raoul auzea doar sunetul propriei răsuflări, nici măcar nu-şi dădea seama că indiscreţia purtării lui depăşea orice limită.

— N-o să pleci de-aici fără voia mea! a ţipat el. Dacă nu răspunzi eşti un laş! Dar o să te demasc!

Apoi a aprins un chibrit. Flacăra a luminat camera. Nu era nimeni în cameră! După ce-a încuiat uşa, Raoul a aprins lămpile, a intrat în separeul pentru costume, a deschis dulapurile, a adulmecat în jur, a pipăit pereţii cu mâinile transpirate. Nimic!

— Ia te uită! a spus el cu voce tare, oare înnebunesc?!

A stat aşa zece minute ascultând cum gazul sfârâie în tăcerea camerei goale; deşi era îndrăgostit nici măcar nu i-a trecut prin minte să ia drept amintire o panglică păstrând parfumul iubite. A ieşit fără să ştie ce face sau unde se duce. La un moment dat al căutării lui îndărătnice, un val de aer îngheţat l-a izbit în faţă. Se găsea la capătul unei scări şi jos, la baza ei, un grup de muncitori căra o targă acoperită cu un cearceaf alb.

— Încotro e ieşirea, vă rog? a întrebat el pe unul dintre oameni.

— Drept în faţă, uşa-i deschisă. Dar lăsaţi-ne să trecem.

Arătând spre targă el a întrebat mecanic:

— Ce-i asta?

Muncitorii au răspuns:

— E Joseph Buquet, care a fost găsit în al treilea subsol, spânzurat între decorurile de la “Regele din Lahore”.

Raoul şi-a scos pălăria, s-a tras înapoi să facă loc convoiului şi a plecat mai departe.

Capitolul III. Motivul misterios

Între timp ceremonia de adio era în toi. Deja am spus că acest minunat eveniment era organizat cu ocazia pensionării demnilor Debienne şi Poligny, care se hotărâseră "să moară vitejeşte", cum se zice acum. Ei fuseseră sprijiniţi în realizarea acestui program ideal, deşi nostalgic, de toţi cei care însemnau ceva din punct de vedere artistic sau social în Paris. Toţi aceşti oameni s-au întâlnit, după spectacol, în foaierul Operei, unde Sorelli aşteptase sosirea celor doi directori în retragere cu un pahar de şampanie în mână şi un mic discurs pregătit gata să-i zboare de pe buze. În spatele ei membrele corpului de balet, tinere şi mai puţin tinere, comentau evenimentele zilei în şoaptă sau schimbau semnale discrete cu degetele; ele păreau o mulţime zgomotoasă celor care stăteau la supeu la mesele aranjate de-a lungul sălii.

Câteva dintre dansatoare se schimbaseră deja în rochii obişnuite, majoritatea purtau încă fustiţele fine de voal, dar toate se gândiseră să afişeze o expresie specială pentru această ocazie; adică toate în afară de micuţa Jammes care la cincisprezece primăveri ale ei – fericită vârstă! – părea că deja a uitat de fantomă şi de moartea lui Joseph Buquet; nu mai contenea cu râsul şi pălăvrăgeala, ţopăia de colo-colo şi făcea farse, până când Debienne şi Poligny au apărut pe scara dinspre foaier şi micuţa Jammes a fost sever admonestată de nerăbdătoarea Sorelli.

Toată lumea a remarcat că directorii păreau veseli, aşa cum se obişnuieşte la Paris. Nu e un adevărat parizian cel care n-a învăţat să-şi pună o mască de veselie peste tristeţe şi să ia un aer trist, plictisit şi indiferent când sufletul îi e plin de bucurie. Ştii că un prieten de-al tău are necazuri – nu încerca să-l consolezi; a dat norocul peste el – fi

atent cum îl feliciţi pentru că el crede că asta-i normal şi va fi mirat că aduci vorba despre asta. La Paris vieţile noastre fac parte dintr-un bal mascat, iar foaierul e ultimul loc unde doi oameni de lume ca Debienne şi Poligny ar fi făcut greşeala să-şi trădeze mâhnirea, oricât de autentică ar fi fost. Astfel, ei zâmbeau un pic prea mult lui Sorelli, care începuse să-şi recite discursul când o exclamaţie a zăpăcitei ăleia mici de Jammes a şters zâmbetul directorilor aşa de brutal încât expresia de suferinţă şi groază de sub el a fost văzută de toţi:

— Fantoma de la Operă!

Jammes a urlat cuvintele astea cu un ton de nespusă teroare şi degetul ei a arătat, în grupul de invitaţi, spre o fată aşa de palidă, lugubră şi urâtă, cu două goluri negre aşa de adânci sub sprâncenele stufoase încât povestea cu capul de mort a avut repede un imens succes.

— Fantoma de la Operă! Fantoma de la Operă! Toţi râdeau şi-şi împingeau vecinii şi voiau să ofere fantomei ceva de băut, dar ea dispăruse. Se strecurase prin mulţime şi ceilalţi o căutau zadarnic în timp ce doi domni în vârstă încercau s-o calmeze pe micuţa Jammes, iar ea stătea acolo ţipând ascuţit ca un păun.

Sorelli era furioasă că nu putuse să-şi termine discursul; directorii o pupaseră, îi mulţumiseră şi fugiseră la fel de repede ca fantoma. Nimeni n-a fost surprins de asta fiindcă se ştia că trebuiau să treacă prin aceeaşi ceremonie un etaj mai sus şi apoi urmau să-şi primească prietenii intimi, pentru ultima oară, în holul cel mare din faţa biroului directorilor, unde avea să fie servit un supeu obişnuit.

Acolo i-au găsit pe noii directori ai Operei, Armand Moncharmin şi Firmin Richard, pe care-i cunoşteau foarte puţin, dar cu care au fost generoşi în declaraţii de prietenie şi de la care au primit în schimb o mie de complimente şi linguşiri până

când oaspeţii care credeau că vor avea parte de o seară plicticoasă, s-au înseninat imediat. Supeul era aproape vesel şi mai ales un discurs foarte iscusit al reprezentantului guvernului, în care se amestecau menţiuni despre gloria trecutului şi succesele viitoare, a făcut ca atmosfera să devină foarte cordială.

Foştii directori înmânaseră deja succesorilor lor cele două micuţe chei principale care deschideau toate uşile, mii de uşi, din clădirea Operei. Şi cheiţele acelea, obiect al curiozităţii generale, treceau din mână în mână când atenţia unora din oaspeţi a fost distrasă de descoperirea la capătul mesei a unei feţe ciudate, palide şi fantastice, cu ochi înfundaţi în orbite, cea care deja apăruse în foaier şi fusese întâmpinată de micuţa Jammes cu exclamaţia “Fantoma de la Operă!”

Fantoma stătea acolo foarte normal, dar nici nu mânca, nici nu bea. Cei care începuseră prin a se uita la ea zâmbind au sfârşit prin a întoarce capetele fiindcă priveliştea le stârnea cele mai morbide gânduri. Nimeni n-a repetat gluma din foaier, nimeni n-a exclamat: “E Fantoma de la Operă!”

Spectrul însuşi nu a rostit o vorbă şi nici vecinii n-ar fi putut stabili precis momentul când se aşezase lângă ei, dar fiecare simţea că dacă Moartea însăşi ar fi venit să se aşeze la masa celor vii, ei n-ar fi crezut că e aşa groaznică. Prietenii noilor directori, Firmin Richard şi Armand Moncharmin, credeau că oaspetele înalt şi costeliv era un cunoscut al foştilor directori, Debienne şi Poligny, în timp ce aceştia din urmă se gândeau că individul cadaveric era invitatul celorlalţi.

Rezultatul e că nimeni n-a cerut explicaţii, nu s-au făcut remarci răutăcioase sau glume de prost gust care ar fi putut jigni pe vizitatorul parcă ieşit din mormânt. Câţiva din cei prezenţi care ştiau povestea spectrului şi descrierea pe care i-o făcuse şeful maşiniştilor – ei nu ştiau de moartea lui

Joseph Buquet – şi-au spus în sinea lor că omul de la capătul mesei putea fi el şi totuşi, potrivit poveştii, spectrul nu avea nas pe când persoana de la masă avea. Dar domnul Moncharmin declară în Memoriile lui că nasul oaspetelui era translucid; "lung, fin şi transparent" au fost cuvintele lui exacte. În ceea ce mă priveşte, eu cred că s-ar putea să fi luat drept transparenţă de fapt strălucirea lui. Toată lumea ştie că ştiinţa asigură proteze nazale frumoase pentru cei care şi-au pierdut nasul din diverse cauze.

Chiar s-a aşezat fantoma neinvitată la masa directorilor în seara aceea? Şi putem fi singuri că individul era chiar Fantoma de la Operă? Cine-ar îndrăzni să declare asta cu certitudine? Menţionez incidentul nu pentru c-aş vrea măcar pentru o secundă să-l fac pe cititor să creadă că spectrul era capabil de o asemenea neruşinare ci pentru că, la urma urmei, lucrul e imposibil.

Armand Moncharmin în capitolul unsprezece al Memoriilor sale spune:

"Când mă gândesc la acea primă seară nu pot separa secretul încredinţat nouă de domnii Debienne şi Poligny în biroul lor de prezenţa la supeul nostru a acelei persoane fantomatice pe care nimeni n-o cunoştea."

Ce s-a întâmplat a fost asta: Debrienne şi Poligny, care stăteau în centrul mesei, nu-l văzuseră pe omul cu capul de mort. Deodată el a început să vorbească:

— Balerinele au dreptate, a spus el. Moartea bietului Buquet s-ar putea să nu fie aşa normală cum cred oamenii.

Debienne şi Poligny au tresărit apoi au ţipat:

— Buquet e mort?

— Da, a replicat omul sau năluca, încet. A fost găsit în seara asta spânzurat în al treilea subsol, între decorurile pentru "Regele din Lahore".

Cei doi directori sau, mai precis, foşti directori, s-au ridicat imediat şi s-au uitat ciudat la vorbitor.

Eram mai agitaţi decât normal, adică, mai agitaţi decât ar fi oricine la vestea sinuciderii unui maşinist şef. S-au uitat unul la celălalt: amândoi se făcuseră mai albi decât faţa de masă. Apoi Debienne a făcut un semn noilor directori Richard şi Moncharmin, Poligny a mormăit câteva cuvinte de scuză către oaspeţi şi toţi patru s-au dus în biroul directorilor. Îl las pe domnul Moncharmin să termine povestea. În memoriile sale el spune:

"Domnii Debienne şi Poligny păreau din ce în ce mai agitaţi şi dornici să ne spună ceva foarte complicat. Întâi ne-au întrebat dacă-l cunoşteam pe omul care stătea la capătul mesei şi care ne spusese de moartea lui Joseph Buquet şi când le-am răspuns că nu, au părut şi mai îngrijoraţi. Au luat cheile universale, le-au privit câteva clipe şi ne-au sfătuit să punem încuietori noi, în cel mai mare secret, pentru camerele, debaralele şi dulapurile încastrate pe care voiam să le păstrăm închise ermetic. Au spus-o aşa de hazliu, încât am început să râdem şi am întrebat dacă erau hoţi la Operă. Ei ne-au răspuns că era ceva mult mai rău, adică fantoma. Am început să râdem, fiind siguri că voia să continue o glumă care să încununeze mica noastră distracţie. Apoi, la cererea lor, am devenit serioşi, hotărându-ne să le facem pe plac şi să intrăm în joc. Ne-au spus că nu ne-ar fi vorbit niciodată de fantomă dacă ea însăşi nu le-ar fi dat ordin să ne ceară să fim amabili cu ea şi să-i îndeplinim orice dorinţă pe care ar fi putut-o avea. Totuşi, uşuraţi fiind să părăsească domeniul pe care ea se făcuse stăpână, ei ezitaseră până în ultimul moment să ne spună această poveste curioasă, pe care minţile noastre sceptice cu siguranţă nu erau pregătite s-o priceapă. Dar anunţarea morţii lui Joseph Buquet fusese o brutală aducere aminte că nesupunându-se dorinţelor fantomei, oricând ceva fantastic sau îngrozitor îi va face să-şi dea seama că nu sunt liberi. În timpul acestor declaraţii neaşteptate,

făcute pe tonul cu care împărtăşeşti un secret important, m-am uitat la Richard. În timpul studenţiei lui, Richard căpătase reputaţia unui mare farsor, iar acum părea să se delecteze cu «preparatul» care i se servea şi lui. N-a pierdut nici o bucăţică din el deşi condimentele erau cam amare din cauza morţii lui Buquet. Dădea din cap cu tristeţe când cei doi vorbeau şi expresia era aceea a unui om care regreta că a acceptat conducerea Operei ştiind că o fantomă s-ar putea amesteca în treburile lui. M-am gândit că cel mai bun lucru ar fi să-i imit atitudinea de om disperat; totuşi, în ciuda tuturor eforturilor noastre, la sfârşit n-am putut să ne abţinem şi-am izbucnit în râs în nasul domnilor Debienne şi Poligny care, văzându-ne trecând de la cea mai sumbră dispoziţie la cea mai obraznică veselie, s-au purtat de parcă am fi înnebunit.

Gluma a devenit cam macabră şi Richard a întrebat, jumătate în glumă, jumătate în serios:

— Dar, la urma urmei, ce vrea fantoma asta a voastră?

Domnul Poligny s-a dus la birou şi s-a întors cu o copie a contractului Operei. Acesta începe cu binecunoscuta declaraţie, «conducerea Operei va da spectacolelor de la Academia Naţională de Muzică splendoarea care se cuvine primei scene lirice a Franţei» şi se termină cu Clauza 98, care spune că privilegiile îi pot fi retrase dacă directorul violează condiţiile impuse în contract. Apoi urmează condiţiile, patru la număr. Copia prezentată nouă de domnul Poligny era scrisă cu cerneală neagră şi exact la fel cu a noastră, dar la sfârşit, a lui avea un paragraf scris cu cerneală roşie şi cu un scris ciudat, complicat, de parc-ar fi fost făcut înmuind capete de chibrituri în cerneală, scrisul unui copil care abia trecuse de beţişoare şi nu învăţase să lege literele între ele. Acest paragraf era, cuvânt cu cuvânt, după cum urmează:

«5. Sau dacă directorul, în orice lună, întârzie cu mai mult de paisprezece zile plata alocaţiei către Fantoma de la Operă, o alocaţie de douăzeci de mii de franci pe lună, adică două sute patruzeci de mii de franci de an...»

Domnul Poligny a arătat cu un deget tremurător spre această ultimă clauză, la care sigur nu ne aşteptasem.

— Asta-i tot? Nu mai vrea altceva? a întrebat Richard extrem de rece.

— Ba da, mai vrea, a răspuns Poligny.

Şi a întors paginile registrului până a ajuns la clauza care specifica zilele în care anumite loje private trebuiau rezervate pentru uzul preşedintelui republicii, miniştrilor şi aşa mai departe. Tot cu cerneală roşie cineva adăugase un rând la sfârşitul acestei clauze:

«Loja 5 de rangul întâi din rândul cel mare va fi pusă la dispoziţia Fantomei de la Operă la fiecare spectacol.»

Când am văzut asta nu ne-a mai rămas nimic altceva de făcut decât să ne ridicăm, să strângem mâinile predecesorilor noştri şi să-i felicităm că se gândiseră la farsa asta încântătoare care dovedea că vechiul umor franţuzesc nu va dispărea niciodată. Richard a adăugat că în fine îşi dădea seama de ce domnii Debienne şi Poligny se retrăgeau de la conducerea Academiei Naţionale de Muzică. Nu se puteau face afaceri cu o fantomă neînţelegătoare.

— Cu siguranţă, două sute patruzeci de mii de franci nu se strâng aşa uşor, a spus Poligny fără să-i tresară vreun muşchi de pe faţă. Şi v-aţi gândit ce-a însemnat pierderea lojei 5 pentru noi? N-am vândut-o măcar o dată; şi nu numai asta, dar a trebuit să returnăm şi banii de abonament – păi, e îngrozitor! Pur şi simplu nu putem munci ca să întreţinem fantoma! Preferăm să plecăm!

— Da, a rostit ca un ecou domnul Debienne, preferăm să plecăm!

Şi s-a ridicat. Richard a spus:

— Dar, de fapt, mi se pare c-aţi fost prea îngăduitori cu fantoma. Dacă aş avea aşa o fantomă enervantă eu n-aş ezita să pun să fie arestată.

— Dar cum? Unde? au ţipat ei în cor. Noi nu l-am văzut!

— Dar când vine în lojă?

— Nu l-am văzut niciodată în lojă!

— Atunci vindeţi-o.

— Să vindem loja Fantomei de la Operă! Ei, domnilor, încercaţi dumneavoastră.

Apoi au plecat din birou. Richard şi cu mine nu mai râsesem vreodată aşa.”

Capitolul IV. Loja 5

Armand Moncharmin a scris nişte Memorii aşa de voluminoase în timpul destul de lung al perioadei sale de co-director încât ne putem întreba cum de-a mai găsit timp să se ocupe de afacerile Operei altfel decât descriind tot ce se întâmpla acolo. Directorul Moncharmin nu ştia două note pe portativ, dar îi spunea ministrului educaţiei şi artelor pe numele de botez, se ocupase puţin cu presa mondenă şi dispunea de un venit considerabil. În sfârşit, era un tip şarmant şi nu lipsit de inteligenţă fiindcă, de îndată ce şi-a pus în minte să fie un director-asociat la Operă, şi-a ales cel mai bun director executiv posibil şi s-a dus direct la Firmin Richard.

Firmin Richard era un compozitor foarte distins care publicase un număr de diverse piese de succes şi căruia îi plăcea aproape orice fel de muzică şi orice fel de muzician. Limpede: era datoria oricărui muzician să-l placă pe Firmin Richard. Singurul lucru care s-ar putea spune împotriva lui e că era cam autoritar şi înzestrat cu un temperament cam irascibil.

În primele zile pe care cei doi parteneri le-au petrecut la Operă ei au savurat plăcerea de a fi capii unei asemenea instituţii şi uitaseră totul despre povestea curioasă, stranie, cu fantoma când a apărut un incident care le-a dovedit că gluma, dacă de o glumă era vorba, nu se terminase. Firmin Richard a ajuns în biroul lui la unsprezece în dimineaţa aceea. Secretarul lui, Remy, i-a arătat vreo şase scrisori pe care nu le deschisese pentru că pe ele scria “personal”. Una din scrisori i-a atras imediat atenţia domnului Richard nu pentru că era scrisă cu cerneală roşie, ci pentru că i s-a părut că mai văzuse scrisul acela. Şi-a amintit curând că era scrisul cu care erau făcute completările acelea ciudate din registru. A recunoscut stângăcia copilărească. A deschis scrisoarea şi a citit:

“Dragă domnule director,

Regret să vă tulbur în momente în care, sigur, sunteţi foarte ocupat cu înnoirea unor obligaţii importante, semnarea unora noi, şi, în general, cu etalarea impecabilului dumneavoastră bun-gust. Ştiu ce aţi făcut pentru Carlotta, Sorelli, micuţa Jammes şi câteva altele ale căror calităţi, talent sau geniu le-aţi bănuit.

Sigur, când scriu aceste cuvinte nu mă refer la Carlotta, care-i aşa de înfumurată şi căreia n-ar fi trebuie să i se permită să plece de la Ambassadeurs sau Café Jacquin, nici la Sorelli, care are succes mai ales datorită fabricanţilor de trăsuri; nici la micuţa Jammes care dansează ca o viţea pe pajişte. Nu vorbesc nici de Christine Daae, deşi e sigur că ea e genială, iar gelozia dumneavoastră o împiedică să aibă vreun rol important. Acestea fiind spuse, sunteţi liber să vă administraţi mica afacere aşa cum puteţi mai bine, nu-i aşa?!

Totuşi, aş vrea să profit că nu a-ţi dat-o încă afară pe Christine Daae şi am putut-o auzi cântând în seara asta rolul Siebel, deoarece cel al Margaretei i-a fost interzis de la triumful de acum câteva seri, şi să vă rog să nu dispuneţi de loja mea în această seară sau în următoarele zile, fiindcă nu vă pot spune cât de neplăcut surprins am fost să aud, o dată sau de două ori, sosind la Operă, că loja aceea fusese vândută din ordinul dumneavoastră.

N-am protestat, mai întâi pentru că-mi displace scandalul şi apoi pentru că am considerat că predecesorii dumneavoastră, domnii Debienne şi Poligny, care au fost întotdeauna foarte amabili cu mine, au neglijat înainte de plecare să vă amintească de micile mele capricii. Chiar acum am primit de la cei doi domni un răspuns la scrisoarea prin care le ceream explicaţii, iar acest răspuns

dovedeşte că ştiaţi totul despre contract şi, în consecinţă, mă trataţi cu un dispreţ revoltător.

Dacă vreţi să trăiţi liniştit nu trebuie să începeţi prin a-mi retrage loja privată.

Rămân, dragă domnule director, în ciuda acestor mici observaţii,

Al dumneavoastră prea-umil şi devotat slujitor,

Fantoma de la Operă."

Scrisoare era însoţită de un fragment din rubrica de anunţuri din Revue Theatrale în care scria:

"F.O. – R. şi M. nu au nici o scuză. Le-am spus şi am lăsat contractul dumneavoastră în mâinile lor. Sincere salutări."

Firmin Richard de-abia terminase de citit această scrisoare când Armand Moncharmin a intrat având în mână una asemănătoare. S-au uitat unul la altul şi au izbucnit în râs.

— Continuă gluma, a spus domnul Richard, dar nu mi se pare chiar amuzantă.

— Ce înseamnă toate acestea? a întrebat Moncharmin. Îşi închipuie că o să-i lăsăm să păstreze loja pe timp nelimitat doar pentru că au fost directori la Operă?

— N-am chef să-i mai las să râdă de mine, a spus Firmin Richard.

— E destul de nevinovat, a observat Armand Moncharmin. Ce vor de fapt, o lojă pentru astă seară?

Firmin Richard i-a spus secretarului său să trimită biletele lojei 5 foştilor directori Debienne şi Poligny, dacă nu erau deja vândute. Nu erau şi le-au fost trimise pe loc. Debienne stătea pe colţ între strada Scribe şi bulevardul Capucinilor; Poligny, pe strada Auber. Ori, scrisorile fantomei fuseseră

expediate de la posta din bulevardul Capucinilor aşa cum observase Moncharmin după examinarea scrisorilor.

— Vezi! a spus Richard.

Au ridicat din umeri regretând că doi oameni de o anumită vârstă se pot amuza cu asemenea trucuri copilăreşti.

— Oricum puteau să fie mai politicoşi! a spus Moncharmin.

— Ai văzut cum ne tratează apropo de Carlotta, Sorelli şi micuţa Jammes?

— Păi, dragul meu, aceşti oameni sunt înnebuniţi de invidie. Şi când te gândeşti că s-au pretat la un anunţ în Revista Teatrală! N-au nimic mai bun de făcut?!

— Apropo, a zis Moncharmin, par foarte interesaţi de micuţa Christine Daae.

— Ştii, ca şi mine, că se spune că e foarte bună, a zis Richard.

— Reputaţiile se obţin uşor, a replicat Moncharmin. eu n-am reputaţia că ştiu totul despre muzică? Şi eu nu deosebesc o notă de alta.

— Nu te teme, n-ai avut niciodată reputaţia asta, a declarat Richard.

Apoi el a ordonat să fie poftiţi înăuntru artiştii care de două ore se plimbau încoace şi-ncolo prin faţa uşii în spatele căreia îi aştepta faima şi averea, sau concedierea.

Toată ziua a trecut cu discuţii, negocieri, semnarea sau rezilierea contractelor şi cei doi directori supra solicitaţi s-au dus la culcare devreme, fără să arunce nici o privire în loja 5 să vadă dacă foştii directori Debienne şi Poligny savurau spectacolul.

În dimineaţa următoare directorii au primit un bilet de mulţumire de la fantomă:

“Dragă domnule director:

Mulţumesc. Seară încântătoare. Daae superbă. Corul cam adormit. Carlotta un minunat instrument comun. O să vă scriu curând pentru 240.000 de franci sau 233.424 franci şi 70 de centime ca să fiu corect. Domnii Debienne şi Poligny mi-au trimis 6.575 franci şi 30 de centime, reprezentând primele zece zile ale alocaţiei pentru anul curent; imunitatea garantată de ei expiră în seara de zece a lunii în curs.

Salutări F.O.”

Pe lângă asta era o scrisoare de la domnii Debienne şi Poligny.

“Domnilor,

Vă suntem foarte recunoscători pentru gestul amabil, dar veţi înţelege uşor că perspectiva de a auzi iar Faust, deşi e foarte plăcută pentru foştii directori ai Operei, nu ne poate face să uităm că nu avem nici un drept să ocupăm loja 5 din rândul mare, care este exclusiv proprietatea lui, despre care v-am vorbit când am parcurs contractul cu dumneavoastră ultima dată. Vedeţi clauza 98, ultimul paragraf.

Primiţi domnilor, salutări.”

— Ah! tipii ăştia încep să mă enerveze! a ţipat Firmin Richard smucind scrisoarea.

Şi în seara aceea loja 5 a fost vândută.

În dimineaţa următoare ajungând la birou domnii Richard şi Moncharmin au găsit raportul unui plasator în care se relata un incident care se întâmplase cu o seară înainte în loja 5; redau partea esenţială a raportului:

“Am fost obligat să chem un gardian public de două ori în seara asta pentru a elibera loja 5, o dată la începutul şi o dată la mijlocul actului al doilea. Ocupanţii, care au sosit când cortina s-a ridicat pentru actul al doilea, au creat un adevărat scandal cu râsetul şi observaţiile lor ridicole. S-a strigat «Linişte!» din jur şi toată sala începuse să protesteze când îngrijitoarea lojei a venit să mă cheme. Am intrat în lojă şi am spus ce am crezut de cuviinţă. Oamenii nu păreau în toate minţile şi făceau tot felul de remarci stupide. Le-am spus că dacă zgomotul continuă voi fi obligat să evacuez loja. Când am ieşit am auzit iar râsete urmate de proteste din sală. M-am întors cu un gardian public şi el i-a atenţiat, ei au protestat, încă râzând, spunând că nu pleacă decât dacă primesc banii înapoi. În sfârşit s-au potolit şi i-am lăsat să intre înapoi în lojă. Râsul a reînceput şi de data asta i-am dat afară definitiv.”

— Trimite după plasator, i-a spus Richard secretarului, care deja citise raportul şi-l marcase cu creion albastru.

Remy, secretarul, anticipase ordinul şi l-a chemat pe plasator imediat.

— Spune-ne ce s-a întâmplat, a spus Richard abrupt.

Plasatorul a început să bolborosească ceva despre raport.

— Ei, de ce râdeau oamenii aceia? a întrebat Moncharmin.

— Probabil cinau, domnule, şi mai mult se distrau cu asta decât ascultau muzică bună. Mai întâi au intrat în lojă, apoi au ieşit şi au chemat îngrijitoarea, care i-a întrebat ce doreau. Ei au spus: “Uită-te în lojă; nu e nimeni acolo, nu-i aşa?” Femeia a spus că nu. “Păi, când am intrat am auzit o voce care a spus loja asta e ocupată!”

Domnul Moncharmin nu s-a putut abţine şi a zâmbit uitându-se la Richard, dar acesta nu zâmbea. Făcuse şi el prea multe la viaţa lui ca să nu recunoască în povestirea plasatorului toate caracteristicile uneia din acele farse care încep prin a amuza şi sfârşesc prin a înfuria victima. Plasatorul, pentru a-i fi pe plac lui Moncharmin, care zâmbea, a crezut că e bine să facă la fel şi el, un zâmbet neinspirat! Directorul Richard s-a uitat urât la subordonatul lui, care de aici încolo a crezut că e de datoria lui să prezinte o faţă plină de consternare.

— Totuşi, când au venit oamenii nu era nimeni în lojă, nu-i aşa?! a tunat Richard.

— Nici un suflet, domnule, nici un suflet! Nici în loja din dreapta, nici în cea din stânga, nici un suflet domnule, vă jur! Îngrijitoarea lojei mi-a spus-o foarte des, ceea ce dovedeşte că totul a fost o glumă.

— Ah, aşa crezi, nu-i aşa?! a zis Richard. Aşa crezi! E o glumă! Şi fără îndoială crezi că e una bună!

— Cred că e de foarte prost-gust, domnule!

— Şi îngrijitoarea ce-a spus?

— Oh, a zis doar că era fantoma, asta-i tot ce-a zis!

Şi plasatorul a rânjit. Dar curând şi-a dat seama că rânjetul fusese o greşeală, fiindcă de abia-i ieşiseră cuvintele din gură când domnul Richard, din posomorât a devenit furios.

— Trimite după îngrijitoare! a ţipat el. Trimite după ea! Acum! Acum! Şi adu-mi-o aici! Şi dă toţi oamenii ăia afară!

Plasatorul a încercat să protesteze, dar Richard l-a potolit dându-i ordin să-şi ţină gura. Apoi, când buzele bietului om păreau pecetluite pe veci, directorul i-a ordonat să le deschidă iar.

— Cine-i fantoma asta? a mârâit el.

Dar plasatorul era deja incapabil să scoată o vorbă. A reuşit să sugereze, cu gesturi disperate, că

nu ştia nimic despre asta, sau mai degrabă că nu voia să ştie.

— L-ai văzut vreodată pe spectrul ăsta, fFantoma de la Operă?

Plasatorul, scuturând din puternic din cap, a negat că văzuse vreodată respectiva Fantomă.

— Foarte bine! a spus domnul Richard sever.

Ochii plasatorului începuseră să-i iasă din orbite, ca şi cum ar fi vrut să ştie de ce directorul rostise acel ameninţător "foarte bine!"

— Fiindcă am să rezolv chestiunea celor care susţin că n-au văzut-o vreodată, a explicat directorul. Din moment ce pare să fie peste tot nu mai suport ca oamenii să-mi spună că n-o văd nicăieri. Îmi place ca oamenii chiar să muncească pentru mine dacă sunt angajaţii mei!

Spunând acestea, Richard nu i-a mai dat nici o atenţie plasatorului şi a discutat între timp în cameră. Plasatorul a crezut că se putea retrage încet – foarte încet! – alunecând spre uşă, când Richard l-a ţintuit de podea cu un tunător:

— Stai pe loc!

Remy trimisese după îngrijitoare pe strada Proverence, lângă Operă, unde era angajată ca portăreasă. Curând ea şi-a făcut apariţia.

— Cum te numeşti?

— Giry. Mă cunoaşteţi destul de bine, domnule, sunt mama micuţei Giry, micuţa Meg, fireşte!

A spus asta cu un ton atât de aspru şi solemn încât o clipă directorul Richard a fost impresionat. S-a uitat la ea, la şalul ei decolorat, la pantofii uzaţi, rochia veche de tafta şi boneta ponosită. Era clar din expresia directorului că nici nu-şi amintea să le fi întâlnit pe doamna Giry sau chiar pe micuţa Giry sau "micuţa Meg". Mândria mamei era aşa de mare încât îngrijitoarea îşi închipuia că toată lumea o cunoaşte.

— N-am auzit niciodată de ea! a declarat directorul. Dar ăsta nu-i un motiv, doamnă Giry, să nu mă intereseze ce s-a întâmplat aseară ca să vă

determine pe dumneata şi pe plasator să chemaţi un gardian public.

— Chiar voiam să vă văd, domnule, şi să vă vorbesc despre asta, ca să nu aveţi neplăcerile pe care le-au avut domnii Debienne şi Poligny. Nici ei n-au vrut să mă asculte, la început.

— Nu te întreb nimic despre asta. Te întreb ce s-a petrecut aseară.

Doamna Giry s-a făcut roşie de indignare: niciodată nu i se vorbise aşa. S-a ridicat cu demnitate gata să plece, adunându-şi faldurile fustei şi fluturându-şi penele de pe boneta ponosită, dar, răzgândindu-se, s-a aşezat şi a spus cu voce distantă:

— O să vă spun ce s-a întâmplat. Fantoma a fost nemulţumită iar!

Atunci, pe loc, fiindcă Richard era gata să izbucnească, Moncharmin a intervenit şi a preluat conducerea interogatoriului; a reieşit că doamna Giry considera perfect normal ca o voce să spună că loja e ocupată deşi nu era nimeni în ea. Nu putea explica fenomenul, care nu era o noutate pentru ea, altfel decât prin prezenţa spectrului. Nimeni nu-l văzuse în lojă, dar toţi putuseră să-l audă. Ea una îl auzise de multe ori şi puteau s-o creadă fiindcă ea totdeauna spunea adevărul. Puteau să-i întrebe pe Debienne şi Poligny, şi pe oricine o cunoştea, şi pe Isidore Saack, căruia spectrul îi rupsese un picior!

— Zău?! a întrerupt-o domnul Moncharmin. Chiar i-a rupt Fantoma piciorul bietului Isidore Saack?

Doamna Giry a deschis ochii mari în faţa unei asemenea ignoranţe. Totuşi a consimţit să-i “lumineze” pe acei neştiutori. Treaba se întâmplase pe timpul domnilor Debienne şi Poligny, tot în loja 5, în timpul unui spectacol cu Faust. Doamna Giry a tuşit, şi-a limpezit vocea – de parcă s-ar fi pregătit să cânte ea însăşi toată opera lui Gounod şi a început:

— Iată cum a fost, domnule. În seara aceea domnul Maniera şi soţia, bijutierii din strada Mogador, stăteam în partea din faţă a lojei împreună cu bunul lor prieten, domnul Isidore Saack, ce stătea în spatele doamnei Maniera. Mefisto cânta – şi aici doamna Giry a început să cânte – "Catarina, în timp ce te prefaci că dormi" şi atunci domnul Maniera a auzit o voce şoptindu-i în urechea dreaptă (deşi soţia lui era în stânga), spunând "Ha, ha! Julie nu se preface că doarme!". Pe soţia lui se întâmpla s-o cheme Julie. Deci domnul Maniera s-a întors spre dreapta să vadă cine vorbea cu el. Nu era nimeni! S-a frecat la ureche şi s-a întrebat dacă visa. Atunci Mefisto şi-a continuat serenada... Dar, poate că vă plictisesc, domnilor?

— Nu, nu, continuă!

Doamna Giry a zâmbit afectat:

— Sunteţi prea amabili, domnii mei. Ei, apoi Mefisto şi-a continuat serenada – şi aici doamna Giry a început iar să cânte: "Divino, deschideţi sufletul duios şi cu un sărut adu unui prea plecat muritor extazul". Şi atunci domnul Maniera a auzit iar vocea în urechea dreaptă, de data asta spunând:" Ha,ha! Julie nu s-ar supăra să-i dea un sărut lui Isidore!" Şi s-a întors iar, dar de data asta spre stânga şi ce credeţi c-a văzut? Pe Isidore care luase mâna soţiei şi o acoperea de sărutări pe încheietură – uite-aşa domnilor – şi săruta voluptuos pielea dezgolită la marginea mănuşilor ei de aţă. Şi pe urmă a urmat agitaţia! Bang! Bang! Domnul Maniera, care era mare şi voinic, ca dumneavoastră domnule Richard, i-a tras două lovituri domnului Isidore Saack, mic de statură şi firav ca domnul Moncharmin, să mă scuze de expresie. A fost zarvă mare. Oamenii din sală au ţipat "Ajunge! Opriţi-i! O să-l omoare!" În sfârşit domnul Isidore Saack a reuşit să fugă.

— Atunci nu fantoma i-a rupt piciorul? a întrebat domnul Moncharmin, puţin supărat că

figura lui făcuse atât de puţină impresie asupra doamnei Giry.

— E ca şi când ar fi făcut-o, a replicat doamna Giry distant. Şi l-a rupt pe scara cea mare pe care alerga prea repede, domnule, şi va trece multă vreme până săracul de el va putea s-o urce iar!

— Fantoma ţi-a spus ce-a şoptit în urechea domnului Maniera? a întrebat domnul Moncharmin cu o gravitate pe care o considera extrem de amuzantă.

— Nu, domnule, mi-a spus domnul Maniera însuşi. Aşa că...

— Dar ai vorbit cu fantoma, stimată doamnă?

— Cum vorbesc cu dumneavoastră acum, bunule domn! a replicat doamna Giry.

— Şi când fantoma îţi vorbeşte, ce spune?

— Păi, îmi spune să-i aduc un taburet pentru picioare.

De data asta Richard a izbucnit în râs, la fel ca Moncharmin şi Remy, secretarul său. Doar plasatorul, precaut din experienţă, a avut grijă să nu râdă, în timp ce doamna Giry s-a încumetat să adopte o atitudine de-a dreptul ameninţătoare.

— În loc să râdeţi, a ţipat ea indignată, mai bine-aţi face ce-a făcut domnul Poligny, care a aflat el însuşi.

— A aflat despre ce? a întrebat Moncarmin, care nu se mai distrase aşa de bine în toată viaţa lui.

— Despre fantomă, fireşte! Ia ascultaţi aici...

Brusc s-a calmat, simţind că era un moment solemn în viaţa ei:

— Ascultaţi aici, a repetat ea. Se juca La Juive şi domnul Poligny s-a gândit să privească spectacolul din loja fantomei... Ei, când Leopold strigă “Hai să fugim!”, ştiţi, şi Eleazar îi opreşte şi spune “Încotro vă-ndreptaţi?”... ei, domnul Poligny – pe care eu îl priveam din fundul lojei de alături, care era goală – domnul Poligny s-a ridicat şi mergea ţeapăn ca o statuie. Până am avut timp să-l întreb ca Eleazar “Încotro vă-ndreptaţi? el

ajunsese în josul scării, dar fără să-şi rupă vreun picior.

— Totuşi, din asta nu reiese cum a venit Fantoma Operei să-ţi ceară un taburet pentru picioare, a insistat domnul Moncharmin.

— Ei, din seara aia nimeni n-a mai încercat să-i ocupe loja. Directorul a dat ordin că spectrul o poate avea la fiecare spectacol. Şi, oricând venea, cerea un taburet.

— Măi, măi! Un spectru care cere un taburet! Atunci fantoma asta a ta e o femeie?

— Nu, fantoma e un bărbat.

— De unde ştii?

— Are voce de bărbat, oh, şi ce voce plăcută! Uite cum se întâmplă: când vine la operă o face de obicei la mijlocul primului act. Bate de trei ori încet în uşa lojei 5. Închipuiţi-vă ce mirată am fost prima dată când am auzit cele trei lovituri când ştiam că nu e nimeni în lojă! Şi pe urmă am auzit o voce spunând: "Doamnă Jules" – fiindcă numele bietului meu bărbat era Jules.

— "Un taburet, te rog." Dacă-mi scuzaţi expresia, domnilor, atunci am simţit că-mi vine aşa, o sfârşeală. Dar vocea a continuat "Nu te teme, doamnă Jules, sunt Fantoma Operei!" Şi vocea era aşa de blândă şi moale încât nu mi-a fost frică deloc. Vocea stătea pe scaunul din colţ, la dreapta, în primul rând.

— Era cineva în loja de la dreapta lojei 5? a întrebat Monchermin.

— Nu, loja 7 şi loja 3, cea de la stânga, erau amândouă goale. Cortina abia se ridicase.

— Şi ce-ai făcut?

— Păi, am adus taburetul. Bineînţeles că nu-l voia pentru el, ci pentru doamna lui! Dar pe ea n-am auzit-o sau văzut-o niciodată.

— Ei, ce?! Acum ştii că spectrul e însurat!

Ochii celor doi directori s-au mutat de la doamna Giry la plasator care, stând în spatele îngrijitoarei, tot dădea din mâini să le atragă

atenţia. Şi-a ciocănit fruntea cu degetul arătător să arate că părerea lui era că văduva Jules Giry era nebună, iar această pantomimă i-a întărit lui Richard hotărârea să scape de serviciile unei nebune. Între timp vrednica doamnă a continuat să vorbească de fantomă, acum descriindu-i generozitatea:

— La sfârşitul spectacolului îmi dădea totdeauna doi franci, uneori cinci, uneori chiar zece dacă trecuseră mai multe zile fără să vină, doar că, de când oamenii au început iar să-l sâcâie nu-mi mai dă nimic.

— Scuză-mă, femeie, a spus Moncharmin în timp ce doamna Giry îşi îndesa penele în boneta ei ponosită nemulţumită de atâta familiaritate, scuză-mă, cum reuşeşte fantoma să-ţi dea doi franci?

— Păi, îi lasă pe policioara din lojă, desigur. Îi găsesc pe program, pe care i-l dau totdeauna. În unele seri găsesc flori în lojă, un trandafir care probabil cade de la corsajul doamnei lui... fiindcă uneori aduce şi o doamnă; într-o zi au uitat un evantai.

— Oh, spectrul a lăsat un evantai, nu-i aşa?! Şi ce-ai făcut cu el?

— Păi, l-am dus înapoi în lojă a doua seară.

Brusc plasatorul a ridicat vocea:

— Ai încălcat regulamentul, o să te amendez, doamnă Giry!

— Taci din gură neghiobule! a mormăit domnul Firmin Richard. Ai dus înapoi evantaiul; şi pe urmă?

— Păi, pe urmă ei l-au luat, domnule, nu mai era acolo la sfârşitul spectacolului, dar în locul lui mi-au lăsat o cutie de bomboane englezeşti, care-mi plac foarte mult. Ăsta-i unul din gesturile frumoase ale spectrului.

— Asta-i tot, doamnă Giry. e de ajuns.

După ce doamna Giry şi-a făcut reverenţa şi a plecat, plină de o demnitate care nu o părăsea niciodată, directorii i-au spus plasatorului că

hotărâseră să renunţe la serviciile bătrânei nebune. După ce plasatorul a plecat şi el, directorul executiv a fost înştiinţat să-i facă lichidarea. Rămaşi singuri, directorii şi-au împărtăşit ideea care le venise la amândoi, şi anume că ar trebui să cerceteze personal problema lojei 5 de rangul întâi.

Capitolul V. Vioara vrăjită

Christine Daae, ca urmare a unor intrigi asupra cărora voi reveni, nu şi-a continuat imediat triumful la Operă. După faimoasa seară de gală ea a cântat o dată la Ducesa de Zurich, dar asta a fost ultima ocazie când a fost auzită în particular. A refuzat, fără un motiv plauzibil, să participe la un concert de caritate pe care promisese să-l sprijine. Se comporta mereu ca şi când n-ar mai fi fost stăpâna propriului ei destin şi s-ar fi ferit de un alt triumf.

Ştia că domnul conte de Chagny, ca să-i facă plăcere fratelui lui, intervenise pe lângă directorul Richard pentru ea şi atunci ea i-a scris să-i mulţumească şi să-l roage să nu mai ceară favoruri în numele ei; nu s-a aflat niciodată motivul acestei comportări ciudate. Unii spuneau că era din cauza mândriei exagerate, alţii vorbeau despre îngerească ei modestie. Dar oamenii de teatru nu sunt deloc aşa de modeşti şi eu cred că nu exagerez dacă spun că purtarea ei se datora fricii. Da, sigur Christine Daae era înspăimântată de ce i se întâmplase. Am o scrisoare (face parte din colecţia Persanului) referitoare la această perioadă şi care trădează groaza absolută: “Nu mai sunt eu însămi când cânt”, scrie biata copilă.

Ea nu s-a mai dus nicăieri şi vicontele de Chagny a încercat degeaba să o întâlnească. El i-a scris rugând-o să-i permită s-o viziteze şi aştepta disperat răspunsul; într-o dimineaţă ea i-a trimis următorul bilet:

“Domnule,

Nu l-am uitat pe băieţelul care s-a aruncat în mare ca să-mi redea eşarfa. Simt că trebuie să vă scriu astăzi, când mă duc la Perros să împlinesc o datorie sfântă. Mâine e comemorarea morţii bietului meu tată, pe care-l cunoşteaţi şi care vă

îndrăgea mult. E îngropat acolo, cu vioara lui, în cimitirul unei bisericuţe, la poalele unei pante unde ne jucam când eram copii, lângă drumul pe care ne-am spus la revedere ultima oară când am mai crescut.

Christine Daae”

Vicontele de Chagny s-a grăbit să consulte mersul trenurilor, s-a îmbrăcat cât de repede a putut, a scris câteva rânduri pentru ca valetul să le ducă fratelui lui şi a sărit într-un taxi care l-a dus la Gara Montparnasse tocmai la timp să piardă trenul de dimineaţă. A petrecut o zi groaznică în oraş şi nu şi-a revenit până seara, când s-a văzut aşezat într-un compartiment din expresul Britanny. A citit biletul Christinei, iar şi iar, şi a petrecut restul plicticoasei nopţi de călătorie cu trenul în visuri fierbinţi care începeau şi se terminau cu Christine Daae. Mijea de ziuă când a poposit la Lannion şi s-a grăbit să ia diligenţa spre Perros-Guirec. Era singurul pasager. A întrebat vizitiul şi a aflat că în seara precedentă o tânără doamnă care arăta ca o pariziană călătorise spre Perros şi se cazase la hanul cunoscut ca “The Setting Sun”.

Cu cât se apropia mai mult de ea, cu atât mai drăgăstos îşi amintea povestea micii cântăreţe suedeze. Majoritatea detaliilor sunt încă necunoscute publicului.

A fost odată, într-un târguşor nu departe de Upsala, un ţăran care trăia cu familia lui săpând pământul în timpul săptămânii şi cântând în cor duminica. Ţăranul avea o fată pe care a învăţat-o să recunoască notele înainte de a putea citi; tatăl lui Daae era un mare muzician, chiar dacă n-o ştia. Nici un violonist de-a lungul sau de-a latul Scandinaviei nu cânta ca el. Vestea despre talentul lui se dusese departe şi era totdeauna chemat să încingă dansul la nunţi şi alte sărbători. Nevasta i-a murit când Christine abia intrase în al şaselea an

de viaţă. Atunci tatăl, dedicat doar fiicei sale şi muzicii, şi-a vândut peticul de pământ şi a plecat la Upsala să-şi caute faima şi averea. N-a găsit decât sărăcia.

S-a întors la ţară, rătăcind din bâlci în bâlci. zdrăngănind melodiile lui scandinave, în timp ce copila, care nu-l părăsea niciodată, asculta în extaz sau îl acompania cântând. Într-o zi, la bâlciul Ljimby, profesorul Valerius i-a auzit şi i-a luat la Göteborg. Susţinea că tatăl e primul violonist al lumii, iar fiica avea stofa unei mari artiste. Ea a fost educată şi instruită. A făcut progrese rapide şi a încântat pe toată lumea cu drăgălăşenia, manierele graţioase şi dorinţa sinceră de a place.

Când Valerius şi soţia lui au plecat să se stabilească în Franţa ei i-au luat pe Daae – tatăl şi pe Christine cu ei. Doamna Valerius o trata pe Christine ca pe fiica ei. Cât despre Daae – tatăl, el a început să sufere de dor de casă. Nu ieşea niciodată din casă în Paris, ci trăia într-un fel de vis pe care-l întreţinea cu vioara lui. Ore întregi rămânea încuiat în dormitor cu fiica lui, cântând la vioară şi voce încet, foarte încet. Uneori doamna Valerius venea să asculte la uşă, îşi ştergea o lacrimă şi cobora tiptil scările oftând după cerul ei scandinav.

Daae părea că tot bolnav până în vară când întreaga familie s-a dus să stea la Perros-Guirec, într-un colţ îndepărtat din Bretania, unde marea avea aceeaşi culoare ca-n ţara lui. Obişnuia să cânte des pe plajă cele mai triste melodii ale lui şi pretindea că marea îşi opreşte vuietul ca să le asculte. Şi apoi a făcut-o pe doamna Valerius să-i accepte o toană ciudată de-a lui. În perioada pelerinajelor bretone, când erau chermeze şi dansuri în sate, se duceau cu vioara, ca odinioară, şi o lua şi pe fiica lui câte o săptămână. Le dăruiau oamenilor din cătunele acelea destulă muzică să le-ajungă un an şi dormeau noaptea într-un hambar, refuzând un pat la han, stând aproape unul

de celălalt pe paie, ca atunci când erau în Suedia şi erau foarte săraci. Totuşi erau curăţel îmbrăcaţi, nu cereau bani, refuzau bănuţii care li se ofereau, iar oamenii din jur nu înţelegeau purtarea acestui violonist de ţară care umbla vagabond cu o fetiţă frumuşică ce cânta ca un înger din rai. Îi urmau din sat în sat.

Într-o zi, un băieţel care era pe-afară cu guvernanta lui, a făcut-o să se plimbe mai departe ca de-obicei fiindcă nu se putea desprinde de fetiţa a cărei voce dulce şi pură părea să-l lege de ea. Au ajuns pe ţărmul unui golfuleţ care încă se cheamă Trestraou unde acum se înalţă un cazinou sau cam aşa ceva. Pe vremea aceea nu era decât cer şi apă şi lunga plajă aurie. Doar că mai era şi un vânt iute care a purtat eşarfa Christinei în mare. Christine a scos un ţipăt şi a întins braţele, dar eşarfa era deja în valuri. Atunci a auzit-o voce spunând:

— Aşteaptă, îţi voi aduce eu eşarfa din mare.

A văzut un băieţel alergând repede, în ciuda ţipetelor şi protestelor indignate ale unei vajnice doamne în negru. Băieţelul a intrat în mare, îmbrăcat cum era, şi i-a adus înapoi eşarfa. Şi băiatul şi eşarfa erau uzi leoarcă. Doamna în negru a făcut mare tărăboi, dar Christine a râs veselă şi l-a pupat pe băieţel, care era nimeni altul decât vicontele Raoul de Chagny, care locuia în Lannion cu mătuşa lui.

Toată vara s-au văzut şi s-au jucat aproape în fiecare zi. La cererea mătuşii şi a profesorului Valerius, Daae a consimţit să-i dea tânărului viconte nişte lecţii de vioară. Astfel Raoul a învăţat să iubească aceleaşi arii care încântaseră copilăria Christinei. Amândoi aveau aceeaşi atitudine calmă şi visătoare. Le plăceau poveştile şi vechile legende bretone, iar distracţia lor favorită era să se ducă şi să ceară la uşa căsuţelor, ca nişte mici cerşetori: “Coniţă” sau “bunule domn, n-aveţi să ne daţi o istorioară, vă rugăm?”

Şi se întâmpla rar să nu li se “dea”, fiindcă aproape fiecare bătrână bretonă a văzut, cel puţin o dată în viaţă, dansul spiriduşilor la lumina lunii, printre buruieni.

Dar cel mai plăcut moment pentru copii era când, la amurg, în tăcerea adâncă a serii, după ce soarele se pierduse în mare, Daae venea şi se aşeza jos, lângă ei pe marginea drumului şi cu voce înceată, de parcă s-ar fi temut să nu gonească fantomele pe care le evoca, le spunea legendele tărâmurilor din Nord. Şi când el se oprea copiii cereau mai mult.

Era o poveste care începea aşa: “Un rege stătea într-o barcă mică pe unul din lacurile acelea adânci, liniştite, care se deschid ca un ochi strălucitor în mijlocul munţilor...”

Şi alta începea aşa: “Micuţa Lotte se gândea la multe şi la nimic. Părul ei era auriu ca razele de soare, iar sufletul ei era la fel de limpede ca ochii ei albaştri. Era cuminte, era bună cu păpuşa, avea grijă mare de rochiţă, de pantofiorii roşii şi de vioară, dar mai ales îi plăcea când se ducea la culcare, să audă Îngerul Muzicii...”

În timp ce tatăl spunea povestea asta, Raoul se uită la ochii albaştri şi părul auriu al Christinei, iar Christine se gândea că Lotte avea noroc să-l audă pe Îngerul Muzicii când mergea la culcare. Îngerul Muzicii avea un rol în toate poveştile lui Daae, iar el susţinea că orice mare muzician, orice mare artist e vizitat de Înger cel puţin o dată în viaţă. Uneori îngerul se apleacă peste leagănul lor, aşa cum s-a întâmplat cu Lotte, şi atunci ei sunt copii minune care cântă la vioară la şase ani mai bine ca alţi oameni la cincizeci, ceea ce trebuie să admitem că e minunat. Uneori Îngerul vine mult mai târziu deoarece copiii sunt neastâmpăraţi şi nu vor să-şi facă lecţiile şi să exerseze gamele. Şi uneori nu vine deloc deoarece copiii sunt răi şi obraznici. Nimeni nu vede niciodată Îngerul, dar cei care sunt meniţi, îl aud. Adesea vine când se

aşteaptă mai puţin, când sunt trişti şi descurajaţi. Atunci, dintr-o dată, urechile lor percep armonii celeste, o voce divină, pe care şi-o amintesc toată viaţa. Persoanele care sunt vizitate de Înger se cutremură de un fior necunoscut celorlalţi oameni. Şi nu pot atinge un instrument sau deschide gura să cânte fără să scoată note care fac de ruşine muzica celorlalţi. Atunci oamenii, care nu ştiu că aceste persoane au fost vizitate de Înger, spun că ele sunt geniale.

Micuţa Christine îşi întreba tatăl dacă-l auzise pe Îngerul Muzicii. Dar tata Daae clătina din cap trist; apoi ochii i se luminau şi spunea:

— Tu o să-l auzi într-o zi, copila mea! Când o să fiu în Rai o să ţi-l trimit!

Cam în vremea aceea tata Daae a început să tuşească.

Trei ani mai târziu, Raoul şi Christine s-au întâlnit din nou la Paris. Profesorul Valerius murise, dar văduva lui rămăsese în Franţa cu tata Daae şi fiica lui, care continuau să cânte la vioară şi respectiv să cânte, învăluindu-şi protectoarea într-o vrajă de armonie atât de puternică încât ea părea să trăiască doar din muzica lor. Tânărul, pentru că asta devenise, venise la Perros sperând să aibă şansa de a le întâlni şi s-a dus drept la casa unde obişnuiau să stea. L-a văzut întâi pe bătrân, iar apoi a intrat Christine cu tava de ceai. A aruncat o privire spre Raoul, care s-a dus la ea şi a pupat-o. Ea i-a pus câteva întrebări, şi-a îndeplinit amabilă îndatoririle de gazdă, a luat tava şi a plecat din cameră. Apoi a alergat în grădină unde s-a refugiat pe o bancă, pradă sentimentelor care-i răscoleau inima tânără pentru prima oară. Raoul a urmat-o şi au vorbit până seara, foarte timizi. Erau extrem de schimbaţi, precauţi ca doi diplomaţi, şi-au spus unul altuia lucruri fără legătură cu sentimentele care înmugureau înăuntrul lor. Când şi-au spus la revedere lângă drum, Raoul apăsând o sărutare pe mâna tremurătoare a Christinei, a spus:

— Domnişoară, nu vă voi uita niciodată!

Şi a plecat regretându-şi cuvintele, fiindcă ştia că ea nu putea fi soţia vicontelui de Chagny.

Cât despre Christine, ea a-ncercat să nu se gândească la el şi s-a dedicat în întregime artei ei. A făcut progrese remarcabile, iar cei care o ascultau preziceau că va fi cea mai mare cântăreaţă din lume. Între timp tatăl ei a murit şi brusc ea părea să-şi fi pierdut împreună cu el vocea, sufletul şi geniul. A păstrat atâta, dar doar atâta, cât să intre la Conservator, unde nu s-a remarcat deloc, a participat la cursuri fără entuziasm şi al luat premii doar ca să o mulţumească pe doamna Valerius, cu care continua să locuiască.

Prima dată când Raoul a văzut-o pe Christine la Operă, el a fost fermecat de frumuseţea fetei şi de dulcile imagini din trecut pe care ea le evoca, dar a fost cam neplăcut surprins de măiestria ei. S-a întors s-o asculte. A urmărit-o în culise. A aşteptat-o în spatele scării. A încercat să-i atragă atenţia. Nu o dată a mers în spatele ei spre uşa cabinei ei, dar ea nu l-a văzut. Părea, de altfel, să nu vadă pe nimeni, era plină de indiferenţă. Raoul a suferit pentru că ea era foarte frumoasă dar el era timid şi nu îndrăznea să-şi mărturisească dragostea, nici chiar lui însuşi. Şi apoi a venit străfulgerarea spectacolului de gală; cerul s-a deschis şi vocea unui înger s-a auzit pe Pământ spre încântarea oamenilor şi înrobirea definitivă a inimii lui. Şi apoi... şi apoi a auzit vocea bărbatului în spatele uşii spunând “Trebuie să mă iubeşti”, dar nu era nimeni în cameră.

De ce a râs ea când i-a amintit de întâmplarea cu eşarfa? De ce nu l-a recunoscut? De ce i-a scris?...

Raoul a ajuns în sfârşit la Perros, a intrat în sala afumată de la The Setting Sun şi imediat a văzut-o pe Christine stând în faţa lui, zâmbind, fără urmă de mirare.

— Ai venit, a zis ea. Presimţeam că te voi găsi aici când mă voi întoarce de la mesă. Cineva mi-a

spus asta la biserică.

— Cine? a-ntrebat Raoul luând-o de mână.

— Ei, sărmanul meu tată, care e mort.

S-a lăsat tăcerea; apoi Raoul a întrebat:

— Tatăl tău ţi-a spus şi că te iubesc, Christine, că nu pot trăi fără tine?

Christine s-a îmbujorat toată şi a întors capul. Cu voce tremurătoare, a spus:

— Pe mine? Visezi prietene!

Şi a izbucnit în râs ca să se liniştească.

— Nu râde, Christine, sunt foarte serios, a protestat Raoul.

Iar ea a replicat grav:

— Nu te-am făcut să vii până aici ca să-mi spui asemenea lucruri.

— M-ai făcut să vin, Christine, fiindcă ştiai că scrisoarea ta mă va aduce la Perros. Cum ţi-ai fi închipuit asta dacă n-ai fi crezut că te iubesc?

— Am crezut că-ţi vei aduce aminte jocurile noastre de copii de-aici, la care tatăl meu adesea lua parte. Nu prea ştiu ce-am crezut... Poate m-am înşelat când ţi-am scris... Această aniversare şi apariţia ta bruscă în cabina mea de la Operă, în seara aceea, mi-au reamintit vremuri de mult trecute şi m-au făcut să-ţi scriu ca şi când aş fi fost fetiţa de odinioară...

Era ceva în atitudinea Christinei care i se părea lui Raoul ciudat. Nu simţea ostilitate din partea ei, nici vorbă de asta, afecţiunea îndurerată din ochii ei îi spuneau asta. Dar de ce era afecţiunea ei îndurerată? Asta ar fi vrut să ştie şi asta îl irita.

— Când m-ai văzut în cabină, abia atunci m-ai observat, Christine?

Ea nu putea să mintă.

— Nu, te văzusem de mai multe ori de pe scenă în loja fratelui tău.

— Aşa mi-am închipuit! a spus Raoul strângând din buze. Dar atunci, când m-ai văzut în cabina ta la picioarele tale, amintindu-ţi că-ţi scosesem

eşarfa din mare, de ce mi-ai răspuns de parcă nu mă cunoşteai şi de ce ai râs?

Tonul acestor întrebări era atât de aspru încât Christine s-a uitat fix la Raoul fără replică. Tânărul însuşi era înspăimântat de cearta pe care îndrăznise s-o provoace exact când voia să-i vorbească cu tandreţe, dragoste şi supunere. Un soţ, un amant cu toate drepturile i-ar fi vorbit la fel soţiei, amantei care-l jignise. Dar el mersese prea departe şi n-a văzut altă soluţie de a ieşi din situaţia ridicolă decât să devină odios.

— Nu răspunzi! a spus furios şi nefericit. Ei, o să răspund eu în locul tău. Ai făcut-o pentru că era cineva în camera ta care te încurca, Christine, cineva care nu voiai să ştie că te-ar putea interesa un alt bărbat!

— Dacă-mi stătea cineva în cale, prietene, a spus Christine rece, dacă mă încurca cineva în seara aceea, acela erai chiar tu, şi de aceea ţi-am spus să pleci!

— Da, ca să rămâi cu celălalt!

— Ce spui, domnule?! a întrebat fata agitată. Şi la care celălalt te referi?

— La bărbatul căruia i-ai spus "Cânt doar pentru tine!... în seara asta mi-am dăruit sufletul şi sunt moartă!"

Christine l-a apucat pe Raoul de braţ şi l-a strâns cu o forţă pe care nimeni n-ar fi bănuit-o la o fiinţă atât de fragilă.

— Asta-nseamnă că ascultai la uşă?

— Da, pentru că te iubesc cu totul... Şi am auzit totul...

— Ce-ai auzit?

Şi fata, redevenind curios de calmă, i-a dat drumul la braţ.

— El ţi-a spus "Christine, trebuie să mă iubeşti!"

La auzul acestor cuvinte o paloare mortală s-a aşternut pe faţa Christinei, cercuri vinete i-au apărut sub ochi, s-a împleticit şi părea gata să

leşine. Raoul s-a repezit înainte, cu braţele întinse, dar Christine îşi revenise din sfârşeala trecătoare şi a spus cu voce înceată:

— Continuă, continuă, spune-mi ce-ai auzit!

Fără să înţeleagă de ce, Raoul a răspuns:

— L-am auzit răspunzând când tu ai spus că-ţi dăruieşti sufletul. A zis "Sufletul tău e ceva frumos, copilă, şi-ţi mulţumesc. Nici un împărat n-a primit vreodată un dar mai minunat, îngerii au plâns în seara asta."

Christine şi-a dus mână la inimă, pradă unei emoţii de nedescris. Ochii ei erau căscaţi ca ai unei nebune. Raoul a fost cuprins de groază. Dar brusc ochii Christinei s-au umezit şi două lacrimi mari au alunecat, ca două perle, în jos pe obrajii de fildeş.

— Christine!

— Raoul!

Tânărul a încercat s-o cuprindă în braţe, dar ea a scăpat şi a fugit tulburată.

Cât Christine a stat încuiată în camera ei, Raoul s-a dat de ceasul morţii neştiind ce să facă. N-a vrut să ia micul dejun. Era foarte îngrijorat şi extrem de îndurerat să vadă că orele care crezuse că vor fi atât de dulci, treceau fără prezenţa tinerei suedeze. De ce nu venea să hoinărească împreună cu el prin ţinutul de care-i legau atâtea amintiri? A auzit că ea fusese în dimineaţa aceea la o mesă în memoria tatălui ei şi petrecuse mult timp rugându-se în bisericuţă şi la mormântul violonistului. Apoi, fiindcă se părea că nu mai are nimic de făcut la Perros şi, de fapt, chiar nu făcea nimic, de ce nu s-a întors imediat la Paris?

Raoul s-a dus, descurajat, la cimitirul în care se afla biserica şi stătea acolo singur, citind inscripţiile de pe pietrele funerare, dar, când a ajuns în spatele absidei, a fost brusc izbit de mireasma uluitoare a florilor care presărau pământul alb. Erau minunaţi trandafiri roşii, care înfloriseră dimineaţa, în zăpadă, dând un strop de

viată morţilor, pentru că moartea era pretutindeni în jurul lui. Şi ea, ca şi florile, ieşea din pământul care adusese la lumină câteva cadavre. Schelete şi cranii, cu sutele, erau îngrămădite la zidul bisericii, sub o plasă de sârmă care lăsa la vedere întreaga grămadă oribilă. Oase de morţi, aşezate în şiruri, ca nişte cărămizi, ca să formeze prima bază pentru construcţia zidului sacristiei. Uşa sacristiei era chiar în mijlocul structurii formată din oase, aşa cum poţi des vedea în vechile biserici bretone.

Raoul a rostit o rugăciune pentru Daae şi apoi, foarte îndurerat de toate zâmbetele acelea eterne de pe gura craniilor, a urcat panta şi s-a aşezat pe marginea tăpşanului care dădea spre mare. Seara, vântul s-a potolit. Raoul era înconjurat de-un întuneric de gheaţă, dar nu simţea frigul. Îşi amintea că acolo obişnuia să vină cu Christine să vadă spiriduşii dansând la răsăritul lunii. El nu-i văzuse niciodată deşi ochii lui erau buni, în timp ce Christine, care era puţin mioapă, pretindea că văzuse mulţi. A zâmbit la gândul ăsta şi apoi a tresărit. O voce în spatele lui a spus:

— Crezi că spiriduşii vor veni în seara asta?

Era Christine. El a încercat să vorbească, dar ea i-a pus mâna înmânuşată pe gură.

— Ascultă, Raoul. M-am hotărât să-ţi spun ceva serios, foarte serios... Îţi aminteşti legenda Îngerului Muzicii?

— Da, sigur. Cred că aici ne-a spus-o tatăl tău prima oară.

— Şi aici a spus: "Când voi fi în Rai, copila mea, o să-l trimit la tine." Ei bine, Raoul, tatăl meu e în Rai şi eu am fost vizitată de Îngerul Muzicii.

— Nici nu mă îndoiesc, a replicat tânărul, fiindcă i se părea că prietena lui, respectând un gând pios, lega memoria tatălui ei de strălucirea ultimului ei triumf.

Christine a părut uimită de răceala Vicontelui de Chagny.

— Înţelegi?! a întrebat ea, ducându-şi faţa palidă atât de aproape de a lui încât ai fi putut crede că dorea să-l sărute, dar ea voia doar să-i citească în ochi în ciuda întunericului.

— Înţeleg, a continuat el, că nici un pământean nu poate cânta cum ai făcut-o tu în seara aceea fără ajutorul unui miracol. Nici un profesor din lume nu te poate învăţa asemenea accente. Ai auzit Îngerul Muzicii, Christine.

— Da, a spus ea solemn. În cabina mea. Acolo vine să-mi dea lecţii zilnic.

— În cabina ta? a repetat el prostește.

— Da, acolo l-am auzit, şi n-am fost singura.

— Cine l-a mai auzit,Christine.

— Tu, prietene.

— Eu? Eu am auzit Îngerul Muzicii?

— Da, în seara aceea chiar el îmi vorbea când tu ascultai la uşă. El a fost cel care a spus "Trebuie să mă iubeşti", dar atunci credeam că eu sunt singura care-i aude vocea. Imaginează-ţi uimirea mea când tu mi-ai spus de dimineaţă că-l poţi de asemenea auzi.

Raoul a izbucnit în râs. Primele raze le lună au apărut şi i-au învăluit pe cei doi tineri în lumina lor. Christine s-a întors spre Raoul cu un aer ostil. Ochii ei, de obicei blânzi, aruncau săgeţi.

— De ce râzi? Tu probabil crezi că ai auzit vocea unui bărbat?!

— Păi..., a replicat tânărul, ale cărui idei începeau să devină confuze în faţa atitudinii decise a Christinei.

— Raoul să fie cel care spune asta? Tu, vechiul, meu tovarăş de joacă? Un prieten al tatei! Te-ai schimbat mult de atunci. Dar ce crezi? Sunt o fată cinstită, domnule viconte de Chagny, nu mă încui în cabină cu vocile bărbaţilor. Dac-ai fi deschis uşa ai fi văzut că nu era nimeni în cameră!

— Aşa-i! Am deschis uşa, după ce-ai plecat, şi n-am găsit pe nimeni în cameră.

— Vezi?... Ei bine?

Vicontele şi-a adunat tot curajul.

— Păi, Christine, cred că cineva îşi bate joc de tine.

Ea a ţipat şi a fugit. El a urmărit-o, dar pe un ton de mânie, ea a strigat:

— Lasă-mă! Lasă-mă!

Apoi a dispărut. Raoul s-a întors la han simţindu-se foarte obosit, foarte mâhnit şi foarte trist. I s-a comunicat că fata se dusese în camera ei spunând că nu va coborî la cină. Raoul a cinat singur, într-o dispoziţie foarte sumbră. Apoi s-a dus în camera lui şi a încercat să citească, s-a aşezat în pat şi a încercat să doarmă. Nu era nici un sunet în camera de alături.

Orele treceau încet. Era cam unsprezece şi jumătate când a auzit clar pe cineva mergând, cu paşi uşori, hoţeşte, în camera de alături. Asta însemna că ea nu se culcase! Fără să caute un motiv, Raoul s-a îmbrăcat, având grijă să nu facă zgomot şi a aşteptat. A aşteptat ce? Cine-ar putea să spună? Inima i-a tresărit în piept când a auzit uşa Christinei scârţâind uşor din balamale. Unde putea să se ducă la ora asta când toţi dormeau tun în Perros? Deschizând încet uşa e a văzut silueta albă a Christinei în lumina lunii, alunecând de-a lungul coridorului. S-a dus jos pe scări şi s-a sprijinit de balustradă. Brusc el a auzit două voci schimbând replici rapide. A prins o propoziţie: “Nu pierde cheia!”

Era vocea proprietăresei. Uşa care dădea spre mare s-a deschis şi s-a închis la loc. Totul a rămas tăcut. Raoul a alergat înapoi în cameră şi a deschis fereastra larg. Silueta albă Christinei se înălţa pe cheiul pustiu.

Primul etaj al hanului “The Setting Sun” era înalt şi un copac de lângă zid, întinzându-şi crengile spre mâinile nerăbdătoare ale lui Raoul, i-a permis să coboare fără ştirea proprietăresei. Uimirea ei, deci, a fost cu atât mai mare a doua zi dimineaţă, când tânărul i-a fost adus pe jumătate

îngheţat, mai mult mort decât viu, şi când a aflat că fusese găsit întins, cât era de lung, pe treptele altarului bisericuţei. Ea a alergat imediat să-i spună Christinei, care s-a grăbit să coboare şi, cu ajutorul proprietăresei, a încercat din răsputeri să-l aducă la viaţă.

În curând el a deschis ochii şi de-abia-şi revenise când a văzut chipul încântător al prietenei lui aplecat asupra lui. Câteva săptămâni mai târziu, când tragedia de la Operă a impus intervenţia procurorului, domnul Milfroid, comisarul de poliţie, l-a interogat pe Vicontele de Chagny referitor la evenimentele acelei nopţi din Perros. Voi cita întrebările şi răspunsurile aşa cum apar în raportul oficial la pagina 150 şi mai departe.

Î. – Te-a văzut domnişoara Daae ieşind din cameră pe neobişnuitul drum ales?

R. – Nu, domnule, nu, deşi mergând în spatele ei, nu m-am străduit să înăbuş sunetul paşilor. De fapt, eram nerăbdător să se întoarcă şi să mă vadă. Îmi dau seama acum că n-aveam nici o scuză pentru că o urmăream şi faptul că o spionam era nevrednic de mine. Dar ea nu părea să mă audă şi se comporta exact de parcă n-aş fi fost acolo. A plecat de pe chei şi brusc s-a îndreptat repede spre drum. Ceasul bisericii bătuse douăsprezece fără un sfert şi am crezut că de-asta se grăbea, fiindcă aproape a început să fugă şi a continuat să se grăbească până a ajuns la biserică.

Î. – Era poarta deschisă?

R. – Da, domnule şi asta m-a surprins, dar nu părea s-o surprindă pe domnişoara Daae.

Î. – Nu era nimeni în curtea bisericii?

R. – N-am văzut pe nimeni, domnule; şi, dac-ar fi fost, ar fi trebuit să-l văd. Luna strălucea pe zăpadă şi făcea noaptea foarte luminoasă.

Î. – Nu era posibil ca cineva să se ascundă în spatele pietrelor funerare?

R. – Nu, domnule. Erau pietre mici, sărăcăcioase, aproape ascunse în zăpadă, doar

puţin mai înalte ca pământul. Singurele umbre erau ale crucilor şi ale noastre, biserica strălucea şi ea. N-am văzut niciodată atâta lumină. Era foarte frumos şi foarte frig şi se vedea clar totul.

Î. – Eşti un pic superstiţios?

R. – Nu,domnule, sunt un catolic convins.

Î. – În ce stare mentală erai?

R. – Foarte sănătos şi liniştit, vă asigur. Purtarea ciudată a domnişoarei Daae, care ieşise la ora aceea, mă îngrijorase la început, dar pe urmă am văzut-o ducându-se la cimitir. Am crezut că vrea să îndeplinească vreo datorie religioasă la mormântul tatălui ei, am considerat asta normal şi mi-am recăpătat calmul. Eram doar surprins că nu mă auzise mergând în spatele ei, fiindcă zgomotul paşilor mei era destul de sonor pe zăpada îngheţată. Dar ea sigur era cufundată în gânduri şi m-am hotărât să n-o deranjez. A îngenunchiat la mormântul tatălui, a făcut semnul crucii şi a început să se roage. În momentul acela a bătut de miezul nopţii. La ultima bătaie am văzut-o pe domnişoara Daae ridicând ochii spre cer şi întinzând braţele cuprinsă de extaz. Mă întrebam care-ar putea fi motivul; când am ridicat şi eu capul şi totul în jurul meu părea absorbit de ceva invizibil, care cânta cea mai divină muzică! Christine şi cu mine cunoşteam acea muzică; o auzisem când eram copii. Dar nu fusese niciodată interpretată cu atâta măiestrie divină, nici măcar de domnul Daae.

Mi-am amintit tot ce-mi spusese Christine despre Îngerul Muzicii. Aria era Învierea lui Lazăr, pe care domnul Daae obişnuia s-o cânte în momentele lui de melancolie şi credinţă.

Dacă Îngerul Christinei ar fi existat, el n-ar fi putut cânta mai bine în noaptea aceea la vioara muzicianului mort. Când muzica s-a oprit mi s-a părut că aud un zgomot de la craniile din grămada de oase; era ca şi cum ar fi chicotit, iar eu n-am putut să nu mă înfior.

Î. – Nu te-ai gândit că muzicianul se putea ascunde chiar după grămada de oase?

R. – Chiar m-am gândit la asta, domnule, aşa de tare încât am uitat s-o urmăresc pe domnişoara Daae, care s-a ridicat şi s-a îndreptat încet spre poartă. Era aşa de absorbită încât nu mă mir că nu m-a văzut.

Î. – Şi cum s-a întâmplat c-ai fost găsit de dimineaţă zăcând pe jumătate mort pe treptele altarului?

R. – Mai întâi un craniu mi s-a rostogolit la picioare... apoi altul... apoi altul... Era ca şi cum aş fi fost într-un oribil joc de popice. Şi m-am gândit că un pas greşit stricase echilibrul structurii în spatele căreia se ascundea muzicianul nostru. Presupunerea mi s-a confirmat când am văzut o umbră alunecând repede de-a lungul zidului sacristiei. Am alergat. Umbra deja deschisese uşa şi intrase în biserică. Dar am fost mai iute ca ea şi i-am prins un colţ al mantiei. În clipa aceea eram chiar în faţa altarului şi razele de lună ne luminau din plin prin vitraliile absidei. N-am dat drumul mantiei, umbra s-a întors şi am văzut un îngrozitor cap de mort care mi-a aruncat o privire din cei doi ochi goi. M-am simţit de parcă aş fi fost în faţa lui Satan şi, în faţa acestei apariţii nepământene, inima mi-a cedat, curajul m-a părăsit... şi nu-mi mai amintesc nimic până mi-am recăpătat cunoştinţa la “The Setting Sun”.

Capitolul V. O vizită în loja 5

I-am lăsat pe domnii Firmin Richard şi Armand Moncharmin în momentul când s-au hotărât "să cerceteze puţin afacerea lojei 5".

Lăsând în urmă scara largă care duce de la holul din faţa biroului directorilor până la scenă şi dependinţele ei, directorii au traversat scena, au ieşit pe uşa abonaţilor şi au intrat în sală prin primul coridor din stânga. Apoi au trecut printre primele şiruri de staluri şi s-au uitat la loja 5. Puteau s-o vadă bine, fiindcă era doar pe jumătate în întuneric. Huse mari din pânză erau puse peste catifeaua roşie a marginilor tuturor lojelor.

Erau aproape singuri în sala imensă, sumbră, înconjuraţi de tăcere deplină. Era timpul când majoritatea lucrătorilor se duceau să tragă o duşcă. Maşiniştii plecaseră de pe scenă, lăsând un decor pe jumătate aranjat. Câteva raze de lumină, o lumină gălbuie, sinistră, care părea furată de la un astru muribund, cădea printre spaţiile fundalului din mucava pe scenă; totul, în lumina asta înşelătoare, avea o formă fantastică. În fosa orchestrei, stofa aspră care acoperea stativele pentru note arăta ca o mare furioasă, ale cărei valuri tulburi ar fi fost brusc îngheţate de un ordin secret al fantomei furtunii. Domnii Moncharmin şi Richard erau marinarii naufragiaţi în mijlocul acestui tumult inert al unei mări de pânză. S-au îndreptat spre lojele din stânga, deschizându-şi drum ca marinari care-şi părăsesc corabia şi se luptă să ajungă la mal. Cele opt mari coloane lustruite se ridicau în amurg ca tot atâţia piloni uriaşi care susţin stâncile ameninţătoare, gata să cadă, reprezentate de liniile circulare, unduite ale balcoanelor, primul şi al doilea rând din loje. În vârf, chiar în vârful stâncii, pierdute lângă tavanul Operei, feţe rânjeau şi se strâmbau, râdeau şi se schimonoseau spre suferinţa domnilor Richard şi Moncharmin. Şi totuşi feţele astea erau de obicei

foarte serioase. Numele lor erau Isis, Amphitrite, Hebe, Pandora, Psyche, Thetis, Pomona, Daphine, Clytia, Galatea şi Arethusa. Da, însăşi Arethusa; şi apoi Pandora, pe care toţi o cunoşteau din cauza cutiei, priveau în jos la cei doi noi directori ai Operei, care şi-au încleştat mâinile în faţa acestor relicve şi au pornit în tăcere spre loja 5 de rangul întâi.

Am spus că erau nefericiţi, cel puţin aşa cred. Domnul Moncharmin, oricum, admite că era foarte impresionat. Citez propriile lui cuvinte, din "Memorii":

"Aceste vorbe-n vânt despre Fantoma Operei cu care, de când preluasem îndatoririle domnilor Poligny şi Debienne, fusesem asaltaţi, sfârşiseră, fără îndoială, prin a-mi întuneca imaginaţia şi simţul văzului. Sau poate decorul excepţional care ne înconjura şi tăcerea incredibilă ne-au impresionat în aşa măsură. Poate eram prada unor halucinaţii provocate de semiîntunericul teatrului şi aerul sumbru umplea loja 5. Oricum, eu am văzut, la fel ca Richard, o siluetă în lojă, nici Richard, nici eu n-am spus nimic, dar ne-am luat simultan de mână. Am stat acolo câteva minute, fără să ne mişcăm, cu ochii fixaţi în acelaşi loc, dar silueta dispăruse. Apoi am ieşit şi am vorbit despre "siluetă". Nenorocirea e că a mea nu se potrivea deloc cu a lui Richard. Eu văzusem ceva, ca un cap de mort aşezat pe marginea lojei, în timp ce Richard a văzut silueta unei femei care semăna cu doamna Giry. Curând am dedus că fusesem victimele unei iluzii, iar după asta, fără întârziere şi râzând ca nebunii, am alergat la loja 5, unde n-am găsit nici urmă de siluetă."

Loja 5 e exact ca celelalte de rangul întâi. Nimic n-o deosebeşte de celelalte. Domnul Moncharmin

şi domnul Richard, evident foarte amuzaţi şi râzând unul de altul, au mutat mobilierul din lojă, au ridicat husele şi scaunele exa-minând mai ales fotoliul unde stătuse “vocea bărbatului”. Dar au observat că era doar un fotoliu, fără nimic magic în el. Una peste alta, loja era cea mai obişnuită din lume, cu draperiile ei roşii, scaunele, covorul, şi marginea acoperită cu catifea roşie. După ce-au pipăit cu seriozitate covorul fără să descopere nimic neobişnuit, ei au coborât în loja corespondentă din rândul de mai jos. Adică în loja 5 de la parter, care e chiar la prima ieşire din staluri pe stânga şi unde iar n-au găsit nimic de menţionat.

— Oamenii ăia îşi bat joc de noi! a exclamat Firmin Richard. Sâmbătă se joacă Faust; hai să vedem amândoi spectacolul din loja 5 de rangul întâi!

Capitolul VII. Faust şi ce a urmat

Sâmbătă dimineaţa, ajungând la birou, directorii au găsit o scrisoare de la F.O., care suna astfel:

Dragii mei directori,

Deci va fi război între noi?

Dacă încă doriţi, iată ultimatumul meu. El constă în următoarele patru condiţii:

1. Trebuie să-mi returnaţi loja privată şi vreau să fie la dispoziţia mea de acum înainte.

2. Rolul Margareta va fi interpretat în seara asta de Christine Daae. Uitaţi de Carlotta – ea va fi bolnavă.

3. Insist mai ales asupra serviciului loial şi de calitate al doamnei Giry, îngrijitoarea lojei mele, care vreau să fie repusă în drepturi imediat.

4. Daţi-mi de veste printr-o scrisoare înmânată doamnei Giry, care va avea grijă să mi-o dea dacă acceptaţi, aşa cum au făcut predecesorii dumneavoastră; respectaţi condiţiile din contract referitoare la alocaţia mea lunară. Vă voi informa mai târziu cum mi-o veţi plăti.

Dacă refuzaţi, Faust se va juca în seara asta pentru o sală blestemată.

Ascultaţi la timp sfatul şi avertismentul meu.

F.O.

— Ascultă, eu m-am săturat de asta! a ţipat Richard bătând cu pumnul în birou.

Tocmai atunci a intrat domnul Mercier, directorul executiv.

— Lachenel doreşte să vadă pe unul din dumneavoastră, domnilor. Zice că e o chestiune urgentă şi pare supărat.

— Cine-i Lachenel? a-ntrebat Richard.

— Este rândaşul-şef.

— Cum adică? Rândaşul-şef?

— Da,domnule, a explicat Mercier. Sunt mai mulţi rândaşi la Operă şi domnul Lachnel este şeful lor.

— Şi ce face rândaşul ăsta?

— Este şeful personalului de la grajduri.

— Ce grajduri?

— Păi, ale dumneavoastră, domnilor, grajdurile Operei.

— Sunt grajduri la Operă? Pe legea mea, habar n-aveam; unde?

— La subsol, în partea Rotunda. Este un departament foarte important – avem doisprezece cai.

— Doisprezece cai! Pentru ce, pentru numele lui Dumnezeu!?

— Păi, avem nevoie de cai instruiţi pentru procesiunea din Evreul, Profetul şi aşa mai departe, cai obişnuiţi cu scena. E datoria rândaşilor să-i înveţe. Domnul Lachnel e foarte priceput la asta. A fost şef la grajdurile Franconi.

— Foarte bine..., dar ce vrea?

— Nu ştiu, nu l-am văzut niciodată în halul ăsta.

— Poate să intre.

Domnul Lachenel a intrat, ţinând o cravaşă cu care-şi lovea cizma dreaptă într-un mod enervant.

— Bună dimineaţa, domnule Lachenel! a spus Richard oarecum impresionat. Cărui fapt datorăm onoarea vizitei dumneavoastră?

— Domnule director, am venit să vă cer permisiunea să ne dispensăm de întreg grajdul.

— Ce, vrei să renunţă la caii noştri?!

— Nu vorbesc de cai, ci de grăjdari.

— Câţi grăjdari ai, domnule Lachenel?

— Şase posturi, a intervenit Mercier, create şi impuse nouă de sub-secretarul de la arte frumoase. Sunt ocupate de protejaţi ai guvernului şi, dacă pot să îndrăznesc să...

— Nu-mi pasă câtuşi de puţin acum! a tunat Richard. N-avem nevoie de mai mult de patru grăjdari pentru doisprezece cai.

— Unsprezece, a spus maestrul de călărie corectându-l.

— Doisprezece, a repetat Richard.

— Unsprezece, a repetat Lachenel.

— Oh, directorul executiv mi-a spus că ai doisprezece cai!

— Am avut, într-adevăr, doisprezece, dar acum am doar unsprezece deoarece Cesar a fost furat.

Şi aici domnul Lachenel s-a plesnit tare cu cravaşa peste cizmă.

— Cesar a fost furat? a ţipat directorul executiv. Cesar, calul alb, din Profetul?

— Nu sunt doi ca Cesar, a zis rândaşul-şef arţăgos. Am stat zece ani la Franconi şi am văzut mulţi cai la viaţa mea. Ei, nu-s doi ca Cesar. Şi el a fost furat.

— Cum?

— Nu ştiu. nimeni nu ştie. De asta am venit să vă cer să concediaţi toţi grăjdarii.

— Ce zic oamenii tăi?

— Tot felul de prostii. Unii dintre ei îi acuză pe figuranţi. Alţii pretind că portarul directorului adjunct...

— Portarul meu? Răspund de el ca de mine însumi, a protestat Mercier.

— Dar, la urma urmei, a ţipat Richard, trebuie să ai vreo idee.

— Da, am, a declarat domnul Lachenel. Am o idee şi o să vă spun care e. N-am nici o îndoială de asta.

El s-a dus spre cei doi directori şi a şoptit:

— Fantoma a făcut treaba asta!

Richard a sărit ars.

— Ce, şi tu?! Şi tu?!

— Cum adică şi eu? Nu-i normal după ce-am văzut?

— Ce-ai văzut?

— Am văzut, la fel de limpede cum vă văd pe dumneavoastră, o umbră călărind un cal alb care semăna cu Cesar ca două picături de apă.

— Şi ai fugit după ei?

— Am fugit şi-am ţipat, dar erau prea rapizi pentru mine şi au dispărut în întunericul galeriei subterane.

Domnul Richard s-a ridicat.

— De-ajuns, domnule Lachenel. Poţi să pleci... Vom face o plângere împotriva fantomei.

— Şi veţi concedia grăjdarii?

— Oh, fireşte. La revedere.

Domnul Lachenel s-a înclinat şi a ieşit. Richard făcea spume la gură.

— Fă-i lichidarea idiotului ăsta imediat, te rog!

— E un prieten al reprezentantului guvernului, a îndrăznit Mercier să spună.

— Şi-şi bea vermutul la Tortoni cu Lagrene, Scholl şi Pertuiset, vânătorul de lei, a adăugat Moncharmin. Toată presa o să fie împotriva noastră! El o să spună povestea fantomei şi toţi o să râdă pe socoteala noastră! Ridicolul o să ne ucidă!

— Bine, nu-mi mai spune nimic.

În momentul acela uşa s-a deschis. Probabil cerberul obişnuit lipsea, pentru că doamna Giry a intrat, fără ceremonie, ţinând în mână o scrisoare, şi a spus grăbită:

— Iertaţi-mă, domnilor, dar am primit scrisoarea asta azi-dimineaţă de la fantomă. Îmi spunea să vin la Dumneavoastră, că o să...

Ea nu şi-a terminat propoziţia pentru că a văzut faţa lui Firmin Richard – şi era groaznică. Părea, într-adevăr, gata să explodeze. N-a spus nimic pentru că nu putea vorbi, dar brusc s-a mişcat. Mai întâi, mâna lui stângă a apucat-o pe neliniştita doamnă Giry şi a făcut-o să descrie aşa de brusc un semicerc, încât de pe buze i-a ieşit un ţipăt disperat. Apoi, piciorul drept şi-a lăsat urma pe taftaua neagră a unei fuste care sigur nu mai

suportase asemenea atrocitate într-un asemenea loc. Lucrul s-a întâmplat atât de repede încât doamna Giry, ajunsă deja pe coridor, era încă zăpăcită şi nu părea să înţeleagă, dar, brusc, a înţeles şi Opera a răsunat de ţipetele ei indignate, protestele violente şi ameninţările ei.

Cam în acelaşi timp Carlotta, care avea o vilişoară a ei în strada Faubourg St. Honoré, a sunat după servitoare, care i-a adus scrisorile la pat. Printre ele era o misivă anonimă scrisă cu cerneală roşie, cu o mână şovăielnică, stângace, şi care spunea:

"Dacă apari în seara asta trebuie să fi pregătită de o mare nenorocire când deschizi gura să cânţi, o nenorocire mai rea ca moartea."

Scrisoarea a tăiat pofta Carlottei de a lua micul dejun. A împins la o parte ciocolata, s-a sculat în capul oaselor şi s-a gândit intens. Nu era prima scrisoare de felul ăsta pe care o primea, dar nici una nu fusese scrisă pe un ton aşa de ameninţător.

S-a crezut, la vremea aceea, victima a o mie de încercări geloase şi spunea tuturor că avea un duşman secret care jurase s-o distrugă. Pretindea că împotriva ei se cocea un complot viclean, o cabală de care se va afla în curând, dar adăuga că nu era femeia care să se lase intimidată. Adevărul e că, dacă exista vreo cabală, aceea era condusă de Carlotta însăşi împotriva sărmanei Christine, care nici nu bănuia. Carlotta n-o iertase niciodată pe Christine pentru triumful pe care l-a avut când o înlocuise în concert. Carlotta, auzind de uluitoarea primire făcută dublurii ei, a fost imediat vindecată de un atac incipient de bronşită şi de un acces grav de îmbufnare pe conducere şi şi-a pierdut orice poftă să se sustragă de la îndatoririle ei. Începând de atunci s-a străduit din toate puterile să-şi

“înăbuşe” rivala, solicitând ca prieteni influenţi să-i convingă pe directori să nu-i dea Christinei posibilitatea unui nou triumf. Anumite ziare care începuseră să laude talentul Christinei se interesau acum doar de renumele Carlottei. În sfârşit, chiar la teatru, lăudata şi nemiloasa divă făcea cele mai scandaloase remarci despre Christine şi îi făcea nenumărate neplăceri mărunte.

Când Carlotta a sfârşit reflecţiile asupra ameninţărilor din ciudata scrisoare, s-a ridicat.

— Vom vedea, a spus ea adăugând câteva înjurături în spaniola maternă, cu un aer foarte hotărât.

Primul lucru pe care l-a văzut când s-a uitat afară pe fereastră a fost un dric. Era foarte superstiţioasă, dricul şi scrisoarea au convins-o că în seara aceea o păştea un pericol teribil.

Şi-a adunat susţinătorii, le-a spus că e ameninţată la spectacolul din seara aia de un complot organizat de Christine Daae, şi a declarat că trebuie să-i joace o festă femeiuştii ăleia obraznice umplând sala cu admiratorii ei, ai Carlottei. Avea destui, nu-i aşa?! Se bizuia pe ei să fie pregătiţi pentru orice eventualitate şi să-şi reducă la tăcere adversarii dacă, aşa cum se temea ea, vor încerca să producă dezordine. Secretarul particular al lui Richard a trecut să întrebe de sănătatea divei şi s-a întors cu asigurarea că era extrem de bine şi că “de-ar fi să moară pe scenă, va cânta partitura Margaretei în seara aceea”. Secretarul a îndemnat-o în numele şefului, să nu comită nici o imprudenţă, să stea acasă toată ziua şi să se ferească de curent. După plecarea lui, Carlotta nu s-a abţinut să nu lege aceste sfaturi neobişnuite şi neaşteptate, de ameninţările din scrisoare.

Era ora cinei când poştaşul a adus a doua scrisoare anonimă cu acelaşi scris ca şi prima. Era scurtă şi spunea pur şi simplu:

“Eşti foarte răcită. Dacă eşti înţeleaptă vei vedea că e o nebunie să încerci să cânţi în seara asta.”

Carlotta a rânjit, a ridicat din umerii ei frumoşi şi a cântat două-trei note să se liniştească.

Prietenii şi-au ţinut promisiunea. Erau toţi la Operă în seara aceea, dar s-au uitat degeaba în jur după groaznicii conspiratori pe care trebuiau să-i reducă la tăcere. Singurul lucru neobişnuit era prezenţa domnilor Richard şi Moncharmin în loja 5. Prietenii Carlottei au crezut probabil că managerii auziseră zvonurile despre dezordinea plănuită şi se hotărâseră să fie în sală să o potolească pe loc, dar asta era doar o presupunere fără temei, aşa cum cititorul ştie. Domnul Richard şi domnul Moncharmin nu se gândeau decât la Fantomă.

“Degeaba! Degeaba chem, veghind obosit, pe Cretor! Niciodată răspunsul nu va sparge groaznica tăcere! Nici un semn! Nici măcar un cuvânt!”

Celebrul bariton Carolus Fonta de-abia terminase prima chemare a doctorului Faust către forţele întunericului când Firmin Richard, care stătea pe scaunul fantomei, scaunul din faţă, de pe dreapta, s-a aplecat spre partenerul său şi l-a întrebat în glumă:

— Ei, ţi-a şoptit fantoma deja ceva la ureche?

— Stai, nu te grăbi, a replicat domnul Armand Moncharmin pe acelaşi ton vesel. Spectacolul abia a început şi ştii că fantoma vine de obicei la mijlocul primului act.

Primul act a trecut fără vreun incident, ceea ce nu i-a surprins pe prietenii Carlottei, pentru că Margareta nu apare în acest act. Cât despre directori, când cortina a căzut, ei s-au uitat unul la celălalt:

— Actul întâi! a spus Moncharmin.

— Da, fantoma a întârziat, a spus Firmin Richard.

— Nu-i un public rău, având în vedere că e blestemat, a adăugat Moncharmin.

Domnul Richard a zâmbit şi a arătat spre o femeie grasă şi cam vulgară, îmbrăcată în negru, care stătea în stal în mijlocul sălii flancată de doi bărbaţi îmbrăcaţi în fracuri de postav negru subţire.

— Cine naiba sunt "ăia", a întrebat Moncharmin.

— "Ăia", dragul meu domn, sunt portăreasa mea, soţul şi fratele ei.

— Le-ai dat bilete?

— Da... Portăreasa mea nu mai fusese la operă, asta-i prima oară, şi, fiindcă n-o să vină în fiecare seară am vrut să aibă cele mai bune locuri înainte de a-şi petrece timpul conducându-i pe alţii la ale lor.

Moncharmin a întrebat ce vrea să spună şi Richard a răspuns că o convinsese pe portăreasă, în care avea cea mai mare încredere, să vină şi să ia locul doamnei Giry. Da, voia să vadă dacă, având-o pe femeia asta în locul zănaticei doamne Giry, loja 5 ar continua să-i uluiască pe toţi.

— Apropo, a spus Moncharmin, ştii cred că doamna Giry va face plângere împotriva ta.

— Cui? Fantomei?

Fantoma! Moncharmin aproape uitase de ea. Totuşi personajul acela misterios n-a făcut nimic să le rea-mintească de el şi tocmai îşi mărturiseau unul altuia asta când uşa lojei s-a deschis brusc, lăsând să intre regizorul, foarte speriat.

— Ce s-a-ntâmplat? au întrebat amândoi, uimiţi să-l vadă acolo într-un asemenea moment.

— Se pare că un grup de prieteni ai Christinei Daae au conspirat împotriva Carlottei. Carlotta e furioasă.

— Ce naiba...? a zis Richard, trăgându-se de sprâncene.

Dar cortina s-a ridicat pentru scena chermesei şi Richard i-a făcut semn regizorului să plece. Când au rămas iar singuri, Moncharmin s-a aplecat spre Richard.

— Deci Daae are prieteni?

— Da, are.

— Cine sunt?

Richard s-a uitat spre loja, în care erau doar doi bărbaţi.

— Contele de Chagny?

— Da, mi-a vorbit în favoarea ei atât de înflăcărat încât, dacă n-aş şti că e "prietenul" lui Sorelli...

— Zău? Zău? a spus Moncharmin. Şi cine-i tânărul acela palid de lângă el?

— Fratele lui, vicontele.

— Ar trebui să fie în pat, pare bolnav.

Scena răsuna de cântece vesele:

"Lichior alb sau roşu
Mai aspru sau mai fin
Ce contează? Zău, nu ştiu
Dacă avem destul vin."

Studenţi, cetăţeni, soldaţi, fete şi matroane se învălmăşeau veseli în faţa hanului care avea pe firmă figura lui Bachus. Siebel a intrat. Christine Daae arăta încântătoare în costumul ei de băiat, iar Carlotta şi partizanii ei se aşteptau s-o vadă întâmpinată cu urale care le-ar fi dezvăluit intenţiile prietenilor ei. Dar nu s-a întâmplat nimic.

Pe de altă parte, când Margareta a traversat scena şi a cântat singurele două versuri pe care le avea în actul al doilea:

“Nu, domnule, nici cucoană, nici frumuseţe nu sunt
N-am nevoie să-mi daţi braţul ca să calc pe pământ.”

Carlotta a fost primită cu aplauze entuziaste. Totul li s-a părut neaşteptat şi nemeritat celor care nu ştiau nimic despre zvonuri aşa că s-au uitat unii la alţii întrebându-se ce se întâmplă. Dar şi actul ăsta s-a sfârşit fără probleme.

Toată lumea a spus: “Bine-nţeles, va fi în actul următor”. Unii, care păreau mai bine informaţi ca alţii, declarau că răzmeriţa va începe odată cu balada “Regele din Thule” şi s-au dus s-o prevină pe Carlotta. Directorii au plecat din lojă în timpul pauzei să afle mai multe despre cabala despre care vorbise regizorul. S-au întors curând la locurile lor ridicând din umeri şi spunând că toată poveste e o prostie.

Primul lucru pe care l-au văzut când au intrat în lojă a fost o cutie de bomboane englezeşti aşezată pe policioară. Cine-o pusese acolo? Au întrebat îngrijitoarele, dar nici una nu ştia. Apoi au reintrat în lojă şi, lângă cutie, au găsit un binoclu de operă. S-au uitat unul la celălalt. N-aveau chef de râs. Tot ce le spusese doamna Giry le-a revenit în minte şi atunci... atunci... li s-a părut că simt un val de aer ciudat în jurul lor... S-au aşezat tăcuţi.

Scena reprezenta grădina Margaretei:

“Plăpânde flori pline de rouă,
Duceţi veste de la mine...”

În timp ce cânta aceste două versuri, cu buchetul de trandafiri şi liliac în mână, Christine, ridicând capul, l-a văzut pe vicontele de Chagny în loja lui, iar din acel moment vocea ei a părut mai puţin sigură, fără puritatea de cristal de totdeauna. Ceva părea mort şi trist în cântecul ei...

— Ce fată ciudată e! a spus unul din prietenii Carlottei aproape tare. Acum câteva zile era divină, iar în seara asta pur şi simplu behăie. N-are nici experienţă nici pregătire.

“Plăpânde flori, staţi liniştite aici
Şi spuneţi-i ei de la mine..”

Vicontele şi-a lăsat faţa în palme şi a plâns. Contele, în spatele lui, şi-a muşcat enervat mustaţa, a ridicat din umeri şi s-a încruntat. Dacă el, de obicei aşa de corect şi de rece, îşi trăda sentimentele aşa, prin gesturi, înseamnă că era foarte nervos. Şi chiar era. Îşi văzuse fratele întorcându-se într-o stare de sănătate îngrijorătoare după ce fusese într-o călătorie rapidă, misterioasă. Explicaţiile primite fuseseră nesatisfăcătoare, iar contele îi ceruse Christinei Daae o întâlnire. Ea avusese obrăznicia să-i răspundă că nu-i putea primi nici pe el, nici pe fratele lui...

“Oare ea se va împotrivi să mă asculte
Şi cu un singur zâmbet să mă înveselească...”

— Târfă mică! a mârâit contele.

Şi se întreba ce vrea ea, ce speră... Era o fată cinstită, se spunea că nu are nici un protector... Îngeraşul ăsta din Nord era foarte priceput!

Raoul, în spatele paravanului pe care mâinile îl formau ca să-i ascundă lacrimile tinereşti, se gândea doar la scrisoarea pe care o primesc la întoarcerea la Paris, unde Christine, care fugise hoţeşte din Perros noaptea, ajunsese înaintea lui.

"Dragul meu tovarăş de joacă,
Trebuie să ai curajul să nu mă mai vezi şi să nu-mi mai vorbeşti niciodată. Dacă mă iubeşti măcar puţin, fă asta pentru mine, pentru cea care nu te va uita niciodată, dragul meu Raoul. Viaţa mea depinde de asta. Şi viaţa ta depinde de asta,
Micuţa ta Christine"

Valuri de aplauze: Carlotta a intrat în scenă.

"Aş vrea să pot afla cine e cel care
Mi s-a adresat
Dacă e nobil sau măcar ce nume poartă..."

După ce Margareta a terminat balada "Regele din Thule, au fost puternice ovaţii, ca şi după aria bijutieriilor:

"Ah, bucuria trecutului e asemenea
Acestor bijuterii plăcute la purtat!..."

De-aici încolo, sigură pe ea şi pe prietenii ei din sală, de vocea şi succesul ei, netemându-se de nimic, Carlotta s-a avântat în rolul ei fără urmă de modestie... Nu mai era Margareta, era Carmen. A fost aplaudată şi mai mult, iar debutul ei în Faust părea să-i aducă un nou succes când, brusc..., s-a întâmplat ceva groaznic.

Faust îngenunchiase pe-un picior:

“Lasă-mă să-mi cobor asupra ta privirea
În timp ce în uluitorul albastru eteric
Zăreşti cum luceafărul, strălucitor şi tandru
Zăboveşte deasupra mea
Ca să-ţi admire şi el frumuseţea.”

Şi Margareta a răspuns:

“Oh, ce ciudat!
Ca o vrajă mă-nvăluie seara!
Şi fără teamă sau scâncet
Vlăguită sunt de-un descântec,
O melodie ce şerpuieşte spre mine
Şi inima-mi supune.”

În acel moment, exact atunci, s-a întâmplat nenorocirea... Carlotta a orăcăit ca o broască: “Oac!” S-a aşternut uluirea şi pe faţa ei şi pe feţele spectatorilor. Cei doi directori din lojă nu şi-au putut reţine o exclamaţie de groază. Toată lumea simţea că era ceva supranatural, că era vrăjitorie la mijloc. Săraca, nenorocita, disperata, zdrobita Carlotta!

Larma din sală era de nedescris. Dacă lucrul s-ar fi întâmplat oricui altcuiva decât Carlottei, persoana ar fi fost huiduită. Dar toţi ştiau ce instrument perfect era vocea ei, aşa că nu erau mânioşi, ci doar îngroziţi, uluiţi, tot aşa cum ar fi fost dacă ar fi fost martori la catastrofa care a rupt braţele lui Venus din Milo. Şi chiar atunci, cel puţin ar fi văzut şi înţeles...

Dar asta era de neînţeles! În asemenea măsură încât, după câteva secunde în care s-a întrebat dacă într-adevăr auzise nota aia, sunetul ăla, zgomotul ăla infernal ieşind din gâtul ei, Carlotta a încercat să se convingă că nu fusese aşa, că era victima unei iluzii, o iluzie a urechii şi nu un act de trădare al vocii...

Între timp, în loja 5, Moncharmin şi Richard păliseră. Acest incident extraordinar, inexplicabil, îi umpluse de groază cu atât mai mare cu cât suportaseră direct şi nu de mult chiar ei înşişi influenţa fantomei. Îi simţiseră răsuflarea. Lui Moncharmin i s-a făcut părul măciucă. Richard şi-a şters transpiraţia de pe frunte. Da, spectrul era acolo, în spatele lor, lângă ei; îi simţeau prezenţa fără să-l vadă, îi auzeau respiraţia aproape, aproape de ei! Erau siguri că erau trei în lojă... tremurau... s-au gândit sa fugă... N-au îndrăznit să facă o mişcare sau să schimbe un cuvânt care sădea de ştire spectrului că erau conştienţi de prezenţa lui! Ce urma să se întâmple?

Iată ce s-a întâmplat:

"Oac!" Dubla exclamaţie de groază s-a auzit în toată sala. Ei simţeau că sunt dureros loviţi de atacul spectrului. Aplecându-se peste marginea lojei, ei s-au holbat la Carlotta de parcă n-o recunoşteau. Fata asta îngrozitoare sigur dăduse semnalul unei catastrofe. Ei o aşteptau! Spectrul le spusese că aşa va fi! Sala era blestemată! Cei doi directori s-au sufocat şi au gemut sub povara căderii. Vocea sugrumată a lui Richard a fost auzită îndemnând-o pe Carlotta:

— Hai, continuă!

Nu, Carlotta n-a continuat... Cu bravură, cu eroism, a luat-o de la începutul versului fatal care se sfârşise cu orăcăitul de broască.

O tăcere îngrozitoare a înlocuit vuietul. Doar vocea Carlottei mai umplea sala răsunătoare:

“Şi fără teamă sau...”

Şi publicul asista, dar nu fără teamă...

“Şi fără teamă...
Şi fără teamă – Oac!
O melodie ce şerpuieşte spre mine – Oac!
Şi inima-mi su... – Oac!”

Deci broasca o luase şi ea de la capăt!

Sala a izbucnit într-o larmă nebună. Cei doi directori s-au prăbuşit pe scaune şi nici nu îndrăzneau să se uite în jur – nu mai aveau puterea – fantoma chicotea în spatele lor! Şi, în sfârşit, i-au auzit clar vocea venind din dreapta, vocea imposibilă, vocea fără gură, spunând:

— Ea cântă în seara asta şi o să doboare candelabrul!

Simultan ei şi-au ridicat ochii spre tavan şi au scos un ţipăt teribil. Candelabrul, mormanul acela imens, aluneca în jos, venind spre ei, sub chemarea unei voci drăceşti. Scăpat din cârlig, el a căzut din tavan şi s-a zdrobit în mijlocul stalurilor, printre o mie de ţipete îngrozite. A urmat o goană nebună spre uşi.

Ziarele din perioada aceea declară că au fost mulţi răniţi şi un mort. Candelabrul se zdrobise în capul nefericitei femei care venise la Operă prima dată în viaţa ei, aceea pe care domnul Richard o numise înlocuitoarea doamnei Giry, îngrijitoarea lojei fantomei. Ea a murit pe loc, iar în dimineaţa următoare un ziar avea acest titlu:

“Două sute de kilograme pe capul unei portărese!”

Ăsta a fost singurul ei epitaf!

Capitolul VIII. Cupeul misterios

Acest eveniment tragic a dăunat tuturor. Carlotta s-a îmbolnăvit. Cât despre Christine Daae, ea a dispărut după spectacol. Au trecut două săptămâni în care n-a fost văzută nici la Operă nici în altă parte.

Raoul, desigur, a fost primul uimit de absenţa primadonei. I-a scris acasă la doamna Valerius, dar n-a primit răspuns. Mâhnirea lui a crescut şi a fost apoi serios alarmat când nu i-a mai văzut numele în program. Faust se juca fără ea.

Într-o după-amiază s-a dus în biroul directorilor să ceară motivul dispariţiei Christinei. I-a găsit pe amândoi extrem de îngrijoraţi. Chiar prietenii lor nu-i mai recunoşteau: îşi pierduseră toată veselia şi umorul. Puteau fi văzuţi traversând teatrul cu capetele în jos, sprâncene încruntate, obraji palizi, de parc-ar fi fost urmăriţi de gânduri oribile sau prada unui capriciu neiertător al sorţii.

Căderea candelabrului le aruncase pe umeri o mare răspundere, dar era greu să-i faci să vorbească despre asta. Ancheta se terminase cu verdictul “moarte accidentală cauzată de uzura şi ruperea lanţurilor care susţineau candelabrul, dar ar fi fost atât de datoria vechilor cât şi a noilor directori să fi descoperit această uzură şi s-o fi remediat la timp”. Şi mă simt obligat să spun că directorii Richard şi Moncharmin păreau în acea perioadă atât de schimbaţi, distraţi, misterioşi, de neînţeles, încât mulţi dintre spectatorii fideli se gândeau că un eveniment chiar mai oribil decât căderea candelabrului trebuia să fi fost cauza stării lor.

În îndatoririle lor zilnice ei se arătau foarte nerăbdători faţă de toţi, cu excepţia doamnei Giry care fusese reprimită în serviciu. Iar primirea făcută vicontelui de Chagny când a venit să se

intereseze de Christine, n-a fost din cele mai amabile. Abia au catadicsit săi spună că-şi luase o vacanţă. El a întrebat pentru cât timp, iar ei au răspuns grăbiţi că pe timp nelimitat, fiindcă domnişoara Daae ceruse învoire pe motive de sănătate.

— Înseamnă că-i bolnavă! a ţipat el. Ce are?

— Nu ştim.

— Nu l-aţi trimis pe doctorul Operei la ea?

— Nu, nu l-a solicitat. Şi noi o credem pe cuvânt.

Raoul a părăsit teatrul pradă celor mai sumbre gânduri. S-a hotărât, fie ce-o fi, să se ducă şi s-o întrebe pe doamna Valerius. Şi-a amintit expresia severă din scrisoarea Christinei prin care-i interzicea să facă orice încercare de a o vedea. Dar ce văzuse la Perros, ce auzise din spatele uşii cabinei, discuţia cu Christine pe tăpşanul nins, plin de buruieni, toate-l făceau să bănuiască o intrigă care, oricât ar fi părut de drăcească, era totuşi omenească. Imaginaţia dezlănţuită a fetei, mintea ei naivă şi credulă, educaţia superstiţioasă care-i umpluse copilăria cu un val de legende, gândurile legate mereu de tatăl mort şi, mai ales, starea de extaz în care o aducea muzica din momentul în care această artă i se dezvăluise în condiţii atât de neobişnuite, în cimitirul din Perros, toate astea i se păreau lui că formau o bază morală favorabilă planurilor răuvoitoare ale unei persoane misterioase şi fără scrupule. A cui victimă era Christine Daae? Aceasta era întrebarea foarte legitimă pe care Raoul şi-o punea în timp ce se grăbea s-o întâlnească pe doamna Valerius.

Tremura în timp ce suna la uşa micului apartament din strada Notre-Dame-des-Victoires. Uşa a fost deschisă de servitoarea pe care-o văzuse ieşind din cabina Christinei în seara aceea. El a-ntrebat dacă poate vorbi cu doamna Valerius. I s-a spus că e în pat, bolnavă, şi nu poate primi musafiri.

— Poftim cartea mea de vizită, a spus el.

Servitoarea s-a întors repede şi l-a poftit într-un salon mic şi împodobit cu portretele profesorului Valerius şi bătrânului Daae pe pereţi.

— Doamna îl roagă pe domnul viconte s-o scuze. Vă poate primi doar în dormitor, fiindcă sărmanele ei picioare n-o mai susţin.

Cinci minute mai târziu Raoul a fost poftit într-o cameră slab luminată unde în semiîntunericul unui alcov, el a recunoscut imediat faţa blândă, iubitoare a binefăcătoarei Christinei. Părul îi albise complet, dar ochii nu-i îmbătrâniseră; de fapt, parcă niciodată expresia lor nu fusese aşa de clară, pură, copilăroasă.

— Domnule de Chagny! a ţipat ea veselă întinzând ambele braţe spre musafir. Ah, Cerul te-a trimis aici!... Putem vorbi despre ea!

Ultima propoziţie a sunat foarte sumbru în urechile tânărului. El a întrebat imediat:

— Doamnă, unde e Christine?

Şi bătrâna a replicat calmă:

— E cu geniul ei cel bun!

— Ce geniu bun? a exclamat Raoul.

— Păi, Îngerul Muzicii!

Vicontele s-a prăbuşit pe un scaun. Chiar aşa?! Christine era cu Îngerul Muzicii?! Şi iat-o pe doamna Valerius, întinsă în pat, zâmbindu-i şi ducându-şi un deget la buze, avertizându-l să păstreze secretul! Şi ea a adăugat:

— Nu trebuie să spui nimănui!

— Vă puteţi baza pe mine, a spus Raoul.

De-abia ştia ce vorbeşte, fiindcă ideile despre Christine, oricum foarte confuze, se încălecau din ce în ce mai mult; şi i se părea că toată camera se învârte cu el, cu totul, cu minunata doamnă cu păr alb şi ochi de nu-mă-uita.

— Ştiu, ştiu că pot! a spus ea râzând fericită. Dar de ce nu vii mai aproape, cum făceai când erai un băieţel? Dă-mi mâinile, ca atunci când mi-ai adus povestea micuţei Lotte pe care ţi-o spusese

tata Daae. Mi-eşti foarte drag, domnule Raoul, ştii asta. Şi lui Christine îi eşti!

— Îi sunt drag, a oftat tânărul. Îi venea foarte greu să-şi adune gândurile şi să le îndrepte spre ce-i spunea doamna Valerius despre Îngerul Muzicii despre care Christine îi vorbise aşa de ciudat, spre capul de mort pe care-l văzuse ca-ntr-un coşmar, la altarul de la Perros şi spre Fantoma de la Operă, de a cărei faimă auzise într-o seară când stătea în culise şi nişte maşinişti repetau descrierea oribilă pe care spânzuratul, Joseph Buquet, o făcuse fantomei înainte de moarte.

Raoul a întrebat încet:

— De ce credeţi că-i sunt drag lui Christine, doamnă?

— Vorbea despre dumneata în fiecare zi.

— Adevărat? Şi ce vă spunea?

— Mi-a spus c-ai cerut-o în căsătorie!

Şi buna doamnă a început să râdă din toată inima. Raoul a ţâşnit de pe scaun, îmbujorându-se până la rădăcina părului suferind chinuri de nedescris.

— Ce-i asta? Unde te duci? Crezi că o să te las să pleci aşa? Dacă te-ai supărat pe mine pentru c-am râs, îţi cer scuze. La urma urmei, ce s-a întâmplat nu-i vina ta. N-ai ştiut? Ai crezut că ea e liberă?

— Christine e logodită? a întrebat înfundat sărmanul Raoul.

— Sigur că nu! Sigur că nu! Ştii ca şi mine că draga Christine n-ar putea să se mărite, chiar dac-ar vrea!

— Dar eu nu ştiu nimic despre asta! Şi de ce nu se poate Christine mărita?

— Din cauza Îngerului Muzicii, desigur!

— Nu înţeleg...

— Da, el i-a interzis!

— El i-a interzis!... Îngerul Muzicii i-a interzis să se mărite?

— Oh, i-a interzis... fără s-o facă direct. Uite cum a fost: i-a spus că dacă se căsătoreşte nu-l va mai auzi vreodată. Asta-i tot!... Şi că el va dispărea pentru totdeauna!... Deci, înţelegi, nu-l poate lăsa să plece. E perfect normal.

— Da, da, a repetat Raoul supus, e perfect normal.

— Şi în plus, am crezut că ea ţi-a spus asta când te-a întâlnit la Perros, unde s-a dus cu geniul ei bun. Adică, el i-a propus s-o întâlnească acolo, în cimitirul din Perros, la mormântul lui Daae. I-a promis să-i cânte Învierea lui Lazăr la vioara tatălui ei!

Raoul de Chagny s-a ridicat şi, cu un aer foarte autoritar, a rostit aceste cuvinte categorice:

— Doamnă, veţi avea amabilitatea de a-mi spune unde locuieşte acest geniu.

Bătrâna n-a părut surprinsă de acest ordin indiscret. Şi-a ridicat privirea şi a spus:

— În Rai!

Atâta naivitate l-a uluit. Nu ştia ce să spună în faţa acestei nevinovate credinţe într-un geniu care cobora noaptea tocmai din Rai ca să bântuie cabinele de la Operă. Abia acum realiza ce putea fi în mintea unei fete crescute de un violonist superstiţios şi o bătrână visătoare şi se înfiora când se gândea la consecinţe.

— Mai e Christine o fată cinstită? a întrebat el brusc, în ciuda lui însuşi.

— O jur şi sper să fie în continuare! a exclamat bătrâna care, de data asta, părea mânioasă. Şi dacă vă îndoiţi, domnule, nu ştiu ce căutaţi aici!

Raoul şi-a rupt mănuşile.

— Şi de când îl cunoaşte pe acest "geniu"?

— Cam de trei luni... Da, sunt trei luni de când a început să-i dea lecţii.

Vicontele a ridicat braţele într-un gest de disperare.

— Geniul îi dă lecţii!... Şi unde, rogu-vă?

— Acum, de când a plecat cu el, nu ştiu, dar acum două săptămâni îi dădea în cabina Christinei. Ar fi fost imposibil în apartamentul ăsta mic. S-ar auzi în toată casa. În timp ce la Operă, la opt dimineaţa, nu e nimeni prin preajmă, înţelegi?

— Da, înţeleg! Înţeleg! a strigat vicontele.

Şi şi-a luat grăbit rămas-bun de la doamna Valerius, care s-a întrebat dacă tânărul nobil nu se scrântise puţin.

Raoul a mers pe jos până acasă la fratele său, fiind într-o stare jalnică. Îi venea să se rănească, să se dea cu capul de pereţi! Şi când te gândeşti că o crezuse nevinovată, pură! Îngerul Muzicii! Acum îl ştia! Îl şi vedea! Era fără îndoială vreun tenor îngrozitor, un filfizon chipeş care rotunjea gura şi zâmbea afectat când cânta! Se credea cât de ridicol şi nenorocit se poate. “Oh, ce tânăr nefericit, mărunt, insignifiant, prostuţ eşti, domnule viconte de Chagny!”, s-a gândit Raoul furios. Şi ea, ce creatură vicleană, îndrăzneaţă şi dată naibii!

Fratele lui îl aştepta şi Raoul i-a căzut în braţe ca un copil. Contele l-a consolat fără să ceară explicaţii; oricum Raoul ar fi ezitat îndelung înainte să-i spună povestea cu Îngerul Muzicii. Fratele i-a propus să iasă împreună să cineze. Copleşit de disperare cum era, Raoul ar fi refuzat probabil orice invitaţie în seara aceea, dar contele a adăugat, ca momeală, că doamna visurilor lui fusese văzută cu o seară înainte, în compania unui bărbat, în Bois.

La început vicontele n-a vrut să creadă, dar a primit detalii atât de precise încât n-am mai protestat. Se pare că fusese văzută într-un cupeu, cu geamul coborât. Părea să inspire încet aerul îngheţat. Luna strălucea minunat. Fusese recunoscută, fără îndoială. Cât despre însoţitorul ei se zărea doar silueta lui întunecată retrasă în întuneric. Trăsura mergea la pas pe o alee singuratică din spatele tribunelor de la Longchamp.

Raoul s-a îmbrăcat în goană nebună, pregătit să-şi uite disperarea aruncându-se, cum spune lumea, în vârtejul plăcerilor. Din păcate n-a prea strălucit şi, părăsindu-şi fratele devreme, pe la zece seara era într-o birjă, în spatele terenurilor de curse de la Longchamp.

Era groaznic de frig. Drumul părea pustiu şi foarte lucios în lumina lunii. I-a spus birjarului să-l aştepte răbdător la următoare curbă, iar el, ascunzându-se cât de bine putea, a rămas să aştepte, bătând din picioare ca să se încălzească. Petrecuse în felul ăsta sănătos cam o jumătate de oră, când o trăsură a venit din curbă spre el încet, în pas de plimbare.

În timp ce trăsura se apropia, el a văzut că o femeie îşi sprijinea capul de geam. Şi brusc, luna a aruncat o strălucire palidă pe trăsăturile ei.

— Christine!

Numele sfânt al dragostei lui ţâşnise din inima şi de pe buzele lui. Nu-l putea reţine... Ar fi dat orice să nu-l fi rostit fiindcă numele acela, strigat în liniştea nopţii, păruse semnalul pentru goana furioasă a întregului echipaj, care a ţâşnit pe lângă el înainte să poată să apuce frâiele cailor, cum îşi propusese. Fereastra trăsurii se închisese, iar faţa dispăruse. Şi cupeul, după care alerga acum, nu mai era decât o pată neagră pe albul drumului.

A strigat iar:

— Christine!

Nici un răspuns. Şi el s-a oprit în mijlocul tăcerii, cu ochi stinşi s-a uitat lung la drumul acela pustiu, nesfârşit şi la luna palidă, moartă. Nimic nu era mai rece ca inima lui, nimic mai mort: iubise un înger şi acum dispreţuia o femeie!

“Raoul, ce şi-a mai bătut joc de tine micuţa zână din Nord! Chiar trebuia, era necesar să ai o faţă proaspătă şi tânără, o frunte timidă gata să se acopere de roşeaţa sfielii ca apoi să treci noaptea într-o trăsură, însoţită de un amant misterios?

Sigur ar trebui să existe o limită pentru ipocrizie şi minciună!...”

Ea trecuse fără să-i răspundă la strigăt... Şi el ar fi vrut să moară, şi avea doar douăzeci de ani!

Valetul l-a găsit dimineaţă pe marginea patului. Nu se dezbrăcase, iar valetul, văzându-i faţa, s-a temut că se întâmplase o nenorocire. Raoul a smuls scrisorile din mâna valetului. Recunoscuse hârtia folosită de Christine şi scrisul eia:

“Dragul meu,

Du-te la balul mascat de la Operă poimâine seara. La ora douăsprezece, să fi în cămăruţa din spatele şemineului din marele foaier. Stai lângă uşa care duce spre Rotondă. Nu spune absolut nimănui de întâlnirea asta. Să porţi un domino alb şi să fi bine mascat. Dacă mă iubeşti, nu te lăsa recunoscut.

Christine”

Capitolul IX. La balul mascat

Plicul era murdar de noroi şi fără timbre. Pe el erau cuvintele: “Va fi înmânat domnului viconte Raoul de Chagny”, iar adresa era scrisă cu creionul, fusese probabil aruncat în speranţa că un trecător îl va ridica şi duce la destinaţie, ceea ce se şi întâmplase. Scrisoarea fusese ridicată de pe pavajul din Piaţa Operei.

Raoul l-a citit iar cu ochi febrili. Nu-i mai trebuia nimic să-i învie speranţa. Imaginea sumbră pe care-o crease o clipă, a unei Christine care-şi uită de sine a făcut loc iar imaginii dintâi, a unei copile nevinovate şi fără noroc, victimă a sensibilităţii exagerate şi a imprudenţei. În ce măsură era ea o victimă de data asta? A cui prizonieră era? În ce vâltoare fusese târâtă? Raoul îşi punea aceste întrebări cu o cruzime chinuitoare, dar această durere părea suportabilă pe lângă furia în care îl arunca gândul că ea, Christine, l-ar putea minţi şi înşela. Ce se întâmplase? Sub ce influenţă intrase? Ce monstru o luase cu el şi prin ce mijloace?...

Cum altfel decât prin muzică? El ştia povestea Christinei. După moartea tatălui ei totul îi devenise neplăcut în viaţă, chiar şi arta ei. Trecuse prin Conservator ca o biată maşină-de-cântat, fără suflet. Şi brusc se trezise, ca şi cum un zeu ar fi intervenit. Îngerul Muzicii apăruse pe scenă! Cântase Margareta în Faust şi triumfase!

Îngerul Muzicii!... Trei luni Îngerul Muzicii îi dăduse Christinei lecţii... Ah, ce maestru de canto punctual!... Şi acum o ducea s-o plimbe la Bois!

Degetele lui Raoul s-au încleştat în carne, deasupra inimii geloase. Fără experienţă cum era, se întreba îngrozit ce comedie juca fata! Până la ce punct putea o cântăreaţă de operă să-şi râdă de un tânăr inimos, novice în iubire? Oh, ce porcărie!...

Aşa treceau gândurile lui Raoul de la o extremă la alta. Nu mai ştia dacă să-i fie milă de Christine

sau s-o blesteme şi atunci, rând pe rând, o compătimea şi o blestema. În orice caz, şi-a cumpărat un domino alb.

În sfârşit ora întâlnirii a venit. Cu faţa acoperită de o mască împodobită cu dantelă lungă, groasă, arătând ca un Pierrot în mantia lui, vicontele se credea foarte ridicol. Bărbaţii din lumea bună nu se duc la Balul Operei în costume de carnaval! Era absurd. Un singur gând îl consola, totuşi, pe viconte – sigur nu va fi vreodată recunoscut!

Acest bal era ceva neobişnuit, dat cu puţin înainte de lăsata secului, pentru a aniversa ziua de naştere a unui celebru artist şi toţi se aşteptau să fie mult mai vesel, mai zgomotos, mai boem decât balul mascat obişnuit. Numeroşi artişti urmau să meargă însoţiţi de o întreagă cohortă de modele şi elevi aşa că spre miezul nopţii era destulă zarvă. Raoul a urcat scara cea mare la douăsprezece fără cinci, n-a zăbovit să admire rochiile multicolore expuse peste tot pe treptele de marmură – unul din cele mai bogate decoruri din lume – n-a permis nici unei măşti poznaşe să-l atragă cu vorbe de duh, n-a răspuns la glume şi a respins îndrăzneala şi familiaritatea unor cupluri care erau deja puţin prea vesele. Traversând marele foaier şi scăpând de un roi de dansatoare care-l învăluise o clipă, a intrat în fine în camera amintită în scrisoare Christinei. Era înţesată – fiindcă spaţiul acela mic era locul unde se întâlneau cei care se duceau să supeze în Rotondă cu cei care se întorceau după ce băuseră un pahar cu şampanie. Distracţia aici era realmente în toi.

Raoul s-a sprijinit de uşă şi a aşteptat. Nu prea mult. Un domino negru a trecut pe lângă el strângându-l repede de vârful degetelor. El a înţeles că trebuia să fie ea şi a urmat-o:

— Tu eşti, Christine? a întrebat în şoaptă.

Dominoul negru s-a întors imediat şi şi-a dus degetul la buze, fără îndoială să-i ceară să nu-i mai

rostească iar numele. Raoul a continuat s-o urmărească în tăcere.

Se temea să n-o piardă după ce-o întâlnise iar în împrejurări aşa de ciudate. Nu mai avea pică pe ea. Nu se mai îndoia că ea nu are nimic să-şi reproşeze, oricât de ciudată şi inexplicabilă ar părea purtarea ei. Era gata să se arate extrem de binevoitor, iertător sau laş. Era îndrăgostit. Şi, fără îndoială, urma să primească o explicaţie foarte firească pentru curioasa ei absenţă.

Din când în când, dominoul negru se întorcea să vadă dacă cel alb îl urmează. Când Raoul a trecut iar prin marele foaier, de data asta urmându-şi ghidul, a observat un grup îngrămădindu-se în jurul unei persoane a cărei deghizare excentrică şi apariţie înspăimântătoare provocau senzaţie. Era un bărbat îmbrăcat în roşu aprins, cu o pălărie imensă, cu pene, pusă pe vârful unui minunat cap de mort. De umeri îi atârna o foarte largă mantie din catifea roşie, care se continua pe podea, ca o trenă de rege; pe mantie era brodat, cu litere aurii, ceva ce toată lumea cita şi repeta cu voce tare: “Nu mă atinge! Sunt Moartea Roşie ce bântuie pretutindeni!”

Apoi cineva, foarte îndrăzneţ, a încercat să-l atingă, dar o mână scheletică a ţâşnit din mâneca purpurie şi a înşfăcat violent încheietura obraznicului, iar acesta, simţind în încleştarea acelor oase chiar îmbrăţişarea furioasă a Morţii, a scos un ţipăt de durere şi groază. Şi Moartea Roşie i-a dat în cele din urmă drumul, iar îndrăzneţul a fugit ca un nebun, urmărit de rânjetele spectatorilor.

Era exact momentul când Raoul trecea prin faţa sinistrului mascat care s-a întâmplat să întoarcă capul spre el, aproape a exclamat:

— Capul de la Perros-Guirec!

Îl recunoscuse!... A vrut să se repeadă înainte, uitând de Christine, dar dominoul negru, care părea şi el pradă unei extreme agitaţii, l-a apucat

de braţ şi l-a târât afară, departe de mulţimea nebună prin care bântuia Moarte Roşie.

Dominoul negru se tot uita în urmă şi, aparent, o dată sau de două ori a văzut ceva care l-a speriat, pentru că a grăbit pasul ca şi cum ar fi fost urmăriţi.

Au urcat două etaje. Aici scările şi coridoarele erau aproape goale. Dominoul negru a deschis uşa unei loje principale şi l-a poftit pe dominoul alb să-l urmeze. Apoi Christine, pe care a recunoscut-o după sunetul vocii, a închis uşa în spatele lor şi l-a prevenit şoptind să rămână în fundul lojei şi în nici un caz să nu înainteze. Raoul şi-a scos masca. Christine şi-a păstrat-o pe-a ei. Şi, când Raoul tocmai voia să-i ceară să şi-o scoată, a fost uimit s-o vadă că pune urechea pe peretele despărţitor şi ascultă atentă la orice sunet de-afară. Apoi ea a întredeschis uşa, s-a uitat pe coridor şi a spus cu voce şoptită:

— Sigur s-a dus mai sus.

Apoi, brusc a mai exclamat.

— Vine iar jos!

Ea a-ncercat să închidă uşa, dar Raoul a împiedicat-o fiindcă văzuse, pe ultima treapta a scării care ducea cu un etaj mai sus, un picior roşu, urmat de celălalt... şi încet, majestuos, toată mantia purpurie a Morţii Roşii s-a ivit. Şi a văzut iar capul de mort de la Perros-Guirec.

— E el! a exclamat Raoul. De data asta n-o să-mi scape!

Dar Christine trântise uşa exact când Raoul voia să ţâşnească afară. El a încercat s-o dea la o parte.

— Ce vrei să spui prin “el”? a întrebat ea cu voce schimbată. Cine n-o să-ţi scape?

Raoul a încercat să învingă cu forţa rezistenţa fetei, dar ea l-a respins cu o putere pe care nu i-o bănuise. El a înţeles, sau cel puţin a crezut ca înţelege, şi iar şi-a pierdut cumpătul.

— Cine? a replicat furios. Păi, el, omul care se ascunde în spatele acestei măşti hidoase a morţii!...

Geniul rău din cimitirul de la Perros! Moartea Roşie!... Într-un cuvânt doamnă, prietenul tău..., Îngerul Muzicii cum îi zici! Dar o să-i smulg masca şi o s-o smulg şi pe-a mea, iar de data asta ne vom privi faţă în faţă, el şi cu mine, fără taine şi minciuni între noi, şi voi şti pe cine iubeşti şi cine te iubeşte!

Raoul a izbucnit în râs în timp ce Christine a gemut disperată sub masca de catifea. Cu un gest de tragedie ea şi-a deschis braţele şi a pus o barieră vie, albă în faţa uşii.

— În numele dragostei noastre, Raoul, nu vei trece!

El s-a oprit. Ce spusese?... "În numele dragostei lor"?... Nu mai mărturisise vreodată că-l iubeşte. Şi totuşi avusese destul ocazii. Nu, voia doar să câştige câteva secunde! Voia să-i dea Morţii Roşii şansa să scape... Şi, cu un accent copilăresc de ură, el a spus:

— Minţi, doamnă, fiindcă nu mă iubeşti şi nu m-ai iubit niciodată! Ce nătărău am fost să te las să-ţi baţi joc de mine şi să mă dispreţuieşti aşa! De ce mi-ai dat la Perros toate motivele de speranţă, de speranţă sinceră, doamnă, pentru că eu sunt un bărbat sincer şi credeam că eşti o femeie sinceră, când aveai doar intenţia să mă înşeli?! Vai, ne-ai înşelat pe toţi! Ai profitat ruşinos de afecţiunea naivă a însăşi binefăcătoarei tale, care continuă să creadă în sinceritatea ta în timp ce tu te afişezi la Balul Operei cu Moartea Roşie!... Te dispreţuiesc!

Şi Raoul a izbucnit în lacrimi. Ea l-a lăsat s-o insulte. Nu se gândea decât la un lucru, să-l împiedice să plece din lojă!

— O să-mi ceri iertare, într-o zi, pentru cuvintele astea urâte, Raoul, şi când o s-o faci, eu o să te iert!

El a dat din cap.

— Nu, nu, m-ai făcut să înnebunesc! Şi când mă gândesc că n-aveam decât un scop în viaţă – să dau numele meu unei târfe de la Operă!

— Raoul!... Cum poţi?

— O să mor de ruşine!

— Nu, iubitule, trăieşte! a spus Christine cu vocea gravă, schimbată. Şi... la revedere, Raoul...

El a păşit înainte clătinându-se. A mai spus sarcastic:

— Oh, trebuie să-mi dai voie să vin să te aplaud din când în când!

— N-am să mai cânt vreodată, Raoul!

— Zău?! a replicat el şi mai sarcastic. Deci el te ia de pe scenă – te felicit!... Dar poate ne întâlnim în Bois într-o seară!

— Nici în Bois, nici în altă parte, Raoul, nu mă vei mai întâlni vreodată...

— Cel puţin pot să te întreb, la ce mister întunecat te întorci?... Spre ce iad pleci, misterioasă doamnă, sau spre ce paradis?

— Am vrut să-ţi spun, iubitule, dar acum nu mai pot, nu m-ai crede! Ţi-ai pierdut încrederea în mine, Raoul, s-a sfârşit!

Ea a vorbit cu o voce atât de disperată încât tânărul a început să aibă remuşcări pentru cruzimea lui!

— Dar ascultă! a ţipat el. Nu poţi să-mi spui ce înseamnă?!... Eşti liberă, nu-i nimeni să te împiedice... Te plimbi prin Paris... Ţi-ai pus un domino să vii la bal... De ce nu te duci acasă?... Ce-ai făcut în ultimele două săptămâni?... Ce-i povestea asta cu Îngerul Muzicii pe care i-ai spus-o doamnei Valerius? Unii poate s-au lăsat păcăliţi, înşelaţi de nevinovăţia ta. Şi eu am fost martorul ei la Perros, dar acum, ce să cred! Îmi pari destul de raţională, Christine. Ştii ce faci... Şi în timpul ăsta doamna Valerius zace aşteptându-te acasă şi invocând geniul bun... Explică-te, Christine, te implor! Oricine s-ar fi înşelat ca şi mine. Ce e farsa asta?

Christine pur şi simplu şi-a scos masca şi a spus:

— Dragul meu, e o tragedie!

Raoul i-a văzut faţa şi nu şi-a putut reţine o exclamaţie de surpriză şi groază. Tenul proaspăt de altădată dispăruse. O paloare mortală acoperea trăsăturile pe care le ştiuse încântătoare şi dulci, iar tristeţea le brăzdase fără milă cu riduri şi trasase umbre negre, nespus de triste, sub ochii ei.

— Dragostea mea, dragostea mea! a gemut el întinzând braţele. mi-ai promis să mă ierţi...

— Poate!... Într-o zi, poate! a spus ea punându-şi iar masca; şi a plecat, interzicându-i cu un gest s-o urmeze.

El a încercat să nu se supună, dar ea s-a întors şi a repetat gestul de adio cu atâta hotărâre încât el n-a îndrăznit să mai facă un pas. A privit-o până a dispărut. Apoi a coborât şi el în mijlocul mulţimii, aproape neştiind ce face, în timp ce tâmplele-i zvâcneau şi inima-l durea; pe când traversa sala de dans a întrebat dacă cineva văzuse Moarte Roşie. Da, toată lumea, dar Raoul n-a reuşit să găsească personajul, aşa că la două noaptea s-a întors pe coridorul din culise care ducea spre cabina Christinei Daae.

Paşii l-au dus spre camera unde cunoscuse suferinţa pentru prima oară. A bătut încet la uşă. Nu i-a răspuns nimeni. A intrat cum făcuse când căutase vocea de bărbat. Camera era goală. O lampă de gaz ardea cu flacără mică. A văzut nişte hârtie pe scris pe un birouaş. S-a gândit să-i scrie Christinei, dar a auzit paşi pe coridor. A avut doar timp să se ascundă în a doua cameră, care era separată de cabină printr-o draperie.

Christine a intrat, şi-a scos cu o mişcare obosită masca şi a aruncat-o pe masă. A oftat şi şi-a lăsat capul drăgălaş să-i cadă în palme. La ce se gândea? La Raoul? Nu, fiindcă Raoul a auzit un murmur:

— Sărmanul Erik!

La început a crezut că s-a înşelat. În primul rând, era convins că dacă cineva trebuia compătimit acela trebuia sa fie el, Raoul. Ar fi fost

foarte normal ca ea să spună “Sărmanul Raoul” după ce se întâmplase între ei. Dar, scuturând capul, ea a repetat:

— Sărmanul Erik!

Ce legătură avea Erik ăsta cu suspinele Christinei şi de ce-l compătimea ea pe Erik, deşi Raoul era aşa de nefericit? Christine a început să scrie atât de hotărâtă, calmă, indiferentă încât tremura din cauza tragediei care-i despărţise. “Ce răceală”, şi-a spus el în gând. Ea continua să scrie, umplând două, trei, patru foi. Brusc, a ridicat capul şi a ascuns foile în corsaj... Părea să asculte... Raoul a ascultat şi el... Când începuse sunetul acela ciudat, ritmul acela îndepărtat?... Un cântec slab părea să emane din ziduri... da, era ca şi cum zidurile însele ar fi cântat! Cântecul a devenit mai clar, se puteau distinge cuvintele... Raoul a auzit o voce, o voce foarte frumoasă, foarte blândă, foarte captivantă, dar care, deşi blândă, era o voce de bărbat... Vocea se apropia mai mult, mai mult, mai mult... venea din zid, se apropia şi acum era în cameră, în faţa Christinei. Christine s-a ridicat şi s-a adresat vocii, de parc-ar fi vorbit cu cineva:

— Uite-mă, Erik, a spus ea. Sunt gata. Dar ai întârziat.

Raoul, care spiona din spatele draperiei, nu-şi credea ochilor – nu vedea nimic. Faţa Christinei s-a luminat. Un zâmbet fericit a apărut pe buzele palide, un zâmbet de bolnav care are prima speranţă de însănătoşire.

Vocea fără trup continua să cânte şi, cu siguranţă, Raoul nu mai auzise vreodată în viaţă ceva mai grandios şi suav, mai insinuat, mai delicat, mai puternic, pe scurt ceva mai irezistibil, triumfător. A ascultat febril şi a înţeles de ce Christine Daae putuse apărea într-o seară, în faţa publicului stupefiat, dând cântecului accente de frumuseţe mai presus de orice, o exaltare neomenească – era fără îndoială încă sub influenţa misteriosului şi invizibilului maestru.

Vocea cânta Imnul nupţial din “Romeo şi Julieta”. Raoul a văzut-o pe Christine întinzând braţele aşa cum făcuse în cimitirul din Perros către vioara invizibilă care cânta Învierea lui Lazăr. Şi nimic n-ar putea descrie pasiunea cu care vocea cânta:

“Soarta te leagă de mine o veşnicie şi încă o zi!”

Melodia a atins inima lui Raoul. Luptând împotriva vrăjii care părea să-i anihileze voinţa; energia şi aproape toată luciditatea exact când avea mai mare nevoie de ele, el a reuşit să tragă draperia după care se ascunsese şi a păşit spre Christine. Ea însăşi de retrăgea spre fundul camerei, unde pe întregul perete era o imensă oglindă care reflecta doar imaginea ei, nu şi pe a lui Raoul, care era exact în spatele ei şi mascat de ea.

“Soarta te leagă de mine o veşnicie şi încă o zi!”

Christine a mers spre imaginea din oglindă şi imaginea a venit spre ea. Cele două Christine – cea reală şi reflexia ei – s-au suprapus, iar Raoul şi-a întins mâinile să le cuprindă pe-amândouă într-o îmbrăţişare. Dar, printr-un fel de minune teribilă care l-a făcut să se clatine, Raoul a fost brusc aruncat înapoi, simţind un curent îngheţat pe faţă. A văzut nu două, ci patru,opt, douăzeci de Christine învârtindu-se în jurul lui, râzând de el şi fugind atât de repede încât n-a putut atinge vreuna. Pe urmă totul s-a potolit şi s-a văzut pe el în oglindă. Dar Christine dispăruse.

S-a repezit în oglindă. A lovit pereţii. Nimeni! Dar camera continua să poarte ecoul cântecului

pasionat:

“Soarta te leagă de mine o veşnicie şi încă o zi!”

Unde, unde dispăruse Christine?... Pe unde se va întoarce?... Se va întoarce oare? Vai, oare nu-i spusese ea că totul s-a sfârşit? Şi nu repeta vocea:

“Soarta te leagă de mine o veşnicie şi încă o zi!”

De “mine”? De cine?

Atunci, epuizat, zdrobit, cu mintea pustie, Raoul s-a aşezat pe scaunul abia părăsit de Christine. Ca şi ea, şi-a lăsat faţa în mâini. Când a ridicat-o, lacrimile-i curgeau pe obrajii tineri, lacrimi adevărate, grele ca ale copiilor geloşi, lacrimi care dovedeau că plânge pentru o durere reală, comună tuturor îndrăgostiţilor din lume, şi pe care a exprimat-o cu voce tare:

— Cine-i Erik? s-a întrebat el.

Capitolul X. Vocea are un nume

În ziua următoare celei în care Christine se evaporase din faţa lui într-un vârtej luminos care încă îl făcea să se îndoiască de propriile lui simţuri, vicontele de Chagny a trecut pe la doamna Valerius să se intereseze de ea. A descoperit un tablou încântător. Christine însăşi stătea la căpătâiul bătrânei, care, rezemată de perne în capul oaselor, tricota. Obrajii fetei erau din nou roz şi albi. Cearcănele întunecate de sub ochii ei dispăruseră. Raoul nu mai recunoştea faţa tragică din ziua precedentă. Dacă o umbră de melancolie ce învăluia acele trăsături adorabile nu i s-ar fi părut tânărului ca ultima urmă a ciudatei drame în ale cărei hăţişuri se zbătea biata copilă, el ar fi crezut că nu era aceeaşi Christine.

Ea s-a ridicat, perfect calmă, şi i-a oferit mâna. Dar uimirea lui Raoul era aşa de mare încât stătea acolo amuţit, fără un gest, fără un cuvânt.

— Ei, domnule de Chagny, a exclamat doamna Valerius, n-o mai recunoşti pe Christine a noastră? Geniul cel bun a trimis-o înapoi la noi!

— Mamă, a izbucnit fata repede în timp ce se îmbujora intens, am crezut că n-o să mai vorbim despre asta!... Ştii că Îngerul Muzicii nici măcar nu există!

— Dar, copilă, ţi-a dat lecţii trei luni!

— Mamă, am promis să-ţi explic totul zilele astea şi sper s-o fac, dar mi-ai promis, până în ziua aceea, să păstrezi tăcerea şi să nu-mi mai pui nici o întrebare!

— Dacă-mi promiţi să nu mai pleci! Dar mi-ai promis asta, Christine?

— Mamă, toate astea nu-l pot interesa pe domnul de Chagny.

— Din contră, domnişoară, a spus tânărul cu o voce pe care o voia fermă şi curajoasă, dar care

totuşi tremura. Tot ce e legat de dumneata mă priveşte într-o măsură pe care poate o vei înţelege într-o zi. Nu neg că surpriza mea e egală cu plăcerea de a te găsi cu mama adoptivă şi mai ales că, după ce s-a întâmplat între noi ieri, după ce-ai spus şi ce am putut eu ghici, nu mă aşteptam să te găsesc aici atât de curând. Aş fi primul care să se bucure de întoarcerea asta dacă n-ai fi atât de dornică să păstrezi un secret care ar putea fi fatal pentru dumneata... şi-ţi sunt prieten de prea mult timp ca să nu fiu alarmat, ca şi doamna Valerius, de o aventură funestă care va rămâne periculoasă dacă nu-i vom descurca iţele şi căreia sigur îi vei fi victimă, Christine.

La vorbele astea, doamna Valerius s-a foit în pat.

— Ce vrea să însemne asta? E Christine în pericol? a întrebat ea.

— Da, doamnă, a spus Raoul curajos, fără să dea atenţie semnelor pe care i le făcea Christine.

— Oh, Dumnezeule! a rostit buna, naiva bătrână, pierzându-şi răsuflarea. Trebuie să-mi spui totul, Christine! De ce-ai încercat să mă linişteşti? Şi care e pericolul, domnule de Chagny?

— Un impostor care abuzează de buna ei credinţă.

— Este Îngerul Muzicii un impostor?

— V-a spus ea însăşi că nu există nici un Înger al Muzicii.

— Dar atunci ce e, pentru numele lui Dumnezeu? O să mă omorâţi cu chestia asta!

— E un mister groaznic în jurul nostru, doamnă, în jurul dumneavoastră, al Christinei, un mister mult mai de temut decât oricâte fantome sau duhuri!

Doamna Valerius a întors o faţa îngrozită spre Christine, care deja alergase la mama ei adoptivă şi o cuprinsese în braţe.

— Nu-l crede, mămico, nu-l crede! a repetat ea.

— Atunci spune-mi că nu mă vei mai părăsi niciodată, a implorat văduva.

Christine a tăcut şi Raoul a reluat:

— Asta trebuie să promiţi, Christine. E singurul lucru care ne poate linişti, pe mama dumitale şi pe mine. Ne angajăm să nu-ţi mai adresăm nici o întrebare despre trecut dacă ne promiţi să rămâi pe viitor sub protecţia noastră.

— Iată un angajament pe care nu l-am cerut şi o promisiune pe care refuz să o fac! a spus tânăra distant. Sunt stăpâna acţiunilor mele, domnule de Chagny, n-ai nici un drept să le controlezi şi te rog să nu încerci asta de acum încolo. Cât despre ce-am făcut în ultimele două săptămâni, doar un om pe lume are dreptul să-mi ceară socoteală – soţul meu! Ei, n-am soţ şi nu intenţionez să mă mărit vreodată!

A întins mâinile ca să-şi întărească vorbele, iar Raoul a pălit, nu numai din cauza cuvintelor auzite ci şi pentru că zărise pe degetul Christinei un inel simplu de aur.

— N-ai soţ şi totuşi porţi o verighetă.

A încercat s-o apuce de mână, dar ea şi-a tras-o repede înapoi.

— E un cadou, a spus ea roşind şi mai mult şi încercând să-şi ascundă stânjeneala.

— Christine! Dacă n-ai soţ, inelul acela putea să-ţi fie dăruit de cineva care speră să-i devii soţie! De ce ne înşeli în continuare? De ce continui să ne torturezi? Inelul ăsta e o promisiune, iar această promisiune a fost acceptată!

— Aşa am spus şi eu! a exclamat bătrâna.

— Şi ea ce v-a răspuns, doamnă?

— Ce-am avut chef, a spus Christine exasperată. Nu credeţi, domnule, că acest interogatoriu a durat destul? În ceea ce mă priveşte...

Raoul n-o lăsă să termine. A întrerupt-o:

— Îmi cer iertare că am vorbit astfel. Cunoşti bunele intenţii care mă fac să mă amestec acum în problemele care, desigur, crezi că nu mă privesc.

Dar dă-mi voie să spun ce-am văzut – şi am văzut mai multe decât crezi, Christine, – sau ce cred c-am văzut fiindcă, adevărul e că uneori n-am ştiut dacă să mă încred în ce-mi spuneau ochii.

— Ei, ce-ai văzut sau ai crezut că vezi?

— Am văzut extazul la sunetul vocii, Christine, vocea care venea din peretele camerei de lângă a ta... da, extazul tău! Şi asta mă face să fiu îngrijorat pentru tine. Eşti sub o vrajă foarte primejdioasă. Şi totuşi pari conştientă de impostură pentru că astăzi ai spus că nu există nicu un înger al muzicii! În cazul ăsta, Christine, de ce l-ai urmat atunci? De ce te-ai ridicat, cu faţa radioasă, ca şi cum ai fi auzit cu adevărat îngerii?... Ah, e o voce foarte periculoasă, Christine, pentru că eu însumi, când am auzit-o, am fost atât de fascinat de ea încât ai dispărut sub ochii mei, fără să văd pe unde-ai trecut! Christine, Christine, în numele cerului, în numele tatălui tău care e acolo acum şi care ne-a iubit pe amândoi atâta, Christine, spune-ne, spune binefăcătoarei tale şi mie, cui îi aparţine vocea? Dacă o faci noi te vom salva chiar în ciuda ta. Hai, Christine, spune numele bărbatului! Numele bărbatului care a avut obrăznicia să-ţi pună un inel pe deget!

— Domnule Chagny, a declarat rece fata, nu-l vei şti niciodată.

Pe loc, văzând cu ce ostilitate îi vorbeşte pupila ei vicontelui, doamna Valerius a trecut brusc de partea Christinei:

— Şi chiar dacă l-ar iubi pe bărbatul acela, domnule viconte, chiar dacă aşa ar fi, n-ar fi treaba dumitale!

— Vai, doamnă, a spus Raoul umil incapabil să-şi reţină lacrimile, vai, eu chiar cred că îl iubeşte! Dar nu asta mă duce la disperare, ci faptul că nu ştiu, doamnă, dacă bărbatul iubit de Christine e demn de dragostea ei!

— Eu trebuie să hotărăsc asta, domnule! a spus Christine privindu-l pe Raoul furioasă.

— Când un bărbat adoptă asemenea metode romantice pentru a aprinde afecţiunea unei tinere...

— Sau bărbatul e un nemernic, sau fata e o proastă, nu-i aşa?!

— Christine!

— Raoul, de ce condamni un om pe care nu l-ai văzut niciodată, pe care nimeni nu-l cunoaşte şi despre care tu însuţi nu ştii nimic?

— Ba da, Christine... Ba da... Cel puţin ştiu numele pe care-ai crezut că mi-l poţi ascunde pe veci... Numele Îngerului Muzicii al dumitale, domnişoară, este Erik!

Christine s-a mai trădat odată. A devenit albă ca hârtia şi a îngăimat:

— Cine ţi-a spus?

— Tu însăţi!

— Cum adică?

— Compătimindu-l aseară, în seara balului mascat. Când ai intrat în cabină n-ai spus "Bietul Erik"? Ei, Christine, bietul Raoul era acolo şi te-a auzit.

— Asta-i a doua oară când asculţi pe la uşi, domnule de Chagny!

— Nu eram în spatele uşii... eram în cabina ta, în cămăruţa din spate, domnişoară.

— Ah, om nefericit! a gemut fata pradă unei terori de nedescris. Nefericitule! Vrei să fi ucis?

— Poate.

Raoul a rostit acest poate cu atâta dragoste şi disperare în voce încât Christine nu şi-a putut reţine un oftat adânc. I-a luat mâna şi l-a privit cu toată afecţiunea sinceră de care era capabilă:

— Raoul, a spus ea, uită vocea omului şi nu-ţi aminti vreodată numele... Nu trebuie să încerci vreodată să descoperi misterul vocii omului.

— Este misterul atât de groaznic?

— Nu există vreunul mai îngrozitor pe pământ. Jură-mi că nu vei face nici o încercare să afli, a insistat ea. Jură-mi că nu vei mai veni în cabina mea decât dacă te voi chema eu.

— Şi promiţi să mă chemi uneori, Christine?
— Promit.
— Când?
— Mâine.
— Atunci jur să fac ce mi-ai spus.
El i-a sărutat mâna şi a plecat, blestemându-l pe Erik şi hotărând să aibă răbdare.

Capitolul XI. Deasupra trapelor

A doua zi a văzut-o la Operă. Tot mai purta inelul. A fost amabilă şi drăguţă cu el. I-a vorbit despre planurile, viitorul, cariera lui.

El i-a spus că data expediţiei Polare fusese devansată şi urma să părăsească Franţa în trei săptămâni sau cel mult o lună. Ea a sugerat, aproape veselă, că trebuie să se bucure de această călătorie ca de o treaptă spre viitoarea lui celebritate. Şi când el a replicat că celebritatea fără dragoste n-are valoare în ochii lui, ea l-a tratat ca pe-un copil ale cărui tristeţi sunt trecătoare.

— Cum poţi vorbi cu uşurinţă de lucruri atât de serioase? a întrebat el. Poate n-o să ne mai vedem niciodată! Aş putea muri în timpul expediţiei.

— Sau aş putea muri eu, a spus ea simplu.

Nu mai zâmbea, nici nu mai glumea. Părea să se gândească la ceva nou, care-i venise chiar atunci în minte. Ochii i s-au umplut de lumină.

— La ce te gândeşti, Christine?

— Mă gândesc că nu ne vom mai vedea...

— Şi asta te face radioasă?

— Şi că, peste o lună, ne vom spune adio pentru totdeauna!

— Numai dacă nu ne jurăm credinţă şi nu ne aşteptăm unul pe celălalt mereu, Christine.

Ea i-a dus degetele la buze.

— Şşş, Raoul!... Ştii că asta nu se poate... Şi nu ne vom căsători niciodată, aşa ne-am înţeles!

Brusc părea incapabilă să-şi reţină o veselie crescândă. A bătut din palme cu încântare de copil. Raoul se uita lung la ea uimit.

— Dar, dar..., a continuat ea întinzând mâinile spre el sau mai degrabă dăruindu-le, ca şi cum ar fi vrut să facă din ele un cadou, dar dacă nu ne putem căsători, putem... putem să ne logodim! Nimeni în afară de noi nu va şti, Raoul. Au fost destule

căsătorii secrete, de ce n-ar fi şi o logodnă secretă?... Vom fi logodiţi, dragul meu, o lună! După o lună tu vei pleca, iar eu voi putea fi fericită toată viaţa gândindu-mă la luna asta!

Era încântată de ideea ei. Apoi a redevenit serioasă.

— Asta, a spus ea, e o fericire care nu va răni pe nimeni.

Raoul a prins din zbor ideea. S-a înclinat în faţa Christinei şi a spus:

— Domnişoară, am onoarea să vă cer mâna.

— Ei, le ai deja pe amândouă, dragul meu logodnic!... Oh. Raoul, ce fericiţi vom fi! Trebuie să ne jucăm de-a logodna toată ziua.

Era cel mai drăguţ joc din lume şi s-au bucurat de el ca nişte copii, ceea ce încă erau. Oh, ce discursuri minunate şi-au recitat şi ce jurăminte eterne au schimbat! S-au jucat cu inimile aşa cum copiii se joacă cu mingea doar că, fiind vorba de inimile lor care zburau de ici-colo, trebuiau să fie foarte abili şi să le prindă de fiecare dată fără să le rănească.

Într-o zi, cam la o săptămână de la începutul jocului, inima lui Raoul s-a rănit rău, iar el a oprit jocul cu aceste cuvinte sălbatice:

— N-o să merg la Polul Nord!

Christine, care în inocenţa ei nici nu visase la o asemenea posibilitate, a descoperit brusc pericolul jocului şi şi-a reproşat totul. N-a scos nici un cuvânt de răspuns şi s-a dus direct acasă.

Asta s-a întâmplat după-amiaza, în cabina cântăreţei, unde se întâlneau zilnic şi se amuzau delectându-se cu trei biscuiţi, două pahare de porto şi un buchet de violete. Seara ea n-a cântat şi el n-a primit scrisoarea obişnuită, deşi hotărâseră să-şi scrie zilnic, toată luna. A doua zi dimineaţă el a alergat la doamna Valerius, care i-a spus că fata e plecată de două zile. Plecase la ora cinci în după-amiaza precedentă.

Raoul era înnebunit. O ura pe doamna Valerius pentru că-i dădea asemenea veşti cu un calm uluitor. A încercat s-o descoase, dar bătrâna, evident, nu ştia nimic.

Christine s-a întors a doua zi. A fost un triumf. A repetat succesul extraordinar din seara de gală. De la întâmplarea cu orăcăiala, Carlotta nu mai urcase pe scenă. Spaima de un nou "oac" o invada şi nu mai avea puterea să cânte, iar teatrul care fusese martor la ruşinea ei îi era odios. A reuşit să anuleze Contractul, iar locul liber i s-a oferit o vreme lui Daae, care a primit aplauze furtunoase în Evreica.

Vicontele care, desigur, era de faţă, era singurul care suferea auzind miile de ecouri ale acestui triumf şi asta deoarece Christine purta încă inelul. O voce şoptea în urechea tânărului: "Poartă iar inelul în seara asta, dar nu e primit de la tine. Şi-a dăruit din nou sufletul în sera asta, dar nu ţie... Dacă nu vrea să-ţi spună ce-a făcut în ultimele două zile, de ce nu te duci să-l întrebi pe Erik?!"

A alergat repede în culise şi i-a ieşit înainte. Ea l-a văzut şi i-a spus:

— Repede! Repede!... Vino!

Şi l-a tras în cabină. Raoul imediat a îngenunchiat în faţa ei. I-a jurat că va pleca şi a implorat-o să nu-i mai răpească nici măcar o oră din fericirea ideală promisă. Ea a lăcrimat nestăpânită. S-au sărutat ca un frate şi o soră care se întâlniseră să jelească moartea unui părinte.

Brusc ea s-a smuls din îmbrăţişarea moale şi timidă a tânărului, a părut să asculte ceva şi, cu un gest rapid, a arătat spre uşă. Când el era pe prag, ea a spus cu voce atât de slabă încât vicontele mai mult a ghicit decât a auzit cuvintele:

— Pe mâine, dragul meu logodnic! Şi fi fericit, Raoul, am cântat pentru tine în seara asta!

El s-a întors a doua zi. Dar orele de absenţă rupseseră vraja încântătoarei lor închipuiri. Se uitau unul la celălalt cu ochi trişti, fără să schimbe

un cuvânt. Raoul trebuia să se abţină să nu strige "Sunt gelos! Sunt gelos! Sunt gelos!"

Dar, cumva, ea l-a înţeles şi a spus:

— Vino să ne plimbăm, dragul meu. Aerul o să-ţi facă bine.

Raoul a crezut că ea o să-i propună o plimbare la ţară, departe de clădirea pe care o ura ca pe o închisoare al cărui temnicer putea fi auzit păşind printre ziduri... temnicerul Erik... Dar ea l-a dus pe scenă şi l-a pus să stea pe marginea unei fântâni, în pacea şi răcoarea îndoielnică a decorului primei scene din spectacolul serii.

În altă zi a hoinărit cu el, mână în mână, pe potecile pustii ale unei grădini cu plante agăţătoare tăiate de mâinile pricepute ale unui decorator. Era ca şi cum adevăratul cer, adevăratele flori şi adevăratul pământ îi erau interzise pentru totdeauna, iar ea era condamnată să respire doar aerul teatrului. Un pompier a trecut întâmplător odată privindu-le idila melancolică de departe. Şi ea îl ducea deasupra norilor, în minunata dezordine a reţelei de bârne, unde-i plăcea să-l ameţească alergând în faţa lui pe scândurile fragile printre miile de frânghii fixate pe tamburi, printre vinciuri şi cilindri, în mijlocul adevăratei păduri de vergi şi stâlpi. Dacă el ezita, ea făcea un botic adorabil şi spunea:

— Hai, marinare!

Şi se întorceau pe pământ solid, adică pe vreun coridor care-i ducea spre şcoala de balet a celor mici, unde puştoaice de la şase la zece ani exersau paşii cu speranţa dea a deveni într-o zi mari balerine, "pline" de diamante.. Între timp, în loc de astea, Christine le dădea dulciuri.

L-a dus la camera costumelor şi camerele de accesorii, peste tot în imperiul ei, care era imens, dar artificial, care avea şaptesprezece etaje de la acoperiş la parter şi era locuit de o armată de supuşi. Ea se mişca printre ei ca o regină îndrăgostită, îndemnându-i la muncă, stând în

ateliere, sfătuind croitoresele care ezitau să taie preţioasele ţesături menite să înveşmânteze eroi. Erau cizmari, erau aurari. Şi toţi o cunoşteau şi o iubeau pentru că se interesase totdeauna de necazurile şi de plăcerile lor.

Ea ştia colţuri neaşteptate care erau în secret ocupate de cupluri de bătrânei. Ciocănea la uşă şi-l prezenta pe Raoul ca pe Făt-Frumos-ul care-i ceruse mâna; amândoi, stând pe câte-o mobilă mâncată de molii, ascultau legendele Operei aşa cum în copilărie ascultaseră vechile legende bretone. Bătrânii nu-şi aminteau nimic din exteriorul Operei. Trăiau aici de nenumăraţi ani. Vechii directori uitaseră de ei, revoluţiile nu ţinuseră cont de ei, istoria Franţei le era necunoscută şi nimeni nu-şi mai amintea de existenţa lor.

Aşa, preţioasele zile treceau repede. Raoul şi Christine prefăcându-se foarte interesaţi în chestiunile exterioare, se străduiau stângaci să-şi ascundă unul altuia singura preocupare a lor. Un lucru e sigur, Christine, care până atunci fusese cea mai puternică dintre ei, a devenit brusc nespus de agitată. În timpul plimbărilor lor fie începea să alerge fără motiv, fie se oprea brusc, iar mâna ei, deodată rece ca gheaţa, se încleşta pe spatele tânărului. Uneori ochii ei păreau să urmărească umbre imaginare. Ţipa “Pe-aici” şi “Pe-aici” şi “Pe-aici”, râzând, un râs nervos care se sfârşea în lacrimi. Atunci Raoul încerca să-i vorbească, s-o întrebe, în ciuda promisiunilor lui. Dar, chiar înainte ca el să-şi rostească întrebarea, ea răspundea febril:

— Nimic... îţi jur că nu-i nimic.

O dată, în timp ce treceau prin dreptul unei trape deschise de pe scenă, Raoul s-a oprit privind hăul întunecat.

— Mi-ai arătat partea de sus a imperiului tău Christine, dar se spun poveşti ciudate despre cea de jos. Vrei să coborâm?

Ea l-a îmbrăţişat, de parcă s-ar fi temut că el va dispărea în gaura neagră şi a şoptit cu voce tremurătoare:

— Niciodată!... Nu vreau să te duci acolo!... Şi pe urmă, nu-i al meu... Tot ce e acolo jos îi aparţine lui!

Raoul s-a uitat în ochii ei şi a spus aspru:

— Deci trăieşte acolo jos, nu-i aşa?!

— Niciodată n-am spus asta... Cine ţi-a spus aşa-ceva? Vino de-acolo! Uneori mă întreb dacă eşti în toate minţile, Raoul... Totdeauna iei lucrurile astea cum nu trebuie... Hai! Vino!

Şi ea pur şi simplu l-a târât, fiindcă el era încăpăţânat şi voia să treacă prin trapă: gaura aceea îl atrăgea.

Brusc trapa s-a închis aşa de repede încât ei nici n-au văzut mâna care a făcut asta şi au rămas uluiţi.

— Poate el era acolo, a zis în sfârşit Raoul.

Ea a ridicat din umeri dar nu părea în largul ei.

— Nu, nu, au fost responsabilii cu trapele. Trebuie să facă ceva, ştii... Deschid şi închid trapele fără un motiv anume... Sunt ca responsabilii cu uşile, trebuie să-şi umple timpul cumva.

— Dar dac-a fost el, Christine?

— Nu, nu! S-a încuiat, lucrează.

— Chiar aşa?! Lucrează, zău?!

— Da, nu poate să închidă şi să deschidă uşile trapelor şi să lucreze în acelaşi timp.

S-a-nfiorat.

— La ce lucrează?

— Oh, la ceva groaznic!... Dar cu atât mai bine pentru noi. Când lucrează nu vede nimic, nu mănâncă, nu bea, nu respiră zile şi nopţi întregi... devine un mort-viu şi n-are timp să se amuze cu uşile trapelor.

S-a-nfiorat iar. Încă îl ţinea îmbrăţişat. Apoi a oftat şi-a spus de data asta ea:

— Dar dac-a fost el?

— Ţi-e frică de el?

— Nu, nu, sigur că nu.

Totuşi a doua zi şi în zilele următoare Christine a avut grijă să evite trapele. Cu timpul agitaţia ei creştea. Într-o după-amiază, a venit foarte târziu, cu faţa atât de palidă şi ochii atât de roşii încât Raoul a hotărât să facă orice, inclusiv să ameninţe că nu va pleca în expediţie la Polul Nord dacă ea nu-i va spune mai întâi secretul vocii bărbatului.

— Taci, în numele lui Dumnezeu, taci! Ce-ar fi dacă el te-ar auzi, nefericitule Raoul?!

Şi ochii Christinei scrutau sălbatici peste tot în jur.

— Te voi elibera de sub puterea lui, Christine, ţi-o jur. Şi n-o să te mai gândeşti la el.

— E posibil?

Şi-a permis această îndoială, care era încurajatoare, în timp ce-l trăgea pe tânăr în sus, spre ultimul etaj al clădirii, departe, foarte departe de trape.

— Te voi ascunde într-un colţ necunoscut de lume unde el nu te poate căuta. Tu vei fi în siguranţă, iar apoi eu voi pleca... ai jurat că nu te vei căsători vreodată.

Christine a apucat mâna lui Raoul şi a strâns-o cu încântare nesupusă. Dar, devenind iar atentă deodată, a întors capul. A spus doar:

— Mai sus! Hai şi mai sus!

Şi l-a târât spre pod. Lui îi venea greu să se ţină după ea. Curând au ajuns chiar sub acoperiş, în labirintul de bârne. S-au strecurat printre contraforţi, căpriori, grinzi, au alergat din traversă în traversă aşa cum ar fi alergat de la un copac la altul într-o pădure.

Şi, în ciuda grijii pe care o avea de a se uita în urma ei mereu, Christine n-a reuşit să vadă o umbră care îi urmărea de parcă era a lor, care se oprea odată cu ei, pornea odată cu ei şi care nu făcea mai mult zgomot decât trebuie să facă o umbră. Nici Raoul n-a văzut ceva pentru că,

având-o pe Christine în faţa lui, nu-l interesa nimic din ce se petrecea în spate.

Capitolul XII. Lira lui Apollo

În felul ăsta au ajuns pe acoperiş. Christine a păşit pe el uşoară ca o rândunică. Ochii lor au cercetat locul gol dintre cele trei domuri şi frontonul triunghiular. Ea a respirat liberă deasupra Parisului, o vale în care toată lumea muncea. L-a chemat pe Raoul lângă ea şi s-au plimbat alături pe străzile de zinc şi pe bulevardele de plumb, s-au uitat la cele două rezervoare imense, gemene, pline cu apă, unde când vremea era caldă, băieţaşii din balet învăţau să înoate şi să se scufunde.

Umbra le urmărise paşii, dar cei doi tineri nu-i bănuiau prezenţa când s-au aşezat în sfârşit jos, încrezători, sub protecţia lui Apollo care, cu un gest măreţ turnat în bronz, îşi ridica imensa liră spre cerul stacojiu.

Era o minunată seară de primăvară. Norii, care tocmai îşi primiseră haina de borangic auriu şi purpuriu de la soarele care apunea, pluteau deasupra, iar Christine i-a spus lui Raoul:

— Curând vei pleca mai departe şi mai repede ca norii, la capătul lumii şi tu mă vei părăsi, Raoul. Dar dacă atunci când vii să mă iei, cu tine eu o să refuz, şi trebuie să mă iei cu forţa.

— Ţi-e teamă că te vei răzgândi, Christine?

— Nu ştiu, a spus ea clătinând din cap într-un mod ciudat. El e un demon!

Şi a tremurat şi s-a cuibărit în braţele lui cu un geamăt.

— Mi-e frică să plec şi să stau cu el... sub pământ.

— Ce te obligă să te întorci, Christine?

— Dacă nu mă întorc la el, se pot întâmpla mari nenorociri!... Dar nu pot s-o fac, nu pot!... Ştiu că oamenii ar trebui să-i compătimească pe cei care trăiesc sub pământ... Dar el e prea oribil! Şi totuşi timpul e în mâna lui, mai am doar o zi şi dacă nu mă duc el va veni şi mă va lua cu vocea lui. Şi mă va târî cu el sub pământ şi va îngenunchea în faţa

mea cu capul lui de mort! Şi o să-mi spună că mă iubeşte! Va plânge! Oh, lacrimile acelea, Raoul, lacrimile acelea în două orbite negre din capul de mort! Nu mai pot vedea lacrimile acelea curgând din nou!

Ea îşi frângea mâinile îndurerată în timp ce Raoul o ţinea lângă inima lui.

— Nu, nu, n-o să-l mai auzi spunând vreodată că te iubeşte! N-o să-i vezi lacrimile! Hai să zburăm, Christine, hai să zburăm imediat!

Şi el a-ncercat s-o ducă departe imediat, dar ea l-a oprit.

— Nu, nu, a spus ea clătinând tristă din cap. Nu acum!... Ar fi prea crud... lasă-l să mă audă cântând mâine seară... şi apoi vom pleca. Trebuie să vii şi să mă iei din cabina mea exact la miezul nopţii. Atunci el mă va aştepta în sufragerie în casa de lângă lac... vom fi liberi şi mă vei duce departe... Trebuie să-mi promiţi asta, Raoul, chiar dacă eu refuz, fiindcă simt că dacă mă duc înapoi de data asta, probabil nu voi reveni niciodată.

A sos un suspin, dar i s-a părut că altul, în spatele ei, i-a fost ecou.

— Ai auzit?

Dinţii îi clănţăneau.

— Nu, a spus Raoul. N-am auzit nimic.

— E îngrozitor, a mărturisit ea, să tremuri totdeauna aşa!.. Şi totuşi nu-i nici un pericol aici, suntem acasă, în cer, în aer liber, în lumină. Soarele aruncă flăcări, iar păsările nopţii nu pot îndura să privească soarele. Nu l-am văzut niciodată ziua... trebuie să fie îngrozitor!... Oh, prima dată când l-am văzut!... Am crezut că o să mor.

— De ce?. a-ntrebat Raoul, într-adevăr speriat de aspectul pe care-l lua această stranie confesiune.

— Pentru că a trebuit să-l văd!

De data asta Raoul şi Christine s-au întors în acelaşi timp:

— E cineva care geme, a spus Raoul. Poate cineva a fost rănit. Ai auzit?

— N-aş putea să spun, a mărturisit Christine. Chiar când el nu e aici urechile mele sunt pline de suspine. Totuşi, dacă ai auzit...

S-au ridicat şi s-au uitat în jur. Erau perfect singuri pe imensul acoperiş de plumb. S-au aşezat din nou, iar Raoul a spus:

— Spune-mi cum l-ai văzut prima dată.

— Îl auzisem trei luni fără să-l văd. Prima dată când l-am auzit am crezut, ca şi tine, că vocea aceea adorabilă cânta în altă cameră. Am ieşit şi m-am uitat peste tot, dar aşa cum ştii, Raoul, cabina mea e destul de izolată şi n-am regăsit vocea în afara camerei în timp ce înăuntru se auzea foarte bine. Şi nu doar cânta, vorbea cu mine şi îmi răspundea la întrebări cu vocea unui bărbat deşi diferenţa e că era frumoasă ca vocea unui înger. Nu-l primisem niciodată pe Îngerul Muzicii pe care tatăl mei îmi promisese să mi-l trimită după ce va muri. Chiar cred că şi doamna Valerius e puţin de vină. I-am spus de voce şi ea imediat a spus: "Trebuie să fie Îngerul şi, oricum, nu poţi greşi dacă-l întrebi." Aşa am făcut, iar vocea bărbatului a răspuns că da, era vocea Îngerului, vocea pe care-o aşteptasem şi pe care tata mi-o promisese. De atunci încolo vocea şi cu mine am devenit buni prieteni. A cerut voie să-mi dea lecţii în fiecare zi. Am fost de acord şi n-am lipsit niciodată de la întâlnirea pe care mi-o dădea în cabina mea. N-ai idee, deşi ai auzit vocea, cum erau lecţiile acelea.

— Nu, n-am idee, a spus Raoul. Ce vă acompania?

— Eram acompaniaţi de o muzică necunoscută – era în spatele peretelui şi extrem de fidelă. Vocea părea s-o înţeleagă perfect pe-a mea. În câteva săptămâni abia mă mai recunoşteam când cântam. Eram înspăimântată. Mi-era teamă ca de o vrăjitorie, dar doamna Valerius m-a liniştit. A spus

că ea ştie că sunt o fată mult prea bună ca să mă las stăpânită de diavol... Progresul meu, din ordinul vocii, trebuia să fie un secret între voce, doamna Valerius şi mine. Era un lucru curios, dar în afara cabinei cântam cu vocea mea obişnuită şi nimeni n-a observat nimic. Am făcut tot ce-mi cerea vocea. Spunea: "Stai să vezi, vom ului Parisul!" Şi eu aşteptam şi trăiam într-un fel de vis minunat. Atunci te-am văzut prima dată în sală, într-o seară. Am fost atât de bucuroasă încât nu m-am gândit să ascund asta când am ajuns în cabină. Din nefericire vocea a ajuns acolo înaintea mea şi în curând a observat după aerul meu, că se întâmplase ceva. M-a întrebat motivul şi eu n-am văzut de ce i-aş ascunde povestea noastră sau locul pe care-l ocupai în inima mea. Apoi vocea a tăcut. Am chemat-o, dar n-a răspuns, am implorat şi m-am rugat fierbinte, dar degeaba. Eram îngrozită că a plecat pentru totdeauna. Acum mă rog cerului s-o fi făcut, dragul meu!... În noaptea aia m-am dus acasă disperată. I-am spus doamnei Valerius, care a răspuns: "Păi sigur, vocea e geloasă!" Şi asta, dragul meu, mi-a dezvăluit prima dată că te iubeam.

Christine s-a oprit şi şi-a pus capul pe umărul lui Raoul. Au stat aşa un moment în tăcere şi n-au văzut, n-au zărit mişcarea, la câţiva paşi de ei, a unei umbre alunecătoare, cu două aripi mari negre, o umbră care venea de-a lungul acoperişului atât de aproape, mai aproape de ei, încât ar fi putut să-i înăbuşe îmbrăţişându-i:

— A doua zi, a continuat Christine cu un oftat, m-am dus înapoi în cabină foarte gânditoare. Vocea era acolo, mi-a vorbit cu mare tristeţe şi mi-a spus simplu că dacă trebuie să-mi dăruiesc inima pe pământ, ei, vocii nu i-a mai rămas decât să urce înapoi la cer. Şi a spus asta cu un accent de tristeţe umană, deci ar fi trebuit pe loc să am suspiciuni şi să încep să cred că fusesem victima simţurilor mele amăgite. Dar credinţa mea în voce, pe care o

asociam atât de mult cu memoria tatălui meu, a rămas neclintită. Nu mă temeam de nimic decât că n-o voi mai auzi vreodată, mă gândisem la dragostea mea pentru tine şi am înţeles inutilitatea şi pericolul ei, nici măcar nu ştiam dacă-ţi aminteşti de mine. Orice se întâmpla, poziţia ta în societate îmi interzicea să întrezăresc posibilitatea unei căsătorii aşa că i-am jurat vocii că nu erai şi nu vei fi niciodată mai mult decât un frate pentru mine, iar inima mea era incapabilă de o dragoste pământească. Iată de ce, dragul meu, am refuzat să te recunosc sau să te văd când ne întâlneam în culise sau pe coridoare. Între timp, orele pe care le petreceam luând lecţii treceau într-o divină nebunie până când, în sfârşit, vocea mi-a spus: "Poţi acum, Christine Daae, să-mi redai puţin din muzica raiului". Nu ştiu de ce Carlotta n-a venit la teatru în seara aceea, nici de ce am fost chemată să cânt în locul ei, dar am cântat cu un extaz necunoscut înainte şi pentru o clipă am simţit cum sufletul îmi părăseşte trupul!

— Oh, Christine, a spus Raoul, inima mi-a tremurat în seara aia la fiecare accent al vocii tale. Am văzut lacrimile curgându-ţi pe obraji şi am plâns cu tine. Cum puteai să cânţi aşa când plângeai?

— Am simţit că leşin şi am închis ochii. Când i-am deschis tu erai lângă mine. Dar era acolo, Raoul! M-am temut pentru tine şi m-am prefăcut că nu te recunosc şi am râs când mi-ai amintit că-mi luaseşi eşarfa din mare!... Dar vai, nu poţi păcăli vocea! Vocea te-a recunoscut şi era geloasă!... A spus că dacă nu te-aş iubi, nu te-aş evita, ci te-aş trata ca pe orice alt prieten vechi. Mi-a făcut scenă după scenă. La sfârşit i-am spus: "Ajunge! Mă duc la Perros, mâine, să mă rog la mormântul tatălui meu şi o să-l rog pe domnul Raoul de Chagny să vină cu mine", "Fă ce vrei", a replicat vocea, "dar şi eu voi fi la Perros fiindcă sunt oriunde eşti, Christine, şi dacă eşti încă demnă

de mine, dacă nu m-ai minţit, o să-ţi cânt Învierea lui Lazăr exact la miezul nopţii, la mormântul tatălui tău şi pe vioara lui". Iată, dragul meu, cum de ţi-am scris scrisoarea care te-a adus la Perros. Cum am putut fi atât de credulă? Cum se face că dincolo de interesul personal, egoist al vocii, n-am bănuit un impostor? Vai, nu mai eram stăpână pe mine, devenisem jucăria lui!

— Dar la urma urmei, a strigat Raoul, în curând ai aflat adevărul! De ce nu te-ai smuls imediat din acest coşmar oribil?

— Să aflu adevărul, Raoul? Să mă smulg din coşmar? Dar, dragul meu băiat, m-a încâlcit în coşmar abia în ziua în care am aflat adevărul!... Fie-ţi milă de mine, Raoul, fie-ţi milă! Îţi aminteşti seara teribilă când Carlotta a crezut că fusese transformată într-un broscoi pe scenă şi când s-a făcut brusc întuneric în sală deoarece candelabrul s-a zdrobit de podea? Au fost morţi şi răniţi în seara aia şi toată clădirea răsuna de ţipete. Eu nu mă gândeam decât la tine şi la voce. M-am liniştit în ce te priveşte, fiindcă te văzusem în loja fratelui tău şi ştiam că nu eşti în pericol. Dar vocea-mi spusese că va fi la spectacol şi mă temeam pentru ea, exact ca pentru o persoană obişnuită care putea muri. Mi-am zis: "Poate candelabrul a căzut pe el". Atunci eram pe scenă şi aproape voiam să alerg în sală şi să-l caut printre morţi şi răniţi când m-am gândit că dacă e bine, sigur va fi în cabina mea aşa că m-am grăbit acolo. Vocea nu era acolo. Am încuiat uşa şi, cu lacrimi în ochi, am implorat-o, dacă mai trăieşte, să-mi dea un semn. Vocea n-a răspuns, dar am auzit un sunet lung, frumos, pe care-l ştiam bine. Era jelania lui Lazăr când, la sunetul vocii Mântuitorului, începe să deschidă ochii şi să vadă lumina zilei. Era muzica pe care tu şi cu mine, Raoul, o auzisem la Perros. Şi atunci vocea a început să cânte versul cheie "Vino! Şi crede în mine! Cine crede în mine va trăi! Mergi! Cine-a crezut în mine nu va muri nicicând!..." Nu

pot să-ţi spun ce efect a avut muzica aceea asupra mea! Am crezut în ea, am mers, am mers şi – ce lucru extraordinar – în timp ce mergeam cabina mea părea să se lungească... Evident, trebuie să fi fost un efect al oglinzilor... fiindcă aveam oglinda în fata mea... Şi brusc, eram afară din cameră fără să ştiu cum!

— Ce! Fără să ştii cum? Christine, Christine, chiar că trebuie să încetezi să visezi!

— Nu visez, iubitule, ieşisem din cameră fără să ştiu cum. Tu, care m-ai văzut dispărând din cameră într-o clipă, poate poţi să explici, dar eu nu. Pot să-ţi spun doar că brusc nu mai era nici o oglindă în faţa mea şi nici o cabină. Eram într-un coridor întunecat, speriată, ţipând. Era foarte întuneric, zăream doar o licărire palidă, roşie, într-un colţ îndepărtat al peretelui. Am strigat. Vocea mea era singurul sunet, fiindcă şi vocea, şi vioara tăcuseră. Şi am simţit pe mâna mea o altă mână, sau mai degrabă ceva osos, rece ca gheaţa, care m-a apucat de încheietură şi nu-mi dădea drumul. Am ţipar iar. Un braţ m-a luat de talie şi m-a susţinut. M-am luptat puţin, dar apoi am renunţat. Am fost dusă spre luminiţa roşie şi acolo am văzut că eram în mâinile unui bărbat înfăşurat într-o mantie largă şi purtând o mască ce-i ascundea toată faţa. Am mai făcut un efort, membrele mi-au înţepenit, gura mi s-a deschis să ţipe, dar o mână mi-a închis-o, o mână pe care am simţit-o pe buze, pe piele, o mână care mirosea a mort. Atunci am leşinat. Când m-am trezit eram încă înconjuraţi de întuneric. Un felinar pus pe pământ lumina o fântână arteziană. Apa împroşcată de ea dispărea aproape imediat sub podeaua pe care zăceam, cu capul pe genunchii bărbatului cu mantie neagră şi mască neagră. Îmi uda tâmplele şi mâinile îi miroseau a moarte. Am încercat să le dau la o parte şi am întrebat: “Cine eşti? Unde-i vocea?” Singurul răspuns a fost un suspin. Un aer fierbinte mi-a trecut pe faţă şi am zărit o siluetă albă lângă cea

întunecată a omului. Silueta neagră m-a ridicat spre cea albă, un nechezat fericit mi-a întâmpinat urechile surprinse şi am murmurat "Cesar!" Animalul a tremurat. Raoul, stăteam pe jumătate culcată pe o şa şi am recunoscut calul alb, pe care adesea îl hrănisem cu zahăr şi dulciuri. Mi-am amintit că într-o seară fuseseră zvonuri la Operă despre dispariţia calului şi furtul lui de către Fantoma Operei. Credeam în voce, dar nu crezusem niciodată în fantomă. Acum totuşi, începeam să mă întreb cu un frison dacă nu eram prizoniera fantomei. Am chemat vocea în ajutor, fiindcă nu mi-aş fi închipuit niciodată că vocea şi fantoma sunt tot una. Ai auzit de Fantoma de la Operă, nu-i aşa, Raoul?!

— Da, dar spune-mi ce s-a întâmplat când erai pe calul alb!

— N-am făcut nici o mişcare şi m-am lăsat dusă. Silueta neagră mă susţinea şi n-am făcut nici o mişcare să scap. O senzaţie ciudată de pace m-a cuprins şi m-am gândit că probabil sunt sub efectul unui balsam. Aveam deplin control asupra simţurilor mele şi ochii s-au obişnuit cu întunericul care era spart ici şi colo de licăriri. Am calculat că eram într-o galerie îngustă circulară care probabil înconjura Opera, care este imensă în subteran. Fusesem odată în subsolurile acelea, dar mă oprisem la al treilea nivel, deşi mai erau încă două, destul de mari ca să găzduiască un oraş. Dar figurile pe care le-am zărit m-au făcut să fug. Aici erau demoni negri care stăteau în faţa cazanelor şi mânuiau lopeţi şi furci cu care aţâţau focul şi stârneau flăcările şi care, dacă te apropiai de ei, te înspăimântau deschizând gurile roşii ale cuptoarelor... Ei, când Cesar mă purta încet pe spate, am văzut demonii aceia negri la mare distanţă, părând foarte mici în faţa focurilor roşii ale cuptoarelor, apăreau, dispăreau, apăreau iar, pe când noi urmam drumul întortocheat. În sfârşit au dispărut de tot. Umbra mă susţinea încă pe Cesar,

care mergea mai departe, necondus, dar cu pas sigur. N-aş putea să spun nici aproximativ cât a durat drumul ăsta, ştiu doar că am cotit; am cotit şi adesea am coborât în spirală spre inima pământului. Chiar atunci poate eram ameţită, dar nu cred, nu, aveam mintea limpede. În sfârşit Cesar a ridicat nările, a adulmecat aerul şi a grăbit puţin pasul. Am simţit umezeală în aer şi Cesar s-a oprit. Întunericul se risipise. Un fel de lumină albăstruie ne înconjura. Eram pe malul unui lac ale cărui ape plumburii se întindeau până departe în zare, iar lumina albastră lumina malul şi am văzut o bărcuţă legată de un inel din fier la debarcader.

— O barcă!

— Da, dar ştiam că toate astea există şi nu e nimic supranatural în ce priveşte lacul subteran şi barca. Dar gândeşte-te în ce condiţii excepţionale ajunsesem pe ţărm! Nu ştiu dacă efectul medicamentului dispăruse când omul misterios m-a aşezat în barcă, dar ştiu că teroarea m-a cuprins iar. Groaznicul meu însoţitor probabil observase, căci l-a trimis pe Cesar înapoi şi i-am auzit copitele lovind podeaua în timp ce omul a sărit în barcă, a dezlegat frânghia şi a apucat vâslele. A vâslit cu mişcări rapide, puternice, iar ochii lui mă supravegheau mereu prin mască. Am alunecat fără zgomot pe apă în lumina albăstruie de care ţi-am vorbit, apoi s-a făcut iar întuneric şi am atins un ţărm. Omul m-a ridicat iar în braţe. Am ţipat tare. Apoi brusc am tăcut, orbită de lumină... Da, o lumină orbitoare în mijlocul căreia am fost lăsată jos... Mi-am dezmorţit picioarele. Eram în mijlocul unui salonaş care mi se părea decorat, împodobit şi mobilat doar cu flori, flori atât minunate cât şi ridicole din cauza fundelor de mătase care le legau de coşuri ca acelea care se vând în magazinele de pe bulevard. Erau flori mult prea dichisite, ca acelea pe care le găseam în cabina mea după o premieră. Şi în mijlocul acelor flori stătea omul cu mască neagră, cu mâinile încrucişate, spunând:

“Nu-ţi fie teamă, Christine, nu eşti în pericol.” Era vocea!

Furia mea a fost la fel de mare ca uimirea. M-am repezit la mască şi am încercat s-o smulg, ca să văd ce faţă are vocea. Omul a spus: “Nu eşti în pericol atâta timp cât nu atingi masca.” Şi luându-mă blând de talie m-a aşezat pe un scaun; a căzut în genunchi în faţa mea şi n-a mai spus nimic. Atitudinea lui umilă mi-a redat puţin curajul, iar lumina m-a adus din nou la realitate. Oricât de extraordinară părea aventura, eram acum înconjurată de lucruri vizibile, tangibile. Mobila, tablourile, lumânările, vazele şi chiar florile în coşurile cumpărate, trebuiau să-mi limiteze imaginaţia la ambianţa unui salon destul de comun care cel puţin avea meritul de a nu fi în subsolul Operei. Aveam fără îndoială de a face cu o persoană teribilă, excentrică, un om care reuşise într-un mod misterios să-şi stabilească domiciliul acolo sub operă, cinci etaje sub nivelul solului. Iar vocea, vocea pe care o recunoscusem sub mască şi care stătea în genunchi în faţa mea era a unui bărbat! Şi am început să plâng... Bărbatul încă îngenunchiat, trebuie să fi înţeles cauza lacrimilor mele pentru că a spus: “E adevărat Christine!... Nu sunt un Înger, nici un geniu, nici o fantomă... eu sunt Erik!”

Povestirea Christinei a fost iar întreruptă. Un ecou în spatele ei a părut să repete cuvântul după ea.

— Erik!

Ce ecou?... Amândoi s-au întors şi au văzut că se lăsase noaptea. Raoul a făcut o mişcare să se ridice, dar Christine l-a ţinut lângă ea.

— Nu pleca, a spus ea. Vreau să afli totul aici!

— Dar de ce aici, Christine? Mă tem să nu răceşti.

— Singurul lucru de care să ne temem sunt trapele dragul meu, iar aici suntem la mile depărtare de ele... şi n-am voie să te văd în afara

Operei. Ăsta nu-i momentul să-l supărăm. Nu trebuie să-i stârnim suspiciunea.

— Christine! Christine! Ceva îmi spune că facem o greşeală aşteptând până mâine seară şi ar trebui să fugim imediat.

— Îţi spun că dacă nu mă va auzi cântând mâine îi voi provoca imensă durere.

— E greu să nu-i provoci durere şi totuşi să scapi de el pentru totdeauna.

— Aici ai dreptate, Raoul, fiindcă sigur va muri din cauza fugii mele.

Apoi ea adăugă cu voce tristă:

— Dar şi reciproca e valabilă... fiindcă riscăm să ne omoare.

— Te iubeşte atât de mult?

— Ar ucide pentru mine.

— Dar se poate afla unde trăieşte. Se poate pleca în căutarea lui. Acum când ştim că Erik nu e o fantomă se poate vorbi cu el poate fi forţat să răspundă!

Christine a clătinat din cap:

— Nu, nu! N-avem ce să-i facem lui Erik; doar să fugim departe!

— Atunci de ce când puteai să fugi te-ai întors la el?

— Pentru că trebuia. Şi vei înţelege asta când îţi voi spune cum l-am părăsit.

— Oh, îl urăsc! a strigat Raoul. Şi tu, Christine, spune-mi, îl urăşti şi tu?

— Nu, a răspuns Christine simplu.

— Nu, sigur că nu... Păi, îl iubeşti! frica ta, groaza ta, sunt forme de dragoste, cel mai rar fel de dragoste, cel pe care oamenii nu şi-l mărturisesc nici lor, a spus Raoul amar. Acela care-ţi dă fiori când te gândeşti la el... Închipuie-ţi un om care trăieşte într-un palat subteran!

Şi s-a uitat la ea strâmb.

— Atunci vrei să mă întorc acolo? a întrebat tânăra. Ai grijă, Raoul, ţi-am spus – nu m-aş întoarce niciodată!

S-a lăsat o tăcere îngrozitoare între cei trei – cei doi care vorbeau şi umbra care asculta în spatele lor.

— Înainte să-ţi răspund la asta, a răspuns în sfârşit Raoul vorbind foarte încet, aş vrea să ştiu ce sentimente îţi inspiră dacă nu-l urăşti.

— Groază! a spus ea. Ăsta-i lucrul cel mai teribil. Mă umple de groază, dar nu-l urăsc. Cum aş putea să-l urăsc, Raoul? Imaginează-ţi-l pe Erik la picioarele mele în casa de lângă lac, în subsol. Se acuză, se blesteamă, îmi imploră iertarea!.. Îşi mărturiseşte stratagema. Mă iubeşte! Aşterne la picioarele mele o dragoste imensă... M-a răpit din dragoste!... M-a închis cu el sub pământ din dragoste!... Dar mă respectă: se târăşte, geme, plânge!... Şi, când m-am ridicat, Raoul, şi i-am spus că-l voi dispreţui dacă nu-mi va reda libertatea acolo, imediat... mi-a oferit-o... s-a oferit să-mi arate drumul misterios... Doar că... doar că s-a ridicat şi el... şi mi-a reamintit că deşi nu era un înger, o fantomă sau un duh, el rămânea "vocea". L-am ascultat... şi am rămas!... În noaptea aceea n-am mai rostit nici un cuvânt. Mi-a cântat până am adormit. Când m-am trezit eram singură, întinsă pe o sofa într-un dormitor sumar mobilat, cu un pat din mahon luminat de o lampă pusă pe marmura unui vechi scrin. Am descoperit că eram prizonieră şi singura ieşire din cameră dădea spre o baie foarte confortabilă. Întorcându-mă în cameră am văzut pe scrin un bilet scris cu cerneală roşie unde am citit: "Draga mea Christine, nu trebuie să te îngrijorezi pentru soarta ta. Nu ai pe lume prieten mai bun şi mai plin de respect ca mine. Eşti singură acum în casa asta care e a ta. Eu merg la cumpărături să-ţi aduc toate lucrurile de care ai putea avea nevoie." Am simţit sigur că am căzut în mâinile unui nebun. M-am plimbat prin micul meu apartament căutând o cale de scăpare, dar n-am găsit. M-am mustrat pentru superstiţia mea absurdă care mă făcuse să cad în capcana asta. Îmi

venea să râd şi să plâng în acelaşi timp. Asta era starea mea când s-a întors Erik. După ce bătuse de trei ori în perete, a intrat repede printr-o uşă pe care n-o observasem şi pe care a lăsat-o deschisă. Avea braţele pline de cutii şi pachete pe care le-a pus pe pat pe-ndelete în timp ce eu îl copleşeam cu insulte şi-i ceream să-şi scoată masca dacă ascundea faţa unui om cinstit. El a replicat senin: "Nu vei vedea niciodată faţa lui Erik." Apoi mi-a reproşat că nu mă îmbrăcasem încă, pentru că era deja ora două după-amiaza. A spus că-mi va acorda încă o jumătate de oră şi, în timp ce vorbea mi-a întors ceasul şi l-a potrivit pentru mine. După aceea m-a poftit în sufragerie unde ne aştepta un prânz bun. Eram foarte nervoasă, i-am trântit uşa în faţă şi am mers la baie. Când am ieşit de acolo foarte înviorată, Erik mi-a spus că mă iubeşte, dar n-o să-mi spună asta decât când îi voi permite, iar restul timpului va fi dedicat muzicii. "Ce vrei să spui cu restul timpului va fi dedicat muzicii?" am întrebat eu. El a răspuns hotărât: "Cinci zile". L-am întrebat dacă apoi voi fi liberă şi el a spus "Vei fi liberă, Christine, pentru că după trecerea celor cinci zile vei putea să nu mă mai vezi." A arătat spre un scaun, la o masă mică, şi eu m-am aşezat foarte tulburată. Totuşi am mâncat câţiva creveţi, o aripă de pui şi am băut un pahar cu Tokay pe care mi-a spus că-l adusese chiar el din pivniţele Konigsberg. Erik nici n-a mâncat nici n-a băut. L-am întrebat ce naţionalitate are şi dacă nu cumva numele Erik trăda origine scandinavă. A spus că n-avea nici nume, nici ţară şi că luase numele Erik din întâmplare. După aceea s-a ridicat şi mi-a atins vârful degetelor, spunând că ar dori să mă conducă prin apartament, dar eu mi-am smuls mâna şi am ţipat. Ce-am atins era rece şi în acelaşi timp osos şi mi-am amintit că mâna lui mirosea a moarte. "Oh, iartă-mă!", a gemut el. A deschis o uşa în faţa mea. "Acesta e dormitorul meu, dacă vrei să-l vezi. E destul de curios." Mani-erele, cuvintele, atitudinea

lui mi-au dat încredere şi am intrat fără ezitare. M-am simţit de parc-aş fi intrat în camera unui mort. Pereţii aveau draperii negre, dar în locul podoabelor albe funerare obişnuite, era o enormă partitură cu notele din "Dies irae", repetate de multe ori. În mijlocul camerei era un baldachin de care atârnau perdele roşii din brocard, iar sub baldachin – un sicriu deschis. "Aici dorm", a spus Erik. "Omul trebuie să se obişnuiască cu toate în viaţă, chiar şi cu eternitatea." Priveliştea m-a tulburat atât de mult încât am întors capul. Atunci am văzut claviatura unei orgi care ocupa un perete întreg. Pe birou era un registru muzical cu note roşii. Am cerut voie să mă uit şi am văzut "Don Juan Triumfător". "Da", a spus el "compun uneori. L-am început acum douăzeci de ani. Când voi termina îl voi lua cu mine în coşciugul acela şi nu mă voi trezi niciodată." Eu am spus: "Probabil lucrezi rar." El a replicat: "Uneori lucrez paisprezece zile şi nopţi în şir, hrănindu-mă doar din muzică, apoi mă odihnesc ani întregi." "Vrei să-mi cânţi din compoziţia dumitale, «Don Juan Triumfător»?", am întrebat vrând să-i fac plăcere. "Nu trebuie să mă rogi asta niciodată", a zis el cu voce posomorâtă. "O să-ţi cânt Mozart dacă vrei să te fac să plângi, dar Don Juan al meu, Christine, arde şi totuşi nu e atins de foc venit din ceruri." Apoi ne-am întors în salonaş. Am observat că nu era nici o oglindă în întregul apartament. Voiam să spun ceva despre asta, dar Erik deja se aşezase la pian. A spus: "Vezi, Christine, există un fel de muzică atât de puternică încât îi consumă pe toţi cei care se apropie de ea. Din fericire tu n-ai ajuns la ea încă, fiindcă te-ar face să-ţi pierzi frumoasele culori şi nimeni nu te-ar recunoaşte când te-ai întoarce la Paris. Hai să cântăm ceva la Operă, Christine Daae." A spus ultimele cuvinte de parcă îmi adresa o insultă.

— Tu ce-ai făcut?

— N-am avut timp să mă gândesc la semnificaţia cuvintelor lui. Am început imediat duetul din Othello şi catastrofa a început. Am cântat Desdemona cu o disperare, o teroare pe care n-o avusesem niciodată. Cât despre el, vocea lui trăda sufletul răzbunător cu fiecare notă. Dragoste, gelozie, ură izbucneau în jurul nostru în ţipete care brăzdau aerul. Masca neagră a lui Erik m-a făcut să mă gândesc la masca naturală a maurului din Veneţia. Era Othello însuşi. Brusc am simţit nevoia să privesc dincolo de mască. Voiam să văd faţa vocii şi cu o mişcare pe care nu mi-am putut-o continua, degetele mele au sfâşiat masca. Oh, oroare, oroare, oroare!

Christine s-a oprit revăzând în gând imaginea care-o speriase, în timp ce ecoul nopţii, care mai devreme repetase numele lui Erik, acum a gemut de trei ori: “Oroare!... Oroare!... Oroare!...” Raoul şi Christine, strângându-se aproape unul de celălalt au ridicat ochii spre stelele care străluceau pe cerul clar şi liniştit. Raoul a spus:

— E ciudat, Christine, că această noapte calmă, dulce, e plină de vaiete. Cineva ar crede că ne împărtăşeşte durerea.

— Când vei şti secretul, Raoul, urechile tale, ca şi ale mele, vor fi pline de vaiete.

Ea a luat mâna lui Raoul într-a ei şi, după un tremur lung, a continuat:

— Da, de-ar fi să trăiesc o sută de ani, tot aş auzi ţipătul inuman de durere şi furie pe care l-a scos când groaznica privelişte mi-a apărut în faţa ochilor... Raoul, ai văzut capetele morţilor după ce au fost uscate, vestejite de secole şi probabil, dacă n-ai fost victima unui coşmar, ai văzut capul lui la Perros. Şi apoi ai văzut Moartea Roşie bântuind la balul mascat. Dar capetele acelea erau nemişcate şi oroarea lor mută n-avea viaţă. Dar imaginează-ţi, dacă poţi, masca Morţii Roşii prinzând viaţă ca să exprime cu cele patru găuri negre ale ochilor, nasului şi gurii extrema mânie, furia atotputernică

a demonului; şi nici o rază de lumină nu ieşea din orbite, pentru că, am aflat mai târziu, nu-i poţi vedea ochii arzători decât în întuneric. M-am retras spre perete, iar el a venit spre mine scrâşnind din dinţi şi după ce eu am căzut în genunchi a şuierat cuvinte incoerente şi blestema asupra mea. Aplecându-se asupra mea a ţipat: “Priveşte! Vrei să vezi! Priveşte! Desfată-ţi ochii, umple-ţi sufletul cu urâţenia mea blestemată! Uită-te la faţa lui Erik! Acum cunoşti faţa vocii! Nu erai mulţumită să mă auzi, ha?! Voiai să vezi cum arăt! Oh, voi femeile sunteţi aşa curioase! Ei, eşti mulţumită? Sunt un bărbat foarte chipeş nu?!... Dacă o femeie m-a văzut aşa cum ai făcut tu, îmi aparţine. Mă iubeşte pentru vecie. Sunt un fel de Don Juan, ştii?!” Şi înălţându-se ameninţător cu mâna pe şold, clătinând lucrul acela îngrozitor de pe umeri care era capul lui, a răcnit: “Priveşte-mă! Eu sunt Don Juan Triumfător!” Şi când am întors capul şi am implorat milă el m-a tras brutal spre el înfigându-şi degetele moarte în părul meu.

— Destul! Destul! a ţipat Raoul. O să-l omor. În numele cerului, Christine, spune-mi unde e sufrageria de la lac. Trebuie să-l omor!

— Oh, taci Raoul dacă vrei să afli!

— Da, vreau să aflu cum şi de ce te-ai întors, trebuie să ştiu!... Dar, oricum, o să-l omor!

— Oh, Raoul, ascultă, ascultă!... M-a târât de păr şi apoi şi apoi... Oh, e prea oribil!

— Ei, ce? Spune repede! a exclamat Raoul sălbatic. Spune repede!

— Apoi a şuierat spre mine: “Aha, te înspăimânt nu-i aşa?!... Te cred şi eu!... Poate crezi că şi asta e o mască, ei? Hai, smulge-o cum ai făcut cu cealaltă! Hai! Vino! Insist! Mâinile! Mâinile! Dă-mi mâinile!” Şi m-a apucat de mâini şi le-a înfundat în faţa lui oribilă. Şi-a smuls carnea cu unghiile mele, da, şi-a smuls carnea moartă, oribilă, cu unghiile mele! A ţipat în timp ce gâtul îi vibra şi gâlgâia ca un cuptor: “Află, află că sunt

făcut din moarte din cap până-n picioare şi că cel care te iubeşte, te adoră, e un cadavru care nu te va părăsi niciodată, niciodată! Uite, acum nu râd, plâng, plâng pentru tine, Christine, tu care mi-ai rupt masca şi prin urmare nu mă poţi părăsi vreodată!... Cât timp m-ai crezut frumos poate te-ai fi întors, ştiu că te-ai fi întors..., dar acum că-mi cunoşti hidoşenia ai fugi pentru totdeauna... Aşa că o să te ţin aici!... De ce-ai vrut să mă vezi? Oh, Christine cea nebună a vrut să mă vadă!... Când propriul meu tată nu m-a văzut niciodată şi propria mea mamă, ca să nu mă vadă, mi-a făcut cadou prima mea mască!" Îmi dăduse drumul şi se târa pe podea scoţând suspine cumplite. Apoi s-a târât ca un şarpe, s-a dus în camera lui, a închis uşa şi m-a lăsat singură cu gândurile mele. Imediat am auzit muzica orgii şi am început să înţeleg fraza dispreţuitoare a lui Erik atunci când vorbise despre muzica de la Operă. Ce auzeam era complet diferit de tot ce auzisem până atunci. "Don Juan Triumfător" (fiindcă nu mă îndoiam că alergase la capodopera lui pentru a uita oroarea momentului) mi se părea la început un suspin lung, îngrozitor, magnific. Dar, puţin câte puţin, el exprima fiecare emoţie, fiecare suferinţă de care e capabilă omenirea. Mă îmbăta! Am deschis uşa care ne despărţea. Erik s-a ridicat când eu am intrat, dar n-a îndrăznit să se uite la mine. Am ţipat: "Erik, arată-ţi faţa fără teamă! Îţi jur că eşti cel mai nefericit şi sublim dintre oameni, iar de-ar fi să mă înfior când mă uit la tine ar fi pentru că mă gândesc la splendoarea geniului tău." Atunci Erik s-a întors pentru că mă crezuse, aşa cum credeam şi eu. A căzut la picioarele mele rostind vorbe de dragoste... vorbe de dragoste din gura lui moartă... şi muzica încetase... Mi-a sărutat tivul rochiei fără să vadă că închisesem ochii. Ce să-ţi mai spun, dragul meu? Acum ştii toată tragedia. A continuat două săptămâni: două săptămâni în care l-am minţit. Minciunile mele erau la fel de hidoase ca

monstrul care le inspirase, dar erau preţul libertăţii mele. I-am ars masca şi m-am descurcat atât de bine încât când nu cânta încerca să-mi prindă privirea, ca un câine care stă pe lângă stăpânul lui. Era sclavul meu credincios şi-mi aducea mii de atenţii. Treptat i-am dat atâta încredere încât a îndrăznit să mă ia la plimbare pe malul lacului şi să mă plimbe cu barca pe apele plumburii; spre sfârşitul captivităţii mele m-a lăsat să ies pe porţile care închideau pasajul subteran din strada Scribe. Acolo ne aştepta o trăsură care ne-a dus în Bois. Noaptea în care te-am întâlnit aproape mi-a fost fatală, fiindcă era groaznic de gelos pe tine şi a trebuit să-i spun că vei pleca în curând... Atunci, în sfârşit, după două săptămâni în captivitatea aceea oribilă, două săptămâni în care am fost rând pe rând plină de milă, entuziasm, disperare şi oroare, el m-a crezut când am spus: "Mă voi întoarce!"

— Şi te-ai întors, Christine, a mormăit Raoul.

— Da, dragul meu, şi trebuie să-ţi spun că nu ameninţările lui groaznice m-au făcut să mă ţin de cuvânt ci suspinul crâncen pe care l-a scos pe pragul mormântului... Suspinul acela m-a legat de nefericitul om mai mult decât crezusem când mi-am luat la revedere. Sărmanul Erik! Sărmanul Erik!

— Christine, a spus Raoul ridicându-se, îmi spui că mă iubeşti, dar de-abia îţi câştigaseşi libertatea de câteva ore când te-ai întors la Erik! Aminteşte-ţi de balul mascat!

— Da, dar îţi aminteşti orele acelea petrecute cu tine, Raoul... în care amândoi eram în pericol?

— M-am îndoit de dragostea ta în ceasurile alea.

— Te îndoieşti încă, Raoul?... Atunci află că fiecare din vizitele mele la Erik a sporit oroarea mea faţă de el, pentru că fiecare vizită, în loc să-l calmeze aşa cum sperasem, l-a făcut să se îndrăgostească nebuneşte! Mi-e atât de frică, atât de frică!...

— Ţi-e frică..., dar mă iubeşti? Dacă Erik ar fi frumos m-ai mai iubi, Christine?

Ea s-a ridicat lângă el şi punându-şi mâinile tremurânde în jurul gâtului tânărului a spus:

— Da, ursitul meu de-o zi, dacă nu te-aş iubi nu ţi-aş da buzele mele! Ia-le, pentru prima şi ultima dată!

El i-a sărutat buzele, dar noaptea care-i înconjura a fost despicată de fulgere care vesteau apropierea furtunii. Înainte de a fugi din calea ei, ochii lor plini de imaginea lui Erik au zărit în lumina fulgerelor o imensă pasăre de noapte care îi privea cu ochii ei arzători stând încleştată de corzile lirei lui Apollo.

Capitolul XIII. O mişcare de maestru a iubitorului de trape

Raoul şi Christine au alergat, dornici să scape de pe acoperiş şi de ochii arzători care luceau doar în întuneric şi nu s-au oprit până n-au ajuns la al optulea nivel.

Nu era nici un spectacol la Operă în seara aceea şi coridoarele erau pustii. Brusc o siluetă ciudată s-a oprit în faţa lor blocându-le drumul:

— Nu, nu pe-aici!

Şi silueta a arătat spre un alt coridor prin care trebuiau să ajungă în aripa clădirii. Raoul a vrut să se opreasscă şi să ceară explicaţii. Dar silueta, care purta un frac lung şi o pălărie ascuţită, a spus:

— Repede! Fugiţi repede!

Christine deja îl trăgea pe Raoul forţându-l să înceapă iar să alerge.

— Dar cine e? Cine-i omul acela? a-ntrebat el.

Christine a replicat:

— E Persanul.

— Ce face aici?

— Nimeni nu ştie. El e totdeauna la Operă.

— Mă faci să fug pentru prima dată în viaţă. Dacă într-adevăr l-am văzut pe Erik, ar fi trebuit să-l ţintuiesc de lira lui Apollo, aşa cum se ţintuiesc bufniţele pe faţadele caselor bretone şi n-ar mai fi fost nici o primejdie din partea lui.

— Dragul meu Raoul, întâi ar fi trebuit să te caţeri până la lira lui Apollo şi asta nu-i o treabă uşoară.

— Ochii arzători erau acolo!

— Oh, acum faci ca mine, îl vezi peste tot! Ce-am luat drept ochi arzând erau probabil două stele strălucind printre corzile lirei.

Şi Christine a mai coborât un etaj, cu Raoul în spatele ei.

— Dacă tot te-ai hotărât să plecăm, Christine, te asigur c-ar fi mai bine să plecăm imediat. De ce să

aşteptăm până mâine? S-ar putea să ne fi auzit în seara asta.

— Nu, nu, el lucrează, ţi-am spus, la "Don Juan Triumfător" şi se gândeşte la noi.

— Eşti aşa de sigură încât te tot uiţi în spate!

— Vino în cabina mea.

— N-ar fi mai bine să ne întâlnim în afara Operei?

— Niciodată, până nu plecăm definitiv! Ne-ar aduce ghinion dacă nu m-aş ţine de cuvânt. I-am promis să te văd doar aici.

— E bine pentru mine că ţi-a permis măcar să faci asta. Ştii, a spus Raoul amar, a fost foarte curajos din partea ta să ne jucăm de-a logodna?

— Pai, dragul meu, el ştie totul despre asta! A spus: "Am încredere în tine, Christine. Domnul de Chagny te iubeşte şi pleacă în străinătate. Înainte să plece vreau să fie la fel de fericit ca mine." Sunt oamenii aşa de nefericiţi când iubesc?

— Da, Christine, când iubesc şi nu sunt siguri că sunt iubiţi.

Au ajuns la cabina Christinei.

— De ce crezi că eşti mai în siguranţă aici decât pe scenă? a-ntrebat Raoul. L-ai auzit prin ziduri aici, deci sigur el ne poate auzi.

— Nu. Mi-a dat cuvântul că nu se va afla iar în spatele zidului cabinei mele şi eu cred în cuvântul lui Erik. Camera asta şi dormitorul meu de la lac sunt exclusiv ale mele şi el nu se apropie.

— Şi cum ai dispărut din camera asta pe coridorul întunecat, Christine? Hai să încercăm să repetăm mişcările, vrei?!

— E periculos, dragul meu, fiindcă oglinda m-ar putea duce iar de-aici şi, în loc să fugim, aş fi obligată să urmez pasajul secret până la capătul dinspre lac şi să-l strig pe Erik de acolo.

— Te-ar auzi?

— Erik mă va auzi oricând îl voi chema. Aşa mi-a spus. E un geniu foarte curios. Nu trebuie să crezi, Raoul, că e doar un om care se distrează

locuind sub pământ. Face lucruri pe care nici un om nu le poate face, ştie lucruri pe care nici un om nu le ştie.

— Ai grijă, Christine, iar îl transformi într-o fantomă!

— Nu, nu-i o fantomă, e un om al Cerului şi al Pământului, asta-i tot.

— Un om al Cerului şi Pământului... asta-i tot!... Frumoasă manieră de a vorbi despre el!... Eşti hotărâtă să fugi de el?

— Da, mâine.

— Mâine hotărârea ţi se va spulbera!

— Atunci, Raoul, trebuie să fugi cu mine chiar în ciuda mea, ai înţeles?

— Voi fi aici la douăsprezece mâine noapte, mă voi ţine de cuvânt orice s-ar întâmpla. Şi spui că după ce va asista la spectacol te va aştepta în sufrageria de la lac?

— Da.

— Şi cum vei ajunge la el dacă nu ştii să ieşi prin oglindă?

— Păi mergând direct pe malul lacului.

Christine a deschis o cutie, a luat o cheie imensă şi i-a arătat-o lui Raoul.

— Ce-i asta? a-ntrebat el.

— Cheia porţii pasajului secret din strada Scribe.

— Am înţeles, Christine. Duce direct la lac. Dă-mi-o mie, Christine, vrei?!

— Niciodată, a spus ea. Asta ar însemna trădare! Deodată Christine s-a schimbat la faţă. O paloare mortală i-a acoperit trăsăturile.

— Oh, cerule! a ţipat ea. Erik! Erik! Fie-ţi milă de mine!

— Taci din gură! a spus Raoul. Mi-ai spus că te poate auzi!

Dar atitudinea cântăreţei a devenit din ce în ce mai inexplicabilă. Îşi frângea mâinile repetând cu un aer înnebunit:

— Oh, cerule! Oh, cerule!

— Dar ce este? Ce este? a implorat Raoul.

— Inelul... inelul de aur pe care mi l-a dat.

— Oh, deci Erik ţi-a dat inelul!

— Ştiai că aşa e, Raoul! Dar ce nu ştii e că atunci când mi l-a dat a spus: "Îţi redau libertatea Christine, Christine, cu condiţia să păstrezi pentru totdeauna acest inel pe deget. Atâta timp cât îl porţi vei fi ferită de orice pericol şi Erik îţi va fi prieten. Dar vai ţie dacă te vei despărţi vreodată de el, fiindcă Erik se va răzbuna!... Dragul meu, dragul meu, inelul a dispărut!... Vai nouă!

S-au uitat amândoi după inel, dar nu l-au găsit. Christine refuza să se lase împăcată. A spus:

— Trebuie să se fi întâmplat în timp ce te-am sărutat, acolo sus, sub lira lui Apollo. Probabil inelul mi-a alunecat de pe deget şi a căzut pe stradă! N-o să-l găsim niciodată. Şi ne aşteaptă doar nenorociri. Oh, să fugim!

— Hai să fugim imediat! a insistat iar Raoul.

Ea a ezitat. El a crezut că va spune da... Apoi pupilele ei strălucitoare au devenit opace şi ea a răspuns:

— Nu! Mâine!

L-a părăsit în grabă, încă frângându-şi mâinile de parcă spera că astfel ar putea aduce înapoi inelul.

Raoul s-a dus acasă, foarte tulburat de tot ce auzise.

— Dacă n-o salvez din mâinile impostorului ăsta e pierdută, a spus el cu voce tare ducându-se la culcare. Dar o voi salva.

Şi-a stins lampa şi a simţit că vrea să-l insulte pe Erik pe-ntuneric. A ţipat de trei ori:

— Impostor!... Impostor!... Impostor!

Dar brusc s-a ridicat pe un cot. O sudoare rece îi picura pe tâmple. Doi ochi, ca doi cărbuni aprinşi, apăruseră la picioarele patului. Se uitau la el fix, erau îngrozitori în întunericul nopţii. Raoul nu era laş, dar a tremurat. A întins o mână tremurătoare, ezitantă spre noptiera de lângă el. A găsit

chibriturile şi a aprins lumânarea. Ochii au dispărut. Încă nelămurit s-a gândit: “Ea mi-a spus că ochii lui lucesc doar în întuneric. Ochii lui au dispărut la lumină, dar el poate fi încă aici.”

Raoul s-a ridicat şi a umblat pretutindeni prin cameră. S-a uitat sub pat, ca un copil. Apoi şi-a spus că e o prostie, s-a aşezat în pat şi a stins lumânarea. Ochii au reapărut. S-a aşezat în capul oaselor şi s-a uitat fix la ei cu tot curajul pe care-l avea. Apoi a ţipat:

— Tu eşti, Erik? Om, geniu sau fantomă, eşti tu?!

S-a gândit: “Dacă e el, atunci e pe balcon!” Şi a alergat la scrin bâjbâind după revolver. A deschis fereastra balconului, s-a uitat afară, n-a văzut nimic aşa că a închis-o la loc. S-a întors în pat tremurând de frig şi a pus revolverul pe noptieră, la îndemână.

Ochii erau tot acolo, la piciorul patului. Erau între pat şi fereastră sau în spatele ferestrei, adică pe balcon? Asta voia Raoul să ştie. Şi mai voia să ştie dacă ochii ăia aparţineau unui om... Voia să ştie totul. Apoi cu răbdare, calm, a apucat revolverul şi a ţintit. A ţintit puţin mai sus de ochi. Cu siguranţă că, dacă erau ochi, dacă deasupra era o frunte, dacă Raoul nu era prea stângaci...

Împuşcătura a făcut un zgomot groaznic în tăcerea casei adormite. Şi, în timp ce se auzeau paşi grăbiţi pe coridoare, Raoul stătea tot cu braţul întins, gata să tragă iar dacă era nevoie. De data asta cei doi ochi dispăruseră.

Au venit servitorii aducând lumină, apoi contele Phillipe, grozav de neliniştit:

— Ce e?

— Cred c-am visat, a replicat tânărul. Am tras în două stele care mă împiedicau să dorm.

— Aiurezi! Eşti bolnav? Pentru numele lui Dumnezeu, Raoul, spune-mi ce s-a întâmplat.

Şi contele a apucat revolverul.

— Nu, nu, nu aiurez... De fapt, vom vedea curând...

S-a dat jos din pat, şi-a pus un halat şi papuci, a luat o lumânare din mâinile unui servitor şi deschizând fereastra a ieşit pe balcon. Contele a văzut că fereastra fusese străpunsă de un glonte cam la înălţimea unui om. Raoul se aplecase peste balcon cu tot cu lumânarea. A zis:

— Aha! Sânge!... Sânge!... Aici, acolo, mult sânge!... Asta-i bine! O fantomă care sângerează e mai puţin periculoasă!

Aici a rânjit.

— Raoul! Raoul! Raoul!

Contele îl scutura de parcă ar fi vrut să trezească un somnambul.

— Dar, frate dragă, nu dorm! a protestat Raoul neliniştit. Poţi să vezi sângele cu ochii tăi. Am crezut că am visat şi am tras în două stele. Erau ochii lui Erik... şi ăsta-i sângele lui!... La urma urmei poate nu trebuia să trag şi Christine s-ar putea să nu mă ierte niciodată... Toate astea nu s-ar fi întâmplat dac-aş fi tras perdelele înainte să mă culc.

— Raoul, ai înnebunit? Trezeşte-te!

— Ce, iar?! Mai bine m-ai ajuta să-l găsesc pe Erik... fiindcă, la urma urmei, o fantomă care sângerează poate fi totdeauna găsită.

Valetul contelui a spus:

— Aşa e domnule, e sânge pe balcon.

Celălalt servitor a adus o lampă la a cărei lumină au examinat cu atenţie balconul. Urme de sânge urmăreau balustrada până au ajuns la un jgheab, apoi urcau pe el.

— Dragul meu băiat, a spus contele Philippe, ai tras într-o pisică.

— Nenorocirea, a rânjit Raoul, e că pare perfect posibil. Cu Erik nu se ştie niciodată. Este Erik? Este pisica? Este fantoma? Nu, cu Erik nu se ştie!

Raoul a continuat să facă tot soiul de remarci care pentru creierul lui înfierbântat erau întemeiate

şi logice, dar care, în acelaşi timp, tindeau să-i convingă pe cei din jurul lui că mintea i-o luase razna. Contele însuşi împărtăşea această idee şi, mai târziu, magistratul însărcinat cu acest caz, primind raportul comisarului de poliţie, a ajuns la aceeaşi concluzie.

— Cine-i Erik? a întrebat contele strângând mâna fratelui său.

— El e rivalul meu. Şi dacă n-a murit e mare păcat.

A expediat servitorii cu un gest al mâinii şi cei doi Chagny au rămas singuri. Dar oamenii n-ajunseseră departe aşa că valetul contelui l-a auzit pe Raoul spunând tare şi răspicat:

— O voi răpi pe Christine Daae în noaptea asta.

Această frază i-a fost apoi repetată domnului Faure magistratul. Dar nimeni nu ştia exact ce s-a petrecut între cei doi fraţi la această întrevedere. Servitorii au declarat că la început nu s-au certat. Vocile treceau prin perete şi totdeauna era vorba despre actriţa Christine Daae.

La micul dejun, luat de contele Phillipe în birou, el a trimis după fratele său. Raoul a sosit tăcut şi mohorât. Scena a fost foarte scurtă. Phillipe i-a dat fratelui său un exemplar din Epoque şi a spus:

— Citeşte asta!

Vicontele a citit: “Ultimele ştiri din Faubourg sunt că există o înţelegere de căsătorie între domnişoara Christine Daae, cântăreaţa de operă şi domnul viconte Raoul de Chagny. Dacă e să dăm crezare bârfelor, contele Phillipe a jurat că, pentru prima dată de când se ştie, un Chagny nu-şi va ţine promisiunea. Dar, cum dragostea e atotputernică, la Operă la fel, sau poate mai mult ca oriunde în altă parte, ne întrebăm cum intenţionează contele Phillipe să-l împiedice pe viconte, fratele său, s-o ducă pe noua Margaretă la altar. Se spune că cei doi fraţi se adoră, dar contele se înşeală dacă-şi închipuie că dragostea frăţească va triumfa asupra dragostei pure şi sincere.”

— Vezi, Raoul, ne umple de ridicol! Fetiţa asta ţi-a luat minţile cu poveştile ei cu fantome!

Evident, în timpul nopţii vicontele îi repetase fratelui său povestea Christinei. Tot ce-a spus a fost:

— La revedere, Phillipe.

— Te-ai hotărât? Pleci în noaptea asta? Cu ea?

Nici un răspuns.

— Doar n-ai să faci ceva atât de prostesc?! O să ştiu cum să te împiedic!

— La revedere, Phillipe, a spus iar vicontele părăsind camera.

Scena i-a fost relatată magistratului chiar de conte, care nu l-a revăzut pe Raoul până seara, la Operă, cu câteva minute înainte de dispariţia Christinei. Raoul de fapt şi-a dedicat întreaga zi pregătirii plecării. Caii, trăsura, vizitiul, proviziile, bagajul, banii necesari pentru călătorie, drumul de urmat (se hotărâse să plece cu trenul ca să împiedice fantoma să le ia urma) – toate astea au fost stabilite şi asigurate, iar asta a durat până la nouă seara.

La nouă seara, o trăsură cu perdelele coborâte şi-a luat locul printre trăsuri în partea dinspre Rotondă. Era tras de doi cai puternici mânaţi de un vizitiu a cărui faţă era aproape ascunsă între faldurile unui fular. În faţa acestei trăsuri erau altele trei aparţinând respectiv Carlottei, care se întorsese brusc Paris, lui Sorelli şi, primul de la capătul rândului, contelui Phillipe de Chagny. Nimeni n-a ieşit din trăsură. Vizitiul a rămas pe locul lui, ca şi ceilalţi trei vizitii.

O umbră cu mantie lungă neagră şi pălărie neagră de fetru trecuse pe trotuar între Rotondă şi trăsuri, examinase atent trăsura, se dusese spre cai şi vizitiu, apoi plecase fără să spună un cuvânt. Magistratul mai târziu a crezut că această umbră era vicontele de Chagny, dar eu nu sunt de acord, având în vedere că în seara aceea, ca în fiecare seară, vicontele de Chagny purta joben, care de

altfel a şi fost găsit mai apoi. Sunt mai înclinat să cred că umbra era fantoma, care ştia totul despre întreaga problemă, aşa cum se va convinge în curând cititorul.

Se juca Faust şi din întâmplare publicul era superb. Faubourg-ul era minunat reprezentat, iar paragraful din ediţia de dimineaţă a "Epoque" îşi făcuse deja efectul, toţi ochii fiind îndreptaţi spre loja unde contele Philippe stătea singur, aparent indiferent şi lipsit de griji. Femeile din strălucitul public păreau grozav de încurcate, iar absenţa vicontelui a dat prilej de multă şuşoteală în spatele evantaielor. Christine Daae a fost întâmpinată destul de rece. Publicul acesta special n-o putea ierta că ţintise atât de sus.

Cântăreaţa a observat atitudinea aceasta ostilă a unei părţi a publicului şi a fost nedumerită de ea. Obişnuiţii Operei, care pretindeau să ştie adevărul despre povestea de dragoste a vicontelui, schimbau zâmbete cu subînţeles la anumite pasaje din rolul Margaretei şi au întors înadins capetele spre loja lui Phillipe de Chagny când Christine a cântat:

"Aş vrea să ştiu cine-i acela ce mi s-a adresat
Dacă e nobil sau măcar ce nume poartă."

Contele stătea cu mâna la bărbie şi nu părea să dea atenţie acestor manifestări. Îşi ţinea ochii fixaţi pe scenă, dar gândurile lui păreau să fie departe. Christine îşi pierdea din ce în ce siguranţa. Tremura. Era pe cale să se prăbuşească... Carolus Fonta se întreba dacă e bolnavă şi dacă va putea continua până la sfârşitul actului. Publicul din primele rânduri îşi amintea de catastrofa care o lovise pe Carlotta la sfârşitul acelui act şi de istoricul "Oac" care-i întrerupsese momentan cariera la Paris.

Tocmai atunci Carlotta şi-a făcut intrarea într-o lojă care dădea spre scenă, şi ce intrare! Sărmana Christine a ridicat ochii spre acest nou subiect de rumoare. Şi-a recunoscut rivala. A crezut că vede un rânjet pe buzele ei. Asta a salvat-o. A uitat totul ca să mai triumfe o dată. Din acel moment primadona a cântat din toată inima, cu tot sufletul. A încercat să depăşească tot ce făcuse până atunci şi a reuşit. În ultimul act când a început invocarea îngerilor şi-a făcut publicul să se simtă de parcă toţi cei din sală ar fi avut aripi de îngeri.

În centrul amfiteatrului un om s-a ridicat şi a rămas aşa, cu faţa spre cântăreaţă: era Raoul.

“Înger sfânt ce din Rai vine...”

Şi Christine, cu braţele întinse, cu pieptul plin de muzică, părul încununându-i umerii goi, a rostit divina chemare:

“Sufletul meu tânjeşte să fie cu tine!”

În momentul acela scena s-a cufundat brusc în întuneric. S-a întâmplat atât de repede încât spectatorii n-au avut timp să scoată un sunet de uimire – apoi lumina s-a aprins iar pe scenă, dar Christine Daae nu mai era acolo!

Ce se întâmplase cu ea? Care era minunea? Toţi schimbau priviri nedumerite, iar agitaţia a atins apogeul, nici pe scenă zarva nu era mai mică. Oamenii veneau din laterale spre locul unde Christine cântase cu o clipă în urmă. Spectacolul a fost întrerupt într-o dezordine totală.

Unde dispăruse Christine? Ce vrajă o purtase departe luând-o de sub ochii a mii de spectatori entuziasmaţi şi chiar din braţele lui Carolus Fonta?

Era ca şi cum îngerii chiar ar fi luat-o la ei să se odihnească.

Raoul, în picioare în mijlocul amfiteatrului, scosese un ţipăt. Contele Phillipe sărise în picioare în lojă. Oamenii se uitau la scenă, la conte, la Raoul şi se întrebau dacă acest ciudat eveniment era în vreun fel legat de paragraful din ziarul de dimineaţă. Dar Raoul a plecat repede de la locul lui, contele a dispărut din lojă şi, în timp ce cortina se lăsa, admiratorii s-au îmbulzit spre uşa care ducea în culise. Restul publicului aştepta în mijlocul unui adevărat balamuc. Toată lumea vorbea în acelaşi timp. Fiecare încerca să găsească o explicaţie pentru extraordinara întâmplare.

În sfârşit s-a ridicat încet şi Carolus Fonta a păşit spre fosa orchestrei spunând cu voce serioasă, tristă:

— Doamnelor şi domnilor, un eveniment fără precedent a avut loc şi ne provoacă cea mai mare neliniște. Colega noastră Christine Daae a dispărut chiar de sub ochii noştri şi nimeni nu ne poate spune cum!

Capitolul XIV. Atitudinea neobişnuită a unui ac de siguranţă

În spatele cortinei era o îmbulzeală de nedescris. Artişti, maşinişti, dansatoare, figuranţi, corişti, spectatori, toţi puneau întrebări ţipând şi înghiontindu-se.

— Ce s-a întâmplat cu ea?

— A fugit.

— Cu vicontele de Chagny, desigur!

— Nu, cu contele!

— Ah, uite-o pe Carlotta! Ea a făcut asta!

— Nu, a fost fantoma!

Şi câţiva au râs, mai ales că o examinare atentă a trapelor şi podelelor a înlăturat complet ipoteza unui accident. În mijlocul acestui vacarm trei oameni vorbeau cu voce scăzută, făcând gesturi disperate. Erau Gabriel, şeful corului, Mercier, directorul executiv şi Remy, secretarul. S-au retras într-un colţ al holului prin care scena comunică cu coridorul spaţios care duce spre foaierul Operei. Stăteau acolo certându-se în spatele unor obiecte de recuzită.

— Am bătut în uşă, a spus Remy. N-au răspuns. Poate nu sunt în birou. Oricum, e imposibil să aflăm, fiindcă au luat cheile cu ei.

Ei erau evident directorii, care în timpul ultimei pauze dăduseră ordine să nu fie deranjaţi.

— Oricum, a exclamat Gabriel, nu în fiecare zi dispare o cântăreaţă din mijlocul scenei!

— Le-ai spus asta destul de tare? a întrebat Mercier neliniştit.

— Mă duc înapoi, a zis Remy luând-o la fugă. Atunci a apărut regizorul.

— Ei, domnule Mercier, vii? Ce faceţi amândoi acolo? Sunteţi căutat domnule director executiv.

— Refuz să fac sau să aflu ceva înainte de sosirea comisarului, a declarat Mercier. Am trimis după Mifroid. Vom vedeam când vine!

— Iar eu vă spun c-ar trebui să coborâţi la orga de lumini imediat.

— Nu înainte de sosirea comisarului.

— Eu am fost deja la orgă.

— Ah! Şi ce-aţi văzut?

— Păi, n-am văzut pe nimeni! Auziţi – pe nimeni!

— Şi atunci de ce vreţi să mă duc acolo jos?

— Aveţi dreptate! a spus regizorul trecându-şi înnebunit mâinile prin părul răvăşit. Aveţi dreptate! Dar poate e cineva la orga de lumini care ar putea să ne spună cum de s-a făcut brusc întuneric pe scenă. Acum Mauclair nu e de găsit. Înţelegeţi ceva din asta?

Mauclair era instalatorul de gaz, care dispunea zi şi noapte de scena Operei.

— Mauclair nu e de găsit! a repetat Mercier abătut.

— Ei, dar ajutoarele lui?

— Nici urmă de Mauclair sau de ajutoare! Nimeni de la lumini, vă spun! Vă puteţi imagina, a răcnit regizorul, că fata aia a fost luată de cineva, doar n-a fugit singură! Asta-i lovitură plănuită şi trebuie să aflăm despre ce-i vorba... Şi ce fac directorii în vremea asta?... Am dat ordin ca nimeni să nu meargă jos la lumini şi am pus un pompier în faţa gheretei instalatorului de lângă orgă. N-am făcut bine?

— Da, da, foarte bine, bine. Şi acum hai să-l aşteptăm pe comisar.

Regizorul a plecat ridicând din umeri, fierbând de mânie, mormăind insulte la adresa acelor papă-lapte care rămâneau pitiţi în linişte într-un colţ în timp ce tot teatrul era întors pe dos.

Gabriel şi Mercier nu erau totuşi aşa de liniştiţi. Doar că ei primiseră ordinul care-i oprise: directorii nu trebuiau deranjaţi sub nici un motiv.

Remy încălcase ordinul, dar fără succes. În momentul acela se întorcea după o nouă încercare, având un aer grozav de speriat.

— Ei, i-ai văzut? a întrebat Mercier.

— Moncharmin a deschis în sfârşit uşa. Avea ochii ieşiţi din orbite. Am crezut că vrea să mă lovească. N-am putut să scot nici un cuvânt şi ce credeţi că m-a întrebat ţipând: "Ai un ac de siguranţă?"

— Nu!!!

— Ba da, lăsaţi-mă să vă spun! Am încercat să le spun că un lucru nemaiauzit se întâmplase pe scenă, dar el a urlat: "Un ac de siguranţă! Dă-mi imediat un ac de siguranţă!" Un băiat l-a auzit – adevărul e că mugea ca un taur – a alergat cu unul şi i l-a dat. Imediat Moncharmin mi-a trântit uşa în faţă şi asta-i tot!

— Şi nu puteai să spui "Christine Daae"?

— Aş fi vrut să văd ce făceaţi în locul meu! Spumega, nu alta. Nu se gândea decât la acul lui de siguranţă. Cred că dacă nu i l-ar fi adus pe loc ar fi avut o criză!... Oh, asta nu-i normal şi directorii noştri înnebunesc!... În plus, eu nu pot continua aşa! Nu sunt obişnuit să fiu tratat aşa!

Brusc Gabriel a şoptit:

— E încă o ispravă a F.O.

Remy a rânjit, Mercier a oftat, părând gata să vorbească, dar, Întâlnind privirea lui Gabriel, a tăcut. Totuşi, Mercier a simţit că răspunderea lui creştea pe măsură ce minutele treceau fără ca directorii să apară şi în cele din urmă, n-a mai putut suporta.

— Ascultaţi, mă duc să-i scot de-acolo eu însumi!

Gabriel, devenind foarte mohorât, serios, l-a oprit.

— Ai grijă ce faci, Mercier! Dacă stau în birou probabil sunt obligaţi. F.O. e în stare de multe!

Dar Mercier a dat din cap.

— Asta-i problema lor! Eu mă duc! Dacă oamenii m-ar fi ascultat poliţia ar fi ştiut de mult totul!

Şi s-a dus. Remy a întrebat:

— Cum adică "totul"? Ce trebuia să ştie poliţia? De ce nu răspunzi, Gabriel?... Ah, deci tu ştii ceva! Ei, ai face mai bine să-mi spui şi mie dacă nu vrei să încep să ţip că eşti nebun!... Da, aşa eşti, nebun!

Gabriel a luat un aer tâmp pretinzând că nu înţelege izbucnirea nefirească a secretarului.

— Ce "ceva" trebuie să ştiu? nu înţeleg ce vrei să spui.

Remy începea să şi piardă controlul.

— În seara asta Richard şi Moncharmin se purtau ca doi nebuni aici, între acte.

— N-am observat deloc, a mârâit Gabriel foarte enervat.

— Atunci eşti singurul!... Crezi că eu nu i-am văzut? Sau că domnul Parabise, directorul de la Credit Central n-a observat nimic?... Şi că domnul La Borderie, ambasadorul, era orb?... Păi, toţi spectatorii îi arătau cu degetul pe directori noştri!

— Dar ce făceau directorii? a întrebat Gabriel luând cel mai nevinovat aer.

— Ce făceau? Ştii bine ca oricine ce făceau!... Erai acolo!... Şi-i priveaţi, şi tu, şi Mercier!... Eraţi singurii care nu râdeau.

— Nu înţeleg!

Gabriel a ridicat braţele, apoi le-a lăsat să cadă, cu un gest care voia să spună că problema nu-l interesa câtuşi de puţin. Remy a continuat:

— Ce-i cu noua lor manie? De ce nu lasă pe nimeni să se apropie de ei acum?

— Ce?! Nu lasă pe nimeni să se apropie de ei?

— Şi nu lasă pe nimeni să-i atingă!

— Zău?! Ai observat că nu lasă pe nimeni să-i atingă?! Asta e într-adevăr ciudat!

— Aha, deci recunoşti! Era şi timpul! Şi, în plus, merg înapoi!

— Înapoi! I-ai văzut pe directori mergând înapoi? Păi, am crezut că doar crabii merg înapoi!

— Nu râde, Gabriel, nu râde!

— Nu râd, a protestat Gabriel solemn ca un judecător.

— Poate îmi poţi explica asta, Gabriel, ca prieten intim al conducerii – când m-am dus la domnul Richard în foaier, în timpul pauzei după actul din grădină, cu mâna întinsă, de ce domnul Moncharmin s-a grăbit să-mi şoptească: "Pleacă! Pleacă! Orice-ai face, nu-l atinge pe domnul Director!" Poate că sunt suspectat de vreo boală contagioasă?!

— E incredibil!

— Şi, puţin mai târziu, când domnul de La Borderie s-a dus la domnul Richard, n-ai văzut cum domnul Moncharmin s-a aşezat repede între ei şi a exclamat: "Domnule Ambasador, vă rog mult să nu-l atingeţi pe domnul Richard"?

— E formidabil!... Şi ce făcea domnul Richard în timpul ăsta?

— Ce făcea?! Păi, l-ai văzut! S-a întors, a făcut o plecăciune deşi nu era nimeni în faţa lui şi s-a retras mergând înapoi.

— Înapoi???

— Şi Moncharmin, în spatele lui Richard, s-a întors la fel, adică a făcut un semicerc în spatele lui Richard şi a mers înapoi!... Şi aşa au mers până la scara care ducea până la biroul lor: înapoi, înapoi, înapoi!... Ei, dacă nu-s nebuni, cum explici ce-nseamnă asta?

— Poate exersau o figură de balet, a sugerat Gabriel cu o voce nu prea convingătoare.

Secretarul era furios că o asemenea glumă se face într-un moment dramatic. Şi-a încruntat sprâncenele strângând din buze. Şi-a apropiat gura de urechea lui Gabriel:

— Nu face pe deşteptul, Gabriel. Se întâmplă lucruri pentru care tu şi Mercier sunteţi parţial răspunzători.

— Ce vrei să spui? a-ntrebat Gabriel.

— Christine Daae nu e singura care a dispărut brusc în seara asta.

— Oh, prostii!

— Nu-s prostii. Poate poţi să-mi spui de ce când doamna Giry a venit în foaier, Mercier a luat-o de mână şi a dus-o repede cu el?

— Zău? a spus Gabriel. Eu n-am văzut.

— Ba ai văzut, Gabriel, fiindcă te-ai dus cu Mercier şi doamna Giry în biroul lui Mercier. De atunci tu şi Mercier aţi apărut, dar nimeni n-a văzut-o pe doamna Giry.

— Crezi c-am mâncat-o?

— Nu, dar aţi încuiat-o în birou şi oricine trece pe acolo o poate auzi ţipând: "Oh, ticăloşii! Oh, ticăloşii!"

În acest moment al neobişnuitei conversaţii a apărut Mercier, cu sufletul la gură.

— Poftim! a spus el cu voce tristă. E mai rău ca oricând!... Am ţipat: "E o problemă serioasă! Deschideţi uşa! Sunt eu, Mercier!" Am auzit paşi. Uşa s-a deschis şi Moncharmin a apărut. Era foarte palid. A spus: "Ce vrei?" Eu am răspuns "Cineva a fugit cu Christine Daae." Ce credeţi c-a spus? "Şi bine a făcut!" Şi a-nchis uşa după ce mi-a pus asta în mână.

Mercier a deschis pumnul, iar Gabriel şi Remy au privit.

— Acul de siguranţă! a ţipat Remy.

— Ciudat, ciudat! a mormăit Gabriel, care începuse să tremure.

Brusc o voce i-a făcut pe toţi trei să se întoarcă.

— Scuzaţi-mă, domnilor. Aţi putea să-mi spuneţi unde e Christine Daae?

În ciuda gravităţii împrejurărilor, absurditatea întrebării i-ar fi făcut să râdă în hohote dacă n-ar fi văzut o faţă atât de întristată încât pe loc i-a cuprins mila. Era vicontele Raoul de Chagny.

Capitolul XV. Christine! Christine!

Primul gând al lui Raoul după dispariţia fantastică a Christinei Daae a fost să-l acuze pe Erik. Nu se mai îndoia de puterile aproape supranaturale ale Îngerului Muzicii în Opera unde-şi stabilise imperiul. Şi Raoul s-a repezit pe scenă, Într-o criză de dragoste şi disperare.

— Christine! Christine! gemea el chemând-o aşa cum probabil îl chema şi ea din adâncul întunecat al temniţei în care monstrul o dusese. Christine! Christine! şi i se părea că aude ţipetele fetei prin scândurile şubrede care îl despărţeau de ea.

S-a aplecat, a ascultat... a rătăcit pe scenă ca un nebun. Ah, să coboare, să coboare în temniţa întunecată ale cărei intrări îi erau închise... fiindcă nimeni n-avea voie noaptea pe scările care duceau sub scenă!

— Christine! Christine!

Oamenii îl împingeau la o parte râzând. Îl luau în batjocură. Credeau că bietul îndrăgostit a înnebunit!

Pe ce drum omenesc, prin ce coridor misterios şi întunecat cunoscut doar de el o târâse Erik pe biata copilă nevinovată spre groaznicul bârlog, spre camera cu mobilă stil Louis-Philippe, camera care dădea spre lac?

— Christine! Christine!... De ce nu răspunzi?... Trăieşti?...

Gânduri oribile zburau prin creierul înfierbântat al lui Raoul. Desigur, Erik le descoperise secretul, ştia că fata jucase teatru cu el! Cum o să se răzbune! Şi Raoul s-a gândit iar la stelele galbene care veniseră cu o noapte în urmă să rătăcească prin balconul lui, de ce nu le stinsese pentru totdeauna? Erau ochi de om, care se dilatau în întuneric şi luceau ca stelele sau erau ochi de

pisică. Sigur albinoşii, care au ochi roşii ca de iepuri ziua, au ochi de pisică noaptea, toată lumea ştia asta!... Da, da, sigur trăsese în Erik. De ce nu-l omorâse? Monstrul fugise urcând pe jgheab, ca o pisică sau un ocnaş care – şi asta o ştia toată lumea – ar urca până la cer pe un jgheab... Fără îndoială Erik plănuia să facă ceva important împotriva lui Raoul, dar fusese rănit şi scăpase doar pentru a se răzbuna, în schimb, pe sărmana Christine. Acestea erau gândurile care-l torturau pe Raoul în timp ce alerga spre cabina cântăreţei.

— Christine! Christine!

Lacrimi amare i-au ars pleoapele când a văzut împrăştiate pe mobile chiar hainele pe care frumoasa lui mireasă le-ar fi purtat la ceasul fugii lor. Oh, de ce refuzase ea să plece mai repede? De ce glumise cu catastrofa care îi ameninţa? De ce se jucase cu inima monstrului? De ce, dintr-un ultim acces de milă, insistase să-i dăruiască un ultim balsam demonului, cântecul ei divin:

“Înger sfânt ce din ceruri vine
Sufletul meu tânjeşte să fie cu tine!”

Raoul, cu pieptul plin de suspine, blesteme şi ocări, pipăia stângaci imensa oglindă care se deschisese într-o seară în faţa ochilor lui ca s-o lase pe Christine să treacă spre sălaşul întunecos de dedesubt. A împins, a apăsat, a pipăit, dar oglinda părea să nu-l asculte decât pe Erik... Poate că pentru o asemenea oglindă nu era de ajuns s-o atingi? Poate trebuiau rostite anumite cuvinte? Când era băieţel auzise că erau lucruri care te ascultau dacă le vorbeai!

Brusc Raoul şi-a amintit de poarta care dădea în strada Scribe, pasajul subteran care ducea drept din strada Scribe la lac... Da, Christine îi spusese asta... Deşi cheia nu mai era în cutie el a fugit

imediat în strada Scribe. Afară, pe stradă, şi-a trecut mâinile tremurătoare peste pietrele imense, a căutat orificii: a dat peste bare din fier... unde erau?... Sau asta? Sau ar putea fi gaura aia de ventilaţie?... Şi-a împins faţa printre bare fără să vadă nimic. Ce întuneric era acolo!... A ascultat... Peste tot tăcere!... A ocolit clădirea şi a ajuns la bare mai mari, porţi imense! Era intrarea în curtea administraţiei.

Raoul s-a năpustit în ghereta portăresei.

— Vă rod, doamnă, puteţi să-mi spuneţi unde găsesc o poartă sau o uşă făcută din bare, bare din fier, care dă spre strada Scribe şi duce la lac?... Ştiţi care lac? Da, lacul subteran... de sub Operă.

— Da, domnule, ştiu că e un lac sub Operă, dar nu ştiu care uşă duce spre el. N-am fost niciodată acolo!

— Dar strada Scribe, doamnă? Strada Scribe? Aţi fost vreodată pe strada Scribe?

Femeia a râs, a râs în hohote! Raoul a plecat ca din puşcă urlând în furie, a urcat în fugă scările, sărind câte patru, le-a coborât, a trecut în goană prin partea operei care conţinea birourile şi s-a trezit iar pe scenă, la lumină. S-a oprit, cu inima zvâcnindu-i în piept, dar poate Christine Daae fusese găsită. A văzut un grup de domni şi a întrebat:

— Scuzaţi-mă, domnilor. Puteţi să-mi spuneţi unde e Christine Daae?

Şi cineva a râs.

În aceeaşi clipă pe scenă s-a auzit un sunet nou şi, în mulţimea de oameni în haine de seară, toţi vorbind şi gesticulând simultan, a apărut un om care părea foarte calm şi avea o faţă plăcută, dolofană şi îmbujorată, înconjurată de păr buclat şi luminată de doi ochi albaştri incredibil de senini. Mercier, directorul executiv, l-a făcut atent pe vicontele Chagny spunându-i:

— Iată omul pe care ar trebui să întrebaţi, domnule. Permiteţi-mi să vi-l prezint pe Mifroid,

comisarul de poliţie.

— Ah, domnule viconte de Chagny! Încântat de cunoştinţă, domnule! a spus comisarul. Vreţi să veniţi cu mine?... Şi unde sunt directorii?... Unde sunt directorii?

Mercier n-a răspuns, iar Remy, secretarul, a oferit informaţia că directorii erau încuiaţi în biroul lor şi încă nu ştiau nimic din ce se întâmplase.

— Nu se poate! Să mergem în biroul lor!

Şi domnul Mifroid, urmat de un grup care creştea continuu, s-a întors spre aripa clădirii care adăpostea birourile. Mercier a profitat de îmbulzeală ca să-i strecoare lui Gabriel o cheie:

— Lucrurile merg prost, a şoptit el. Mai bine dă-i drumul doamnei Giry.

Şi Gabriel a plecat.

Curând au ajuns la uşa directorilor. Mercier s-a agitat degeaba: uşa a rămas închisă.

— În numele legii, deschideţi! a ordonat domnul Mifroid cu voce tare şi cam iritată.

În sfârşit uşa s-a deschis. Toţi s-au năpustit în birou pe urmele comisarului. Raoul a intrat ultimul. Tocmai când se pregătea să intre după ceilalţi în cameră cineva i-a pus o mână pe umăr şi a auzit la ureche:

— Secretul lui Erik e numai al lui!

S-a întors înăbuşindu-şi o exclamaţie. Mâna care fusese pe umărul lui erau acum pe buzele unei persoane cu piele măslinie, ochi de jad şi căciulă de astrahan pe cap – Persanul! Străinul a păstrat gestul care cerea discreţia şi apoi, exact când uimitul viconte voia să-l întrebe motivul misterioasei lui intervenţii a făcut o plecăciune şi a dispărut.

Capitolul XVI. Revelaţiile doamnei Giry

Înainte de a-l urma pe comisar în biroul directorilor, trebuie să descriu anumite evenimente extraordinare care s-au întâmplat în acel birou în care Remy şi Mercier încercaseră zadarnic să intre şi în care domnii Richard şi Moncharmin se încuiaseră cu un scop pe care cititorul nu-l cunoaşte încă, dar pe care e de datoria mea, ca istoric să i-l dezvălui fără întârziere.

Am avut anterior ocazia să menţionez că dispoziţia directorilor suferise o schimbare neplăcută de câtăva vreme şi să arăt că această schimbare nu se datora căderii candelabrului din faimoasa noapte a spectacolului de gală.

Cititorul trebuie să afle că fantomei i se plătiseră în tăcere primii douăzeci de mii de franci. Ei, nu fără vaiete şi scrâşnet de dinţi, fireşte! Şi totuşi lucrul se făcuse extrem de simplu. Într-o dimineaţă au găsit pe biroul lor un plic adresat “Domnului F.O. (personal)” şi însoţit de un bilet de la F.O. însuşi:

“A venit momentul să respectaţi clauza din contract. Vă rog puneţi douăzeci de bancnote de o mie de franci fiecare în acest plic, sigilaţi-l cu sigiliul personal şi înmânaţi-l doamnei Giry, care va face cele necesare.”

Directorii n-au ezitat; fără a pierde timpul întrebându-se cum ajunseseră mesajele astea blestemate într-un birou care fusese cu grijă încuiat, ei au profitat de această ocazie pentru a pune mâna pe misteriosul şantajist. Aşa că, după ce-au spus toată povestea şi domnilor Gabriel şi Mercier care au promis să păstreze secretul, ei au

pus cele douăzeci de mii de franci în plic, pe care l-au înmânat, fără a cere explicaţii, doamnei Giry, care fusese reprimită în slujbă. Îngrijitoarea n-a părut uimită. Nu-i nevoie să mai spun că era atent supravegheată. S-a dus direct la loja fantomei şi a pus preţiosul plic pe policioara de lângă marginea lojei. Cei doi directori, la fel ca Gabriel şi Mercier, erau ascunşi în aşa fel încât n-au scăpat din ochi plicul nici o secundă în timpul spectacolului şi chiar după aceea – atâta timp cât plicul nu s-a mişcat, nu s-au mişcat nici paznicii lui – , iar doamna Giry a plecat în timp ce directorii, Gabriel şi Mercier erau încă acolo. În sfârşit, obosiţi de aşteptare, au deschis plicul după ce se asiguraseră că sigiliile nu fuseseră rupte.

La prima vedere Richard şi Moncharmin au crezut că bancnotele erau încă acolo, dar în curând şi-au dat seama că nu erau identice. Adevăratele bancnote fuseseră înlocuite de douăzeci de bancnote cu emblema “Banca Sf. Farse”[2].

Furia şi teama directorilor erau fără seamăn. Moncharmin voia să trimită după comisarul de poliţie, dar Richard s-a opus. Fără îndoială avea un plan şi a spus:

— Hai să nu ne umplem de ridicol! Tot Parisul ar râde de noi. F.O. a câştigat primul set, noi îl vom câştiga pe al doilea.

Se gândea la alocaţia pe luna următoare. Oricum, fuseseră păcăliţi atât de rău încât era normal să fie deprimaţi. Şi, pe legea mea, nu era greu de înţeles. Să nu uităm că directorii aveau tot timpul în minte că acest straniu incident putea fi o farsă neplăcută făcută de predecesorii lor şi nu voiau s-o divulge prematur. Pe de altă parte Moncharmin îl cam bănuia pe Richard însuşi, care din când în când avea capricii stranii. Deci s-au mulţumit să aştepte alte evenimente, între timp fiind cu ochii pe doamna Giry. Richard nu voia ca aceasta să fie întrebată nimic. Spunea:

— Dacă e complice, bancnotele au dispărut de mult. Dar după părerea mea e doar o idioată.

— Nu-i singura idioată în afacerea asta, a spus Moncharmin gânditor.

— Da, cine-ar fi crezut? a gemut Richard. Dar nu te teme, data viitoare o să iau măsuri suplimentare.

Următoarea dată a căzut în aceeaşi zi care a adus la dispariţia Christinei Daae. Dimineaţa un bilet de la fantomă le-a reamintit că datorau bani. El suna astfel:

"Faceţi exact ca data trecută. A mers foarte bine. Puneţi cele douăzeci de mii într-un plic şi înmânaţi-l destoinicei doamne Giry."

Iar biletul era însoţit de plicul obişnuit. A trebuit doar să pună înăuntru bancnotele. Asta s-a întâmplat cam o jumătate de oră înainte de ridicarea cortinei pentru primul act din Faust. Richard i-a arătat lui Moncharmin plicul. Apoi a numărat cele douăzeci de mii de franci în faţa lui şi a pus bancnotele în plic, dar fără să-l închidă.

— Şi acum, a spus el, hai s-o poftim înăuntru pe doamna Giry.

Au trimis după bătrână. Ea a intrat cu o reverenţă adâncă. Purta aceeaşi veche rochie neagră din tafta, dar culoarea ei era acum ceva între ruginiu şi mov, ca să nu mai vorbim de boneta slinoasă. Părea în toane bune, a spus imediat:

— Bună seara, domnilor! M-aţi chemat pentru plic?

— Da, doamnă Giry, a spus Richard foarte amabil. Pentru plic... şi ceva în afară de asta.

— Vă stau la dispoziţie, domnule Richard. Vă rog, ce altceva mai e?

— Mai întâi, doamnă Giry, am să vă pun o întrebare.

— Dar vă rog, domnule Richard, sunt aici ca să vă răspund!

— Vă împăcaţi tot aşa de bine cu fantoma?

— Cum nu se poate mai bine, domnule, cum nu se poate mai bine.

— Ah, suntem încântaţi... Ascultă, doamnă Giry, a spus Richard pe tonul cu care faci o destăinuire importantă, noi am putea să recunoaştem, aşa, între noi că, nu eşti proastă!

— Păi, domnule! a exclamat îngrijitoarea încetând să-şi mai fluture penele negre de pe boneta soioasă. Vă asigur că nimeni n-a crezut vreodată asta!

— Suntem de acord şi ne vom înţelege imediat. Povestea cu fantoma e o impostură, nu-i aşa?!... Păi, tot între noi: a durat destul?

Doamna Giry s-a uitat la directori de parcă vorbeau chinezeşte. A mers până la biroul lui Richard şi a întrebat destul de neliniştită:

— Ce vreţi să spuneţi? Nu înţeleg.

— Oh, ba înţelegi foarte bine. În orice caz, va trebui să înţelegi... Şi, mai întâi, spune-ne numele lui.

— Al cui nume?

— Numele bărbatului a cărui complice eşti, doamnă Giry!

— Eu sunt complicea fantomei? Eu?... Complice la ce, rogu-vă?

— Faci tot ce-ţi cere.

— Oh! nu-i foarte pretenţios, să ştiţi.

— Şi-ţi mai dă bacşiş?

— Nu pot să mă plâng.

— Cât îţi dă ca să-i duci plicul acesta?

— Zece franci.

— Săraca de tine! Nu-i mult, nu-i aşa?!

— De ce?

— O să-ţi spun imediat, doamnă Giry. Chiar acum am vrea să aflăm ce motiv extraordinar te-a

făcut credincioasă trup şi suflet acestei fantome căci... prietenia şi devotamentul doamnei Giry nu sunt de vânzare pentru cinci sau zece franci.

— Asta-i foarte adevărat... Şi nu pot să vă spun motivul, domnule. Nu-i nimic ruşinos... din contră.

— Eşti foarte sigură de asta doamnă Giry!

— Ei, iată cum e, deşi fantomei nu-i place să vorbesc despre treburile ei.

— Zău?! a rânjit Richard.

— Dar asta-i o treabă care mă priveşte doar pe mine... Ei, în loja 5, într-o seară, am găsit o scrisoare care mi-era adresată, un bilet scris cu cerneală roşie. Îl ştiu pe dinafară şi n-am să-l uit vreodată de-ar fi să trăiesc o sută de ani!

Şi doamna Giry, înălţându-se demnă, recită scrisoarea cu impresionantă elocinţă:

“Doamnă,

1825. Domnişoara Menetrier, şefa baletului, a devenit marchiză de Cussy.

1832. Domnişoara Marie Talgoni, o dansatoare, a devenit contesa Gilbert des Voisins.

1846. La Sota, o dansatoare, s-a măritat cu un frate al regelui Spaniei.

1847. Lola Montes, o dansatoare, a devenit soţia morganatică a regelui Louis al Bavariei şi a fost făcută contesă de Landsfeld.

1848. Domnişoara Maria, o dansatoare, a devenit baroană d’Herenville.

1870. Theresa Hessier, o dansatoare, s-a căsătorit cu Don Fernando, fratele Regelui Portugaliei.”

Richard şi Moncharmin o ascultau pe bătrână care, pe măsură ce continua enumerarea acestor fericite căsătorii, îşi lua avânt, căpăta curaj şi, în sfârşit cu vocea plesnind de mândrie, a aruncat ultima propoziţie a scrisorii profetice:

“1885. Meg Giry, Împărătească!”

Epuizată de acest suprem efort, îngrijitoarea a căzut pe un scaun spunând:

— Domnilor, scrisoarea era semnată “Fantoma Operei”. Auzisem multe despre fantomă, dar credeam doar pe jumătate. Din ziua în care a declarat că micuţa Meg, carne din carnea mea, fructul pântecului meu, va fi împărătească, am crezut cu tărie.

Şi chiar nu era nevoie să te uiţi prea mult la faţa emoţionată a doamnei Giry ca să înţelegi ce se putea obţine de la inteligenţa ei cu ajutorul cuvintelor “fantomă” şi “împărătească”. Dar cine trăgea sforile acestei marionete? Asta era întrebarea.

— Nu l-ai văzut niciodată; el îţi vorbeşte şi tu crezi tot ce spune? a întrebat Moncharmin.

— Da. Pentru început, lui îi datorez că micuţa mea Meg a fost numită şefă de rând. I-am spus fantomei: “Dacă va fi împărătească în 1885 nu-i timp de pierdut, trebuie să devină şefă imediat.” El a spus: “Consideră că s-a făcut.” Şi i-a spus doar o vorbă domnului Poligny, iar treaba s-a aranjat.

— Deci domnul Poligny l-a văzut!

— Nu, nu mai mult ca mine, dar l-a auzit. Fantoma i-a şoptit la ureche, ştiţi, în seara când a plecat din loja 5 şi arăta foarte palid.

Moncharmin a scăpat un oftat. Apoi a mormăit:

— Ce treabă!

— Ah! a spus doamna Giry, totdeauna am crezut că sunt secrete între fantomă şi domnul Poligny, care făcea tot ce-i cerea fantoma. Domnul Poligny nu-i refuza nimic fantomei.

— Auzi, Richard, Poligny nu-i refuza nimic fantomei.

— Da, da, aud! Domnul Poligny e prieten cu fantoma, iar doamna Giry e prietenă cu domnul Poligny, iată!... Dar nu mă interesează nici un pic domnul Poligny, a spus Richard aspru. Singura persoană a cărei soartă chiar mă interesează e doamna Giry... Doamnă Giry, ştiţi ce e în plicul ăsta?

— Vai, bineînţeles că nu.

— Ei, uitaţi-vă.

Doamna Giry s-a uitat în plic cu ochi apatici, dar care în curând şi-au recăpătat strălucirea.

— Bancnote de o mie de franci! a ţipat ea.

— Da, doamnă Giry, bancnote de o mie de franci! Şi dumneata o ştiai!

— Eu, domnule?... Eu?... Vă jur...

— Nu jura, doamnă Giry!... Şi acum o să-ţi spun al doilea motiv pentru care te-am chemat aici. Doamnă Giry o să cer să fi arestată.

Cele două pene negre de pe boneta slinoasă, care de obicei aveau forma unor semne de întrebare, s-au schimbat în două exclamaţii; boneta însăşi a început să se legene ameninţând cocul impunător al doamnei. Surpriză, indignare, protest şi groază au exprimat apoi mişcările mamei micuţei Meg, într-o pantomimă de mândrie rănită, pe jumătate reţinută, pe jumătate exprimată, iar ea a ajuns chiar sub nasul domnului Richard, care n-a avut încotro şi s-a aşezat iar pe scaun.

— Să nu mă aresteze!

Gura care rostea aceste cuvinte părea să scuipe cei trei dinţi pe care-i mai avea chiar pe faţa lui Richard.

Domnul Richard s-a comportat eroic. Nu s-a mai retras. Indexul lui ameninţător părea deja să o arate pe îngrijitoarea lojei 5 unor magistraţi invizibili.

— Voi cere să fi arestată, doamnă Giry, pentru hoţie!

— Repetă asta!

Şi doamna Giry i-a dat domnului director Richard un pumn straşnic în ureche înainte ca domnul director Moncharmin să aibă timp să intervină. Dar nu mâna zbârcită a babei furioase a căzut pe urechea directorului, ci plicul însuşi, cauza întregii probleme, plicul magic, ce s-a deschis cu un pocnet împrăştiind bancnotele care au scăpat din el ca un roi fantastic de fluturi imenşi.

Cei doi directori au ţipat şi acelaşi gând i-a făcut să îngenuncheze febril, adunând şi examinând preţioasele bucăţi de hârtie.

— Sunt încă autentice, Moncharmin?

— Da, sunt încă autentice!

Deasupra capetelor lor cei trei dinţi ai doamnei Giry clănţăneau zgomotos, scăpând printre ei interjecţii oribile. Dar ce se putea distinge clar era acest leit-motif:

— Eu, o hoaţă!... Eu, o hoaţă, eu?!

Se sufoca de furie. A ţipat:

— N-am mai auzit vreodată aşa-ceva!

Şi brusc s-a repezit iar la Richard. A trântit:

— În orice caz, dumneata, domnule Richard, ar trebui să ştii mai bine ca mine unde s-au dus cele douăzeci de mii de franci!

— Eu? a întrebat Richard înmărmurit. Şi de unde să ştiu eu?

Moncharmin, cu un aer sever şi nemulţumit, a insistat imediat ca buna doamnă să explice.

— Ce vrei să spui, doamnă Giry? Şi de ce afirmi că domnul Richard ar trebui să ştie mai bine ca dumneata unde s-au dus banii?

Cât despre Richard, care simţea că se înroşeşte sub ochii lui Moncharmin, a luat-o pe doamna Giry de talie şi a scuturat-o violent. Cu o voce ce se rostogolea ca un tunet el a somat:

— De ce-ar trebui să ştiu mai bine ca dumneata unde s-au dus cele douăzeci de mii de franci? De ce? Răspunde-mi!

— Pentru că s-au dus în buzunarul dumitale! a gâfâit bătrâna uitându-se la el de parc-ar fi fost diavolul însuşi.

Richard s-ar fi repezit la doamna Giry dacă Moncharmin nu i-ar fi oprit mâna răzbunătoare şi nu s-ar fi grăbit s-o întrebe mai blând:

— Cum îl poţi bănui pe partenerul meu, domnul Richard, c-ar fi pus douăzeci de mii de franci în buzunar?

— N-am spus asta niciodată, a declarat doamna Giry, având în vedere că eu cu mâna mea am pus cele douăzeci de mii de franci în buzunarul său.

Apoi a adăugat cu voce înceată:

— Uite! Am zis-o!... şi sper ca fantoma să mă ierte!

Richard a început să urle iar, dar Moncharmin i-a comandat autoritar să tacă.

— Dă-mi voie! Dă-mi voie! Las-o pe femeie să explice, lasă-mă s-o întreb! E chiar uimitor că foloseşti tonul ăsta!... Suntem pe cale să descoperim întregul mister. Şi tu te înfurii!... Greşeşti comportându-te astfel... Eu mă distrez teribil.

Doamna Giry, care se simţea o martiră, a ridicat capul, cu faţa strălucind de convingerea nevinovăţiei ei.

— Îmi spuneţi că erau douăzeci de mii de franci în plicul pe care l-am pus în buzunarul domnului Richard, dar eu vă repet că nu ştiam nimic despre asta... Ca şi domnul Richard de altfel!

— Aha! a spus Richard reluând brusc aerul fudul care nu-i plăcea lui Moncharmin. Nici eu nu ştiam nimic! Mi-ai pus douăzeci de mii de franci în buzunar, dar eu nu ştiam nimic! Mă bucur mult s-o aflu, doamnă Giry!

— Da, da, e adevărat, nici unul din noi nu ştia nimic. Dar dumneata sigur i-ai găsit!

Richard ar fi înghiţit-o de vie pe doamna Giry dacă Moncharmin n-ar fi fost acolo. Dar Moncharmin a protejat-o. El a reluat întrebările.

— Ce fel de plic ai pus în buzunarul domnului Richard? Nu era cel pe care ţi l-am dat noi, cel pe care l-ai dus în loja 5 sub ochii noştri şi totuşi acela conţinea cele douăzeci de mii de franci.

— Vă cer scuze. Plicul pe care domnul director mi l-a dat e cel pe care i l-am strecurat în buzunar, a explicat doamna Giry. Cel pe care l-am dus în loja fantomei era altul, identic, pe care fantoma tocmai mi-l dăduse şi pe care-l ţineam ascuns în mânecă.

Spunând acestea doamna Giry a scos din mânecă plicul pregătit, identic cu cel care conţinea cele douăzeci de mii de franci. Directorii i l-au luat. L-au examinat şi au văzut că era închis cu sigiliile lor de directori. L-au deschis. Conţinea douăzeci de bancnote ale Băncii Sf. Farse ca cele care-i uluiseră cu o lună în urmă.

— Ce simplu! a spus Richard.

— Ce simplu! a repetat Moncharmin. Şi a continuat cu ochii ţintă la doamna Giry, ca şi când voia s-o hipnotizeze:

— Deci fantoma ţi-a dat plicul ăsta şi ţi-a spus să-l pui pe celălalt în buzunarul domnului Richard?

— Da, a fost fantoma.

— Atunci nu te deranjează să ne faci o demonstraţie a talentului dumitale? Uite plicul. Poartă-te ca şi când n-am şti nimic.

— Cum doriţi, domnilor.

Doamna Giry aluat plicul cu bancnote şi s-a îndreptat spre uşă. Voia să iasă când directorii s-au repezit la ea:

— Oh, nu! Oh, nu! Nu ne mai duci a doua oară! Tot păţitu-i priceput!

— Scuzaţi-mă, domnilor! a spus femeia scuzându-se, mi-aţi spus să mă comport ca şi când n-aţi şti nimic... Ei, dacă n-aţi şti nimic, aş pleca cu plicul dumneavoastră!

— Şi pe urmă mi l-ai strecura în buzunar? S-a răstit Richard, pe care Moncharmin îl privea cu

ochiul stâng, dreptul fiind aţintit pe doamna Giry – un procedeu cât pe-aci să-l lase saşiu, un preţ pe care Moncharmin era gata să-l plătească pentru a afla adevărul.

— Trebuie să vă strecor plicul când vă aşteptaţi mai puţin, domnule. Ştiţi că totdeauna dau o raită prin culise seara şi adesea mă duc la fiica mea în foaierul Operei, ceea ce pot face pentru că sunt mama ei şi-i aduc pantofii când baletul e gata să înceapă... de fapt vin şi plec după plac... Tot aşa şi admiratorii... Şi dumneavoastră, domnule... Sunt o mulţime de oameni în preajmă... Eu merg în spatele dumneavoastră şi vă strecor plicul în buzunarul fracului... nu-i nici o vrăjitorie la mijloc!

— Nici o vrăjitorie! a mârâit Richard rostogolindu-şi ochii ca Jupiter Tunătorul. Nici o vrăjitorie! Păi, tocmai te-am prins cu minciuna, vrăjitoare bătrână!

Doamna Giry s-a înfoiat şi cei trei dinţi i-au ieşit la lumină.

— Şi de ce, mă rog?!

— Pentru că mi-am petrecut seara pândind loja 5 şi plicul fals pe care l-ai pus acolo. N-am fost nici o secundă în foaierul Operei.

— Nu, domnule, şi nu v-am dat plicul în seara aceea, ci la următorul spectacol... în seara când sub-secretarul de stat de la Arte...

La cuvintele acestea Richard brusc a întrerupt-o pe doamna Giry:

— Da, aşa e, îmi amintesc acum! Sub-secretarul s-a dus în culise. A întrebat de mine. M-am dus în foaierul Operei. Eram pe treptele foaierului... Sub-secretarul şi subalternul lui erau şi ei acolo. M-am întors brusc... trecuseşi prin spatele meu, doamnă Giry... M-ai împins... Oh, încă te mai văd, te mai văd!

— Da, aşa a fost, domnule, aşa a fost! Tocmai îmi făcusem trebuşoara. Buzunarul dumneavoastră, domnule, e foarte la-ndemână!

Iar doamna Giry a adăugat şi faptele după cuvinte. A trecut prin spatele domnului Richard şi, aşa de agilă încât Moncharmin însuşi a fost impresionat, a strecurat plicul în unul din buzunarele fracului domnului Richard.

— Desigur! a exclamat Richard pălind puţin. F.O. e foarte inteligent. Problema pe care trebuia s-o rezolve era asta: cum să elimine orice intermediar primejdios între omul care dă cele douăzeci de mii de franci şi omul care le primeşte. Şi lucrul cel mai bun era să vină şi să ia banii din buzunarul meu fără să observ, fiindcă eu nici nu ştiam că sunt acolo. E minunat!

— Da, sigur, minunat! a aprobat Moncharmin. Dar tu uiţi, Richard, că eu am dat zece din cele douăzeci de mii de franci şi mie nimeni nu mi-a pus nimic în buzunar!

2 Seriile mici emise de “Banca Sf. Farse” din Franţa corespund cu cele emise de “Bank of Engraving” din Anglia (n.tr.).

Capitolul XVII. Iar acul de siguranţă

Ultima frază a lui Moncharmin exprima atât de clar bănuielile împotriva partenerului său, încât era normal să provoace o explicaţie furtunoasă la sfârşitul căreia au căzut de acord ca Richard să se supună tuturor dorinţelor lui Moncharmin cu scopul de a-l ajuta să descopere tâlharul ale cărui victime erau.

Asta ne aduce la pauza de după actul grădinii, comportarea stranie observată de domnul Remy şi acele ciudate abateri de la atitudinea demnă ce caracterizează nişte directori. Richard şi Moncharmin au decis mai întâi ca Richard să repete exact mişcările pe care primul le făcuse în seara dispariţiei primilor douăzeci de mii de franci, iar în al doilea rând ca Moncharmin să nu-i piardă din ochi buzunarul de la frac în care doamna Giry urma să strecoare cele douăzeci de mii de franci.

Domnul Richard s-a dus şi s-a aşezat exact pe locul unde stătuse când făcuse o plecăciune sub-secretarului de la Arte. Domnul Moncharmin şi-a ocupat poziţia cu un pas în spatele lui. Doamna Giry a trecut, l-a împins pe domnul Richard, a lăsat cele douăzeci de mii de franci în buzunarul fracului directorului şi a dispărut... Sau mai degrabă a fost luată de-acolo. Conform instrucţiunilor primite de la Moncharmin cu câteva minute înainte, Mercier a dus-o pe buna doamnă în biroul directorului executiv şi a închis uşa cu cheia, astfel încât să-i fie imposibil să comunice cu cineva.

Între timp domnul Richard se apleca, se îndoia, se strecura mergând de-a-ndărătelea exact de parcă l-ar fi avut pe puternicul şi important ministru, sub-secretarul de la Arte în faţa lui. Doar că, deşi aceste dovezi de politeţe n-ar fi fost uimitoare dacă sub-secretarul de stat chiar ar fi fost în faţa

domnului Richard, e de înţeles că au provocat mirare spectatorilor acestei scene foarte normale, dar inexplicabile în care domnul Richard nu avea pe nimeni în faţă.

Domnul Richard făcea reverenţe... nimănui, se pleca... pentru nimeni, mergea de-a-ndărătelea... în faţa nimănui. Iar câţiva paşi în spatele lui, domnul Moncharmin făcea acelaşi lucru, plus că-l gonea pe domnul Remy şi-i ruga pe domnul La Borderie, ambasadorul, şi pe directorul de la Credit Central "nu-l atingeţi pe domnul director".

Moncharmin, care avea el ideile lui, nu voia ca Richard să vină cu el imediat după dispariţia celor douăzeci de mii de franci şi a spus:

— Poate a fost ambasadorul sau directorul de la Credit Central...

Părea cu atât mai plauzibil cu cât, cum Richard însuşi recunoştea, Richard nu întâlnise pe nimeni în partea aceea de teatru, după ce doamna Giry trecuse pe lângă el...

Dacă tot începuse să meargă înapoi făcând plecăciuni, Richard a continuat aşa din prudenţă, până a ajuns la coridorul care ducea la birourile conducerii. Astfel era atent supravegheat de Moncharmin din spate, iar el vedea pe oricine se apropia de el venind din faţă. Metoda asta nouă de mers adoptată de directorii Academiei Naţionale de Muzică a atras încă o dată atenţia, dar directorii nu se gândeau la nimic altceva în afară de cele douăzeci de mii de franci.

Ajungând la jumătatea coridorului Richard i-a spus lui Moncharmin cu o voce scăzută:

— Sunt sigur că nimeni nu m-a atins... Acum stai la oarecare distanţă de mine şi urmăreşte-mă până ajung la uşa biroului, e mai bine să nu trezim suspiciuni şi aşa putem vedea orice se întâmplă.

Dar Moncharmin a replicat:

— Nu, Richard, nu! Tu mergi în faţă şi eu vin imediat în spatele tău! Nu te las singur nici un pas!

— Dar aşa, a exclamat Richard, n-o să fure niciodată cele douăzeci de mii de franci!

— Chiar asta sper şi eu! a declarat Moncharmin.

— Atunci ce facem noi e absurd!

— Facem exact ce-am făcut data trecută... Data trecută am mers cu tine când ai plecat de pe scenă şi am rămas în spatele tău când mergeai pe coridorul ăsta.

— Aşa e! a oftat Richard dând din cap gânditor şi supunându-se lui Moncharmin.

Peste două minute directorii s-au încuiat în birou. Moncharmin însuşi şi-a pus cheia în buzunar spunând:

— Şi data trecută am stat încuiaţi aşa până ai plecat de la Operă să duci acasă.

— Aşa-i. Parcă n-a venit nimeni să ne tulbure, nu?!

— Nimeni.

— Atunci, a spus Richard scormonindu-şi memoria, atunci sigur am fost jefuit pe drumul de la Operă spre casă.

Dar Moncharmin a spus pe-un ton mai sec decât oricând:

— Nu, nu, asta-i imposibil. Doar te-am dus cu birja mea! Cele douăzeci de mii de franci au dispărut acasă la tine – nu-i nici urmă de îndoială că aşa a fost.

— E, incredibil! a protestat Richard. Sunt sigur de servitorii mei, iar dacă unul din ei ar fi făcut-o ar fi dispărut între timp.

Moncharmin a ridicat din umeri de parc-ar fi vrut să spună că nu vrea să intre în detalii, iar Richard a început să-şi spună că Moncharmin îl trata într-un mod insuportabil.

— Moncharmin, m-am săturat de asta!

— Richard, nu mai puţin ca mine!

— Îndrăzneşti să mă bănuieşti?

— Da, de-o glumă proastă.

— Nu se glumeşte cu douăzeci de mii de franci.

— Asta-i părerea mea, a declarat Moncharmin desfăcând ziarul şi începând ostentativ să-l citească.

— Ce faci? Acum ai de gând să citeşti ziarul?

— Da, Richard, până te duc acasă.

— Ca data trecută?

— Da, ca data trecută.

Richard a smuls ziarul din mâinile lui Moncharmin. Acesta s-a ridicat mai nervos ca oricând, şi s-a trezit nas în nas cu un Richard exasperat, care şi-a încrucişat mâinile pe piept spunând:

— Ascultă, uite la ce mă gândesc, mă gândesc la ce-aş putea să cred dacă, exact ca data trecută, după ce mi-aş petrece seara singur cu tine, după ce m-ai duce acasă, în momentul despărţirii aş observa că cele douăzeci de mii de franci mi-au dispărut din buzunar... exact ca atunci.

— Şi ce-ai putea crede? a întrebat Moncharmin roşu de furie.

— Aş putea crede că, din moment ce m-ai urmărit pas cu pas de bună-voie şi ai fost singurul care s-a apropiat de mine, exact ca data trecută, aş putea crede că, din moment ce banii nu mai sunt în buzunarul meu, ar fi şanse mari să fie în al tău.

Moncharmin a sărit ca ars auzind asta.

— Oh! a ţipat el. Un ac de siguranţă!

— Ce să faci cu un ac de siguranţă?

— Să te prind cu el!... Un ac de siguranţă!... Un ac de siguranţă!

— Vrei să mă prinzi cu un ac de siguranţă!

— Da, să te prind de cele douăzeci de mii de franci! Atunci, fie că va fi aici, fie pe drumul de aici acasă, fie acasă, vei simţi mâna care trage de buzunar şi vei vedea dacă e a mea! Aha, deci acum mă bănuieşti pe mine, nu?! Un ac de siguranţă!

Şi acesta a fost momentul în care Moncharmin a deschis uşa spre coridor şi a ţipat:

— Un ac de siguranţă... Cineva să-mi dea un ac de siguranţă!

Şi mai ştim că tot atunci Remy, care n-avea ac de siguranţă, a fost primit de Moncharmin în timp ce un băiat a adus acul atât de dorit. Iată ce s-a întâmplat: mai întâi Moncharmin a încuiat uşa la loc. Apoi a îngenunchiat în spatele lui Richard, spunând:

— Sper ca bancnotele sunt încă aici.

— Şi eu, a adăugat Richard.

— Cele adevărate? a-ntrebat Moncharmin hotărât să nu le mai lase dus.

— Uită-te chiar tu. Refuz să le ating.

Moncharmin a luat plicul din buzunarul lui Richard şi a scos bancnotele cu o mână tremurătoare fiindcă, de data asta, ca să se asigure des că bancnotele erau acolo, nici nu sigilase nici nu închisese plicul. S-a liniştit văzând că erau toate acolo şi nu erau false. Le-a pus înapoi în buzunarul fracului şi a prins acul cu mare grijă. S-a aşezat în spatele lui Richard, cu ochii pe fracul lui, în timp ce acesta stătea cuminte la masa de scris.

— Puţină răbdare, Richard. Mai avem doar câteva minute de aşteptat... Ceasul va bate în curând miezul nopţii. Data trecută am plecat la a douăsprezecea bătaie.

— Oh, o să am toată răbdarea din lume!

Timpul trecea încet, dens, misterios, înăbuşitor. Richard a încercat să râdă.

— O să cred până la urmă în omnipotenţa fantomei. Chiar acum, nu găseşti ceva stânjenitor, apăsător, alarmant în atmosfera acestei camere?

— Ai perfectă dreptate, a spus Moncharmin cu adevărat impresionat.

— Fantoma! a continuat Richard cu voce şoptită, de parcă s-ar fi temut să fie auzit de urechi invizibile. Fantoma! Şi dacă, totuşi, e o fantomă care pune plicuri fermecate pe masă, care vorbeşte în loja 5, care l-a omorât pe Joseph Buquet, care a făcut să cadă candelabrul, care ne-a jefuit! Fiindcă, în final, aici nu suntem decât tu şi eu, iar dacă

bancnotele dispar fără ca tu sau eu să avem vreo legătură, va trebui să credem în fantomă.

În momentul acela pendula de pe şemineu a ticăit şi a răsunat de prima din cele douăsprezece bătăi. Cei doi directori s-au înfiorat. Transpiraţia le curgea pe frunte. A douăsprezecea bătaie a răsunat ciudat în urechile lor. Când ceasul s-a oprit ei au oftat şi s-au ridicat de pe scaune.

— Cred că putem pleca, a zis Moncharmin.

— Aşa cred, a aprobat Richard.

— Înainte să plecăm, te superi dacă mă uit în buzunarul tău?

— Dar desigur, Moncharmin, trebuie!... Ei? a întrebat el în timp ce Moncharmin pipăia buzunarul.

— Păi, simt acul.

— Desigur, aşa cum ai spus, nimeni nu poate fi jefuit fără să observe.

Dar Moncharmin, ale cărui mâini încă scotoceau a tunat:

— Simt acul, dar nu simt bancnotele!

— Zău, fără glumă, Moncharmin!... Nu-i momentul să glumeşti.

— Păi, caută şi tu!

Richard şi-a smuls haina. Cei doi directori au întors buzunarul pe dos. Buzunarul era gol. Iar lucrul ciudat era că acul rămăsese înfipt în acelaşi loc. Richard şi Moncharmin au pălit. Nu mai era nici o îndoială: era o vrăjitorie.

— Fantoma! a bâlbâit Moncharmin.

Dar Richard s-a repezit brusc la partenerul lui.

— Nimeni în afară de tine nu mi-a atins buzunarul! Dă-mi înapoi cele douăzeci de mii de franci!... Dă-mi înapoi banii mei!...

— Pe onoarea mea, a oftat Moncharmin care era gata să leşine, pe-onoarea mea, jur că nu-s la mine!

Atunci cineva a bătut la uşă. Moncharmin a deschis-o automat, l-a recunoscut cu greu pe Mercier, a schimbat câteva cuvinte cu el fără să ştie ce vorbeşte şi, cu o mişcare involuntară, a pus

acul de siguranţă, devenit inutil, în mâinile subalternului său complet zăpăcit...

Capitolul XVIII. Comisarul, vicontele şi Persanul

Primele cuvinte ale comisarului de poliţie la intrarea în biroul directorilor au fost despre primadona dispărută.

— Este Christine Daae aici?

— Christine Daae, aici? a repetat Richard ca un ecou. Nu. De ce?

Cât despre Moncharmin, nu mai avea putere să scoată vreun cuvânt.

Deoarece comisarul şi mulţimea care-l urmase în birou păstrau o tăcere impresionantă, Richard a repetat:

— De ce mă întrebaţi de prezenţa Christinei Daae aici, domnule comisar?

— Fiindcă trebuie găsită, a declarat solemn comisarul de poliţie.

— Cum adică să fie găsită? A dispărut?

— În mijlocul spectacolului!

— În mijlocul spectacolului? Asta-i incredibil!

— Nu-i aşa?! Şi ce e la fel de incredibil e că o auziţi prima dată de la mine!

— Da, a spus Richard prinzându-şi capul în mâini şi mormăind. Ce e cu chestia asta acum? Oh, e destul pentru un om să-şi dea demisia!

Şi-a rupt câteva fire din mustaţă fără să-şi dea seama ce face.

— Deci ea... deci ea a dispărut în mijlocul spectacolului?

— Da, a fost răpită în actul închisorii, în momentul în care invoca ajutorul îngerilor, dar mă îndoiesc să fi fost răpită de un înger.

— Iar eu sunt sigur că aşa a fost!

Toată lumea s-a uitat în jur. Un tânăr, palid şi tremurând de emoţie a repetat:

— Sunt sigur de asta!

— Sigur de ce? a-ntrebat Mifroid.

— Christine Daae a fost răpită de un înger, domnule comisar, iar eu vă pot spune numele lui.

— Aha, domnul viconte de Chagny! Deci susţineţi că domnişoara Daae a fost răpită de un înger de la Operă?!

— Da, domnule, un înger de la Operă şi vă voi spune unde locuieşte... când vom rămâne singuri.

— Aveţi dreptate, domnule.

Şi comisarul de poliţie, după ce l-a invitat pe Raoul pe un scaun, a dat afară din cameră pe toată lumea cu excepţia directorilor. Atunci Raoul a vorbit:

— Domnule comisar, îngerul se numeşte Erik, locuieşte în Operă şi este Îngerul Muzicii!

— Îngerul Muzicii?! Zău! Asta-i foarte ciudat!... Îngerul Muzicii!

Şi întorcându-se spre directori domnul Mifroid a-ntrebat:

— Aveţi un Înger al Muzicii în incintă, domnilor?

Richard şi Moncharmin au negat clătinând capetele, fără să vorbească.

— Oh, a zis vicontele, domnii au auzit de Fantoma de la Operă. Ei bine, sunt în măsură să declar că fantoma şi Îngerul Muzicii sunt una şi aceeaşi persoană, iar numele real este Erik.

Domnul Mifroid s-a ridicat şi s-a uitat atent la Raoul.

— Scuzaţi-mă, domnule, doriţi cumva să ridiculizaţi legea? Iar dacă nu, ce-i povestea asta cu Fantoma de la Operă?

— Vă spun că aceşti domni au auzit de ea.

— Domnilor, cunoaşteţi fantoma?!

— Nu, domnule comisar, nu, n-o cunoaştem, dar am vrea, pentru că ne-a furat douăzeci de mii de franci!

Şi Richard s-a uitat ameninţător la Moncharmin, ca şi când ar fi vrut să spună: “Dă-mi înapoi cele douăzeci de mii de franci sau o să spun toată povestea!”

Moncharmin a înţeles mesajul şi, cu un gest enervat, a spus:

— O fantomă care, în aceeaşi seară, răpeşte o cântăreaţă şi fură douăzeci de mii de franci, trebuie să fie una foarte ocupată! Dacă nu vă deranjează, vom lua problemele pe rând. Mai întâi cântăreaţa, apoi cele douăzeci de mii de franci. Haideţi, domnule de Changy, să discutăm serios. Credeţi că domnişoara Daae a fost răpită de un individ numit Erik. Cunoaşteţi această persoană? Aţi văzut-o?

— Da.

— Unde?

— Într-un cimitir.

Domnul Mifroid a tresărit, l-a privit atent pe Raoul şi a spus:

— Desigur!... Pe-acolo-şi pierd vremea de obicei fantomele!... Şi ce făceaţi în acel cimitir?

— Domnule, îmi dau seama perfect cât de absurde vi se par cuvintele mele. Dar vă implor să credeţi că sunt în toate minţile. Siguranţa persoanei care mi-e cea mai dragă din lume depinde de asta. Aş vrea să vă conving în câteva cuvinte, pentru că timpul ne presează şi fiecare clipă e preţioasă. Din nefericire, dacă nu vă voi spune această poveste, cea mai stranie din lume, chiar de la început, nu mă veţi crede. Vă voi spune tot ce ştiu despre Fantoma de la Operă, domnule Comisar. Din păcate nu ştiu multe!

— Nu-i nimic, continuaţi, continuaţi! au exclamat Richard şi Moncharmin extrem de interesaţi.

În ciuda speranţelor lor de a afla vreun detaliu care să-i pună pe urmele şarlatanului, în curând s-au văzut siliţi să accepte faptul că domnul Raoul de Chagny îşi pierduse complet minţile. Toată povestea aceea despre Perros-Guirec, capete de mort şi viori fermecate, putea să se nască doar în creierul răvăşit al unui tânăr care era nebuneşte îndrăgostit. Era atât de evident, încât comisarul Mifroid le împărtăşea părerea şi ar fi întrerupt fără

îndoială această naraţiune incoerentă dacă n-ar fi făcut-o chiar directorii.

Uşa s-a deschis lăsând să intre un om ciudat îmbrăcat cu o redingotă imensă şi un joben pe cât de ponosit pe atât de lucios, care-i cădea pe urechi. S-a dus la comisar şi i-a spus în şoaptă ceva. Era fără îndoială un detectiv care venise să aducă o informaţie importantă.

În timpul acestei convorbiri Mifroid nu şi-a luat ochii de la Raoul. În sfârşit, vorbindu-i acestuia, a spus:

— Domnule, am vorbit destul despre fantomă. Vom vorbi acum puţin despre dumneavoastră, dacă nu aveţi nimic împotrivă: urma s-o răpiţi pe domnişoara Christine Daae în noaptea asta?

— Da, domnule comisar.

— După spectacol?

— Da, domnule comisar.

— Şi toate pregătirile erau făcute?

— Da, domnule comisar.

— Trăsura cu care aţi venit urma să vă transporte pe amândoi... Erau alţi cai pregătiţi la fiecare oprire...

— E adevărat, domnule comisar.

— Şi totuşi trăsura dumneavoastră e încă la Rotondă aşteptându-vă ordinele, nu-i aşa?!

— Da, domnule Comisar.

— Ştiţi că mai erau trei trăsuri acolo în afară de a dumneavoastră?

— Nu le-am dat nici cea mai mică atenţie.

— Erau trăsura domnişoarei Sorelli, care n-a găsit loc în curtea administraţiei, trăsura Carlottei şi cea a fratelui dumitale, domnul conte de Chagny.

— Se prea poate...

— Ce e sigur e că, deşi trăsura dumitale, a Carlottei şi a lui Sorelli sunt încă acolo, pe pavajul din Rotunda, trăsura domnului conte de Chagny a dispărut.

— Asta n-are nici o legătură cu...

— Îmi cer scuze. Nu s-a opus domnul conte la căsătoria dumitale cu domnişoara Daae?

— Asta-i o problemă care priveşte doar familia.

— Nu mi-aţi răspuns la întrebare – s-a opus... şi de aceea o duceaţi pe Christine Daae departe de fratele dumneavoastră... Ei, domnule de Chagny, permiteţi-mi să vă informez că fratele dumneavoastră a fost mai isteţ! El a răpit-o pe Christine Daae!

— Oh, imposibil! a gemut Raoul apăsându-şi mâna pe inimă. Sunteţi sigur?

— Imediat după dispariţia artistei, care s-a produs prin mijloace de care nu suntem încă siguri, el s-a repezit la trăsură, care a traversat Parisul în ritm alert.

Sărmanul Raoul a întrebat cu voce stinsă:

— A traversat Parisul? Cum adică l-a traversat?

— L-a traversat şi a ieşit din Paris... pe drumul spre Bruxelles.

— Oh! a ţipat tânărul. O să-i prind!

S-a repezit apoi afară din birou.

— Şi o să ne-o aducă înapoi! a exclamat vesel comisarul. Ei, şmecheria asta face cât două de-ale Îngerului Muzicii!

Şi întorcându-se spre privitori, Mifroid a ţinut o scurtă prelegere despre metodele poliţiei.

— Deocamdată nu ştiu dacă domnul conte de Chagny a răpit-o pe Christine Daae sau nu, dar vreau să ştiu şi cred că, în acest moment, nimeni nu e mai nerăbdător decât fratele lui să ne informeze... Chiar acum zboară în urmărirea lui! E ajutorul meu de nădejde! Aceasta, domnilor, este arta poliţiei, care pare atât de complicată şi totuşi devine extrem de simplă de îndată ce vezi că înseamnă să-ţi laşi treaba făcută de oameni care n-au nimic în comun cu poliţia.

Dar domnul comisar de poliţie Mifroid n-ar mai fi fost atât de încântat de el însuşi dac-ar fi ştiut că goana emisarului său grăbit a fost oprită chiar la

intrarea primului coridor. O siluetă înaltă i-a blocat calea lui Raoul.

— Unde vă duceţi atât de repede, domnule de Chagny? a întrebat o voce.

Raoul a ridicat nerăbdător ochii şi a recunoscut căciula de astrahan văzută cu o oră în urmă. S-a oprit:

— Tu eşti! a ţipat febril. Tu ştii secretul lui Erik şi nu vrei să le vorbesc altora. Cine eşti?

— Ştiţi cine sunt!... Sunt Persanul!

Capitolul XIX. Vicontele şi Persanul

Raoul şi-a amintit că fratele lui i-l arătase odată pe misteriosul personaj despre care nu se ştia decât că e Persan şi locuieşte într-un mic apartament demodat în strada Rivoli.

Omul cu piele de abanos, ochi de jad şi căciulă de astrahan s-a aplecat spre Raoul:

— Sper, domnule de Chagny, că n-aţi trădat secretul lui Erik

— Şi de ce-aş ezita să-l trădez pe acest monstru, domnule?

Raoul a reluat distant, încercând să-l sperie pe intrus:

— E cumva un prieten de-al dumitale?

— Sper că n-aţi spus nimic despre Erik, domnule, pentru că secretul lui e şi al Christinei Daae, iar dacă vorbiţi despre unul îl dezvăluiţi şi pe celălalt.

— Oh, domnule, a spus Raoul din ce în ce mai nerăbdător, păreţi să cunoaşteţi multe lucruri care mă interesează şi totuşi n-am timp să-vă ascult!

— Vă-ntreb iar, domnule de Chagny, unde vă grăbiţi aşa?

— N-ai ghicit? În ajutorul Christinei Daae...

— Atunci, domnule, rămâneţi aici, pentru că ea e aici!

— Cu Erik?

— Cu Erik.

— De unde ştii?

— Am fost la spectacol şi nimeni pe lume în afară de Erik n-ar putea să pregătească o răpire ca asta!

Omul a suspinat adânc adăugând:

— Am recunoscut stilul monstrului!...

— Înseamnă că-l cunoşti?!

Persanul n-a răspuns, dar a oftat iar. Raoul a spus:

— Domnule, nu ştiu care sunt intenţiile dumitale, dar nu poţi face ceva să mă ajuţi? Vreau să spun s-o ajuţi pe Christine Daae?

— Ba cred că da, domnule de Chagny, şi de asta v-am vorbit.

— Ce poţi să faci?

— Să încerc să vă duc la ea... şi la el.

— Dacă-mi poţi face acest serviciu, domnule, viaţa mea îţi aparţine!... Comisarul de poliţie mi-a spus că ea, Christine, a fost răpită de fratele meu, contele Philippe.

— Oh, domnule de Chagny, eu nu cred o iotă din asta!

— Nu e posibil, nu-i aşa?!

— Nu ştiu dacă e posibil sau nu, dar sunt moduri şi moduri de a răpi oamenii, iar domnul conte Philippe, după câte ştiu, n-a avut până acum nici o legătură cu vrăjitoria.

— Argumentele dumitale sunt convingătoare şi eu sunt un prost!... Oh, hai să ne grăbim! Mă las în întregime în seama dumitale!... Cum să nu te cred când eşti singurul care mă crede la rândul lui, când eşti singurul care nu zâmbeşte când aude numele lui Erik?

Şi tânărul a apucat energic mâinile Persanului. Erau reci ca gheaţa.

— Tăcere! a spus Persanul oprindu-se să asculte la zgomotele îndepărtate din clădire. Nu trebuie să rostim numele ăsta aici Haideţi să spunem “el” şi “lui”; vom fi mai puţin în pericol de a atrage atenţia.

— Crezi că el e aproape de noi?

— Foarte posibil, domnule, doar dacă în momentul ăsta nu e cu victima lui în casa de lângă lac.

— Ah, deci ştii şi de casă?!

— Dacă nu-i acolo poate fi aici, în peretele ăsta, în podea, în tavan!... Veniţi!

Şi Persanul, rugându-l pe Raoul să păşească fără zgomot, l-a condus într-un pasaj pe care nu-l

văzuse vreodată, nici măcar când Christine obişnuia să-l plimbe îndelung prin acel labirint.

— De-ar veni Darius! a spus Persanul.

— Cine e Darius?

— Darius? Servitorul meu.

Erau acum în mijlocul unui pătrat pustiu, o sală imensă prost luminată de o lampă mică. Persanul l-a oprit pe Raoul şi, în cea mai uşoară şoaptă, a întrebat:

— Ce i-aţi spus comisarului?

— I-am spus că răpitorul Christinei Daae este Îngerul Muzicii, alias Fantoma de la Operă, iar numele lui real este...

— Ssst!... Şi v-a crezut?

— Nu.

— N-a dat nici o importanţă la ce i-aţi spus?

— Nu.

— A crezut că sunteţi un pic nebun?

— Da.

— Cu atât mai bine! a oftat Persanul.

Şi-au continuat drumul. După ce-au urcat şi coborât câteva scări pe care Raoul nu le mai văzuse, cei doi bărbaţi au ajuns în faţa unei uşi pe care Persanul a deschis-o cu un şperaclu. Persanul şi Raoul erau desigur amândoi în haine de seară, dar pe când Raoul avea joben, Persanul purta căciula de astrahan deja amintită. Era o încălcare a etichetei care impune purtarea jobenului în culise, dar în Franţa străinii poartă ce poftesc, englezii şepcuţa de călătorie, iar Persanul – căciula de astrahan.

— Domnule, a spus Persanul, jobenul o să vă incomodeze, mai bine l-aţi lăsa în cabină.

— Ce cabină? s-a interesat Raoul.

— A Christinei Daae.

Iar Persanul, lăsându-l pe Raoul să intre pe uşa abia deschisă, i-a arătat vis-a-vis camera actriţei. Erau la capătul coridorului pe care Raoul era obişnuit să-l străbată înainte de a ajunge la uşa Christinei.

— Ce bine cunoşti Opera, domnule!

— Nu aşa de bine ca el! a spus Persanul modest.

L-a împins pe Raoul în cabina Christinei, care era exact cum o lăsase cu câteva minute în urmă. Închizând uşa Persanul s-a dus la o uşă mică ce despărţea cabina de o cameră cu vechituri aflată lângă ea. A ascultat, apoi a tuşit tare. S-a auzit un zgomot, ca şi cum cineva umbla prin camera de alături; câteva secunde mai târziu cineva a bătut în uşa.

— Intră a zis Persanul.

A intrat un om, purtând tot căciulă din astrahan şi îmbrăcat cu o manta lungă. S-a înclinat, a scos o casetă bogat împodobită de sub manta, a pus-o pe masa de toaletă, s-a înclinat iar şi s-a dus spre uşă.

— Te-a văzut cineva când ai intrat, Darius?

— Nu, stăpâne.

— Fă-te nevăzut şi când pleci.

Servitorul a privit pe coridor şi a dispărut repede. Persanul a deschis caseta. Conţinea două pistoale lungi.

— Când Christine Daae a fost răpită, am trimis vorbă servitorului meu să-mi aducă aceste pistoale. Le am de multă vreme şi ne putem bizui pe ele.

— Ne vom bate în duel? a întrebat tânărul.

— Sigur va fi un duel, a răspuns celălalt examinând pistoalele. Şi ce duel!

Dând lui Raoul unul din pistoale a adăugat:

— În duelul ăsta vom fi noi doi contra unul, dar trebuie să fiţi pregătit pentru orice, fiindcă vom înfrunta cel mai teribil adversar pe care vi-l puteţi imagina. Dar o iubiţi pe Christine Daae, nu-i aşa?!

— Ador pământul pe care calcă! Dar dumneata, domnule, care n-o iubeşti, spune-mi de ce eşti gata să-ţi rişti viaţa pentru ea! Sigur îl urăşti pe Erik!

— Nu, domnule, a spus trist Persanul. Nu-l urăsc. Dacă l-aş urî, de mult n-ar mai fi făcut nici un rău.

— V-a făcut vreun rău?

— L-am iertat de mult pentru răul pe care mi l-a făcut mie.

— Nu vă înţeleg. În descrieţi ca pe un monstru, vorbiţi de crimele lui, v-a făcut rău, dar văd la dumneavoastră aceeaşi milă de neînţeles care m-a înnebunit de disperare când am văzut-o la Christine!

Persanul n-a răspuns. A luat un taburet şi l-a pus lângă zidul opus marii oglinzi care acoperea un perete întreg. S-a urcat pe taburet şi, cu nasul lipit de tapet, căuta ceva. După o lungă cercetare a exclamat:

— Aha, l-am găsit!

Ridicând degetul mai sus de cap a apăsat un colţ din modelul tapetului. S-a întors şi a sărit de pe taburet:

— În jumătate de minut vom fi pe drum spre el!

Traversând toată cabina s-a dus să pipăie oglinda.

— Încă nu se clinteşte, a bombănit.

— Ah, deci ieşim prin oglindă? Ca şi Christine Daae.

— Deci ştiaţi că domnişoara Daae a ieşit prin oglindă?

— Chiar sub ochii mei, domnule! Eram ascuns după draperie în camera mică şi am văzut-o dispărând nu după oglindă ci în ea!

— Şi ce-aţi făcut?

— Am crezut că era o aberaţie a simţurilor mele, un vis de om nebun.

— Sau o nouă extravaganţă a fantomei! a chicotit Persanul.

Apoi tot cu mâna pe oglindă, a continuat:

— Ah, domnule de Chagny, ce bine-ar fi să avem de-a face cu o fantomă. Am putea lăsa pistoalele în cutie... Dar scoateţi-vă pălăria, vă rog, aşa... şi acum acoperiţi-vă pieptul cămăşii cu haina, cât mai mult, ca mine... Aduceţi reverele în faţă... ridicaţi gulerul, Trebuie să ne facem cât mai invizibili posibil.

Sprijinindu-se de oglindă, după o scurtă tăcere,a adăugat:

— Durează puţin până se ridică contragreutatea după ce apeşi pe arc din interiorul camerei. E altfel când eşti în spatele zidului şi acţionezi direct pe contragreutate. Atunci oglinda se întoarce imediat şi se mişcă incredibil de repede.

— Ce contragreutate? a întrebat Raoul.

— Păi, contragreutatea care ridică tot zidul ăsta pe pivotul lui. Sigur nu vă aşteptaţi să se mişte singur printr-o vrajă! Dacă vă uitaţi o să vedeţi că mai întâi oglinda se ridică un inch sau doi, apoi se roteşte un inch sau doi de la stânga la dreapta. Atunci se aşează pe pivotul care o va răsturna.

— Nu se întoarce! a spus Raoul nerăbdător.

— Oh, aşteptaţi! Aveţi când să fiţi nerăbdător, domnule! Mecanismul sigur e cam ruginit sau arcul nu l-a declanşat... Sau e altceva... a adăugat neliniştit Persanul.

— Ce?

— Poate că pur şi simplu a tăiat funia contragreutăţii şi a blocat tot dispozitivul.

— De ce-ar face-o? Nu ştie că venim pe-aici!

— Îndrăznesc să spun că o bănuieşte, fiindcă, ştie că eu cunosc sistemul.

— Nu se întoarce!... Dar Christine, domnule, Christine?

Persanul a spus rece:

— Vom face tot ce e omeneşte posibil!... Dar ne poate opri de la primul pas!... El stăpâneşte zidurile, uşile şi trapele. În ţara mea era cunoscut pe numele care înseamnă “iubitorul de trape”.

— Dar de ce zidurile i se supun doar lui? Doar nu le-a construit el!

— Ba da domnule, asta e exact ce-a făcut!

Raoul s-a uitat la el uimit, dar Persanul i-a făcut semn să tacă şi a arătat spre oglindă... Reflexia tremura puţin. Imaginea lor părea văzută într-un ochi de apă înfiorat, dar apoi totul s-a oprit.

— Vedeţi, domnule, nu se mişcă! S-o luăm pe alt drum!

— În noaptea asta nu mai e altul! a declarat Persanul cu voce extrem de sumbră. Şi acum păzea! Şi fiţi gata să trageţi!

El însuşi a ridicat pistolul spre oglindă. Raoul i-a imitat mişcarea. Cu braţul liber Persanul l-a tras pe tânăr la pieptul lui şi, brusc, oglinda s-a întors, ca uşile turnante, luându-i pe Raoul şi Persan cu ea, aruncându-i din plină lumină în cel mai nepătruns întuneric.

Capitolul XX. Subsolurile Operei

— Mâna sus, gata să tragi! a repetat iute tovarăşul lui Raoul.

Zidul din spatele lor, făcând o rotaţie completă, s-a închis la loc, iar cei doi bărbaţi au rămas o clipă nemişcaţi, ţinându-şi răsuflarea.

În sfârşit, Persanul s-a hotărât să facă o mişcare, iar Raoul l-a auzit căzând în genunchi şi pipăind cu mâinile după ceva. Deodată întunericul s-a destrămat la lumina unui felinar mic, iar Raoul s-a dat instinctiv înapoi ca şi când dorea să scape de cercetarea unui inamic secret. Dar curând a înţeles că lumina era la Persan, ale cărui mişcări le urmărea îndeaproape. Micul disc roşu a fost întors în toate părţile şi Raoul a văzut că podeaua, zidurile şi tavanul erau din scânduri. Probabil era drumul obişnuit urmat de Erik ca să ajungă în cabina Christinei. Iar Raoul, amintindu-şi remarca Persanului, s-a gândit că fusese în taină construit chiar de el. Mai târziu a aflat că Erik găsise, gata pregătit pentru el, un lung pasaj secret, cunoscut doar de el şi făcut pe timpul Comunei din Paris pentru ca temnicerii să-şi poată duce prizonierii spre celulele făcute pentru ei în subsolul transformat în închisoare.

Persanul a îngenunchiat şi a pus felinarul pe pământ. Părea să meşterească ceva în podea şi brusc a stins felinarul. Atunci Raoul a auzit un declic slab şi a văzut un pătrat slab luminat pe podeaua coridorului. Era ca şi cum o fereastră s-ar fi deschis spre subsolul Operei. Raoul nu-l mai vedea pe Persan, dar l-a simţit lângă el şi l-a auzit şoptindu-i:

— Urmează-mă, fă ce fac eu!

Raoul s-a întors spre deschizătura luminoasă. Apoi l-a văzut pe Persan, care stătea tot în genunchi, agăţându-se cu mâinile de buza găurii,

cu pistolul în dinţi, apoi lăsându-se să alunece în jos. Destul de ciudat, vicontele avea deplină încredere în Persan deşi nu-l cunoştea deloc. Emoţia lui atunci când vorbise despre monstru i se păruse sinceră, iar dacă Persanul ar fi avut vreun plan sinistru în ceea ce-l privea, nu l-ar fi înarmat cu propriile lui mâini. În plus, Raoul trebuia să ajungă la Christine cu orice preţ. Prin urmare s-a aşezat în genunchi şi s-a agăţat de trapă cu amândouă mâinile.

— Dă-ţi drumul! a spus o voce.

Şi a căzut în braţele Persanului care i-a spus să stea ghemuit; a închis uşa trapei de deasupra, şi apoi s-a ghemuit lângă el. Raoul a încercat să întrebe ceva, dar Persanul i-a acoperit gura; apoi a auzit o voce pe care a recunoscut-o, era comisarul de poliţie.

Raoul şi Persanul erau complet ascunşi în spatele unui perete din lemn. Lângă ei o scară ducea spre cămăruţa unde comisarul se plimba de colo-colo punând întrebări. Lumina slabă îi permitea lui Raoul să distingă conturul lucrurilor din jurul lui şi nu şi-a putut înăbuşi un ţipăt sinistru – erau trei cadavre acolo.

Primul zăcea pe o platformă îngustă a scăriţei, celelalte două se rostogoliseră la baza ei.

— Tăcere! a şoptit Persanul.

Văzuse şi el cadavrele aşa că a explicat cu un cuvânt:

— El!

Vocea comisarului se auzea mai clar. Cerea informaţii despre sistemul de iluminare, iar directorul i le dădea. Deci comisarul era lângă orga de lumini sau foarte aproape. În ciuda a ceea ce s-ar putea crede, mai ales fiindcă e vorba de o operă, orga nu-i un instrument muzical. Pe vremea aceea electricitatea era folosită doar pentru câteva efecte speciale şi pentru clopote. Imensa clădire şi scena însăşi erau încă luminate cu gaz – hidrogenul era folosit să regleze şi să modifice iluminarea unei

scene – iar asta se făcea prin intermediul unui aparat care era numit orgă din cauza numărului mare de ţevi. O cuşcă lângă cea a suflerului era rezervată pentru şeful instalator de gaze, care de acolo dădea ordine asistenţilor săi şi avea grijă ca ei să le execute. Mauclair stătea acolo la toate spectacolele. Dar acum nici Mauclair, nici asistenţii lui nu erau la locurile lor.

— Mauclair! Mauclair!

Vocea regizorului răsuna în subsol. Dar Mauclair n-a răspuns. Am spus că uşa aceea dădea spre o scăriţă care ducea la al doilea subsol. Comisarul a împins-o, dar ea nu n-a deschis.

— Măi să fie! a spus el către regizor. Nu pot să deschid uşa asta; totdeauna e aşa greu?

Regizorul a împins-o cu umărul. A văzut că în acelaşi timp împingea un trup omenesc şi nu şi-a putut reţine o exclamaţie căci l-a recunoscut imediat:

— Mauclair! Nefericitul! E mort!

Dar comisarul Mifroid, pe care nimic nu-l surprindea, era aplecat deasupra corpului.

— Nu, a zis el, e beat-mort, ceea ce nu-i chiar acelaşi lucru.

— Dacă-i aşa, e prima data când se întâmplă, a spus regizorul.

— Atunci cineva i-a dat un narcotic. Asta e perfect posibil.

Mifroid a coborât câteva trepte şi a spus:

— Uite!

La lumina unui mic felinar roşu, la piciorul scării, au văzut alte două corpuri. Regizorul i-a recunoscut pe asistenţii lui Mauclair. Mifroid a coborât şi le-a ascultat respiraţia.

— Dorm buştean. Ce treabă curioasă! Cineva necunoscut s-a ocupat de instalator şi de oamenii lui, iar necunoscutul sigur lucra pentru răpitor. Dar ce idee năstruşnică să răpeşti o cântăreaţă de pe scenă! Trimiteţi după doctorul teatrului, vă rog.

Şi Mifroid a repetat:

— Curioasă, extrem de curioasă treabă!

Apoi s-a întors în cămăruţă, vorbind cu nişte oameni pe care Raoul şi Persanul nu-i puteau vedea de unde se aflau.

— Ce spuneţi de toate astea, domnilor? Sunteţi singurii care nu şi-au spus părerea. Şi totuşi trebuie să aveţi o părere.

Imediat Raoul şi Persanul au văzut feţele speriate ale directorilor apărând deasupra pe palier; apoi au auzit vocea agitată a lui Moncharmin:

— Aici, domnule comisar, se întâmplă lucruri pe care noi suntem incapabili să le explicăm

Cele două feţe au dispărut.

— Mulţumesc pentru informaţie, domnilor! a spus Mifroid cu un rânjet.

Dar regizorul, stând cu bărbia în palma dreaptă într-o atitudine foarte gânditoare, a spus:

— Nu-i prima dată când Mauclair adoarme la spectacol. Îmi amintesc cum l-am găsit într-o seară în cotlonul lui, sforăind, cu tabachera lângă el.

— De mult? s-a interesat Mifroid ştergându-şi cu atenţie ochelarii.

— Nu, nu de mult... Staţi puţin! Era în noaptea când, da... Era noaptea când Carlotta – ştiţi domnule Comisar – când Carlotta a scos celebrul ei “Oac”!

— Zău? Noaptea când Carlotta a scos celebrul “Oac”?

Iar domnul Mifroid punându-şi înapoi pe nas ochelarii sclipitori, l-a privit fix pe regizor. A întrebat într-o doară:

— Deci Mauclair prizează tutun, nu-i aşa?!

— Da, domnule comisar... Uitaţi-vă, e o tabacheră mică pe raftul ăla... Oh! e mare amator de tutun!

— Şi eu, a zis Mifroid punând tabachera în buzunar.

Raoul şi Persanul, fără să fie văzuţi, au privit cum cele trei corpuri erau ridicate de câţiva maşinişti care au fost urmaţi de comisar şi toţi

ceilalţi. Paşii lor au răsunat câteva minute pe scena de deasupra. Când au rămas singuri Persanul i-a făcut semn lui Raoul să se ridice. Raoul a făcut-o, dar pentru că nu ridicase mâna în faţă, gata să tragă, Persanul i-a spus să reia această poziţie şi s-o păstreze orice s-ar întâmpla.

— Dar îmi oboseşte mâna dreaptă, a şoptit Raoul. Chiar dacă trag nu sunt sigur de ţintă.

— Atunci mută pistolul în cealaltă mână, a zis Persanul.

— Dar nu pot să trag cu stânga.

Imediat Persanul a făcut această remarcă ciudată care sigur nu era menită să facă lumină în creierul confuz al tânărului:

— Nu e vorba să tragi cu stânga sau cu dreapta, totul e să ţii mâna de parcă ai fi gata să declanşezi trăgaciul unui pistol. Cât despre pistol, aproape poţi să-l bagi în buzunar! Hai să ne-nţelegem clar sau nu mai răspund de nimic. E o chestiune de viaţă şi moarte. Şi acum urmează-mă în tăcere!

Subsolurile Operei, cinci la număr, sunt enorme. Raoul se ţinea după Persan întrebându-se ce s-ar fi făcut fără el în acest labirint extraordinar. Au coborât la al treilea subsol şi drumul lor era încă luminat de vreo lampă îndepărtată.

Cu cât coborau mai mult, cu atât Persanul devenea mai prevăzător. Se tot întorcea spre Raoul să vadă dacă ţinea mâna cum trebuie, arătându-i că şi el o ţinea ca şi cum ar fi fost gata să tragă, deşi pistolul era în buzunar.

Deodată o voce puternică i-a făcut să se oprească. Cineva deasupra ţipa:

— Toţi manipulanţii de trape să vină pe scenă! comisarul de poliţie îi cheamă!

S-au auzit paşi, umbre au alunecat prin întuneric. Persanul l-a tras pe Raoul după un decor. Au văzut trecând pe lângă ei bătrâni gârboviţi de vârstă şi de căratul decorurilor. Unii de-abia se târau, alţii, din obişnuinţă, cu trupurile aplecate şi mâinile întinse, căutau uşi de închis.

Erau închizătorii de uşi, bătrânii, uzaţii schimbători de decoruri de care o conducere miloasă se îndurase, dându-le sarcina de a închide uşile deasupra şi dedesubtul scenei. Mergeau fără odihnă de colo-colo, din vârful până-n fundul clădirii, închizând uşile; mai erau numiţi spaima-curentului, cel puţin atunci, fiindcă fără îndoială acum sunt toţi morţi. Curentul e foarte nociv pentru voce, de oriunde-ar veni.[3]

Cei doi bărbaţi s-ar fi putut împiedica de ei, trezindu-i şi trebuind să dea explicaţii. Pe moment ancheta lui Mifroid i-a scutit de asemenea întâlniri neplăcute.

Persanul şi Raoul au fost bucuroşi de acest incident care i-a ferit de martori nedoriţi, fiindcă unii din acei închizători de uşi, neavând nimic de făcut sau neavând unde dormi stăteau la Operă, de lene sau de nevoie, şi petreceau noaptea acolo.

Dar nu s-au bucurat mult de singurătate. Pe acelaşi drum pe care închizătorii-de-uşi au urcat, alte umbre au coborât. Fiecare din ele avea un felinar pe care-l agita sus, jos şi lateral de parcă ar fi căutat ceva sau pe cineva.

— Stai aşa! a mormăit Persanul. Nu ştiu ce caută, dar pot uşor să ne găsească... Să plecăm, repede!... Mâna sus, domnule, gata să trageţi! Îndoiţi braţul... mai mult... aşa!... Mâna la nivelul ochilor, parcă v-aţi bate în duel şi aţi aştepta ordinul să trageţi! Oh, lăsaţi pistolul în buzunar. Repede, veniţi, să coborâm scările. La nivelul ochilor! O problemă de viaţă şi de moarte!... Pe-aici, pe-aici, pe scările astea!

Au ajuns la al cincilea nivel.

— Oh, ce duel, domnule, ce duel!

La al cincilea nivel Persanul şi-a tras răsuflarea. Părea să se simtă chiar mai în siguranţă decât când se opriseră la al treilea, dar nu-şi schimba poziţia mâinii. Iar Raoul, amintindu-şi observaţia Persanului “Ştiu că ne putem bizui pe pistoalele astea”, era din ce în ce mai uluit, întrebându-se de

ce-ar fi cineva aşa mulţumit că se poate bizui pe un pistol din moment ce n-avea de gând să-l folosească!

Dar Persanul nu i-a dat timp de gândire. Spunându-i lui Raoul să rămână pe loc, el a alergat în sus câteva trepte pe scara de pe care tocmai veniseră şi apoi s-a întors:

— Ce prostie am făcut! a şoptit el. Am fi scăpat repede de oamenii ăia şi lanternele lor. Sunt pompierii care-şi fac rondul.[4]

Cei doi bărbaţi au mai aşteptat cinci minute. Apoi Persanul l-a luat pe Raoul în sus pe scări, dar brusc l-a oprit cu un gest. Ceva se mişca în faţa lor în întuneric.

— Culcat pe burtă! a şoptit Persanul.

Amândoi s-au lungit pe podea. Chiar la timp. O siluetă, de data asta fără felinar, doar o siluetă în întuneric, a trecut. A trecut pe lângă ei, destul de aproape ca să-i atingă.

Au simţit căldura mantiei lui – au putut distinge atât încât să vadă că purta o mantie care-l înfăşura până la călcâie. Pe cap purta o pălărie moale din fetru...

A trecut mai departe păşind pe lângă ziduri şi uneori lovind cu piciorul câte un colţ.

— Phiu! a zis Persanul. Am scăpat ca prin urechile acului – omul ăsta mă cunoaşte şi m-a dus de două ori în biroul directorilor.

— E cineva din poliţia clădirii? a întrebat Raoul.

— E mult mai rău decât asta! a replicat Persanul fără alte explicaţii.[5]

— Nu e... el?

— El?... Dacă nu vine din spate îi vom vedea cu siguranţă ochii galbeni! Asta e într-un fel salvarea noastră în noaptea asta. Dar s-ar putea să vină din spate, pe furate, şi suntem nişte oameni morţi dacă nu ţinem mâinile ca şi cum am fi gata să tragem, la nivelul ochilor, în faţă!

Nici nu terminase bine Persanul de vorbit când au zărit o faţă fantastică... o faţă întreagă sinistră,

nu doar doi ochi galbeni!

Da, un cap de foc venea spre ei, la înălţimea unui om, dar fără corp. Faţa împroşca foc, arăta în întuneric exact ca o flacără de forma unei feţe omeneşti.

— Oh! a zis Persanul printre dinţi. N-am mai văzut asta!... Pampin nu era deci nebun, el o văzuse!... Ce poate fi flacăra asta? Nu e el, dar poate el a trimis-o!... Ai grijă! Mâna la nivelul ochilor!... îi ştiu majoritatea trucurilor, dar pe ăsta nu... Hai, să fugim, e mai sigur. Mâna la nivelul ochilor!

Şi au fugit pe coridorul lung din faţa lor.

După câteva secunde, care li s-au părut lungi cât minutele, s-au oprit.

— Nu vine des în partea asta, a zis Persanul. Aripa asta n-are nici o legătură cu el. Aripa asta nu duce nici la lac, nici la casă... Dar poate ştie că suntem pe urmele lui, deşi i-am promis să-l las în pace şi să nu mă mai amestec vreodată în treburile lui!

Spunând asta el a întors capul, iar Raoul a făcut la fel şi au văzut iar capul de foc – îi urmărise. Şi probabil fugise, chiar mai repede ca ei, fiindcă părea mai aproape.

În acelaşi timp au început să perceapă un oarecare zgomot, fără să înţeleagă ce e. Doar au observat că zgomotul părea să se mişte şi să se apropie cu faţa aceea monstruoasă. Era un zgomot ca scârţâitul a o mie de cuie pe o tablă, zgomotul insuportabil pe care-l face o pietricică aflată în creta care zgârie tabla. Au continuat să se retragă, dar faţa venea, venea, câştigând teren. Îi puteau vedea clar trăsăturile. Ochii erau rotunzi, holbaţi, nasul roşu şi puţin acvilin, gura mare, cu buza de jos atârnând, foarte asemănătoare cu ochii, nasul şi gura lunii, când luna e foarte roşie, roşu aprins.

Cum reuşea luna aceea să alunece prin întuneric, la înălţimea unui om, fără ca nimic s-a susţină, cel puţin în aparenţă? Şi cum mergea aşa de repede,

aşa drept, cu ochii ăia larg deschişi? Şi ce era zgomotul ăla de scârţâit, frecat, zgâriat pe care-l aducea cu el?

Persanul şi Raoul nu mai aveau unde să se retragă şi s-au lipit de zid, neştiind ce-o să se întâmple din cauza acelui inexplicabil cap de foc şi mai ales ce e cu zgomotul mai intens, viu, clocotitor, numeros, fiindcă zgomotul era sigur compus din sute de sunete care se mişcau în întuneric sub faţa de monstru.

Şi faţa venea cu zgomotul a ajuns la ei!... Iar cei doi tovarăşi, cu spatele lipit de perete, au simţit că li se face părul măciucă de groază fiindcă înţeleseseră ce era cu zgomotul. Veneau în hoarde, se repezeau în umbră în nenumărate valuri grăbite, mai iute decât ele mătură plaja în timpul mareei, valuri de noapte spumegând sub lună, sub capul monstruos ce chiar părea o lună. Şi valurile le-au trecut printre picioare, urcându-se pe ele neabătute, iar Raoul şi Persanul nu şi-au putut reţine ţipetele de groază, oroare şi durere. Nici n-au mai putut să ţină mâinile la nivelul ochilor fiindcă ele le-au coborât pe picioare încercând să respingă valurile care erau pline de picioare mici, gheare şi dinţi.

Da, Raoul şi Persanul erau gata să leşine, ca Pampin-pompierul. Dar capul de foc s-a întors spre ei când i-a auzit ţipând şi le-a vorbit:

— Nu vă mişcaţi! Nu vă mişcaţi!... Orice-aţi face, nu veniţi după mine!... Sunt exterminatorul de şobolani! Lăsaţi-mă să trec, cu şoarecii mei!...

Apoi capul de foc a dispărut în întuneric în timp ce coridorul din faţa lor s-a luminat, ca rezultat al poziţiei în care exterminatorul de şobolani îşi ţinea felinarul. Înainte, ca să nu sperie şobolanii din faţa lui, el îşi întorsese lanterna spre el, luminându-şi propriul cap, iar apoi, ca să le grăbească fuga, a luminat spaţiul întunecat din faţa lui. Şi a continuat să fugă, târând cu el valurile de şobolani ţipători, toată mia de sunete.

Raoul şi Persanul au tras aer în piept, încă tremurând.

— Ar fi trebuit să-mi amintesc ce mi-a spus Erik despre exterminatorul de şobolani, a spus Persanul. Dar nu mi-a spus niciodată că arată aşa... şi e ciudat că nu l-am mai întâlnit până acum... Desigur, Erik nu vine niciodată în zona asta!

— Suntem foarte departe de lac, domnule? a întrebat Raoul. Când o să ajungem?... Duceţi-mă la lac, oh, duceţi-mă acolo! Când o să ajungem la lac o să strigăm! Christine o să ne audă!... La fel şi el!... Şi fiindcă dumneavoastră îl cunoşti, o să-i vorbim!

— Copilule! a zis Persanul. Nu vom intra niciodată în casa de la lac venind dinspre lac! Nici măcar eu n-am ajuns pe celălalt mal, malul pe care e casa... Mai întâi trebuie să traversezi lacul care e bine păzit!... Mă tem că nu doar unul din oamenii aceia, vechii maşinişti, vechii închizători-de-uşi, care n-au mai fost niciodată văzuţi au fost şi ei tentaţi să traverseze lacul... E groaznic. Chiar şi eu aş fi fost omorât acolo dacă monstrul nu m-ar fi recunoscut la timp... Un sfat, domnule: nu vă apropiaţi vreodată de lac. Şi, mai ales, astupaţi-vă urechile dacă auziţi vocea cântând sub apă, vocea de sirenă!

— Atunci de ce-am mai venit aici? a întrebat Raoul într-un acces de nerăbdare şi furie. Dacă nu pot face nimic pentru Christine, cel puţin lăsaţi-mă să mor pentru ea.

Persanul a-ncercat să-l calmeze pe tânăr.

— Avem doar o cale să o salvăm pe Christine Daae, credeţi-mă, adică să intrăm în casă nezăriţi de monstru.

— Şi ce şanse avem, domnule?

— Ei, dacă n-am fi avut şanse, n-aş fi venit să vă iau!

— Şi cum poate cineva intra în casa de pe lac fără să traverseze lacul?

— Din al treilea subsol, de unde-am fost din nefericire goniţi. Ne vom întoarce acolo acum... Vă voi spune, a continuat Persanul cu vocea uşor schimbată, vă voi spune locul exact, domnule, este între decorurile de la opera “Regele din Lahore”, exact locul unde a murit Joseph Buquet... Veniţi, domnule, prindeţi curaj şi urmaţi-mă! Dar ţineţi mâna la nivelul ochilor!... Dar unde suntem?

Persanul a aprins lampa care şi-a aruncat razele spre două coridoare enorme care făceau un unghi drept. A spus:

— Trebuie să fim în partea folosită mai ales pentru uzina de apă. Nu văd foc ieşind din cuptoare.

A trecut înaintea lui Raoul, căutând drumul, oprindu-se brusc atunci când se temea să întâlnească vreun muncitor. Apoi s-au văzut obligaţi să se ferească de strălucirea unui fel de forjă subterană aţâţată de nişte oameni în care Raoul a recunoscut pe demonii văzuţi de Christine când fusese răpită.

Astfel au ajuns treptat sub imensele pivniţe de sub scenă. Trebuie să fi fost pe fundul bazinului şi la o adâncime foarte mare dacă ne amintim că pământul era săpat cincizeci de picioare sub apa care se întinde în zona aceea a Parisului.[6]

Persanul a atins un zid şi a spus:

— Dacă nu mă înşel zidul ăsta ar putea fi chiar al casei de lângă lac.

Lovea un zid al bazinului şi poate cititorului i-ar fi util să ştie cum fuseseră construite zidurile şi fundul bazinului. Pentru a împiedica apa care înconjura clădirea operei să vină în contact direct cu zidurile care susţineau toată această construcţie, arhitectul s-a văzut obligat să construiască două învelişuri în fiecare direcţie. Lucrările de construcţie ale acestui înveliş dublu au durat un an întreg. Persanul bătea în zidul primului înveliş, cel interior, când îi vorbea lui Raoul de casa de lângă lac. Oricui ar fi cunoscut arhitectura edificiului,

acţiunea Persanului i-ar fi indicat că misterioasa casă a lui Erik fusese construită între cele două învelişuri formate întâi dintr-un zid gros construit ca un baraj, apoi un zid de cărămidă, un strat solid de ciment şi încă un zid gros.

La cuvintele Persanului, Raoul s-a lipit de zid ascultând nerăbdător. Dar n-a auzit nimic, în afară de paşi îndepărtaţi răsunând pe podelele de la nivelele superioare ale Operei. Persanul a micşorat flacăra felinarului spunând:

— Păzea! Mâna sus! Şi tăcere! O să încercăm să intrăm altfel.

L-a condus la scăriţa pe care coborâseră mai devreme. Au urcat, oprindu-se la fiecare treaptă, scrutând întunericul şi tăcerea, până au ajuns la al treilea subsol. Aici Persanul i-a spus lui Raoul să se târască pe amândoi genunchii şi o mână – fiindcă cealaltă era în poziţia indicată – şi aşa au ajuns ei la capătul zidului.

Dincolo de zidul acesta se aflau decorurile abandonate de la "Regele din Lahore". Între perete şi decor era loc doar atâta cât să încapă un corp, un corp care fusese într-o zi spânzurat acolo. Corpul lui Joseph Buquet.

Persanul, încă îngenuncheat, s-a oprit şi a ascultat. O clipă a ezitat şi s-a uitat la Raoul, apoi s-a uitat în sus, spre al doilea subsol, de unde, printr-un spaţiu dintre două scânduri, venea lumina slabă a unui felinar. Lumina părea să-l tulbure. În sfârşit, şi-a clătinat capul hotărându-se să acţioneze. S-a strecurat printre decorurile de la "Regele din Lahore", cu Raoul pe urmele lui. Cu mâna liberă Persanul pipăia zidul. Raoul l-a văzut împingând în zid, exact cum făcuse în camera Christinei. Apoi o piatră a cedat lăsând o gaură în perete. De data asta Persanul şi-a scos pistolul din buzunar şi i-a făcut semn lui Raoul să facă la fel. A armat pistolul. Hotărât, încă în genunchi, s-a strecurat prin gaura din zid. Raoul, care ar fi vrut să treacă primul, a trebuit să se mulţumească să-l

urmeze. Gaura era foarte îngustă. Persanul s-a oprit aproape imediat. Raoul l-a auzit pipăind pietrele din jurul lui. Apoi Persanul a luat felinarul aproape stins, l-a împins în faţă, examinând ceva sub el, iar apoi l-a stins imediat. Raoul l-a auzit şoptind:

— Va trebui să cădem, fără zgomot. Scoateţi-vă ghetele.

Persanul şi-a scos pantofii şi i-a dat lui Raoul.

— Puneţi-i lângă zid. O să-i găsim la plecare.[7]

S-a târât un pic mai departe pe genunchi, s-a întors şi a spus:

— O să mă atârn cu mâinile de marginea pietrei şi să mă las să cad în casa lui. Trebuie să faceţi exact la fel. Să nu vă temeţi. Vă voi prinde în braţe.

Raoul a auzit în curând un sunet înfundat, evident provocat de căderea Persanului, apoi s-a lăsat să cadă la rândul lui.

S-a simţit apucat de braţele Persanului, care a şoptit:

— Ssst!

Au stat nemişcaţi, ascultând. Întunericul din jurul lor era de nepătruns, tăcerea era grea şi apăsătoare. Apoi Persanul a manevrat iar felinarul trimiţând razele în sus, deasupra capetelor lor, căutând spărtura prin care intraseră, dar fără s-o găsească.

— Oh! a exclamat. Piatra s-a închis de la sine!

Apoi lumina felinarului a măturat pereţii şi podeaua. Persanul s-a aplecat să ridice ceva, un fel de frânghie, pe care a examinat-o o secundă şi a azvârlit-o cu groază, mormăind:

— Lasoul Punjab!

— Ce-i asta?

Persanul s-a înfiorat.

— S-ar putea să fie exact frânghia cu care a fost spânzurat omul şi care a fost atât de mult căutată.

Apoi deodată, cuprins de o nouă nelinişte, a mişcat micul disc roşu de lumină al felinarului de-

a lungul pereţilor. Au văzut un lucru ciudat: un trunchi de copac cu tot cu frunze, părând încă aproape plin de sevă, cu crengi care urcau până la ziduri şi dispăreau în tavan.

Din cauza dimensiunilor reduse ale discului luminos, la început a fost greu să înţeleagă ceva din ce vedeau: un vârf de creangă, apoi o frunză, încă una şi lângă ea nimic, absolut nimic, doar raza de lumină ce părea că se reflectă... Raoul şi-a trecut mâna peste reflexia aceea. A spus:

— Hei! Zidul e o oglindă!

— Da, o oglindă! a spus Persanul pe un ton profund emoţionat.

Trecându-şi mâna în care ţinea pistolul peste fruntea transpirată, a adăugat:

— Am căzut în camera de tortură!

Ce ştia Persanul despre camera de tortură şi ce li s-a întâmplat acolo lui şi tovarăşului lui va fi spus chiar de el prin manuscrisul pe care l-a lăsat şi pe care eu îl copiez ad litteram.

3 Domnul Pedro Gailhard însuşi mi-a spus că a înfiinţat câteva posturi în plus de închizători-de-uşi pentru bătrânii tâmplari pe care nu voia să-i concedieze de la Operă (n.a.).

4 Pe vremea aceea era încă o sarcină a pompierilor să vegheze la siguranţa Operei după spectacole, dar de atunci acest serviciu a fost desfiinţat. L-am întrebat pe domnul Pedro Gailhard motivul şi el mi-a răspuns: “Conducerea s-a temut că, fiind complet neştiutori în problema subsolului Operei, pompierii ar putea da foc clădirii!” (n.a.).

5 Ca şi Persanul, nici eu nu pot da alte explicaţii referitor la apariţia aceste siluete. În vreme ce orice altceva în această naraţiune va primi o explicaţie logică, oricât de ciudat ar părea acum cursul evenimentelor, nu pot da cititorului nici o explicaţie la formularea Persanului “E mult mai rău decât asta!” Cititorul trebuie să încerce să ghicească singur, fiindcă eu i-am promis domnului Pedro Gailard, fostul director al Operei, să păstrez secretul în ceea ce priveşte identitatea extrem de interesantei şi utilei siluete în mantie care, deşi s-a auto-condamnat să trăiască în subsolul Operei a adus

imense servicii celor care, de exemplu în serile de gală, se aventurau să rătăcească departe de scenă. Vorbesc de servicii aduse statului şi, pe cuvânt de onoare, nu pot să spun mai mult (n.a.).

6 Toată apa a trebuit evacuată de sub clădirea Operei. Ca să ne facem o idee despre cantitatea de apă ce a fost pompată, pot spune cititorului că avea o arie cât curtea palatului Louvre şi înălţimea cât jumătate din turnul Notre Dame (n.a.).

7 Aceste două perechi de încălţări, care erau lăsate conform documentelor Persanului între decoruri, pe locul unde a fost găsit spânzurat Joseph Buquet, n-au fost găsite niciodată. Probabil au fost luate de vreun tâmplar sau vreun închizătorde-uşi (n.a.).

Capitolul XXI. Schimbări interesante

Povestirea Persanului

Era prima dată când intram în casa de lângă lac. Îl rugasem des pe "iubitorul de trape", cum obişnuiam să-i spunem lui Erik în ţara mea, să deschidă misterioasa uşă pentru mine. Totdeauna mă refuza. Am încercat de multe ori, dar degeaba, să fiu primit. Oricât de mult îl pândeam, de când aflasem că şi stabilise domiciliul la Operă, întunericul era totdeauna prea gros să-mi permită să văd cum funcţiona uşa din peretele casei de lângă lac. Într-o zi când mă credeam singur m-am urcat într-o barcă şi am vâslit spre acea parte a zidului unde-l văzusem pe Erik dispărând. Atunci am întâlnit sirena care păzea împrejurimile şi al cărei farmec mi-a fost aproape fatal.

De-abia părăsisem malul când tăcerea în care pluteam pe apă a fost întreruptă de un fel de cântec şoptit care plutea în jurul meu. Era pe jumătate răsuflare, pe jumătate muzică, se ridica lent din apele lacului, înconjurându-mă prin nu ştiu ce meşteşug. Mă urmărea, se mişca odată cu mine şi era atât de dulce încât nu m-a alarmat. Ba mai mult, din dorinţa de a mă apropia de sursa acelei armonii dulci, vrăjite, m-am aplecat peste marginea bărcii să privesc în apă, fiindcă mintea îmi spunea că sunetele vin, fără îndoială, chiar de acolo. Între timp ajunsesem cu barca în mijlocul lacului; vocea – fiindcă sigur era o voce – era lângă mine, pe apă. M-am aplecat şi mai mult. Lacul era perfect calm, iar o rază de lună care trecea prin gura de ventilaţie din strada Scribe nu-mi dezvăluia nimic pe suprafaţa lui, care era lină şi neagră ca cerneala. Mi-am scuturat capul crezând că-mi vâjâie urechile, dar curând a trebuit să

accept că nu putea fi ceva aşa de armonios ca şoapta cântecului ce mă urmărea şi mă ademenea.

Dac-aş fi fost superstiţios aş fi crezut că e vorba de o sirenă a cărei menire e să-l înece pe călătorul care s-ar aventura pe apele lacului de lângă casă. Din fericire vin dintr-o ţară unde ne plac prea mult lucrurile fantastice ca să nu le cunoaştem în profunzime, aşa că nu mă îndoiam că e vorba de o nouă născocire a lui Erik. Dar această născocire era atât de bună încât, în timp ce mă aplecam peste barcă eram împins mai puţin de dorinţa de a descoperi trucul cât de plăcerea de a-i savura farmecul. M-am aplecat din ce în ce mai mult până aproape am răsturnat barca.

Deodată două braţe monstruoase au ieşit din adâncul apei şi m-au apucat de gât trăgându-mă spre fund cu o forţă irezistibilă. Sigur aş fi fost pierdut dacă n-aş fi scos un ţipăt după care Erik m-a recunoscut. Fiindcă era chiar el – şi în loc să mă înece, aşa cum sigur avusese intenţia, a înotat cu mine şi m-a depus blând pe mal. Mi-a spus stând în picioare lângă mine în timp ce apa-i picura de pe trup:

— Ce imprudent eşti! De ce vrei să-mi intri în casă? Nu te-am invitat niciodată! Nu te vreau acolo, nu vreau pe nimeni! Mi-ai salvat viaţa doar ca s-o faci de nesuportat pentru mine? Oricât de mare ar fi serviciul pe care i l-ai făcut, Erik s-ar putea să-l uite într-o zi şi ştii că nimeni nu-l poate opri pe Erik, nici măcar el însuşi!

El vorbea, dar eu nu doream decât să aflu ceea ce deja numisem în sinea mea “trucul sirenei”. Mi-a satisfăcut curiozitatea fiindcă Erik, deşi e un adevărat monstru – din păcate l-am văzut acţionând în Persia – este în unele privinţe extrem de copilăros, superficial şi încrezut; nimic nu-i place mai mult decât să uimească oamenii ca să dovedească ingeniozitatea cu adevărat miraculoasă a minţii lui.

A râs şi mi-a arătat o trestie lungă.

— E cel mai copilăresc truc pe care l-ai văzut vreodată, dar e foarte util să cânţi şi să respiri sub apă. Am învăţat de la piraţii Tonkin, care sunt capabili să stea ascunşi ore-ntregi în apele râurilor.[8]

I-am vorbit cu severitate.

— E o şmecherie care aproape m-a ucis! Şi probabil a fost fatală pentru alţii! Ştii ce mi-ai promis, Erik? Crimele trebuie să înceteze!

— Am comis eu vreodată crime? a întrebat luând aerul cel mai blând.

— Om ticălos! Ai uitat ceasurile fericite de la Mazenderan?

— Da, a replicat el pe-un ton mai trist, prefer să le uit. Totuşi o făceam pe mica sultană să râdă!

— Toate astea aparţin trecutului, dar mai e şi prezentul, iar tu răspunzi pentru prezent faţă de mine pentru că dacă eu aş fi vrut el n-ar mai fi existat pentru tine. Aminteşte-ţi asta, Erik, eu ţi-am salvat viaţa!

Am profitat de întorsătura pe care o luase conversaţia pentru a-i vorbi de ceva ce mă obseda de mult timp.

— Erik, Erik, jură-mi că...

A replicat:

— Ce? Ştii că nu-mi respect niciodată jurămintele. Jurămintele sunt făcute să-i înşeli pe naivi.

— Spune-mi, poţi să-mi spui...

— Ce?

— Păi, candelabrul..., Erik?...

— Ce-i cu candelabrul?

— Ştii ce vreau să spun.

— Oh, a chicotit, nu mă deranjează să-ţi spun de candelabru... Nu eu am făcut-o!... Candelabrul era foarte vechi şi uzat.

Când râdea, Erik era mai groaznic decât oricând. A sărit în barcă hohotind aşa de oribil încât am început să tremur.

— Foarte vechi şi uzat, dragul meu daroga![9] Foarte vechi şi uzat candelabru!... A căzut singur!

A căzut şi s-a făcut ţăndări! Şi acum, daroga, ascultă-mi sfatul, du-te şi usucă-te să nu răceşti... Şi să nu te mai urci vreodată în barca mea... Orice-ai face, nu mai încerca să intri în casă fiindcă eu nu sunt totdeauna acolo... daroga! Mi-ar părea rău să trebuiască să-ţi dedic un Requiem tocmai ţie!

Spunând acestea legănându-se încoace şi-ncolo ca o maimuţă şi chicotind într-una, el a vâslit şi în curând a dispărut în întunericul lacului.

Din ziua aceea am renunţat la orice gând de a pătrunde în casa de lângă lac. Intrarea aceea era evident prea bine păzită, mai ales de când ştia că aflasem de ea. Dar simţeam că trebuia să mai fie o intrare, fiindcă-l văzusem des pe Erik dispărând în al treilea subsol când îl urmăream şi niciodată nu înţelesesem cum.

De când îl descoperisem pe Erik instalat la Operă trăiam într-o permanentă teroare faţă de capriciile lui groaznice; mă temeam nu în ceea ce mă privea, ci pentru viaţa altora.[10]

Deşi Erik m-a anunţat foarte solemn că s-a schimbat şi a devenit cel mai virtuos dintre oameni pentru că e iubit de el însuşi – o propoziţie care la început m-a năucit complet – , eu nu puteam să nu tremur când mă gândeam la acest monstru. Urâţenia lui oribilă, fără seamăn, respingătoare, îl exclusese din rândul oamenilor şi mie mi se părea adesea că acesta era motivul pentru care el credea că nu mai are nici o datorie faţă de rasa umană. Felul în care vorbea de dragostea lui mi-a mărit neliniştea, fiindcă în acest eveniment, cu care el se amăgea şi se lăuda, eu am văzut sâmburele unor nenorociri noi şi cumplite.

Pe de altă parte am descoperit curând cel mai curios transfer de afecţiune între monstru şi Christine Daae. Ascunzându-mă în camera de vechituri de lângă cabina primadonei am ascultat muzica minunată care evident o extazia pe Christine; totuşi, n-aş fi crezut niciodată că vocea lui Erik, care era după plac tunătoare sau dulce ca

vocea de înger, s-o facă să-i uite urâţenia. Am înţeles totul când am aflat că ea nu-l văzuse încă! Am avut prilejul să merg în cabina cântăreţei şi, amintindu-mi de lecţiile pe care el mi le dăduse cândva, nu mi-a fost greu să descopăr mecanismul care făcea peretele cu oglindă să se rotească. La fel am înţeles trucul cu cărămizile goale şi altele, prin care el îşi trimitea vocea spre Christine făcând-o să creadă că e lângă ea. Tot aşa am descoperit drumul care ducea la puţ şi la temniţă din timpul Comunei, precum şi trapa care-i permitea lui Erik să meargă direct la subsolul se sub scenă.

Câteva zile mai târziu nu mică mi-a fost mirarea să aflu cu ochii şi urechile mele că Erik şi Christine Daae se văzuseră şi să-l prind pe monstru aplecându-se deasupra puţului şi stropind fruntea Christinei, care leşinase.

Un cal alb, Cesar, care dispăruse din grajdurile Operei, stătea liniştit lângă ei. M-am lăsat văzut. A fost groaznic. Am văzut ochii ăia galbeni aruncând scântei şi, înainte să pot scoate un cuvânt, am primit în cap o lovitură care m-a doborât. Când mi-am revenit, Erik, Christine şi calul dispăruseră. Eram sigur că biata fată era prizonieră în casa de lângă lac. Fără ezitare am decis să mă întorc pe mal, fără a ţine seama de pericolul ce mă pândea. Douăzeci şi patru de ore am aşteptat să apară monstrul, care eram sigur că va ieşi ca să meargă după provizii. În legătură cu asta trebuie să spun că atunci când ieşea pe stradă sau îndrăznea să se arate în public purta o mustaţă ataşată la un nas ne mucava care-i ascundea gaura oribilă pe care o avea în loc de nas. Asta nu-i răpea aspectul de cadavru, dar îl făcea aproape, doar aproape, suportabil la vedere.

Vegheam pe malul lacului şi, obosit de atâta aşteptare, începeam să cred că ieşise pe cealaltă uşă, uşa dinspre subsol, când am auzit un plescăit în întuneric, am văzut doi ochi galbeni strălucind

ca două lumânări şi în curând barca a atins ţărmul. Erik a sărit din ea venind spre mine.

— Douăzeci şi patru de ore mă sâcâi. Îţi spun că asta se va sfârşi foarte rău. Şi va fi doar vina ta, pentru că eu am fost extrem de răbdător. Crezi că mă urmăreşti, neghiobule, în timp ce eu te urmăresc pe tine şi ştiam că vei veni aici. Te-am cruţat ieri, pe drumul de la temniţele Comunei, dar te previn serios, să nu te mai găsesc aici iar! Pe legea mea, se pare că nu poţi înţelege o aluzie!

Era atât de furios încât nu m-am gândit nici o clipă să-l întrerup. După ce-a pufăit şi a răsuflat ca o morsă, şi-a formulat în cuvinte gândurile teribile:

— Da, trebuie să înveţi o dată pentru totdeauna – chiar aşa, o dată pentru totdeauna – să pricepi o aluzie! Ştii că ai fost deja arestat de două ori de silueta cu pălărie de fetru, care nu ştia ce faci în subsol şi te-a dus la directori care au crezut că eşti un persan excentric interesat de mecanismele scenei şi viaţa din culise, iar eu ştiu totul despre asta fiindcă eram acolo, în birou, ştii că sunt pretutindeni. Din neglijenţa ta ei o să înceapă să se întrebe ce cauţi aici, şi o să afle că-l cauţi pe Erik, apoi îl vor descoperi chiar pe el în casa de lângă lac... Dacă se întâmplă asta va fi vai de tine, bătrâne, vai de tine!... Nu mai răspund de nimic.

Iar pufăia şi răsufla ca o morsă.

— Nu mai răspund de nimic!... Dacă secretul lui Erik nu mai e al lui va fi mai şi amar de destui reprezentanţi ai rasei umane! Asta-i tot ce pot să-ţi spun şi dacă nu eşti un mare prostănac, ar trebui să-ţi ajungă, dar tu nu poţi să pricepi o aluzie.

S-a aşezat la cârma bărcii şi-şi lovea călcâiele de scânduri aşteptând să vadă ce-o să răspund. Am spus doar:

— Nu pe Erik îl caut!

— Dar pe cine?

— Ştii la fel de bine ca mine – pe Christine Daae.

Mi-a replicat:

— Am tot dreptul s-o ţin în casa mea. Sunt iubit pentru mine însumi.

— Asta nu-i adevărat. Ai răpit-o şi o ţii închisă.

— Ascultă, promiţi să nu te mai amesteci vreodată în treburile mele dacă-ţi dovedesc că sunt iubit doar pentru ce sunt?

— Da, promit.

Vorbisem fără ezitare fiindcă eram convins că pentru un asemenea monstru era imposibil să aducă dovada.

— Păi, atunci e foarte simplu... Christine Daae va pleca când vrea şi se va întoarce!... Da, se va întoarce pentru mine!

— Oh, mă îndoiesc că se va întoarce!... Dar e de datoria ta s-o laşi să plece.

— Datoria mea, prostănacule!... E dorinţa mea... dorinţa mea s-o las să plece, iar ea se va întoarce... fiindcă mă iubeşte! Toate astea se vor termina cu o căsătorie la biserica Madeleine, prostănacule! Acum mă crezi? Când îţi spun că am scris mesa nupţială...

Bătea măsura cu călcâiele în scândurile bărcii cântând:

— Doamne, Dumnezeule!... Aşteptă să auzi, aşteptă să auzi mesa aceea!

— Ascultă, o să te cred dacă o văd pe Christine Daae ieşind din casa de lângă lac şi întorcându-se acolo de bunăvoie.

— Şi n-o să te mai amesteci în treburile mele?

— Nu.

— Foarte bine. O să vezi asta chiar astă seară. Vino la balul mascat. Christine şi cu mine vom arunca o privire. Atunci te vei ascunde în camera cu vechituri şi vei vedea cum Christine, care se va duce în cabina ei, va fi încântată să se întoarcă la mine pe drumul Comunarzilor... Şi acum, pleacă, fiindcă trebuie să merg la cumpărături!

Spre marea mea uluire lucrurile s-ai petrecut aşa cum spusese. Christine Daae a plecat din casa de pe lac şi s-a întors acolo de mai multe ori fără ca,

în aparenţă cel puţin, să fie forţată. Mi-era foarte greu să nu mă gândesc la Erik. Totuşi m-am hotărât să fiu extrem de prudent şi n-am făcut greşeala să revin pe malul lacului sau pe drumul Comunarzilor. Dar ideea intrării secrete din al treilea subsol mă obseda şi m-am ascuns adesea acolo în spatele decorurilor de la "Regele din Lahore", lăsate acolo dintr-un motiv sau altul. În sfârşit răbdarea mi-a fost răsplătită. Într-o zi l-am văzut pe monstru târându-se spre mine, în genunchi. Eram sigur că nu mă poate vedea. A trecut printre decorurile în spatele cărora mă aflam, s-a dus la zid şi a apăsat un arc, arcul a mişcat o piatră şi i-a creat o cale de acces. El a trecut pe acolo şi piatra s-a închis în urma lui.

Am aşteptat cel puţin treizeci de minute şi am apăsat şi eu arcul. Totul a fost la fel ca la Erik. Dar am avut grijă să nu intru în spărtură fiindcă ştiam că el e acolo. Pe de altă parte, ideea de a fi prins de Erik m-a făcut deodată să mă gândesc la moartea lui Joseph Buquet. Nu voiam să pun în pericol avantajele unei asemenea descoperiri care-ar fi putut fi utilă multor oameni, "reprezentanţi ai rasei umane", cum spusese Erik. Am părăsit subsolul Operei după ce pusesem cu atenţie piatra la loc.

Am continuat să fiu foarte interesat de relaţia dintre Erik şi Christine Daae, nu din curiozitate morbidă, ci din cauza gândului teribil care mă obseda, şi anume că Erik e capabil de orice dacă descoperea că nu e iubit pentru ce este, aşa cum îşi închipuia. Am continuat să rătăcesc, foarte discret, prin Operă şi în curând am aflat adevărul despre groaznica poveste de dragoste a monstrului.

El umpluse mintea Christinei de teroarea pe care i-o inspira, dar inima bietei copile aparţinea în întregime vicontelui Raoul de Chagny. În timp ce se refugiau, ca o nevinovată pereche de logodnici, la etajele superioare ale Operei pentru a-l evita pe monstru, ei nici nu ştiau că cineva veghea asupra lor. Eram pregătit să fac orice – să ucid monstrul

dacă trebuia, iar apoi să explic totul poliţiei. Erik nu s-a arătat, dar asta nu mă făcea să mă simt mai liniştit.

Îmi voi explica întreg planul. Credeam că dacă monstrul iese din casă mânat de gelozie, asta îmi va permite să intru, fără a fi în pericol, prin pasajul din al treilea subsol. Era important, pentru binele tuturor, să ştiu exact ce era înăuntru. Într-o zi, obosit să aştept o ocazie, am mişcat piatra şi imediat am auzit o muzică uluitoare – monstrul lucra la Don Juan Triumfător, opera lui, iar toate uşile casei erau deschise. Ştiam că asta era opera vieţii lui. Am avut grijă să nu mă mişc şi am rămas prudent în gaura mea întunecată.

S-a oprit din cântat şi a început să se plimbe de colo-colo ca un nebun. Vorbea tare, cât putea de tare:

— Trebuie terminată înainte! Absolut terminată!

Aceste cuvinte nu m-au prea liniştit, iar când muzica a reînceput, am pus piatra la loc încet.

În ziua răpirii Christinei Daae n-am ajuns la Operă decât seara târziu, tremurând de teamă să nu aflu veşti rele. Ziua fusese groaznică fiindcă, după ce citisem în ziarul de dimineaţă anunţul apropiatei căsătorii între Christine şi vicontele de Chagny, mă întrebasem dacă nu era mai bine să-l denunţ pe monstru. Dar m-am gândit mai bine şi m-am convins că o asemenea acţiune ar grăbi o posibilă catastrofă.

Când birja m-a lăsat în faţa Operei aproape c-am fost uimit s-o văd încă în picioare! Dar sunt puţin fatalist, ca toţi orientalii, aşa că am intrat pregătit de orice. Răpirea Christinei Daae în actul închisorii, care a fost o surpriză pentru toată lumea, m-a găsit pregătit. Eram absolut sigur că fusese opera lui Erik, prinţul scamatorilor. Şi eram atât de convins că s-ar putea să însemne sfârşitul Christinei sau al tuturor, încât îmi venea să-i sfătuiesc pe oamenii care erau în clădire să încerce

să fugă. M-am gândit, totuşi, că mă vor lua drept nebun şi m-a stăpânit.

Pe de altă parte m-am decis să acţionez imediat. Mă favoriza probabil faptul că Erik se gândea în acele clipe doar la prizoniera lui. Ăsta era momentul să intru în casă prin al treilea subsol şi m-am hotărât să-l iau cu mine pe sărăcuţul viconte disperat, care a acceptat fără şovăială, cu o încredere în mine care m-a mişcat profund. Trimisesem servitorul după pistoale. Am dat unul vicontelui şi l-am sfătuit să fie gata să tragă fiindcă, la urma urmei, Erik ne putea aştepta în spatele zidului. Urma sa mergem pe drumul Comunarzilor şi prin trapă. Văzând pistoalele, vicontele m-a întrebat dacă urma să ne batem în duel. I-am răspuns:

— Da, dar ce duel!

Dar, bineînţeles n-aveam timp să-i explic nimic. Micul viconte e un tip curajos, dar nu ştia nimic despre adversarul lui, ceea ce era chiar mai bine. Marea mea frică era să nu fie deja cineva lângă noi, pregătind lasoul Punjab, fiindcă Erik e regele strangulatorilor tot aşa cum e prinţul scamatorilor. Când n-a mai făcut-o pe micuţa sultană să râdă, pe timpul frumoaselor ore din Mazenderan, chiar ea îl ruga s-o amuze făcând-o să se înfioare. Atunci a introdus joaca de-a lasoul Punjab.

Trăise în India şi dobândise o incredibilă măiestrie în arta strangulării. Îi punea să-l închidă într-o curte unde aduceau un războinic, de obicei un condamnat la moarte, înarmat cu o suliţă lungă şi o spadă. Erik avea doar lasoul lui şi totdeauna, exact când războinicul credea că-l va doborî lovind teribil, auzeam lasoul şuierând prin aer. Cu o mişcare a încheieturii Erik strângea laţul în jurul gâtului adversarului şi-l târa aşa în faţa micii sultane şi a suitei ei, care stăteau la o fereastră şi aplaudau. Micuţa sultană învăţase şi ea să strângă lasoul Punjab şi omorâse câteva femei din suită şi chiar prietene care veneau s-o vadă. Dar prefer să

nu mai vorbesc despre aceste frumoase ore din Mazenderan. Le-am amintit doar că să explic de ce, ajungând cu vicontele de Chagny în subsolul Operei, trebuia să-mi protejez însoţitorul împotriva pericolului permanent de moarte prin strangulare. Pistoalele mele nu erau de ajutor, fiindcă Erik nu voia să se arate, dar putea oricând să ne stranguleze. N-aveam timp să-i explic toate astea vicontelui, şi în plus nu câştigam nimic complicând lucrurile. Pur şi simplu i-am spus domnului de Chagny să-şi tină mâna la nivelul ochilor, cu braţul îndoit, ca şi cum ar fi fost gata să tragă. Cu victima în această poziţie, e imposibil chiar şi pentru cel mai expert strangulator să arunce eficient lasoul. Te prinde nu numai de gât ci şi de braţ sau mână. Asta-ţi permite uşor să slăbeşti lasoul care devine astfel inofensiv.

După evitarea comisarului de poliţie, a numeroşi închizători-de-uşi şi pompieri, după întâlnirea cu exterminatorul de şobolani şi evitarea omului cu pălăria de fetru, vicontele şi cu mine am ajuns fără obstacole la al treilea subsol, între decorurile părăsite de la “Regele din Lahore”. Am acţionat piatra şi am sărit în casa pe care Erik însuşi şi-o construise în învelişul dublu al zidurilor de fundaţie ale Operei. Şi ăsta a fost cel mai simplu lucru din lume de făcut pentru el, fiindcă Erik a fost unul din şefii constructori ai lui Philippe Garnier, arhitectul Operei, şi a continuat să lucreze singur după ce lucrările au fost oficial suspendate, în timpul războiului, asediului Parisului şi Comunei.

Îl cunoşteam pe Erik prea bine ca să mă simt liniştit după ce-am sărit în casa. Ştiam ce făcuse unui anumit palat din Mazenderan. Din cea mai decentă clădire posibilă, o transformase într-o casă a diavolilor, unde nu puteai rosti un cuvânt fără să fie auzit şi repetat ca un ecou. Cu trapele lui, monstrul era vinovat de nenumărate tragedii de toate felurile. Crease invenţiile cele mai uluitoare.

Dintre acestea, cea mai curioasă, oribilă şi periculoasă era aşa-numita cameră de tortură. Cu excepţia cazurilor speciale, când micuţa sultană se amuza chinuind cetăţeni nevinovaţi, nimeni în afară de nenorociţii condamnaţi la moarte nu intra în ea. Dar chiar şi atunci, când aceştia nu mai puteau suporta, erau liberi să-şi curme suferinţele cu un lasou Punjab sau o coardă de arc lăsată la îndemâna lor la baza unui copac din fier.

M-am alarmat tare, desigur, când am văzut că încăperea unde vicontele de Chagny şi cu mine căzusem era copia exactă a camerei de tortură din Mazenderan.

La picioarele noastre am găsit lasoul Punjab de care mă temusem toată seara. Eram convins că frânghia aceea deja îşi jucase rolul pentru Joseph Buquet care şi el, cu siguranţă, îl prinsese pe Erik într-o seară acţionând piatra din al treilea subsol. Probabil şi el a mişcat-o, a căzut în camera de tortură şi nu a părăsit-o decât mort. Mi-l pot imagina pe Erik târând cadavrul, ca să scape de el, spre decorurile de la "Regele din Lahore" şi atârnându-l acolo ca un exemplu sau ca să sporească teama superstiţioasă care-l ajuta să ţină lumea departe de bârlogul lui!

Apoi, gândindu-se iar, Erik s-a dus înapoi să aducă lasoul Punjab, care e foarte ciudat făcut, din maţ de oaie, şi care i-ar fi dat de gândit unui magistrat. Asta explică dispariţia laţului.

Şi acum descopeream lasoul, la picioarele noastre, în camera de tortură!... Nu sunt un fricos, dar o sudoare rece mi-a acoperit fruntea pe măsură ce mişcam micul disc roşu al felinarului de-a lungul pereţilor, domnul de Chagny a observat şi a întrebat:

— Ce se întâmplă, domnule?

I-am făcut un semn energic să tacă.

8 Un raport oficial din Tonkin, primit la Paris la sfârşitul lui iulie 1909 relatează că celebrul şef de piraţi De Tham a fost urmărit, împreună cu oamenii lui, de soldaţii noştri, dar au reuşit să scape mulţumită trucului cu trestiile (n.a.).

9 Daroga este cuvântul persan care înseamnă şeful poliţiei (n.a.).

10 Persanul făcea mai bine să admită că soarta lui Erik îl interesa şi pentru că era perfect conştient că dacă guvernul de la Teheran ar fi aflat că Erik trăia, s-ar fi terminat cu pensia modestă a fostului daroga. Se cuvine totuşi să adaug că Persanul avea o inimă nobilă şi generoasă – nu mă îndoiesc o clipă că nenorocirile de care se temea îi dădeau mare bătaie de cap. Comportarea lui, pe tot parcursul acestei afaceri, o dovedeşte şi e absolut lăudabilă.

Şi oricând un accident, un eveniment neplăcut apărea, eu totdeauna mă gândeam: “Nu m-ar surprinde dac-ar fi Erik”, chiar dacă ceilalţi spuneau:”E fantoma!”. De câte ori nu i-am auzit pe oameni rostind cuvintele astea zâmbind! Sărmanii neştiutori! Dacă ar fi ştiut că fantoma exista în carne şi oase, jur că n-ar mai fi râs! (n.a.)

Capitolul XXII. În camera de tortură

Povestirea Persanului continuă

Eram în mijlocul unei mici camere hexagonale, ai cărei pereţi erau acoperiţi cu oglinzi de sus până jos. În colţuri puteam vedea clar îmbinări între oglinzi, bucăţi care trebuiau să se rotească în angrenajul lor, da, le-am recunoscut aşa cum am recunoscut copacul din fier din colţ, la capătul uneia din bucăţi, cu crengile lui din fier pentru spânzuraţi.

Am apucat braţul însoţitorului meu – vicontele de Chagny tremura tot, nerăbdător săi strige iubitei lui că venea în ajutorul ei. Mi-a fost teamă că nu se va putea stăpâni. Brusc am auzit un zgomot din stânga. A sunat la început ca o uşă deschizându-se şi închizându-se în camera de alături, apoi ca un geamăt înfundat. Am strâns mai tare braţul domnului de Chagny şi am auzit clar aceste cuvinte:

— Trebuie să alegi! Slujba de căsătorie sau cea de înmormântare!

Am recunoscut vocea monstrului. A urmat alt geamăt, apoi o tăcere lungă, m-am convins că monstrul nu ştia de prezenţa noastră în casa lui, fiindcă altfel nu ne-ar fi permis să-l auzim. Ar fi trebuit doar să închidă micuţa fereastră aproape invizibilă prin care iubitorii de torturi se uită în camera de tortură. În plus, eram sigur că dacă ar fi ştiut că suntem acolo, tortura ar fi început imediat.

Cel mai important lucru era să nu ne dăm de gol şi de nimic nu mă temeam mai mult ca de impulsivitatea vicontelui de Chagny, care voia să treacă prin zid spre Christine Daae, ale cărei gemete continuam să le auzim din când în când. Vocea lui Erik a reluat:

— Recviemul nu-i deloc vesel, în timp ce slujba de căsătorie, poţi să mă crezi pe cuvânt, e minunată! Trebuie să iei o hotărâre, să ştii ce vrei! Nu mai pot trăi aşa, ca o cârtiţă într-o vizuină! Don Juan Triumfător e gata şi acum vreau să trăiesc la fel ca ceilalţi. Vreau să am o soţie la fel ca toţi şi să ies cu ea duminica. Am făcut o mască aidoma cu o faţă obişnuită. Oamenii nici nu mă vor observa pe stradă. Vei fi cea mai fericită femeie. Şi vom cânta, singuri, perfect singuri, până vom pluti de plăcere. Plângi! Ţi-e teamă de mine! Totuşi nu sunt chiar rău. Iubeşte-mă şi vei vedea! Tot ce-am vrut a fost să fiu iubit pentru ceea ce sunt. Dacă m-ai iubi aş fi blând ca un miel şi ai face din mine tot ce-ai vrea.

Curând gemetele care însoţeau acest soi de litanie de iubire au răsunat din ce în ce mai tare. Nu mai auzisem vreodată ceva mai disperat, iar domnul de Chagny şi cu mine ne-am dat seama că acest vaiet teribil venea de la Erik însuşi. Christine părea mută de groază, fără puterea de a ţipa, în timp ce monstrul îngenunchea în faţa ei. De trei ori la rând Erik şi-a plâns soarta:

— Nu mă iubeşti! Nu mă iubeşti! Nu mă iubeşti!

Apoi, mai blând:

— De ce plângi? Mă doare să te văd plângând!

Tăcere. Fiecare tăcere ne dădea noi speranţe. Ne-am spus în sinea noastră: “Poate a lăsat-o pe Christine singură.” Ne-am gândit la o posibilitate de a o avertiza pe Christine Daae de prezenţa noastră, de care monstrul nu ştia. Nu puteam ieşi din camera de tortură decât dacă ea ne deschidea uşa, nici n-o puteam ajuta deloc, fiindcă nu ştiam măcar unde e această uşă.

Brusc tăcerea din cameră a fost întreruptă de sunetul unui clopoţel. S-a auzit o bufnitură în camera de alături, apoi vocea tunătoare a lui Erik:

— Sună cineva! Poftiţi, vă rog!

Apoi un chicotit sinistru.

— Cine mă deranjează acum? Aşteaptă-mă aici... Mă duc să spun sirenei să deschidă uşa.

Paşii s-au îndepărtat, o uşă s-a închis. N-am avut timp să mă gândesc ce nouă nenorocire se pregătea, am uitat că monstrul ieşise probabil să înfăptuiască o nouă crimă, n-am înţeles decât un lucru – Christine era singură de cealaltă parte a zidului! Vicontele de Chagny o strigase deja:

— Christine! Christine!

Dacă noi auzeam ce se vorbeşte în camera de alături nu exista nici un motiv să nu fim auziţi la rândul nostru. Totuşi vicontele a trebuit să repete strigătul de multe ori. În sfârşit o voce stinsă a ajuns la noi. Spunea:

— Visez!

— Christine, Christine, sunt eu, Raoul!

Tăcere.

— Dar răspunde-mi, Christine!... Pentru numele lui Dumnezeu, dacă eşti singură, răspunde-mi!

Apoi vocea Christinei a şoptit numele lui Raoul.

— Da, da! Eu! Nu e vis!... Christine, crede-mă!... Suntem aici ca să te salvăm, dar fi prudentă! Dacă-l auzi pe monstru venind, avertizează-ne!

Atunci Christine s-a lăsat cuprinsă de teamă. Tremura la gândul că Erik ar putea descoperi ascunzătoarea lui Raoul; ne-a spus în câteva cuvinte grăbite că Erik înnebunise de dragoste şi hotărâse să omoare pe toată lumea şi să se sinucidă în caz că ea nu consimţea să-i devină soţie. Îi dăduse timp de gândire până a doua seară la ora unsprezece. Era ultima amânare. Trebuia să aleagă, după cum spusese el, între slujba de înmormântare şi cea de nuntă. Apoi Erik spusese ceva ce Christine nu prea înţelesese: “Da sau nu! Dacă răspunsul tău va fi nu, toţi vor fi morţi şi îngropaţi!!”

Dar eu am înţeles fraza perfect, fiindcă semăna exact cu groaznicele mele închipuiri. Am întrebat:

— Poţi să ne spui unde este Erik?

Ea a răspuns că probabil plecase din casă.

— N-ai putea să verifici?

— Nu. Sunt legată. Nu pot să-mi mişc membrele.

Când am auzit asta, vicontele de Chagny şi cu mine, am ţipat de furie. Siguranţa noastră, a tuturor, depindea de libertatea de mişcare a fetei. Christine a întrebat:

— Dar unde sunteţi? Sunt doar două uşi în camera mea, camera în stil Louis Philippe de care ţi-am vorbit, Raoul, o uşă prin care vine şi pleacă Erik şi o alta pe care n-a deschis-o niciodată pentru mine şi prin care mi-a interzis să trec fiindcă el spune că e cea mai periculoasă dintre uşi, uşa de la camera de tortură!

— Christine, chiar acolo suntem!

— Sunteţi în camera de tortură?

— Da, dar nu vedem uşa.

— Oh, dacă m-aş putea târî până acolo! Aş ciocăni în ea şi aţi afla unde este.

Am întrebat:

— E o uşă cu încuietoare pe ea?

— Da.

— Domnişoară, e absolut necesar să ne deschideţi această uşă!

Biata fată era în lacrimi:

— Dar cum?

Am auzit-o agitându-se, luptând să se elibereze din legăturile care o stânjeneau. Apoi a vorbit cu o voce care trăda epuizarea:

— Ştiu unde e cheia... Dar sunt legată atât de strâns... Oh, nenorocitul!

A oftat adânc. Am vorbit doar eu, făcându-i semn domnului de Chagny să nu spună nimic şi să lase totul în seama mea, fiindcă nu era nici o clipă de pierdut.

— În camera de alături, lângă orgă, cu o altă cheie mică de bronz pe care de asemenea mi-a interzis s-o ating. Sunt amândouă într-o punguţă din piele căreia îi spune “a vieţii şi a morţii”… Raoul! Raoul! Fugi! Totul e misterios şi îngrozitor

aici, Erik pare gata sa înnebunească, iar tu eşti în camera de tortură! … Ieşi pe unde ai intrat! Nu degeaba e numita astfel camera aceea!

Tânărul a răspuns;

— Christine, vom ieşi de aici împreuna sau vom muri împreuna!

— Trebuie sa ne păstram calmul, am şoptit. De ce te-a legat, domnişoara? Nu poţi scăpa din casa lui, iar el o ştie!

— Am încercat să mă sinucid! Monstrul a ieşit aseară după ce mă adusese aici leşinată şi pe jumătate adormită de cloroform. Se ducea la bancherul lui, aşa a spus!… Când s-a întors m-a găsit cu fata plina de sânge… încercasem să-mi iau viata lovindu-mi fruntea de pereţi.

— Christine! a gemut Raoul începând să plângă.

— Apoi m-a legat… n-am voie să mor până mâine seară la ora unsprezece.

— Domnişoară, am spus eu, monstrul v-a legat… şi tot el o să vă dezlege. Trebuie doar să vă jucaţi rolul bine! Amintiţi-vă că vă iubeşte!

Am auzit:

— Vai mie! Cum aş putea s-o uit?!

— Amintiţi-vă şi zâmbiţi-i, amăgiţi-l, spuneţi-i că legăturile vă provoacă durere.

Dar Christine Daae a spus:

— Tăcere!… Aud ceva la peretele dinspre lac!… El e!… Fugiţi! Fugiţi! Fugiţi!

— N-am putea fugi nici dac-am vrea, am spus cât de mişcător am putut. Nu putem pleca de aici! Şi suntem în camera de tortură!

— Ssst, a şoptit iar Christine.

Paşi grei au răsunat lent în spatele zidului, s-au oprit, apoi au făcut iar podeaua să scârţâie. Apoi a urmat un suspin grozav, urmat de un ţipat de groaza al Christinei şi vocea lui Erik:

— Îţi cer iertare că-ţi arăt o asemenea faţă! Vezi în ce stare sunt, nu-i aşa?! E vina celuilalt! De ce-a sunat? Rog eu oamenii să treacă pe la mine să-mi

spună cât e ceasul? N-o să mai întrebe pe nimeni de oră vreodată! E vina sirenei.

Alt suspin, mai profund, mai tulburător de profund a venit din adâncurile de nepătruns ale unui suflet.

— De ce-ai ţipat, Christine?

— Fiindcă mă doare, Erik!

— Credeam că-ţi provoc teamă.

— Erik, dezleagă-mă… Nu sunt oricum prizoniera ta?

— Vei încerca iar să te sinucizi.

— Mi-ai dat răgaz până mâine seară la unsprezece, Erik.

Paşii s-au târât iar pe podea.

— La urma urmei, fiindcă tot vom muri împreună… şi sunt la fel de nerăbdător ca tine… da, m-am săturat de viaţa asta, să ştii… Aşteaptă, nu te mişca, o să te eliberez. Trebuie să spui doar un singur cuvânt, "nu", şi se va sfârşi cu toţi!… Ai dreptate, ai dreptate, de ce să aştept până mâine seara la unsprezece? Sigur, ar fi fost mai măreţ, mai frumos… Dar astea-s prostii, copilării… Trebuie să ne gândim doar la noi în viaţă, la moartea noastră… Restul nu contează… Te uiţi la mine pentru că sunt complet ud?… Oh, draga mea, plouă cu găleata afară!… În afară de asta, Christine, cred că am halucinaţii… Ştii, bărbatul care a sunat la uşa sirenei în seara asta – ia să vedem cum mai sună de pe fundul lacului – ei, mi s-a părut ca seamănă cu… Uite, întoarce-te… te bucuri? Eşti liberă acum. Oh, sărmana mea Christine, uită-te la mâinile tale, spune-mi dacă le-am rănit… Numai pentru asta aş merita moartea… Apropo de moarte, Trebuie să cânt Recviemul pentru el!

Auzind aceste teribile remarci am avut un presentiment groaznic… Şi eu sunasem odată la uşa monstrului şi… fără să ştiu, probabil declanşasem un semnal de alarmă. Şi mi-am amintit de cele două braţe care ieşiseră din apa ca

cerneala… Ce sărman nefericit se rătăcise pe ţărmul acela de data asta? Cine era “celălalt”, omul al cărui recviem îl auzeam răsunând? Erik cânta ca un zeu al tunetelor, cânta un “Dies irae” care ne învăluia ca o furtună. Natura părea să se dezlănţuie asupra noastră. Orga şi vocea s-au oprit atât de brusc încât domnul de Chagny a tresărit, de cealaltă parte a zidului, plin de emoţie. Iar vocea, schimbată, transformată, ne-a zgâriat auzul cu aceste cuvinte:

— Ce-ai făcut cu punga mea?

Capitolul XXIII. Încep torturile

Povestirea Persanului continuă

Vocea a repetat furioasă:

— Ce-ai făcut cu punga mea? Deci m-ai rugat să-ţi dau drumul ca să-mi iei punga!

Am auzit paşi grăbiţi, paşii Christinei fugind în camera stil Louis-Philippe ca să caute adăpost de cealaltă parte a zidului nostru. Vocea furioasă a urmărit-o:

— De ce fugi? Dă-mi punga înapoi, auzi?! Nu ştii ca e punga "vieţii şi a morţii"?

— Ascultă-mă, Erik, a oftat fata. Dacă tot am stabilit că vom trăi împreună amândoi… ce mai contează asta pentru tine?

— Ştii că-s doar două chei în ea, a spus monstrul Ce vrei să faci?

— Vreau să cercetez camera asta pe care n-am văzut-o niciodată şi pe care mi-ai ascuns-o mereu… E o curiozitate de femeie! a spus ea pe un ton care se voia glumeţ.

Dar trucul era prea copilăresc pentru ca Erik să se lase înşelat. A replicat dur:

— Nu-mi plac femeile curioase şi mai bine ţi-ai aminti povestea lui Barbă Albastră şi ai fi atentă!… Hai, dă-mi înapoi punga!… Dă-mi înapoi punga!… Lasă cheia în pace, vrei, indiscretă mică!

El a chicotit în timp ce Christine scotea un strigăt de durere. Erik sigur îi luase punga înapoi. În momentul acela vicontele nu şi-a putut stăpâni o exclamaţie de furie neputincioasă.

— Ce, ce-i asta? a spus monstrul. Ai auzit, Christine?

— Nu, nu, a replicat sărmana fată. N-am auzit nimic.

— Mi s-a părut că aud un ţipăt.

— Un ţipăt! Eşti nebun, Erik? Cine-ar putea să ţipe în casa asta?… Eu am ţipat pentru că m-ai îndurerat! Eu n-am auzit nimic.

— Nu-mi place cum ai spus-o! Tremuri… Eşti foarte agitată… Minţi!… A fost un ţipăt, cineva a ţipat!… E cineva în camera de tortură!… Ah, te înţeleg acum!

— Nu-i nimeni acolo, Erik!

— Am înţeles!

— Nimeni!

— Probabil bărbatul cu care vrei sa te căsătoreşti!

— Nu vreau sa mă căsătoresc cu nimeni, ştii că nu vreau.

Încă un chicotit răutăcios.

— Ei, n-o sa ne ia mult să aflăm. Christine, iubita mea, nu-i nevoie să deschidem uşa ca să vedem ce se întâmpla în camera de tortură. Vrei să vezi? Vrei să vezi! Uită-te aici! Dacă e cineva, dacă e într-adevăr cineva acolo, vei vedea fereastra ascunsă luminându-se sus, lângă tavan. E nevoie doar să tragem draperia neagră şi să stingem lumina aici. Aşa, asta e… Hai să stingem lumina! Doar nu ţi-e frică de întuneric dacă eşti cu soţiorul tău?!

Apoi am auzit vocea chinuită a Christinei:

— Nu!… Mi-e frică!… Îţi spun că mi-e frică de întuneric! Nu-mi mai pasă de cameră acum. Totdeauna mă sperii, ca pe un copil, cu camera de tortură!… De aceea am devenit aşa de curioasă… Dar acum nu-mi mai pasă… nici un pic…nici un pic!

Şi lucrul de care mă temeam mai mult pe lume a început automat. Lumina ne-a inundat brusc! Da, pe partea noastră de perete totul părea să strălucească. Vicontele de Chagny a fost atât de surprins încât s-a clătinat. Iar vocea furioasă a tunat:

— Ţi-am spus că e cineva acolo! Vezi acum fereastra? Fereastra luminată acolo sus? Omul de dincolo de perete nu poate s-o vadă! Dar tu te poţi duce pe scara pliantă, de-asta e acolo!… M-ai rugat adesea să-ţi spun, iar acum vei şti! … E acolo ca să poţi privi în camera de tortură, indiscretă mică!

— Ce tortură?… Cine e torturat?… Erik, Erik, spune-mi că vrei doar să mă sperii!… Spune-o dacă mă iubeşti, Erik!… Nu sunt torturi, nu-i aşa?!

— Du-te şi uită-te pe fereastră, draga mea!

Nu ştiu dacă vicontele a auzit vocea stinsă a fetei, fiindcă era prea surprins de uluitorul decor care se înfăţişa ochilor săi larg deschişi. Cât despre mine, văzusem acel decor prea des, prin fereastră, în Mazenderan şi eram atent doar la ce se întâmpla alături, căutând o cale de acţiune, o hotărâre de luat.

— Du-te şi uită-te pe fereastră! Spune-mi cum arată omul!

Am auzit cum o târa lângă zid.

— Hai sus!… Nu?… Dacă nu, o să urc eu însumi, draga mea!

— Oh, foarte bine, o să urc. Dă-mi drumul!

— Vai, draga mea, draga mea! … Ce drăguţ din partea ta!… Ce bine că mă scuteşti de efortul ăsta la vârsta mea!… Spune-mi cum arată!

În momentul acela am auzit clar aceste cuvinte deasupra capetelor noastre:

— Nu e nimeni acolo, dragul meu!

— Nimeni?!… Eşti sigură că nu e nimeni?

— Păi, sigur că da … Nimeni!

— Ei, asta-i bine!… Ce e, Christine? Doar n-o să leşini, nu-i aşa, din moment ce nu e nimeni acolo?! Nu e nimeni… Dar ţi-a plăcut decorul?

— Oh, foarte mult.

— Da, aşa-i mai bine!… Te simţi mai bine, nu?!… E-n regulă, eşti mai bine!… Fără emoţii!.. Şi ce casă ciudată, nu-i aşa, cu asemenea decoraţiuni în ea?!

— Da, e ca la Muzeul Grevin… Dar spune-mi, Erik… nu sunt unelte de tortură acolo!… Ce spaima am tras!

— De ce… dacă nu-i nimeni acolo?

— Tu ai proiectat camera aceea? E foarte frumoasa. Eşti un mare artist, Erik!

— Da, un mare artist în felul meu.

— Dar spune-mi, Erik, de ce i-ai spus “camera de tortura”?

— Oh, e foarte simplu. Mai întâi, ce-ai văzut?

— Am văzut o pădure.

— Şi ce-i într-o pădure?

— Copaci.

— Şi ce e într-un copac?

— Păsări.

— Ai văzut vreo pasăre?

— Nu, nici una.

— Ei, dar ce-ai văzut? Gândeşte-te! Ai văzut crengi. Şi ce sunt crengile? O spânzurătoare! De aceea-i spun pădurii mele “camera de tortură”! Vezi, e o glumă. Eu nu mă exprim niciodată ca ceilalţi oameni. Dar m-am săturat de asta! M-am săturat să am o pădure şi o cameră de tortură în casă şi să trăiesc precum un escroc, într-o casă cu tavan fals! M-am săturat! Vreau un apartament drăguţ, liniştit, cu uşi şi ferestre obişnuite, cu o soţie, ca toată lumea! O soţie pe care aş putea s-o iubesc, s-o scot la plimbare duminica, pe care aş distra-o în restul zilelor… Hai, vrei să-ţi arăt nişte trucuri cu cărţi de joc? Asta o să facă timpul să treacă mai repede până mâine seara la ora unsprezece… Micuţa mea Christine! Mă asculţi?… Spune-mi că mă iubeşti!… Nu, nu mă iubeşti, dar nu contează, o să vină şi asta!… Cândva nici nu puteai să te uiţi la masca mea fiindcă ştiai ce e sub ea, iar acum nu te deranjează s-o priveşti şi uiţi ce e dedesubt!… Omul se obişnuieşte cu toate, dacă vrea… Mulţi tineri care nu se iubeau înainte de căsătorie s-au adorat după aceea! Oh, nu ştiu despre ce vorbesc! Dar poţi să

te distrezi foarte bine cu mine. De exemplu, sunt cel mai mare ventriloc ce-a existat vreodată, sunt primul ventriloc din lume! Râzi!… Poate nu mă crezi? Ascultă!

Nenorocitul care într-adevăr era cel mai bun ventriloc din lume, voia doar să abată atenţia Christinei de la camera de tortură, dar era o încercare stupidă, fiindcă ea nu se gândea decât la asta! L-a implorat mereu cu cel mai dulce glas posibil:

— Stinge lumina de la fereastră!… Erik, te rog, stinge lumina de la fereastră!

Fiindcă ştia că lumina, apărută aşa de neaşteptat, şi de care monstrul vorbise aşa de ameninţător, trebuia să însemne ceva groaznic. Pentru moment fusese împăcata să ne vadă pe amândoi, în spatele peretelui, în orbitoarea lumină, vii şi sănătoşi. Dar ar fi fost mult mai liniştită dacă lumina s-ar fi stins.

Între timp celălalt începuse să facă pe ventrilocul:

— Uite, ridic puţin masca… Oh, numai puţin!… Îmi vezi buzele mişcându-se – dacă pot să le numesc buze?! Nu se mişcă!… gura e închisă – mă rog, deşi nu seamănă a gură – şi totuşi îmi auzi vocea… Unde vrei s-o auzi? În urechea stângă? În urechea dreaptă? În masă? În cutiuţele de abanos de pe şemineu?… Ascultă, draga mea, e în cutiuţa din dreapta, şi ce spune? “Să întorc scorpionul?” Şi acum, hop! Ce spune în cutiuţa din stânga? “Să întorc lăcusta?” Şi acum, hop! E în punguţa din piele… Ce spune? “Sunt în punguţa vieţii şi a morţii!”… Şi acum, hop! E în gâtul Carlottei, în gâtul superb al Carlottei, în gâtul ei de cristal! Ce spune? Spune “Sunt eu, domnul Broscoi, eu cânt! Simt fără emoţie – Oac! – cu melodia lui cum mă-nvăluie – Oac!” …Şi acum, hop! E pe scaun în loja fantomei şi spune “Madame Charlotta cântă în seara asta ca să doboare candelabrul!” …Şi acum, hop! Aha! Unde-i vocea lui Erik acum? Ascultă,

Christine dragă! Ascultă! E în spatele uşii camerei de tortură! Ascultă! Sunt chiar eu în camera de tortură! Şi ce spun? Spun "Vai celor care au un nas, un nas adevărat pe care vin să şi-l bage prin camera de tortură! Aha, aha, aha!"

Oh, vocea teribila a ventriloculului! Era pretutindeni, pretutindeni. Trecea prin ferestruica invizibilă, prin pereţi. Trecea printre noi, peste noi. Erik era acolo, vorbindu-ne! Am făcut o mişcare să ne aruncăm asupra lui. Dar deja, mai iute, mai uşoară ca un ecou, vocea lui Erik trecuse dincolo de zid! În curând n-am mai auzit nimic, apoi Christine a spus:

— Erik! Erik! Mă oboseşti cu vocea ta. Nu mai continua, Erik! Nu-i foarte cald aici?

— Ba da, a replicat vocea lui Erik. Căldura e de nesuportat!

— Dar ce înseamnă asta? Zidul s-a făcut foarte fierbinte!… Zidul arde!

— O să-ţi spun, dragă Christine – e din cauza pădurii de alături.

— Păi, ce legătură are asta? Pădurea?

— Dar n-ai văzut o pădure africană?

Iar monstrul a râs atât de tare şi de oribil încât n-am mai distins ţipetele rugătoare ale Christinei. Vicontele de Chagny urla şi se lovea de pereţi ca un nebun. Nu-l putem împiedica. Dar noi auzeam doar râsul monstrului şi probabil nici el nu auzea altceva. Apoi am auzit cum un corp a căzut pe podea şi a fost târât, o uşă s-a trântit, şi apoi nimic, nimic să ne salveze de tăcerea chinuitoare din inima pădurii tropicale!

Capitolul XXIV. Butoaie!… Butoaie!…

Povestirea Persanului continuă

Am spus că încăperea în care domnul de Chagny şi eu eram închişi era un hexagon placat pe interior cu oglinzi. Multe camere de tipul acesta s-au văzut de atunci, mai ales la expoziţii; sunt numite “camera iluziilor” sau ceva asemănător. Dar invenţia îi aparţine în întregime lui Erik, acela care a construit prima casă de acest fel chiar sub ochii mei, pe vremea fericitelor ceasuri la Mazenderan. Un obiect decorativ, de exemplu o coloană, era plasat într-un colţ şi imediat producea o sala cu o mie de coloane, fiindcă datorită oglinzilor camera reală era multiplicată în şase camere hexagonale, iar fiecare la rândul ei era multiplicata la infinit. Dar mica sultană s-a plictisit curând de aceasta invenţie pe care Erik a transformat-o imediat în “camera de tortură”. În locul motivului arhitectural de colţ, el a pus un copac de metal. Acesta, cu frunzele lui pictate, arata absolut viu, dar era făcut din fier ca să reziste la toate atacurile “subiectului” care era încuiat în camera de tortură. Vom vedea acum în ce mod decorul astfel obţinut era schimbat de două ori instantaneu, datorita rotirii automate a rolelor sau tamburilor din colţuri. Aceştia erau împărţiţi în trei bucăţi aşezate la îmbinările oglinzilor şi fiecare avea o decoraţiune care ieşea la lumina odată cu rotaţia tamburului în jurul axei sale.

Pereţii acestei camere ciudate nu-i lăsau subiectului nimic de care să se agaţe fiindcă, în afară de decoraţiunile amintite, ei constau doar în oglinzi destul de groase pentru a rezista izbiturilor victimei, care era aruncata în cameră desculţă şi cu mâinile goale. Nu exista mobilă. Tavanul se putea

ilumina. Un sistem ingenios de încălzire centrală, care de atunci a fost mult copiat, permitea ca temperatura pereţilor şi a camerei să crească după plac.

Dau detalii despre această invenţie perfect normală, care producea cu câteva crengi pictate iluzia stranie a unei păduri ecuatoriale arzând sub soarele tropical, pentru ca nimeni să nu se îndoiască de sănătatea mea mentală, să creadă că sunt nebun sau mincinos sau că vreau să-mi bat joc de el.[11]

Mă voi întoarce să povestesc faptele de unde le-am lăsat. Când tavanul s-a luminat şi pădurea a devenit vizibilă, mirarea vicontelui a fost imensă. Acea pădure impenetrabilă, cu nenumăratele ei trunchiuri şi crengi, l-a adus într-o stare de uluire totală. Şi-a trecut mâinile peste frunte de parcă voia să gonească un vis, a clipit şi, pentru o clipa, a uitat să asculte.

Deja am spus că vederea pădurii nu m-a surprins deloc, prin urmare am ascultat cu atenţie dublă ce se întâmpla alături. Apoi atenţia mi-a fost atrasă nu atât de scenă cât de oglinzile care o produceau. Aceste oglinzi erau sparte în diferite locuri. Da, erau lovite şi zgâriate, fuseseră ciupite în ciuda rezistenţei lor, iar asta mi-a dovedit că această cameră de tortură în care ne aflam acum fusese deja folosită. Da, un nefericit, ale cărui picioare nu erau desculţe, ca cele ale victimelor din Mazenderan, sigur căzuse în această iluzie mortală şi, nebun de furie, se izbise de acele oglinzi care indiferente continuaseră să-i reflecte agonia. Iar crengile copacului, în care-şi pusese singur capăt suferinţelor, erau aranjate astfel încât înainte să moară el văzuse, drept ultimă consolare, cum o mie de oameni piereau odată cu el.

Da, Joseph Buquet sigur trecuse prin toate astea! Urma şi noi să murim ca el? Nu credeam, fiindcă ştiam că mai avem câteva ore la dispoziţie şi că le-aş putea folosi cu un scop mai bun decât o făcuse

Joseph Buquet. La urma urmei, eu cunoşteam bine majoritatea trucurilor lui Erik, iar acum era chiar momentul să-mi folosesc cunoştinţele. Primul lucru a fost sa renunţ la orice speranţă de a reveni în pasajul care ne adusese în camera aceea blestemată. Nici nu m-am ostenit să mă gândesc să acţionez dinăuntru piatra care închidea pasajul, iar asta pentru simplul motiv că era imposibil. Căzusem de la mare înălţime în camera de tortură, nu exista mobilă pe care să ne urcăm, nici măcar crengile copacului nu erau de folos, nici umerii celuilalt.

Era doar o singură ieşire posibilă, cea din camera în care se aflau Erik şi Christine Daae. Dar, deşi aceasta arăta ca o uşă obişnuită pe peretele dinspre Christine, ea era absolut invizibila pentru noi. Trebuia deci s-o deschidem fără să ştim unde era. Când m-am asigurat că nu era nici o speranţă din partea Christinei fiindcă îl auzisem pe monstru târând-o biata fată afară din camera stil Louis-Philippe ca să nu se opună torturării noastre, m-am hotărât să acţionez fără întârziere. Dar mai întâi a trebuit să-l calmez pe domnul de Chagny, care deja se plimba de colo-colo ca un nebun strigând cuvinte fără sens. Frânturile de conversaţie surprinse între Christine şi monstru nu făcuseră decât să-l scoată din fire; adăugaţi la asta şocul cu pădurea magică, arşiţa dogoritoare care începuse să-i aducă şiruri de sudoare pe tâmple şi veţi înţelege uşor starea lui de spirit. A ţipat numele Christinei, a agitat în aer pistolul, şi-a lovit fruntea de oglinzi în încercarea de a doborî copacii acestei păduri iluzorii. Pe scurt, tortura începea să-şi ţeasă vraja într-un creier nepregătit pentru asta.

Am făcut tot ce-am putut să-l determin pe bietul viconte să fie raţional. L-am pus să atingă oglinzile, copacul din fier şi crengile, i-am explicat conform legilor opticii iluzia vizuală care ne înconjura şi ale cărei victime nu trebuia să

devenim, fiindcă nu eram oameni obişnuiţi, ignoranţi.

— Suntem într-o cameră, într-o cămăruţă – asta trebuie să încerci să-ţi repeţi. Şi vom pleca de aici de îndată ce vom găsi uşa.

I-am promis că, dacă mă lasă să acţionez fără să mă deranjeze cu ţipetele şi umbletul de colo-colo, voi descoperi şmecheria în mai puţin de o oră. Atunci s-a culcat pe podea aşa cum ar fi făcut într-o pădure şi a declarat că va aştepta să găsesc uşa, fiindcă nu e nimic altceva de făcut! Şi a declarat că de unde se afla el peisajul era superb! Tortura continua, în ciuda a tot ceea ce-i spusesem.

Cât despre mine, m-am apropiat de o oglindă şi am început s-o pipăi în toate direcţiile, căutând punctul slab unde să apăs pentru a întoarce uşa conform sistemului de pivoţi folosit de Erik. Punctul putea fi pur şi simplu o pată mică pe oglindă, cam de mărimea unui bob de mazăre, sub care să se ascundă un arc. Am căutat iar şi iar. M-am înălţat cât de sus puteam ajunge. Erik era cam de aceeaşi înălţime ca mine şi m-am gândit că nu putea pune arcul mai sus decât îi permitea înălţimea. În timp ce pipăiam bucată după bucată, cu cea mai mare grijă, nu pierdeam nici o clipă, fiindcă eram din ce în ce mai copleşit de căldura care literalmente ardea în pădurea aceea. Muncisem aşa jumătate de oră şi terminasem trei pereţi când, aşa cum e când vine ghinionul, m-am întors auzind o exclamaţie înăbuşită a vicontelui:

— Mă înăbuş. Toate oglinzile astea fac o arşiţă infernală! Crezi că poţi găsi arcul curând? Dacă mai întârzii mult ne vom prăji de vii!

Nu-mi părea rău că-l aud vorbind aşa. Nu spusese nimic despre pădure şi speram ca raţiunea tovarăşului meu să mai reziste un pic la tortură. Dar el a adăugat:

— Ce mă consolează e ca monstrul i-a dat Christinei răgaz până mâine seară la unsprezece. Dacă nu putem ieşi de-aici ca s-o ajutăm cel puţin

vom fi morţi înaintea ei! Atunci recviemul lui Erik va fi bun pentru toţi!

Apoi a înghiţit aer fierbinte care aproape l-a făcut să leşine. Fiindcă eu nu aveam aceleaşi motive ca domnul viconte ca să accept moartea, după ce l-am încurajat puţin, m-am întors la oglinzile mele, dar făcusem greşeala să înaintez câţiva paşi în timp ce vorbeam şi, în hăţişul pădurii iluzorii, n-am mai ştiut sigur care era ultima bucată cercetată! A trebuit s-o iau de la capăt la întâmplare, pipăind, bâjbâind, atingând. Febra mă cuprinsese şi pe mine, fiindcă n-am găsit nimic, absolut nimic. În camera de alături era linişte. Eram pierduţi în pădure fără o ieşire, o busolă, un ghid, ceva. Oh, ştiam ce ne aşteaptă dacă nimeni nu ne vine în ajutor sau dacă nu găsesc arcul! Dar, oricât de mult am căutat n-am găsit decât crengi, crengi falnice ridicându-se drept înaintea mea sau răsfirându-se graţioase deasupra capului meu. Dar fără să facă umbră. Asta era perfect normal, fiindcă eram într-o pădure ecuatorială, unde soarele era chiar deasupra capetelor noastre, într-o pădure africană.

Domnul de Chagny şi cu mine mereu ne scosesem hainele şi le pusesem la loc, fiindcă ni se părea ba ca ne înăbuşă, ba ca ne protejează de arşiţă. Eu îmi menţineam moralul, în timp ce domnul de Chagny părea complet dus. Pretindea că merge prin pădure de trei zile şi trei nopţi fără oprire căutând-o pe Christine Daae! Din când în când i se părea că o vede după trunchiul unui copac sau ivindu-se printre crengi şi o striga cu vorbe care-mi aduceau lacrimi în ochi. Şi apoi, la sfârşit, a ţipat în delir:

— Oh, ce sete mi-este!

Şi mie mi-era sete. Gâtul îmi luase foc. Şi totuşi, ghemuit pe podea, continuam să caut, să caut, să caut arcul uşii invizibile… mai ales că era periculos să rămân în pădure la lăsarea întunericului. Deja umbrele serii începeau să ne

înconjoare. Se întâmplase foarte repede, noaptea vine repede în ţările tropicale… deodată, aproape fără asfinţit. Iar noaptea, în pădurile de la ecuator, e totdeauna periculoasă, mai ales când, asemenea nouă, omul n-are cu ce să facă focul ca să ţină departe animalele de prada. Am încercat, e adevărat, să rup crengi ca să le aprind apoi cu micul meu felinar, dar m-am ciocnit de oglinzi şi mi-am amintit la timp că aveam de-a face doar cu imagini de crengi.

Arşiţa n-a dispărut odată cu lumina, din contra, acum era şi mai cald sub razele albastre de lună. L-am îndemnat pe viconte să ţină arma gata de tragere şi să nu plece din tabără în timp ce eu continuam să caut arcul. Brusc am auzit un răget de leu la câţiva yarzi distanţă.

— Oh, a şoptit vicontele, e foarte aproape!… Nu-l vezi?… Acolo… printre copaci… în desiş! Dacă rage iar, o să-l împuşc!…

Iar răgetul a răsunat din nou, mai tare decât înainte. Vicontele a tras, dar să nu credeţi că a nimerit leul – doar a spart o oglindă, cum mi-am dat seama a doua zi în zori. Trebuie să fi mers mult noaptea, fiindcă brusc ne-am trezit la marginea unui deşert, un deşert imens de nisip, pietre şi stânci. Chiar că nu merita să pleci dintr-o pădure ca să ajungi într-un deşert! Obosit, m-am lungit lângă viconte fiindcă mă săturasem să caut arcuri imposibil de găsit.

Eram destul de surprins, ceea ce i-am spus şi vicontelui, că nu întâlnisem alte animale periculoase în timpul nopţii. De obicei după leu venea leopardul şi uneori se auzea bâzâitul muştei ţeţe. Acestea erau efecte uşor de obţinut şi i-am explicat domnului de Chagny că Erik imita răgetul leului folosind un tambur lung sau o tobă cu piele de măgar la un capăt. Peste piele el lega o coardă din maţ de oaie, care era legată la mijloc cu o coardă similară care trecea printr-o fantă în lungul tamburului. Erik trebuia doar să frece această

coardă cu o mânuşă băgată în răşină, iar în funcţie de natura frecării, el imita la perfecţie vocea leului sau leopardului sau chiar bâzâitul muştei ţeţe.

Ideea că Erik era probabil în camera de alături, realizându-şi trucul, m-a făcut brusc să hotărăsc să intru în tratative cu el, fiindcă evident trebuia să abandonăm orice speranţă de a-l lua prin surprindere. Probabil până acum ştia perfect cine erau ocupanţii camerei de tortură. L-am strigat:

— Erik! Erik!

Am ţipat cât am putut în deşert, dar n-am primit nici un răspuns. Totul în jurul nostru zăcea în tăcerea şi goliciunea nesfârşită a acelui deşert de piatră. Ce-avea să ni se întâmple în mijlocul acelei îngrozitoare singurătăţi? Începeam cu adevărat să murim de căldură, foame şi sete… mai ales de sete. În cele din urmă domnul de Chagny s-a ridicat într-un cot ca să-mi arate o pată la orizont. Descoperise o oază! Da, departe în zare era o oază… o oază cu apă limpede care reflecta copacii din fier!…. Ptiu, era doar un miraj… l-am recunoscut imediat… cel mai rău dintre toate trei! Nimeni nu-i putuse rezista… nimeni… Am încercat din răsputeri să-mi păstrez judecata şi să nu doresc apaa, fiindcă ştiam că dacă un om dorea apa, apa aceea care reflecta copacul din metal, şi apoi se lovea de oglindă, îi rămânea un singur lucru de făcut: să se spânzure de copac! Aşa că am ţipat spre domnul de Chagny:

— E un miraj!… E un miraj!… Nu e apă!… E alt truc cu oglinzi!…

El mi-a răspuns sec să încetez cu trucurile mele cu oglinzi, arcurile mele, uşile mele turnante şi palatele mele pline de iluzii! Furios mi-a declarat că trebuie să fiu orb sau nebun ca să-mi imaginez că apa care curgea acolo, printre acei splendizi copaci, nu era apă adevarată! Iar deşertul era real! La fel şi pădurea! N-avea nici un rost să încerc să-l înşel, doar era un călător vechi şi experimentat… fusese peste tot! Şi s-a târât într-acolo spunând:

— Apă! Apă!

Ţinea gura deschisă de parcă ar fi băut. Am deschis şi eu gura, gata să beau. Fiindcă nu doar o vedeam, o şi vedeam!… O auzeam curgând, o auzeam vălurindu-se!… Înţelegeţi cuvântul "vălurindu-se"? E un sunet pe care îl auzi cu buzele!… Întinzi buzele înainte ca să-l auzi mai bine! Apoi – asta a fost tortura cea mai nemiloasă – am auzit ploaia, deşi nu ploua! Aceasta era o născocire infernală… Oh, eu ştiam foarte bine cum o obţinea Erik! Umplea cu pietricele o cutie foarte lungă şi îngustă ce avea pe dinăuntru, în relief, bucăţi din lemn şi piatră. Căzând, pietricelele se loveau de aceste reliefuri şi săreau de la unul la celalalt, iar rezultatul era o serie de sunete care imitau exact o furtună.

Ah, ar fi trebuit să ne vedeţi scoţând limbile şi târându-ne spre malul râului! Ochii vedeau, urechile auzeau apa, dar limbile noastre erau grele şi uscate ca iasca! Când am ajuns la oglindă domnul de Chagny a lins-o, iar eu am făcut la fel. Ardea ca focul! Apoi ne-am rostogolit pe podea cu un ţipăt răguşit, de disperare. Domnul de Chagny şi-a pus la tâmplă pistolul care rămăsese încărcat, iar eu m-am uitat lung la lasoul Punjab de la piciorul copacului de metal. Ştiam de ce revenise copacul de metal în această a treia schimbare de decor!… Copacul mă aştepta pe mine!…

Dar, pe când mă uitam fix la lasoul Punjab am văzut un lucru care m-a făcut să tresar atât de violent încât domnul de Chagny şi-a amânat sinuciderea. I-am prins braţul. Apoi i-am luat pistolul… şi apoi m-am târât în genunchi spre ce văzusem. Descoperisem, lângă lasoul Punjab, într-o crestătură din podea, un cui cu cap negru pe care ştiam să-l folosesc. În sfârşit, descoperisem arcul! Am pipăit cuiul şi am ridicat o faţă radioasă spre domnul de Chagny. Cuiul a cedat la apăsarea mea. Şi apoi…

Şi apoi n-am văzut o uşă deschizându-se în perete, ci o trapă căscându-se în podea. Aer răcoros a urcat spre noi din gaura întunecată de dedesubt. Ne-am aplecat deasupra pătratului negru de parcă ar fi fost o fântână limpede. Cu feţele în bezna răcoroasă, am băut din ea. Ne-am aplecat din ce în ce mai jos peste trapă. Ce putea fi în subsol, ce drum ni se deschidea? Apă? Apă de băut?

Am întins un braţ în întuneric şi am dat peste o piatră şi încă o piatră… o scară… o scară neagră ducând în subsol. Vicontele voia să se arunce în gol, dar eu, temându-mă de noi trucuri ale monstrului, l-am oprit, am aprins felinarul şi am coborât primul.

Scara era una în spirală şi ducea spre un întuneric de mină. Dar, ah, ce minunată răcoare era în întuneric şi pe scară? Lacul nu putea fi departe. Curând am ajuns la ultima treaptă. Ochii noştri începeau să se obişnuiască în întuneric, distingeam umbre în jurul nostru… umbre rotunde… de aceea mi-am stins felinarul. Butoaie! Eram în pivniţa lui Erik, acolo unde îşi ţinea vinul şi poate chiar apa de băut. Ştiam că Erik e mare amator de vin bun. Ah, aveai ce bea aici! Domnul de Chagny bătea uşor butoaiele spunând întruna:

— Butoaie! Butoaie! Ce de butoaie!

Într-adevăr erau destule, aranjate simetric pe două rânduri, unul la stânga şi altul la dreapta noastră. Erau butoaie mici şi am crezut că Erik le alesese pentru că dimensiunea le făcea mai uşor de cărat până la casa de pe lac. Le-am examinat pe rând să vedem dacă unul nu avea vreo pâlnie, ceea ce ar fi dovedit ca era destupat din când în când. Dar toate butoaiele erau închise ermetic. Apoi, după ce am ridicat un pic unul să vedem daca era plin, ne-am lăsat în genunchi şi, cu ajutorul lamei unui cuţit mic, m-am pregătit să desfund cepul. În momentul acela mi s-a părut că aud, venind de foarte departe, o melodie monotonă pe care o

ştiam foarte bine, fiindcă o auzisem pe străzile Parisului: “Butoaie!… Butoaie!… N-aveţi vreunul de vânzare?”

Mâna mi s-a oprit. Domnul de Chagny auzise şi el. A spus:

— Asta-i culmea! se aude de parcă butoaiele ar cânta!

Cântecul a răsunat iar, puţin mai departe: “Butoaie!… Butoaie!… N-aveţi vreunul de vânzare?”

— Oh, jur, a spus vicontele, ca melodia se pierde în butoi!

Ne-am ridicat şi ne-am uitat în spatele butoiului.

— E înăuntru, a spus domnul de Chagny, e înăuntru!

Dar n-am auzit nimic acolo şi ne-a venit să dam vina pe starea noastră de spirit. Ne-am întors la cep. Domnul de Chagny şi-a făcut mâinile căuş dedesubt, iar eu, cu un ultim efort, am străpuns cepul.

— Ce-i asta? a ţipat vicontele. Asta nu-i apă!

El şi-a apropiat mai mult mâinile de felinarul meu, m-am aplecat să mă uit şi am aruncat imediat felinarul atât de violent încât s-a spart şi s-a stins lăsându-ne complet în întuneric. Ce văzusem în mâinile domnului de Chagny era… praf de puşcă!

11 E foarte normal ca la data la care Persanul scria acestea el să-şi ia atâtea precauţii împotriva oricărei neîncrederi din partea acelora care puteau să-i citească povestirea. În zilele noastre, când toţi am văzut acest fel de cameră, precauţiile lui ar părea inutile (n.a.).

Capitolul XXV. Scorpionul sau Lăcusta

Încheierea povestirii Persanului

Descoperirea ne-a alarmat atât de tare încât am uitat toate suferinţele trecute şi prezente. Acum ştiam ce-a vrut monstrul să spună prin cuvintele adresate Christinei Daae:

— Da sau nu! Dacă răspunsul e nu, toată lumea va fi moartă şi îngropată!

Da, îngropată sub ruinele Marii Opere din Paris! Monstrul îi dăduse răgaz până a doua seară la ora unsprezece. Îşi alesese bine ceasul. Vor fi mulţi oameni, mulţi "membri ai speciei umane" acolo sus, în splendida clădire. Ce suită mai mândră ar putea avea la înmormântarea lui? Ar merge în mormânt însoţit de cei mai albi umeri din lume, împodobiţi cu cele mai splendide bijuterii.

Ora unsprezece mâine seară! Urma să sărim în aer în mijlocul spectacolului, dacă ea spunea nu! Ora unsprezece mâine seară!

Şi ce altceva decât nu ar putea spune Christine? N-ar prefera ea logodna cu moartea decât cu acel cadavru viu? Ea nu ştia că de refuzul sau aprobarea ei depindea soarta groaznică a multor "membri ai speciei umane"! Ora unsprezece mâine seara!

Ne-am târât prin întuneric căutând treptele scării de piatră spre trapa de deasupra care ducea în camera oglinzilor, unde acum lumina era stinsă; şi ne-am repetat în minte: "Ora unsprezece mâine seară!" În sfârşit am găsit scara. Dar brusc m-am oprit pe prima treapta din cauza unui gând teribil: "Cât e ceasul?"

Ah, cât era ceasul?… Fiindcă, la urma urmei, unsprezece a doua zi putea însemna chiar clipa aceea, putea fi chiar atunci! Cine să ne spună ora?

Păream închişi în iadul acela de zile întregi, de ani, de la începutul lumii. Poate urma să explodam pe loc! Ah, un sunet! Un trosnet!

— Ai auzit asta?… Acolo, în colţ… Doamne, Dumnezeule!… Ca sunetul unui mecanism!… Iar!… Oh, o lumina!… Poate e mecanismul care aruncă totul în aer! Îţi spun că trosneşte ceva, eşti surd?!

Domnul de Chagny şi cu mine am început să ţipăm ca nebunii. Frica ne grăbea. Ne-am năpustit pe scara împleticindu-ne, făcând orice să scăpăm de întuneric, să ne întoarcem la lumina ucigătoare a camerei oglinzilor! Am găsit trapa deschisă, dar în camera oglinzilor era la fel de întuneric ca în pivniţa pe care o părăsisem. Ne-am târât pe podeaua camerei de tortură, podeaua care ne separa de depozitul de praf de puşcă. Cât era ceasul? Am ţipat, i-am strigat – domnul de Chagny pe Christine, eu pe Erik. I-am amintit că-i salvasem viaţa. Dar nici un răspuns în afară de disperarea noastră, de nebunia noastră – cât era ceasul?! Ne-am contrazis, am încercat să calculăm timpul pe care-l petrecusem acolo, dar nu eram capabili să judecăm. Dac-am fi văzut un ceas!… Al meu se oprise, dar al domnului de Chagny mai mergea… Mi-a spus că-l întorsese înainte să se îmbrace ca să plece la Operă. N-aveam nici un chibrit… Şi totuşi trebuia să aflăm… Domnul de Chagny a spart geamul ceasului şi a pipăit limbile… A pipăit limbile ceasului cu vârfurile degetelor orientându-se după poziţia agăţătorii ceasului… Judecând după spaţiul dintre limbi el şi-a dat seama c-ar putea fi exact ora unsprezece!

Dar poate nu era acel unsprezece de care ne temeam atât. Poate mai aveam douăsprezece ore la dispoziţie. Brusc am exclamat:

— Sssst!

Parcă era zgomot de paşi în camera de alături. Cineva bătea uşor în zid. Vocea Christinei Daae a spus:

— Raoul! Raoul!

Toţi am vorbit în acelaşi timp, fiecare în partea lui de zid. Christine hohotea – nu fusese sigură că-l va găsi pe domnul de Chagny în viaţă! Monstrul fusese groaznic, se pare că nu făcuse decât să tune şi să fulgere, aşteptând ca ea să spună "da", iar ea refuzase. Şi totuşi îi promisese un "da" cu condiţia s-o ducă în camera de tortură. El refuzase cu încăpăţânare şi începuse să blesteme toţi "membrii speciei umane"! În sfârşit, după ore şi ore de iad, el plecase pentru moment, lăsând-o singură să reflecteze pentru ultima dată.

— Ore şi ore? Ce oră e acum? Cât e ceasul, Christine?

— E ora unsprezece! Ora unsprezece fără cinci minute!

— Dar care unsprezece?

— Ora unsprezece care va însemna viaţă sau moarte!… Mi-a spus asta chiar înainte să plece…E groaznic… E chiar nebun – şi-a smuls masca şi ochii lui galbeni aruncau flăcări! Râdea mereu!… Spunea: "Îţi dau cinci minute să te liniştеşti! Uite", a spus luând o cheie din punguţa vieţii şi a morţii, "uite cheia din bronz care deschide cele două casete de abanos de pe şemineul din camera stil Louis-Philippe. În una din ele vei găsi un scorpion, în cealaltă o lăcustă, amândouă din bronz japonez; ele vor spune da sau nu pentru tine. Dacă vei întoarce scorpionul eu voi înţelege când mă voi întoarce că ai spus da. Lăcusta va însemna nu." Apoi a râs ca un demon beat. N-am făcut decât să-l implor şi să-l ademenesc să-mi dea mie cheia camerei de tortură, i-am promis că-i voi fi soţie dacă-mi va îndeplini această dorinţă… Dar el mi-a spus că nu mai e nevoie de cheia aceea pe viitor şi o va arunca în lac!… Şi iar a râs ca un demon beat şi a plecat. Oh, ultimele lui cuvinte au fost: "Lăcusta! Ai grijă cu lăcusta! O lăcusta face mai mult decât să se răsucească – ea sare! Ea sare! Şi sare teribil de sus!"

Cele cinci minute trecuseră, iar scorpionul şi lăcusta îmi torturau creierul. Oricum, mai aveam destulă luciditate să înţeleg că dacă ea va întoarce lăcusta, iar aceasta va sări… tot aşa vor face şi mulţi membri ai speciei umane! Fără îndoială că lăcusta controla un curent electric ce urma să arunce în aer depozitul de pulbere! Domnul de Chagny, care părea să-şi fi regăsit forţa morală de când auzise vocea Christinei, i-a explicat în câteva cuvinte grăbite situaţia de la Operă. I-a spus să întoarcă imediat scorpionul. A urmat o pauză. Am ţipat:

— Christine, unde eşti?

— Lângă scorpion.

— Nu-l atinge!

Fiindcă-l cunoşteam pe Erik îmi venise ideea că monstrul probabil o mai înşelase o dată pe fată. Poate că scorpionul urma să arunce totul în aer. La urma urmei, el de ce nu era acolo? Cele cinci minute trecuseră de mult, iar el nu se întorsese, poate se adăpostise şi aştepta explozia!… De ce nu se întorsese?… Doar nu se aştepta ca fata să consimtă de bunăvoie să fie prada lui?! De ce nu se întorsese? Am spus:

— Nu atinge scorpionul!

— Vine! a strigat Christine. Îl aud! Uite-l!

I-am auzit paşii apropiindu-se de camera stil Louis-Philippe. A venit spre Christine, dar nu i-a vorbit. Eu am ridicat vocea:

— Erik! Eu sunt! Mă recunoşti?

Cu un calm extraordinar a răspuns imediat:

— Deci n-aţi murit acolo? Ei, atunci, aveţi grijă să tăceţi.

Am încercat să vorbesc, dar mi-a replicat rece:

— Nici o vorbă, daroga, sau arunc totul în aer. Onorurile îi revin domnişoarei… Domnişoara n-a atins scorpionul, domnişoara n-a atins lăcusta, dar nu e prea târziu să facă lucrul potrivit.

Cu ce hotărâre vorbea, cu ce calm!

— Uite, deschid casetele cu o cheie, fiindcă sunt un amator de trape, închid şi deschid ce vreau şi când vreau. Deschid micile casete din abanos – domnişoară, uitaţi-vă la odoarele dinăuntru. Nu sunt frumoase? Dacă întoarceţi lăcusta, domnişoară, totul va exploda. E destul praf de puşcă sub picioarele noastre să arunce în aer un sfert din Paris. Dacă întoarceţi scorpionul, domnişoară, toată pulberea va fi udată şi acoperită de apă. Domnişoară, pentru a ne sărbători nunta, veţi face un cadou minunat câtorva sute de parizieni care în această clipă aplaudă o măruntă capodoperă a lui Meyerbeer. Le veţi face cadou viaţa lor… Fiindcă mâinile dumneavoastră încântătoare vor întoarce scorpionul… Şi apoi, veseli, veseli, ne vom cununa!

O pauză şi apoi:

— Domnişoară, dacă peste două minute n-aţi întors scorpionul, eu însumi voi întoarce lăcusta…, iar lăcusta, v-am spus, sare al naibii de sus!

Tăcerea teribilă s-a lăsat din nou. Vicontele de Chagny, dându-şi seama că nu-i rămăsese decât să se roage, a căzut în genunchi şi s-a rugat. Cât despre mine, sângele îmi pulsa atât de tare, încât mi-am apăsat inima cu amândouă mâinile ca să nu-mi sară din piept. În cele din urmă am auzit vocea lui Erik:

— Cele două minute au trecut… La revedere, domnişoară… sări, lăcustă!

— Erik! a ţipat Christine. Îmi juri, monstrule, îmi juri că scorpionul e alegerea cea bună?

— Da, ca să salte la nunta noastră.

— Ah, vezi?! Ai spus “să salte”!

— La nunta noastră, copil inventiv!… Scorpionul deschide balul… Dar ajunge!… Nu vrei scorpionul? Atunci o să întorc lăcusta!

— Erik!

— Destul!

Şi eu ţipam la unison cu Christine. Domnul de Chagny era tot în genunchi, rugându-se.

— Erik! Am întors scorpionul!

Oh, ce greu a trecut secunda aceea! Aşteptam! Aşteptam să devenim mii de fărâme, prin vuietul exploziei, printre ruine! Am simţit ceva pocnind sub picioarele noastre, am auzit şuieratul groaznic dinspre trapa deschisă, un şuierat ca primul sunet al unei rachete! A fost mai întâi înfundat, apoi mai tare, apoi tare de tot. Dar nu era şuierat de foc. Era mai degrabă foşnetul apei. Pe urmă a devenit un clipocit: "Clap! Clap!" Ne-am repezit la trapă. Toată setea noastră, dispărută la apropierea primejdiei, revenise odată cu gâlgâitul apei. Apa se ridica în pivniţă deasupra butoaielor, a butoaielor cu pulbere – "Butoaie!… Butoaie!… N-aveţi vreunul de vânzare" – şi noi ne-am aplecat spre ea gâtlejurile arse de sete. Ni s-a ridicat până la barbă, până la gură… şi am băut. Stăteam pe podeaua pivniţei şi beam.

Apoi am urcat iar scara pe întuneric, treaptă cu treaptă, am urcat cu apa. Apa ieşea din pivniţă odată cu noi şi se răspândea pe podeaua camerei. Şi dacă nu se oprea, întreaga casă de pe lac avea să fie înghiţită. Podeaua camerei de tortură devenise ea însăşi un mic lac în care picioarele noastre împroşcau apa. Sigur atâta apă ajungea! Erik trebuia să închidă robinetul!

— Erik! Erik! Apa a acoperit praful de puşcă! Închide robinetul! Întoarce scorpionul!

Dar Erik n-a răspuns. Nu mai auzeam decât apa crescând – ne ajungea până mai jos de talie! Domnul de Chagny a strigat:

— Christine! Christine! Apa ne ajunge la genunchi!

Dar Christine n-a răspuns… Nu auzeam decât apa crescând. Nimeni, nimeni în camera de alături, nimeni să închidă robinetul, nimeni să întoarcă scorpionul! Eram singuri în întuneric, cu apa neagră care ne înşfăca, ne învăluia şi ne înghiţea!

— Erik! Erik!

— Christine! Christine!

Deja ne pierdusem sprijinul şi ne roteam prin apă purtaţi de irezistibilul vârtej; apa ne lua şi se izbea de oglinzile negre, apoi ne smucea înapoi, iar gâtlejurile noastre, deasupra bulboanei, urlau tare. Trebuia să murim aici, înecaţi în camera de tortură? Nu văzusem asta niciodată. Erik, în timpul fericitelor zile la Mazenderan, nu-mi arătase aşa ceva niciodată prin ferestruica invizibilă. Am ţipat:

— Erik! Erik! Ţi-am salvat viata! Aminteşte-ţi! Erai condamnat la moarte! Dacă nu eram eu acum erai mort!… Erik!

Ne învârteam pe apă ca o corabie naufragiată. Dar, deodată, mâinile mele dădură peste trunchiul copacului din fier. L-am strigat pe domnul de Chagny şi ne-am apucat amândoi de o creangă. Apa se ridica tot mai sus.

— Oh! Oh! Îţi aminteşti? Cât spaţiu e între crengile copacului şi tavanul boltit? Încearcă să-ţi aminteşti! La urma urmei apa s-ar putea opri, trebuie să-şi găsească matca!… Uite, cred că s-a oprit!… Nu, nu, oh, oribil!… Înoată! Înoată ca să te salvezi!

Braţele ni s-au încurcat când am încercat să înotăm, ne-am sufocat, ne-am luptat cu apa plumburie; deja respiram mai greu în aerul dens de deasupra apei întunecate, aerul care dispărea, care fugea printr-o gură de ventilaţie sau pe altundeva.

— Oh, hai să rătăcim până găsim ventilaţia şi să ne lipim gurile de ea!

Dar mi-am pierdut forţa, am încercat să mă ţin de ziduri! Oh, cum alunecau zidurile acelea de sub degetele mele tremurânde!… Ne roteam iar în bulboană!… Începeam să ne scufundăm!… Un ultim efort!… Un ultim ţipăt:

— Erik!

— Christine!

Şi “clip,clap,clap” în urechile noastre. “Clap! Clap!“ Pe fundul apei negre urechile noastre auzeau “clap, clap”. Şi, înainte să-mi pierd

cunoştinţa, mi s-a părut că aud: “Butoaie!… Butoaie!… N-aveţi vreunul de vânzare?”

Capitolul XXVI. Sfârşitul poveştii fantomei

Capitolul precedent este sfârşitul povestirii pe care Persanul a lăsat-o în urmă. În ciuda acestei situaţii oribile în care se părea că doar moartea îi mai aşteaptă, domnul de Chagny şi tovarăşul său au fost salvaţi de devotamentul sublim al Christinei Daae. Iar eu am aflat restul poveştii chiar de pe buzele bătrânului daroga. Când m-am dus să-l văd locuia tot în micuţul apartament din strada Rivoli, peste drum de Tuileries. Era foarte bolnav şi a trebuit toată insistenţa mea de istoric devotat adevărului pentru a-l convinge să retrăiască incredibila tragedie doar pentru ca eu s-o relatez.

Bătrânul şi credinciosul său servitor Darius m-a condus la el. Daroga m-a primit lângă o fereastră ce dădea spre Tuilleries. Avea aceiaşi ochi superbi, dar faţa îi părea foarte obosită. Îşi răsese tot capul, de obicei acoperit cu o căciula din astrahan, era îmbrăcat cu o haina lungă, simplă şi-şi vâra mecanic degetele în mânecile ei, dar mintea îi era lucidă şi mi-a spus povestea cu extremă claritate.

Atunci când deschisese iar ochii, daroga se afla pe un pat. Domnul de Chagny era pe o canapea, lângă şifonier. Un înger şi un demon vegheau asupra lor. După trucurile şi iluziile camerei de tortura, detaliile cuminţi ale acelei camere liniştite, mic-burgheze, păreau menite să zăpăcească şi mai mult mintea muritorului destul de imprudent să se avânte în bârlogul acela de coşmar. Tăblia de lemn a patului, scaunele de mahon lucios, scrinul, husele de dantelă de pe spătarele scaunelor, ceasul de pe şemineu şi aparent inofensivele casete de la fiecare capăt; apoi etajera plină de scoici, perniţe roşii pentru ace, bărci de sidef şi un imens ou de struţ – toate acestea discret luminate de o lampă cu abajur aflată pe o măsuţă rotundă – această colecţie de

mobilă urâtă, cuminte, paşnică, în subsolul Operei, tulbura imaginaţia mai mult decât ultimele întâmplări fantastice.

Iar bărbatul cu masca părea cu atât mai extraordinar în acest cadru demodat, curat şi decent. El s-a aplecat spre persan şi i-a spus la ureche:

— Eşti mai bine, daroga? Te uiţi la mobila mea? Asta-i tot ce mi-a rămas de la nefericita mea mamă.

Christine Daae nu scotea un cuvânt – se mişca prin preajmă fără zgomot, ca o soră de caritate care a făcut un jurământ de tăcere. I-a adus o cană de întăritor sau de ceai fierbinte, nu-şi mai amintea bine ce. Omul cu masca a luat-o din mâinile ei şi i-a dat-o Persanului. Domnul de Chagny încă dormea. Erik a turnat un strop de rom în cana lui daroga şi arătând spre viconte a spus:

— Şi-a revenit cu mult înainte să ne dăm seama dacă mai trăieşti, daroga. E destul de bine. Doarme. Nu trebuie să-l trezim.

Erik a părăsit camera şi Persanul s-a ridicat într-un cot, s-a uitat în jur şi a văzut-o pe Christine Daae stând lângă foc. El i-a vorbit, a strigat-o, dar era încă foarte slăbit şi a căzut înapoi pe perne. Christine a venit la el, i-a pus o mână pe frunte şi a plecat iar. Persanul şi-a amintit că, în timp ce se îndepărta, ea nu aruncase nici o privire spre domnul de Chagny care, e adevărat, dormea liniştit; Chrisine s-a aşezat iar pe scaunul ei de lângă şemineu, tăcută ca o soră de caritate care făcuse jurământul tăcerii. Erik s-a întors cu nişte sticluţe pe care le-a pus pe şemineu. Apoi, tot şoptind, ca să nu-l trezească pe domnul de Chagny, i-a spus Persanului după ce-i luase pulsul:

— Sunteţi salvaţi, amândoi. Iar în curând vă voi duce la suprafaţă, ca să-i fac pe plac soţiei mele.

Apoi s-a ridicat, fără alte explicaţii, şi a dispărut iar. Persanul se uita la profilul liniştit al Christinei în lumina lămpii. Citea dintr-o carte mica ale cărei

margini erau aurite, ca ale unei cărţi de rugăciuni. Sunt ediţii din “Imitaţia” care arată aşa. Persanul păstra încă în urechi tonul natural pe care celălalt spusese “ca să-i fac pe plac soţiei mele”. Foarte blând, a strigat-o iar, dar Christine era cufundată în cartea ei şi nu l-a auzit. Erik s-a întors, I-a făcut lui daroga o băutură şi l-a sfătuit să nu vorbească cu “soţia lui” sau cu altcineva, fiindcă ar putea fi foarte periculos pentru sănătatea tuturor.

În sfârşit Persanul a adormit, ca şi domnul de Chagny, şi nu s-a trezit decât în camera lui, îngrijit de credinciosul lui Darius, care i-a spus că fusese găsit cu o seara înainte rezemat de uşa apartamentului, unde fusese adus de un străin care sunase la clopoţel şi apoi fugise. De îndată ce daroga îşi recăpătase forţa fizică şi tăria morală, el trimisese servitorul acasă la contele Philippe să se intereseze de soarta vicontelui. Răspunsul fusese că tânărul viconte nu era de găsit, iar contele Philippe era mort. Corpul lui fusese găsit pe malul lacului Operei, pe partea dinspre strada Scribe. Persanul şi-a amintit recviemul pe care-l auzise din camera de tortură şi nu s-a îndoit asupra crimei şi a criminalului.

Cunoscându-l pe Erik prea bine, el a reconstituit uşor tragedia. Crezând ca fratele său fugise cu Christine Daae, Philippe se grăbise să-i urmărească pe drumul spre Bruxelles, unde ştia că totul era pregătit pentru fugă. Negăsind perechea, el s-a întors grăbit la Operă, şi-a amintit povestea stranie a lui Raoul despre rivalul său fantastic şi a aflat că vicontele făcuse toate eforturile să intre în subsolurile Operei şi dispăruse lăsându-şi pălăria în cabina primadonei, alături de o cutie goală pentru pistoale. Iar contele, fără să se îndoiască vreo clipă de nebunia fratelui său, se avântase la rândul său în acel infernal labirint subteran. Asta era suficient, după părerea Persanului, să explice descoperirea cadavrului contelui de Chagny pe

malul lacului, acolo unde sirena, sirena lui Erik, stătea de pază.

Persanul n-a ezitat. S-a hotărât să informeze poliţia. Cazul era dat pe mâinile procurorului Faure, o persoană neîncrezătoare, comună, superficială, cu o minte absolut nepregătită să accepte o destăinuire de acest fel. Domnul Faure a notat depoziţia lui daroga şi l-a tratat ca pe un nebun. Fără speranţa de a obţine vreun rezultat, Persanul a început să scrie. Dacă poliţia nu dorea mărturia lui, poate presa se va bucura s-o aibă; el abia scrisese ultimul rând al povestirii pe care am citat-o în capitolele precedente când Darius i-a anunţat vizita unui străin care refuza să-şi spună numele, care nu voia să-şi arate faţa şi declara simplu că nu va pleca de acolo până nu vorbeşte cu daroga.

Persanul a presimţit imediat cine putea fi acest vizitator neobişnuit şi i-a spus servitorului să-l poftească înăuntru. Daroga avusese dreptate. Era fantoma, era Erik! Arăta extrem de slăbit şi se sprijinea de perete de parcă se temea să nu cadă. Scoţându-şi pălăria şi-a dezgolit fruntea albă ca varul. Restul oribilei feţe era acoperit de mască. Persanul s-a ridicat când a intrat Erik:

— Ucigaş al contelui Philippe, ce-ai făcut cu fratele lui şi cu Christine Daae?

Erik s-a clătinat sub acest atac direct, a tăcut puţin, s-a târât până la un scaun şi a oftat adânc. Apoi, vorbind cu fraze scurte şi respirând greu, cu pauze între cuvinte, a spus:

— Daroga, nu-mi vorbi despre contele Philippe… El era mort… înainte să plec eu de acasă… era mort când a cântat sirena… A fost… un accident… un trist… foarte trist accident. A căzut foarte ciudat, dar simplu şi natural... în lac!

— Minţi! a ţipat Persanul.

Erik a clătinat capul şi i-a răspuns:

— N-am venit aici… să vorbesc despre contele Philippe, ci să-ţi spun că… o să. mor …

— Unde sunt Raoul de Chagny şi Christine Daae?

— O să mor.

— Raoul de Chagny şi Christine Daae!

— Din dragoste, daroga, mor… din dragoste… Iată cum este… am iubit-o atâta!… Şi încă o iubesc, daroga, şi mor din dragoste pentru ea, eu… eu îţi spun!… Dacă ai şti ce frumoasă era… când m-a lăsat s-o sărut… vie… Era prima dată, daroga, prima… dată când sărutam o femeie… Da, vie… am sărutat-o vie… şi ea era la fel de frumoasă de parcă era moartă!

Persanul a scuturat braţul lui Erik:

— Spune-mi dacă e vie sau moartă!

— De ce mă scuturi aşa? a-ntrebat Erik făcând un efort să vorbească mai cursiv. Îţi spun că voi muri… da, am sărutat-o vie...

— Şi acum e moartă?

— Îţi spun că am sărutat-o chiar aşa, pe frunte… şi ea nu şi-a ferit fruntea de buzele mele!… Oh, e o fata bună!… Dacă e moartă? Nu cred, dar nu mai are nici o legătură cu mine… Nu, nu, nu e moartă! Şi nimeni n-o să-i atingă măcar un fir de par! E o fata bună, cinstită şi ţi-a salvat viaţa, daroga, în clipa când nu mai dădeam doi bani pe pielea ta de persan. De fapt nimănui nu-i păsa de tine. De ce erai acolo cu micuţul ăla? Ai fi murit odată cu el! Pe legea mea, cum m-a înduioşat pentru micuţul ei! Dar i-am spus că dacă întorsese scorpionul prin asta devenise de bunăvoie logodnica mea şi că nu putea avea doi logodnici în acelaşi timp, ceea ce era normal. Cât despre tine, tu nu mai existai, încetaseşi să exişti, urma să mori, la fel ca celălalt!… Doar că, ascultă la mine, daroga, când strigai ca un diavol că te îneci, Christine a venit spre mine cu frumoşii ei ochi albaştri larg deschişi, jurându-mi că dacă vă salvez va fi soţia mea pe viaţă!… Până atunci, în adâncul ochilor ei, daroga, eu îmi văzusem totdeauna soţia moartă – era prima dată când îmi vedeam soţia vie acolo. Era sinceră,

fiindcă spera în salvare. Nu voia să se sinucidă. Era un târg… Jumătate de minut mai târziu toată apa era înapoi în lac, dar mi-ai dat mult de furca, daroga, fiindcă, pe-onoarea mea, am crezut că eşti pierdut!… Totuşi, ţi-ai revenit!… Am convenit că vă voi duce pe amândoi la suprafaţă. Apoi, în sfârşit, te-am luat din camera Louis-Philippe şi m-am întors singur…

Persanul l-a întrerupt:

— Ce-ai făcut cu vicontele de Chagny?

— Ah, vezi, daroga, n-am putut să-l duc şi pe el imediat, aşa… Era un ostatec, dar nu-l puteam nici ţine în casa de pe lac din cauza Christinei aşa că l-am închis în siguranţă, l-am înlănţuit cum trebuie – o mirodenie din Mazenderan îl făcuse moale ca o cârpă – în temniţa Comunarzilor, care e cea mai pustie, cea mai îndepărtată parte a Operei, sub al cincilea subsol, unde nu vine nimeni vreodată şi nimeni nu te aude. Când m-am întors la Christine ea mă aştepta.

Erik s-a ridicat solemn. Apoi a continuat, dar pe măsură ce vorbea, era copleşit de toată emoţia dinainte şi a început să tremure ca o frunză:

— Da, ea mă aştepta… mă aştepta dreaptă, vie, o mireasă adevărată, însufleţită… fiindcă spera să fie salvată. Şi când eu… am înaintat mai timid ca… un copil, ea n-a fugit… Nu, nu… a rămas, m-a aşteptat… chiar cred, daroga, că a întins fruntea… puţin… oh, nu mult… doar puţin… ca o mireasă vie… Şi… şi… eu… am sărutat-o!… Eu!… Eu!… Eu!… Şi ea n-a murit!… Oh, ce bine e, daroga, să săruţi pe cineva pe frunte!… Tu nu ştii!… Dar eu!… Mama mea, daroga, biata, nefericita mea mamă nu m-a lăsat niciodată… s-o sărut… Fugea mereu… şi-mi dădea masca!… Nici o alta femeie… niciodată, niciodată!…. Ah, poţi să înţelegi că fericirea mea a fost atât de mare încât am plâns. Şi am căzut la picioarele ei, plângând… şi i-am sărutat picioarele, picioruşele ei…

plângând. Şi tu plângi, daroga… aşa cum plângea şi ea… îngerul plângea!

Erik hohotea tare, iar Persanul însuşi nu-şi putea reţine lacrimile în prezenţa omului cu masca, omul care, cu umerii tresăltând şi cu mâinile încleştate pe piept, gemea rând pe rând de durere şi de dragoste.

— Da, daroga, i-am simţit lacrimile spălându-mi fruntea… pe mine, pe mine!… Erau blânde, erau dulci!… Picurau sub masca mea… se amestecau cu lacrimile din ochii mei, da… îmi curgeau pe buze… Ascultă, daroga, ascultă ce-am făcut… mi-am smuls masca să nu irosesc nici una din lacrimile ei preţioase, iar ea n-a fugit!… Şi n-a murit!… a trăit mai departe, plângând peste mine, cu mine, pentru mine. Am plâns împreună! Am gustat toată fericirea pe care lumea mi-o poate oferi!

Iar Erik s-a prăbuşit pe un scaun, pierzându-şi răsuflarea.

— Ah, n-o să mor încă… în curând poate…, dar lasă-mă să strig! Ascultă-mă, daroga, ascultă asta… În timp ce eram la picioarele ei… am auzit-o spunând: "Sărmanul, nefericitul Erik!"… Şi mi-a luat mâna!… Nu mai eram decât, îţi închipui, un biet câine gata să moară pentru ea… chiar aşa, daroga!… Ţineam în mână un inel, un inel simplu din aur pe care i-l dădusem, pe care-l pierduse, pe care-l găsisem iar… un inel de nuntă, ştii… i l-am strecurat în mâna mică şi i-am spus: "Aşa!… Ia-l!… Ia-l pentru tine… şi pentru el!… Va fi darul meu de nuntă, un dar de la bietul, nefericitul Erik… ştiu că-l iubeşti pe băiat… nu mai plânge!"… Ea m-a întrebat cu voce foarte blândă ce vreau să spun… Atunci i-am explicat că, dacă e vorba de ea, eu sunt credincios ca un câine, gata să mor pentru ea, dar că putea să se mărite cu tânărul când dorea, fiindcă plânsese alături de mine şi îşi amestecase lacrimile cu ale mele.

Emoţia lui Erik era aşa de mare încât a trebuit să-i spună Persanului să nu se uite la el fiindcă se sufoca şi trebuie să-şi scoată masca. Daroga s-a dus la fereastră şi a deschis-o. Inima îi era plină de milă, dar a avut grijă sa ţină privirea aţintită pe pomii din grădinile Tuilleries ca să nu vadă faţa monstrului. Erik a continuat:

— M-am dus şi l-am eliberat pe tânăr, i-am spus să vina cu mine la Christine… S-au sărutat în faţa mea în camera Louis-Philippe… Christine avea inelul meu… Am făcut-o pe Christine să jure că se va întoarce, într-o noapte, după moartea mea, traversând lacul dinspre strada Scribe, ca să mă îngroape în cel mai mare secret, cu inelul din aur pe care avea să-l poarte până atunci… I-am spus unde-mi va găsi trupul şi ce să facă cu el… Apoi Christine m-a sărutat, pentru prima oara, din voia ei, aici, pe frunte – nu te uita, daroga! – aici, pe frunte… pe frunte, pe mine – nu te uita, daroga! – şi au plecat împreună… Christine nu mai plângea… plângeam doar eu… Daroga, daroga, dacă ea îşi ţine promisiunea se va întoarce foarte curând!…

Persanul nu i-a pus alte întrebări. Era cât se poate de liniştit în privinţa lui Raoul de Chagny şi a Christinei Daae – nimeni nu s-ar fi putut îndoi în noaptea aceea de cuvintele îndureratului Erik. Monstrul, punându-şi la loc masca, şi-a adunat forţele şi l-a părăsit pe daroga. I-a spus că atunci când îşi va simţi sfârşitul aproape îi va trimite, ca semn de recunoştinţă pentru bunătatea pe care Persanul i-o arătase odată, tot ce avea mai scump pe lume, adică scrisorile Christinei Daae către Raoul şi alte câteva obiecte de-ale ei cum ar fi o pereche de mănuşi, o cataramă şi două batiste. Răspunzând mai departe nedumeririi Persanului, Erik i-a spus că cei doi tineri, de îndată ce au fost liberi, au hotărât să caute un preot într-un colţişor îndepărtat unde să-şi ascundă fericirea; cu acest gând în minte au plecat cu trenul spre cea mai

nordică gară a lumii. În sfârşit, Erik se bizuia pe daroga ca îndată ce primea scrisorile şi obiectele de mai sus, să-i informeze pe tineri de moartea lui printr-un anunţ în “Epoque”.

Asta a fost tot. Persanul l-a condus pe Erik până la uşa apartamentului, iar Darius l-a însoţit până afară. O birjă îl aştepta, Erik a urcat, iar Persanul, care se întorsese la fereastră, l-a auzit spunând birjarului: “La Operă!” Iar birja a plecat în noapte. Persanul îl văzuse pe bietul, nefericitul Erik pentru ultima dată. Trei săptămâni mai târziu “Epoque” a publicat acest anunţ:

“Erik e mort.”

Epilog

V-am spus povestea unică, dar reală a Fantomei de la Operă. După cum am declarat chiar de la prima pagină a acestei lucrări, nu mai e posibil să negăm existenţa lui Erik. Astăzi sunt atâtea dovezi ale existenţei lui, dovezi la îndemâna tuturor, încât putem urmări logic acţiunile lui Erik pe firul întregii tragedii a familiei de Chagny.

Nu e nevoie să repet cât a agitat acest caz întreaga capitală. Răpirea artistei, moartea contelui de Chagny în condiţii atât de neobişnuite, dispariţia fratelui acestuia, drogarea celor trei muncitori de la Operă – ce tragedii, ce pasiuni, ce crime au înconjurat idila dintre Raoul şi dulcea, încântătoarea Christine!… Ce s-a întâmplat cu minunata, misterioasa artistă de care lumea n-a mai auzit vreodată?… A fost prezentată ca o victimă a rivalităţii între cei doi fraţi şi nimeni n-a înţeles că din moment ce Raoul şi Christine au dispărut amândoi înseamnă că s-au retras departe de lume ca să se bucure de o fericire pe care n-ar fi îndrăznit s-o facă publică după inexplicabila moarte a contelui Philippe… Au luat trenul într-o zi spre cea mai nordică gară a lumii… Poate şi eu voi lua trenul din gara aceea cândva şi voi merge să caut pe lângă lacurile din tăcuta Scandinavie, poate voi găsi urme ale lui Raoul şi Christinei sau ale doamnei Valerius, care a dispărut în aceeaşi perioadă!… Poate, într-o zi, voi auzi îndepărtatele ecouri din nord repetând vocea celei care l-a întâlnit pe Îngerul Muzicii!…

Mult după ce cazul a fost abandonat într-un sertar prin grija mărginitului judecător de instrucţie Faure, ziarele făceau din când în când eforturi să limpezească misterul. Doar un ziar de seară, care cunoştea toate bârfele de la Operă, a scris: “Recunoaştem stilul Fantomei de la Operă”. Dar chiar şi asta a fost o ironie.

Doar persanul ştia întregul adevăr şi avea principalele dovezi, care i-au parvenit împreună cu relicvele promise de Erik. A căzut în sarcina mea să completez aceste dovezi cu ajutorul lui daroga însuşi. Zi după zi l-am ţinut la curent cu progresul cercetărilor mele, iar el le-a dirijat. Nu mai fusese la Operă de ani de zile, dar păstrase cea mai fidelă amintire a clădirii şi nu puteam avea un ghid mai bun să-i descopăr cele mai ascunse cotloane. Tot el mi-a spus de unde să mai cer informaţii, pe cine să mai întreb, şi m-a trimis în vizită la domnul Poligny în clipa când bietul om aproape îşi dădea duhul. Nu ştiam ca e aşa de bolnav şi nu voi uita niciodată ce efect au avut asupra lui întrebările mele referitoare la fantomă. S-a uitat la mine de parcă aş fi fost diavolul şi mi-a răspuns doar cu câteva propoziţii incoerente care arătau totuşi – şi asta e lucrul cel mai important – ce tulburare adusese la vremea ei Fantoma de la Operă în viaţa lui oricum destul de agitată.

Când m-am dus şi i-am spus Persanului ce rezultate slabe avusese vizita mea la domnul Poligny, daroga a zâmbit stins şi a spus:

— Poligny n-a ştiut niciodată cum l-a tras pe sfoară ticălosul acela de Erik!

Apropo, uneori Persanul vorbea despre Erik ca despre un semizeu, iar alteori ca despre scursura societăţii.

— Poligny era superstiţios, iar Erik o ştia. Erik ştia majoritatea lucrurilor despre treburile publice şi private de la Operă. Când domnul Poligny a auzit o voce vorbindu-i, în loja 5, despre modul în care îşi petrecea timpul şi abuza de încrederea partenerului său, el n-a aşteptat să audă mai multe. Convins la început că era o voce din ceruri, s-a crezut condamnat, iar apoi, când vocea a început să ceară bani, a văzut că e victima unui şantajist viclean căruia şi Debienne îi căzuse pradă. Amândoi, deja obosiţi de munca de directori din multiple motive, au mers mai departe fără să

încerce să cerceteze mai adânc despre această ciudată F.O. care le impusese asemenea clauze în contract. Au lăsat moştenire tot misterul către succesorii lor şi au oftat uşuraţi când au scăpat de o treaba care îi încurcase fără să-i amuze câtuşi de puţin.

Apoi am vorbit cu cei doi succesori şi mi-am exprimat surpriza că în Memoriile unui Director, domnul Moncharmin a descris comportarea Fantomei de la Ooperă atât de amănunţit în prima parte a cărţii şi aproape deloc în a doua. În replică, Persanul, care cunoştea Memoriile ca şi când le-ar fi scris el însuşi, a remarcat că voi găsi explicaţia întregii probleme dacă-mi voi aminti cele câteva rânduri pe care Moncharmin le dedica fantomei în a doua parte a cărţii. Citez aceste rânduri, care sunt interesante mai ales pentru că descriu maniera foarte simplă în care s-a soluţionat celebrul incident cu cele douăzeci de mii de franci.

"Cât despre F.O., ale cărei trucuri ciudate le-am relatat în prima parte a «Memoriilor» mele, voi spune că a înlăturat printr-o minunată acţiune spontană toate grijile pe care le provocase dragului meu coleg şi prieten precum şi, trebuie s-o spun, mie însumi. Fără îndoială şi-a dat seama că orice glumă are o limită, mai ales când e aşa de costisitoare şi când comisarul de poliţie a fost înştiinţat de ea. În momentul când ne întâlnisem cu domnul Mifroid să-i spunem întreaga poveste, la câteva zile după dispariţia Christinei Daae, am găsit pe masa lui Richard un plic mare, pe care era scris cu cerneală roşie «cu complimente de la F.O.». Conţinea marea sumă de bani pe care reuşise s-o obţină parcă în joacă din casa de bani. Richard a fost imediat de părere că trebuie să ne mulţumim cu atâta şi să abandonam toată afacerea. Eu am fost de acord cu Richard. Totul e bine când se termină cu bine. Ce spui F.O.?"

Desigur, Moncharmin, mai ales după returnarea banilor, a continuat să creadă că, pentru puţin timp,

fusese victima umorului lui Richard, în timp ce acesta, la rândul lui, era convins că Moncharmin se amuzase inventând întreaga poveste cu Fantoma de la Operă pentru a se răzbuna după câteva farse suferite.

L-am întrebat pe Persan cum reuşise fantoma să ia cele douăzeci de mii de franci din buzunarul lui Richard în ciuda acului de siguranţă. A replicat că nu se interesase de asta în detaliu, dar că, dacă voiam să fac eu însumi o investigaţie pe această temă, probabil voi găsi soluţia enigmei în biroul directorilor, amintindu-mi că Erik nu fusese degeaba numit iubitor de trape. I-am promis Persanului să fac asta cât de curând voi putea şi cred c-ar fi bine să informez cititorul imediat că rezultatele investigaţiei mele au fost bune, deşi nu crezusem vreodată să găsesc atâtea dovezi de necontestat asupra autenticităţii faptelor atribuite fantomei.

Manuscrisul Persanului, scrisorile Christinei Daae, declaraţiile făcute de oameni care lucrau cu domnii Richard şi Moncharmin, de micuţa Meg însăşi (vrednica doamnă Giry, îmi pare rău s-o spun, s-a stins din viaţă), de Sorelli (care s-a pensionat şi locuieşte la Louvenciennes), toate documentele referitoare la existenţa fantomei, pe care îmi propun să le depun în arhiva Operei, au fost verificate şi confirmate de un număr important de descoperiri de care sunt pe drept cuvânt foarte mândru. N-am putut găsi casa de pe lac, fiindcă Erik i-a blocat toate intrările secrete.[12]

Pe de altă parte am descoperit pasajul secret al Comunarzilor, ale cărui scânduri se prăbuşesc ici şi colo, precum şi trapa prin care Raoul şi Persanul au pătruns în subsolul Operei. În temniţa Comunarzilor am observat numeroase iniţiale săpate în zid de nefericiţii închişi acolo, iar printre ele erau un R şi un C, adică Raoul de Chagny. Literele sunt încă acolo.

Dacă cititorul vrea să viziteze Opera într-o dimineaţă şi va cere permisiunea să se plimbe oriunde vrea, fără să fie însoţit de un ghid, îl sfătuiesc să meargă în loja 5 şi să ciocăne cu pumnul sau cu un băţ în enorma coloană care separă această lojă de loja de avanscenă. Va observa că această coloană sună a gol. După asta nu se va mai mira de sugestia că acolo era vocea fantomei – e loc înăuntru pentru doi oameni. Dacă vă surprinde că, în timpul acelor neobişnuite incidente nimeni nu s-a întors să privească spre coloană, trebuie să va amintiţi că ea pare făcuta din marmură masivă, iar vocea venea mai degrabă din parte opusă, fiindcă, după cum am văzut, Erik era un ventriloc genial. Coloana a fost sculptată şi decorată minuţios de dalta sculptorului şi într-o zi s-ar putea găsi chiar ornamentele care, mişcate cum trebuie, au permis corespondenţa misterioasă a fantomei cu doamna Giry, pe care a răsplătit-o cu generozitate.

Totuşi aceste descoperiri nu valorează nimic în ochii mei în comparaţie cu cea pe care am făcut-o în prezenţa directorului executiv, în biroul directorilor, la câţiva centimetri de scaunul de lângă birou, şi anume o trapă, de lăţimea unei scânduri din podea şi de lungimea unui antebraţ de om – o trapă care cade ca un capac pe o cutie, o trapă prin care îmi închipui o mână ieşind şi cotrobăind cu pricepere în buzunarul unui frac… Deci aşa au dispărut cele patruzeci de mii de franci!… Şi tot aşa, într-un fel sau altul, au fost înapoiaţi. Vorbind despre asta cu Persanul am spus:

— Să credem, din moment ce acele patruzeci de mii de franci au fost returnate, că Erik doar se amuza cu contractul ăla al lui?

— Să nu crezi aşa ceva! Erik voia bani. Crezându-se în afara rasei umane, el nu avea scrupule şi îşi folosea extraordinarele atuuri, îndemânarea şi imaginaţia, pe care le primise ca o

compensare a extremei lui urâţenii, să-i prade pe oameni. Motivul pentru care a înapoiat cele patruzeci de mii de franci de bunăvoie a fost că nu mai avea nevoie de bani. Renunţase la căsătoria cu Christine Daae. Renunţase la orice de pe fata pământului.

Conform destăinuirii Persanului, Erik s-a născut într-un orăşel nu departe de Rouen. Era fiul unui meşter zidar. A fugit de mic din casa tatălui, unde urâţenia lui era motiv de groază şi teroare pentru părinţi. Un timp a frecventat bâlciurile, unde un circar îl expunea drept "cadavrul viu". Părea să fi traversat toată Europa, din bâlci în bâlci, şi să-şi fi desăvârşit ciudata educaţie ca artist şi magician chiar la sursa artei şi magiei, printre ţigani. O perioadă din viaţa lui Erik rămânea necunoscută. A fost văzut la un bâlci din Nijni – Novgorod, unde se expunea în toată hidoşenia. Deja cânta ca nimeni pe pământ, era ventriloc şi dădea reprezentaţii de prestidigitaţie atât de bune încât caravanele care se întorceau în Asia vorbeau despre asta pe tot parcursul călătoriei lor. Astfel reputaţia lui a pătruns între zidurile palatului din Mazenderan, unde micuţa sultană, favorita şahului, se plictisea de moarte. Un negustor de blănuri, întorcându-se la Samarkand de la Nijni-Novgorod a povestit despre minunile pe care le văzuse în cortul lui Erik. Negustorul a fost chemat la palat, iar şeful poliţiei, daroga, a fost pus să-l interogheze. Apoi daroga a fost trimis să-l caute şi să-l găsească pe Erik.

L-a adus în Persia, unde timp de câteva luni voinţa lui Erik a fost lege. S-a făcut vinovat de multe orori, fiindcă părea să nu cunoască diferenţa între bine şi rău. A luat parte la numeroase asasinate politice şi şi-a îndreptat diabolicele invenţii împotriva emirului din Afganistan, care era în război cu Persia. Şahul l-a îndrăgit. Acestea au fost fericitele ceasuri din Mazenderan care sunt des amintite în povestirea Persanului. Erik avea

idei foarte originale în arhitectură şi a imaginat un palat aşa cum un scamator îşi pregăteşte cutia cu surprize. Şahul i-a ordonat să construiască un asemenea edificiu. Erik a făcut-o, iar clădirea pare să fi fost atât de ingenioasă încât Maiestatea Sa se putea plimba prin ea nevăzut şi putea să dispară fără să se ştie cum. Când Şahul s-a văzut posesorul acestei bijuterii, el a ordonat ca ochii galbeni al lui Erik să fie scoşi. Dar apoi s-a gândit că şi orb fiind, Erik tot ar putea să construiască ceva la fel de remarcabil pentru un alt suveran şi că, atâta timp cât Erik trăieşte, cineva cunoaşte secretele minunatului său palat. S-a decis ca Erik să fie ucis împreuna cu muncitorii care lucraseră sub ordinele lui. Execuţia acestui abominabil decret a căzut în sarcina lui daroga din Mazenderan. Erik îi făcuse câteva servicii mărunte, dar îl distrase bine de multe ori. El l-a salvat pe Erik lăsându-l să fugă, dar aproape a plătit cu viaţa pentru această generozitate. Din fericire pentru daroga, un cadavru, pe jumătate mâncat de păsările de pradă, a fost găsit pe ţărmul Marii Caspice şi s-a crezut că e cadavrul lui Erik, pentru că prietenii lui daroga îl îmbrăcaseră cu haine rămase de la Erik. Daroga a căzut în dizgraţie, i s-au confiscat proprietăţile şi a fost surghiunit pe viaţă. Ca membru al Casei Regale, totuşi, continua să primească o pensie lunară de câteva sute de franci din visteria Persiei – cu aceşti bani a venit să traiască la Paris.

Erik s-a dus în Asia Mică şi de acolo la Constantinopol, unde a intrat în slujba sultanului. Ca exemplu al serviciilor pe care el i le-a putut face unui monarh urmărit de nenorocire, voi spune doar că Erik a fost cel care a construit toate trapele, camerele secrete şi casele de bani găsite la palatul regal de la Yildiz-Kiosk după ultima revoluţie turcă. Tot el a inventat acei roboti îmbrăcaţi ca sultanul şi semănând cu el în toate, ca să-i facă pe supuşi să creadă că Îndrumătorul

Credincioşilor veghea undeva când de fapt el dormea în altă parte.

Desigur, a trebuit să plece din serviciul sultanului pentru aceleaşi motive care-l făcuseră să fugă din Persia – ştia prea multe. Apoi, obosit de viaţa asta aventuroasă, formidabilă, monstruoasă, a vrut să fie ca toată lumea. Şi a devenit un antreprenor ca oricare altul, construind case obişnuite cu cărămizi obişnuite. A făcut o ofertă pentru o parte a fundaţiilor Operei. Oferta i-a fost acceptată. Când s-a văzut în subsolul acestui imens loc de joacă, latura lui artistică, bizară, de vrăjitor-născocitor a ieşit iar la lumină. Şi apoi, nu era la fel de urât ca oricând? Visa să-şi construiască numai pentru el o casă necunoscută celor de pe pământ, unde să se ascundă pentru totdeauna de ochii lor.

Cititorii ştiu sau au ghicit restul. E tot ce am aflat despre această poveste incredibilă, dar reală. Sărmanul, nefericitul Erik! Să ne fie milă de el? Să-l blestemăm? Dorea doar să fie un om ca toţi ceilalti. Dar era prea urât! Şi trebuia să-şi ascundă geniul sau să-l folosească pentru farse când, cu o faţă obişnuită, ar fi fost cel mai admirabil fiu al umanităţii! Avea o inimă mare cât un imperiu, dar, în cele din urmă, a trebuit să se mulţumească cu o pivniţă. Oh, da, trebuie, neapărat trebuie să avem milă de Fantoma de la Operă!

M-am rugat lângă rămăşiţele lui ca Dumnezeu să-i ierte crimele. Da, sunt sigur, foarte sigur că m-am rugat lângă trupul lui, zilele trecute, când l-au scos din locul unde îngropau înregistrările audio. Era scheletul lui. Nu l-am recunoscut după urâţenia capului, fiindcă orice craniu arată aşa după o vreme, ci după inelul simplu din aur pe care-l purta şi pe care Christine Daae sigur i-l strecurase pe deget când venise să-l îngroape, conform promisiunii. Scheletul era lângă mica fântână, în locul unde Îngerul Muzicii o ţinuse prima data pe Christine Daae, leşinată, în braţele

lui tremurătoare, în noaptea când o răpise şi o dusese în subsolurile Operei.

Şi acum, unde vor să ducă acest schelet? Doar nu vor să-l pună într-o groapă comună!… Eu spun că locul scheletului Fantomei de la Operă e în arhiva Academiei Naţionale de Muzică. Nu e un schelet obişnuit.

12 Chiar şi aşa cred că ar fi uşor de găsit, dacă s-ar seca lacul, aşa cum I-am cerut în repetate rânduri ministrului de la Arte Frumoase. Vorbeam despre asta cu domnul Dujardin-Beaumetz, subsecretarul de la Arte Frumoase cu doar patruzeci şi opt de ore înainte de publicarea acestei cărţi. Cine ştie dacă partitura lui "Don Juan Triumfător" nu e încă acolo, în casa de pe lac? (n.a.).

Opera din Paris

Decorul romanului domnului Gaston Leroux "Fantoma de la Operă"

Faptul că domnul Leroux a folosit, ca decor al acestor întâmplări Opera din Parisaşa cum este în realitate şi nu creată din imaginaţie, reiese din interesanta descriere care se face acestui edificiu într-un articol apărut în revista Scribner în 1879, la puţin timp după terminarea construcţiei.

"Noua Operă, începută în timpul Imperiului şi terminată în timpul Republicii, este cea mai completă clădire de acest fel din lume şi în multe privinţe cea mai frumoasă. Nici o capitală europeană nu are o operă atât de aproape de perfecţiune, ca gândire şi execuţie, şi nimeni nu se poate lăuda cu un edificiu atât de grandios.

Terenul pentru Operă a fost ales în 1861. S-a hotărât ca fundaţia să fie extrem de adâncă şi rezistentă. Se ştia că se va veni în contact cu apa, dar era imposibil de prevăzut la ce nivel şi în ce cantitate va fi întâlnită. Adâncimea excepţională era de asemenea necesară pentru ca o scenă să poată fi coborâtă cincisprezece metri pe un cadru. Era deci necesar să se facă o fundaţie într-un sol îmbibat cu apă, o fundaţie suficient de solidă ca să susţină o greutate de aproape unsprezece milioane de tone şi în acelaşi timp să rămână perfect uscată, fiindcă subsolurile urmau să fie folosite ca depozite de recuzită şi decoruri. În timp ca lucrările avansau, apa a fost evacuată din excavaţii cu ajutorul a opt pompe acţionate cu abur, care au funcţionat neîntrerupt, zi şi noapte, maimulte luni. Podeaua fundaţiei a fost acoperită cu un strat gros din beton şi unul de bitum.

Pereţii constau intr-un zid exterior, construit ca un batardou, un zid de cărămidă, o protecţie de ciment şi apoi un zid propriu-zis, puţin mai gros de un metru. După ce s-au făcut toate astea, totul a fost umplut cu apă pentru ca fluidul, pătrunzând în cele mai minuscule orificii, să depună un sediment care să le închidă mai bine decât orice mână de om. Au trecut doisprezece ani până la terminarea clădirii, iar în timpul acesta s-a dovedit că precauţiile luate au asigurat absoluta impermeabilitate şi soliditate.

Evenimentele din 1870 au întrerupt lucrările tocmai când erau în toi, iar noua Operă a servit unor scopuri noi şi neprevăzute. în timpul asediului ea a fost transformată într-un vast depozit militar şi umplută cu mărfuri foarte diferite. După asediu clădirea a căzut în mâinile Comunarzilor, iar acoperişul a fost transformat într-o rampă de aterizare a baloanelor cu gaz. El n-a fost totuşi prea deteriorat.

Piatra utilizată la construcţie a fost adusă de la cariere din Suedia, Scoţia, Italia, Algeria, Finlanda, Spania, Belgia şi Franţa. În timp ce se desfăşurau lucrările exterioare, clădirea a fost acoperită cu schele din lemn acoperite de sute de panouri din sticlă, astfel încât să devină aproape invizibilă. În 1867 un roi de oameni înarmaţi cu ciocane şi topoare au dezbrăcat clădirea de această haină şi au arătat-o în toată splendoarea. Nici o fotografie nu poate reda fidel bogatul colorit al edificiului sau armonia creată prin folosirea iscusită a unor materiale atât de diverse. Efectul frontonului este completat de cupola sălii, care este acoperită cu bronz aurit. Mai departe, la acelaşi nivel cu turnurile de la Notre Dame, este frontonul acoperişului scenei, cu un «Pegas» de domnul Lequesne la fiecare capăt al acoperişului şi un bronz de domnul Millet reprezentându-l pe «Apollo ridicându-şi lira de aur» tronând pe vârf. Apollo, am putea menţiona, nu e doar decorativ, ci

şi util, fiindcă lira lui are un vârf metalic ce serveşte drept paratrăsnet.

Spectatorul, care a urcat zece trepte şi a lăsat în urmă o poartă, ajunge într-un vestibul unde găseşte statuile lui Lully, Rameau, Gluck şi Haendel. Zece trepte de marmură verde suedeză duc spre al doilea vestibul rezervat vânzătorilor de bilete. Cei care intră dinspre pavilionul rezervat trăsurilor trec printr-un hol unde sunt casele de bilete. Cei mai mulţi spectatori, înainte de a intra în sală, traversează un vestibul rotund, Rotonda, aflat exact sub ea. Tavanul acestei porţiuni a clădirii este susţinut de şaisprezece coloane canelate din piatră de Jura, cu capiteluri de marmură albă, care formează un portic. Aici îşi aşteaptă servitorii stăpânii, iar aceştia pot rămâne aici până li se aduc trăsurile. A treia intrare, care e foarte diferită de celelalte, e rezervată conducerii.

Porţiunea clădirii destinată utilizării de către împăratul Napoleon trebuia să includă o antecameră pentru gărzile de corp, un salon pentru aghiotanţi, un salon mare şi unul mic pentru împărătească, camere de toaletă şi vestiare, ş.a. În plus, trebuiau să fie, imediat lângă intrare: grajduri pentru caii suitei şi ai gărzilor, precum şi un salon pentru cincisprezece sau douăzeci de servitori. Deci trebuiau făcute aranjamente pentru a găzdui în această parte a clădirii cam o sută de persoane, cincizeci de cai şi jumătate de duzină de trăsuri. Prăbuşirea Imperiului a adus unele schimbări, dar există încă multe rezerve pentru cazuri de urgenţă.

Arhitectura inovatoare, funcţionalitatea, materialele rare, splendide, fac indiscutabil ca marea scară să fie una din cele mai remarcabile părţi ale clădirii. Ea prezintă spectatorului o privelişte superbă. Din acest punct se zăreşte un tavan care este de fapt palierul central; acesta şi coloanele care-l susţin, construite din piatră de Echaillon, sunt ca nişte faguri de arabescuri şi ornamente. Treptele sunt din marmură albă, iar

baluştrii din marmură roşu-putred se îmbină în rozete din marmură verde şi susţin o balustradă de onix. La stânga şi la dreapta acestui palier sunt scări care duc la primul rând de loje. Ele sunt susţinute de treizeci şi două de coloane monolit din marmură Sarracolin, cu baze şi capiteluri albe. Pilaştrii din piatră de culoarea piersicii sau piatră violet susţin zidurile corespunzătoare. Mai mult de cincizeci de blocuri au trebuit extrase din carieră pentru a găsi treizeci de monoliţi perfecţi.

Foaierul corpului de balet este deosebit de interesant pentru obiceiurile de la Operă. Este un loc de întâlnire unde spectatorii care asistă la mai mult de trei spectacole pe săptămână sunt primiţi între acte în conformitate cu protocolul stabilit în 1870. Trei oglinzi imense acoperă peretele din spate al foaierului, iar un candelabru cu o sută şapte lămpi îl luminează. Picturile constau în douăzeci de medalioane ovale, care le reprezintă pe cele mai celebre douăzeci de balerine de când există operă în Franţa, şi patru fresce de Boulanger reprezentând «Dansul Războiului», «Dansul ţărănesc», «Dansul Dragostei» şi «Dansul Bahic».

În timp ce balerinele îşi primesc admiratorii în acest foaier ele pot să exerseze paşii. Bare învelite în catifea au fost fixate în acest scop acolo unde e cazul, iar podeaua are aceeaşi pantă ca cea a scenei, astfel încât exerciţiul să fie în beneficiul spectacolului. Foaierul cântăreţilor, de la acelaşi etaj, e un loc mai puţin animat decât al dansatoarelor, fiindcă solistele îşi părăsesc rareori cabinele înainte de a fi chemate pe scenă. Acest foaier este împodobit de portretele cântăreţilor celebri din analele Operei.

O imagine se poate obţine stând în loja portarului cam cu o oră înainte de începerea spectacolului. Mai întâi apar tâmplarii, care sunt întotdeauna şaptezeci şi uneori, când se reprezintă de exemplu «Africana», unde apare o corabie pe scenă şi chiar o sută zece oameni voinici. Apoi vin

tapiţerii, a căror singură datorie e să pună covoare şi să atârne draperii, oamenii de la gaz, cabinierele, coafezele, figuranţii şi apoi artiştii. Figuranţii sunt cam o sută – unii sunt angajaţi cu anul, dar în scenele de masă sunt în general muncitori care, ocazional, caută să mai câştige ceva pe lângă salariul lor mizer. Sunt cam o sută de corişti şi cam optzeci de instrumentişti.

Apoi zărim rândaşii, ai căror cai sunt ridicaţi pe scena cu liftul, electricienii care se ocupă de lumină, meşterii în hidraulică, având ca sarcină jocurile de apă în balete ca «Izvorul», artificierii care pregătesc luptele din «Profeta», florăresele care îngrijesc grădina Margaretei şi o armată de alţi angajaţi mărunţi. Acest personal este cazat după cum urmează. Optzeci de cabine sunt rezervate artiştilor, fiecare cu un salonaş, o cabină şi o debara. În afară de aceste apartamente opera are o cabină pentru cei şaizeci de bărbaţi din cor, una pentru cele cincizeci de femei coriste, o a treia cabină pentru treizeci şi patru de balerini, o a patra pentru douăzeci de balerine de diferite grade, o altă cabină pentru o sută nouăzeci de figuranţi ş.a.”

Câteva cifre luate din articol sugerează enorma capacitate şi perfecta utilitate a clădirii:

“Sunt 2 531 de uşi şi 7 593 de chei, 14 cuptoare încălzesc clădirea, iar ţevile de gaz care le leagă ar forma un traseu de 16 mile lungime; există 9 rezervoare şi 2 bazine pline cu 73 333 litri de apă pe care îi trimit în 7 000 de metri de ţeavă; 538 de persoane au locuri unde să-şi schimbe ţinuta. Instrumentiştii au 100 debarale în care să-şi ţină instrumentele.”

Autorul spune despre vizita sa la Operă că “a fost aproape la fel de uluitoare pe cât de agreabilă. Scări imense şi holuri vaste, fresce uriaşe şi oglinzi enorme, aur şi marmură, mătase şi catifea încântă ochiul pretutindeni.”

Într-o scrisoare a sa, domnul Andre Castaigne vorbeşte despre un lac sub Operă şi menţionează, de asemenea, trei tunele, unul pe deasupra celuilalt.

Table of Contents

PROLOG
Capitolul I. Este fantoma?
Capitolul II. Noua Margaretă
Capitolul III. Motivul misterios
Capitolul IV. Loja 5
Capitolul V. Vioara vrăjită
Capitolul V. O vizită în loja 5
Capitolul VII. Faust şi ce a urmat
Capitolul VIII. Cupeul misterios
Capitolul IX. La balul mascat
Capitolul X. Vocea are un nume
Capitolul XI. Deasupra trapelor
Capitolul XII. Lira lui Apollo
Capitolul XIII. O mişcare de maestru a iubitorului de trape
Capitolul XIV. Atitudinea neobişnuită a unui ac de siguranţă
Capitolul XV. Christine! Christine!
Capitolul XVI. Revelaţiile doamnei Giry
Capitolul XVII. Iar acul de siguranţă
Capitolul XVIII. Comisarul, vicontele şi Persanul
Capitolul XIX. Vicontele şi Persanul
Capitolul XX. Subsolurile Operei
Capitolul XXI. Schimbări interesante
Capitolul XXII. În camera de tortură
Capitolul XXIII. Încep torturile
Capitolul XXIV. Butoaie!… Butoaie!…
Capitolul XXV. Scorpionul sau Lăcusta
Capitolul XXVI. Sfârşitul poveştii fantomei
Epilog
Opera din Paris

Table of Contents

PROLOG 4
Capitolul I. Este fantoma? 10
Capitolul II. Noua Margaretă 20
Capitolul III. Motivul misterios 30
Capitolul IV. Loja 5 38
Capitolul V. Vioara vrăjită 52
Capitolul V. O vizită în loja 5 68
Capitolul VII. Faust şi ce a urmat 71
Capitolul VIII. Cupeul misterios 87
Capitolul IX. La balul mascat 95
Capitolul X. Vocea are un nume 105
Capitolul XI. Deasupra trapelor 111
Capitolul XII. Lira lui Apollo 119
Capitolul XIII. O mişcare de maestru a iubitorului de trape 138
Capitolul XIV. Atitudinea neobişnuită a unui ac de siguranţă 149
Capitolul XV. Christine! Christine! 155
Capitolul XVI. Revelaţiile doamnei Giry 159
Capitolul XVII. Iar acul de siguranţă 171
Capitolul XVIII. Comisarul, vicontele şi Persanul 178
Capitolul XIX. Vicontele şi Persanul 184
Capitolul XX. Subsolurile Operei 191
Capitolul XXI. Schimbări interesante 206
Capitolul XXII. În camera de tortură 219
Capitolul XXIII. Încep torturile 226
Capitolul XXIV. Butoaie!… Butoaie!… 232

Capitolul XXV. Scorpionul sau Lăcusta 242
Capitolul XXVI. Sfârşitul poveştii fantomei 250
Epilog 259
Opera din Paris 268